CELJE, 9. OKTOBRA 1980 – ŠTEVILKA 40 – LETO XXXIV – CENA 6 DIN

NOVI TEDNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

NAGRADNA ANKETA NOVEGA TEDNIKA

Kot smo obljubili v prejšnji številki, danes objavljamo nagrade, ki bodo izžrebane v uredništvu po 20. oktobru, ko bomo prejeli vse anketne liste. Doslej je bil odziv kar velik in tudi v teh dneh pričakujemo vašo pošto. Nagrade za bralce Novega tednika bodo prispevale naslednje delovne organizacije:

- *Keramična industrija Liboje: 5 kompletov*
- *Toper Celje: 5 olimpijskih majic*
- *Mladinska knjiga Celje: 3 knjižne nagrade*
- *in 10 denarnih nagrad po 100 dinarjev, ki jih prispeva naše uredništvo. Še enkrat poudarjamo, da žreb nima nobenega vpliva na kritičnost odgovorov v anketi, zato le pogumno pero v roke in k sodelovanju.*

Ne pozabite: 20. oktober je zadnji rok za oddajo nagradne ankete.

UREDNIŠTVO

SE RES VSI BORIMO ZA SKUPNE CILJE? – LAČNA ŽIVINA POGINJA

OBČANI KONJIŠKE OBČINE PRAZNUJEJO

TENKOČUTNO URESNIČEVATI LASTNE SKLEPE

V zgornji Dravinjski dolini in Vitanjski kotlini je v mesecu oktobru vsakdanje življenje močno razgibano. Pred tem in v tem času se je in se bo zvrstilo več kulturnih, zabavnih in drugih prireditev, da pri tem še posebej ne omenjamo Loških poletnih prireditev, ki trajajo od meseca junija pa vse do konca oktobra vsako leto. Z njimi vsako leto z mnogimi delovnimi uspehi počastimo naš praznik, praznik občine Slovenske Konjice. 12 oktober nas spominja na prvo uspešno borbo Pohorskega bataljona, ki jo je ta vodil na območju naše občine leta 1942.

Pohorski bataljon je bil eden izmed tistih slavnostnih partizanskih enot na Slovenskem, ki se je vključil v oborožen boj jugoslovanskih narodov in narodnosti proti okupatorju s številnimi uspešnimi akcijami na območju Pohorja in širše.

Že tako odmaknjen čas nam danes ne daje več izvirne in objektivne možnosti, da bi lahko resnično dojeli takratno bolečino in žalost pohorskega prebivalstva, ko se je izvedelo, da so njihovi borci – sinovi in očetje v poslednjem boju z nacisti 8. januarja 1943 v ogorčenem in krvavem boju padli do zadnjega. To so bili resnični borci – žrtvovali so se za osvoboditev domovine, ljubečo zemljo, edinstveno zeleno pohorsko pokrajino – za svobodo in lepšo prihodnost tistih, ki so njim bili neizmerno dragi in up življenja.

Na pridobitvah NOV je zrastla nova samoupravna skupnost svobodnih ljudi, otresli smo se za vselej tujega gospodarstva, politične in socialne podrejenosti, sovraštva, krivic in nasilja, a sami si v skladu z lastnimi potrebami, interesi in možnostmi gradimo tisto, kar v danem trenutku najbolj potrebujemo.

Pod Titovim vodstvom so jugoslovanski narodi in narodnosti prehodile težko, toda složno in zmagovito pot. Iz nič pomembne, zaničevane stare Jugoslavije nekje na Balkanu, smo s krvjo, solzami in žulji zgradili novo Jugoslavijo, katera je povsem menjala svojo družbeno, gospodarsko, socialno, kulturno in urbano podobo. Tudi v naši občini so bili doseženi veliki uspehi v delovanju in razvoju političnega, samoupravnega in delegatskega sistema v izjemnem napredku gospodarstva in družbenih dejavnostih, v izboljšanju življenjskih in delovnih pogojev in v socialni varnosti občanov. Ni kraja in ne občana v občini, ki ne bi bil deležen materialnih in duhovnih pridobitev revolucije.

V zaselke in naselja je bila napeljana elektrika, voda, zgrajenih in asfaltiranih je bilo na desetine km cest, položena je bila kanalizacija, zgrajeni so bili domovi za kulturo in družbenopolitično življenje krajanov, poseben čar pa dajejo naseljem novo zgrajene ali adaptirane osnovne šole, vrtci, športni objekti, stanovanjska naselja in na stotine zgrajenih individualnih stanovanjskih hišic, v katerih okolja so občani vložili toliko dela, ljubezni in srčne topline.

Po vojnem obdobju je bilo zgrajenih 3109 novih stanovanj, od tega v letu 1980 – 191, v gradnji pa se jih nahaja nadaljnjih 470; zgrajenih je bilo 34 vodovodov, na desetine km električnega in vodovodnega omrežja, 400 km gozdnih in drugih cest, asfaltiranih je bilo 71 km lokalnih cest, od tega 20 km v letu 1980, zgrajen bo vodovod iz Loč do Lipoglava, adaptirana je bila osnovna šola Špitalič, urejeni so prostori za delo krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, zgrajena je bila telovadnica pri osnovni šoli Vitanje, dan bo v uporabo nov hotel na Rogli, ki predstavlja prvi večji objekt v bodočem turistično rekreacijskem centru na Rogli, dan bo v uporabo 140-stanovanjski poslovni blok v Slovenskih Konjicah in tudi novi del Lambrechtovega doma, dograjen je bil drugi del tenis igrišča v Slovenskih Konjicah in športno rekreacijski center v Zrečah in mnogo dela je bilo vloženega v komunalne objekte, ki danes vplivajo na lepši videz in čistejše okolje.

Kljub zapletenim družbenoekonomskim odnosom in pogojem, ki so bili letos prisotni na tržišču, so doseženi gospodarski rezultati vzpodbudni. Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela letos stabilizacijskih programov niso samo sestavljali ali o njih razpravljali, temveč so tudi v neposredni proizvodnji pristopili k njihovi realizaciji. Rezultati teh skupnih prizadevanj so očitni. Doseženi elementi in indikatorji v vseh panogah dejavnosti so bolj ugodni, kakor smo jih načrtovali z resolucijo o družbenoekonomskem razvoju za leto 1980. Tako beležimo, da je bil izvoz povečan za 43% – razmerje med izvozom in uvozom znaša 75,8:24,2 v korist izvoza ali bolje rečeno – naše gospodarstvo izvaža 24% celotnega prihodka industrijske proizvodnje, stopnja rentabilnosti znaša 9,1 D in ČD sta bila povečana za 34%, sredstva za reprodukcijo za 48%, sredstva za razširjeno reprodukcijo za 50%, število zaposlenih je bilo povečano za 5,5%, povprečni neto osebni dohodek znaša 8103 din, dosežen dohodek na delavca pa 183/t dinarjev in je višji od leta 1979 za 26%.

V tem srednjeročnem obdobju je bilo preko ene milijarde dinarjev vloženih v nove naložbe. Pri nekaterih vlaganjih je šlo za tehnično obsežne in zahtevne programe, predvsem s področja kovinsko in kemično predelovalne industrije. Usnjarsko industrijo, ki je bila svoj čas najpomembnejša v udeležbi industrijske proizvodnje v konjiškem gospodarstvu, smo zaradi stalnih težav ob nabavi surovin in poslovanja na meji rentabilnosti ali pa z izgubo, opustili in to proizvodnjo uspešno nadoknadili s proizvodnjo plastike in z netkanimi materiali.

Slaba stran našega gospodarstva je še vedno nezadovoljivo stanje likvidnosti, ne dovolj ambiciozno zastavljena kmetijska proizvodnja družbenega sektorja (na področju kooperacije so bili doseženi vidni uspehi), več skrbi in materialnih sredstev moramo nameniti raziskovalnemu delu, inovatorstvu, malemu gospodarstvu, kmečkemu turizmu in tistim občanom, ki živijo v odmaknjenih hribovitih zaselkih in še danes nimajo na razpolago osnovnih dobrin za vsakodnevno normalno življenje.

Na te in druge dosežke, ki so jih dosegli naši delovni ljudje ob čvrsti organiziranosti in preko družbenopolitične aktivnosti pod idejnim vodstvom Zveze komunistov, smo lahko upravičeno ponosni. In prav je, da za dosežene uspehe damo vse priznanje našim delovnim ljudem ob občinskem prazniku. To nas ob enem hrabri, vzpodbuja in obvezuje, da bomo z enakim elanom tudi v prihodnje nadaljevali dosedanjo pot, še bolj tenkočutno uresničevali lastne sklepe in smernice in sproti odpravljali slabosti, ki še kar prepogosto vplivajo na nerazpoloženje delovnega človeka.

VSEM OBČANOM IN DELOVNIM LJUDEM OBČINE SLOVENSKE KONJICE OB NAŠEM SKUPNEM PRAZNIKU IN K DOSEŽENIM USPEHOM ISKRENO ČESTITAM!

PREDSEDNIK SKUPŠČINE OBČINE TONE TURNŠEK

BO BOLNIŠNIČNI OBJEKT DOGRAJEN PRED ROKOM?

Po sprejetih načrtih bi morali gradbeni podjetji Ingrad in Gradis iz Celja do konca leta 1982 dograditi osrednji objekt iz celotnega programa modernizacije celjske bolnišnice. To je objekt, v katerem bodo specialistične ambulante in drugi potrebni bolnišnični prostori. Rok dograditve objekta sovpada z rokom, do katerega se bodo v skladu z družbenim dogovorom o financiranju del pri modernizaciji celjske bolnišnice stekla finančna sredstva iz občin celjskega območja in sevniške občine, ki so podpisnice dogovora. Zanimivo pa je, da oba izvajalca del, Ingrad in Gradis zagotavljata, da bi lahko že do konca leta 1981 dogradila osrednji bolnišnični objekt. Ob tem seveda, da bi izvršni odbor sklada za modernizacijo bolnišnice zagotovil do meseca marca prihodnjega leta 12 milijonov dinarjev, ki bi se sicer stekala iz občin – podpisnic dogovora šele v letu 1982. Jasno je, da si bodo člani izvršnega odbora sedaj prizadevali, da bi s premostitvenimi krediti zagotovili potreben denar za čimprejšnjo dograditev osrednjega bolnišničnega objekta. Ne samo zato, da bi ostala dela čimprej stekla, temveč predvsem zaradi prihranka, ki ga lahko prinese pospešena gradnja. Člani izvršnega odbora sklada za modernizacijo bolnišnice zato računajo, da bi izgradnjo osrednjega bolnišničnega objekta s krediti premostili oba izvajalca gradbenih del kot tudi banka. Nenazadnje tudi zato, ker je modernizacija celjske bolnišnice opredeljena kot osrednja in prednostna negospodarska naložba na širšem celjskem območju.

DS

OBMOČJE: 200 TON PRALNEGA PRAŠKA

Če bi zapisali, da ga je dovolj, bi se lagali. Res pa je, da ga je več, kot ga je bilo lani. Res je tudi, da ga je premalo pri proizvajalcih in v trgovskih skladiščih, več pa doma.

Gre za pralni prašek. Samo v zadnjih desetih dnevih so ga iz Merxovega skladišča na veliko razposlali v trgovine na širšem območju, ki jih oskrbujejo z blagom, 200 (dve sto) ton!

Naslednje dni pričakujejo pri Merxu še okoli 65 ton pralnega praška iz mariborskega Zlatoroga. V sredini oktobra je na vidiku spet velika dobava. Vse to iz rezerv in ne iz tekoče proizvodnje.

V tem ko prašek, ki ga gospodinje potrebujejo za ročno pranje že ostaja v trgovinah in ga ni težko dobiti, še vedno primanjkuje pralnega praška za strojno pranje perila. To je seveda dejstvo. Pričakujejo pa, da se bo tržišče s pralnim praškom do konca leta umirilo in da bo na policah v trgovinah čedalje več tega blaga.

MB

● MOZIRJE: »SAVINJA« SE POVEZUJE Z »MERXOM«

Še preden so se delavci v temeljnih organizacijah Merxa odločili in na referendumu potrdili samoupravno preobrazbo, so se v trgovski delovni organizaciji »Savinja« v Mozirju, prav tako na referendumu, odločili za povezovanje v novo sestavljeno organizacijo združenega dela Merx v Celju. Razen enega člana, so se vsi ostali, ki so se udeležili referenduma, odločili za ta pomemben korak.

MB

● VODA V DESETIH GOSPODINJSTVIH V PODSREDI

Brigadirji zvezne mladinske delovne akcije Kozjansko 80 so letos poleti opravili zemeljska dela pri napeljavi glavnega voda za vodovod v Gradišču pri Podsredi. V tem času pa domačini sami zaključujejo dela in napeljujejo priključke na glavni vod, da bi še do zime pritekla voda v vseh deset domačij na Gradišču.

DS

● NOBENEGA POGREZANJA V NOVI VASI!

Pri Gradisu smo preverili, ali je kaj dima pri nekaterih novicah, da se pravkar vseljiva stolpnica ST-7 v Novi vasi v Celju pogreza. Dipl. inženirka gradbeništva **Barbara Gorenjak,** vodja inženiringa, nam je odločno zagotovila, da so vse takšne govorice čista natolcevanja in iz trte izvite, saj niti med gradnjo, pred in po njej ni obstojal niti najmanjši sum, da bi obstojalo kakšno pogrezanje. Res je le to, da se ljudje počasi vseljujejo, ker so pač postopki okrog podpisovanja ustreznih stanovanjskih pogodb in plačil lastne udeležbe daljši. Sicer pa je bil objekt normalno grajen in v dogovorjenih terminskih rokih, prav tako tehnično pregledan po vseh normativih in vidikih.

UM

● VELENJSKI OBČINSKI PRAZNIK

V noči iz 7. na 8. oktober leta 1941 so partizani za nekaj ur osvobodili Šoštanj in po tem dogodku velenjska občina praznuje svoj praznik. Med drugimi »oktobrskimi prireditvami« bodo v nedeljo, 12. oktobra ob 10. uri v Škornem – Florjan odkrili spominsko obeležje 19 partizanom Šercerjeve brigade, ki so novembra 1944 padli v bojih z okupatorjem na tamkajšnjih tleh. Spominsko obeležje je delo italijanskega kiparja Valeria Mirroglia.

T. VRABL

● ŠENTJUR: KJE SO TISTE ROŽICE...?

Cvetlični nasadi pred cerkvenim obzidjem v Šentjurju so sicer lepo zamišljeni, toda mimoidoče zbode pogled na rože in okrasno grmičevje, ki so nenehno v zeli. Nič lepše ni okolje pred spomenikom žrtvam NOB in tudi gredice v Kvedrovi ulici so kar naprej zapleveljene in zelo neredno košene. Plevel prerašča tudi cvetličnjake med blagovnico Merx in skupščinsko stavbo. Iz sredstev sklada za urejanje mestnega zemljišča bi se vendarle moral najti kak dinar za vzdrževanje tovrstnih nasadov v Šentjurju.

ER

● VESELJE UPOKOJENCEV V GRIŽAH

V nedeljo je bila dvorana v Grižah nabito polna. Upokojenci so namreč pripravili kulturni program, v katerem so sodelovali Mladinski harmonikarski orkester iz Maribora, ki ga vodi Ervin Hartman in kulturni delavec iz Trsta Stanko Raztresen. Med glasbenimi točkami mariborskih harmonikarjev je Stanko Raztresen recitiral pesmi o Primorju, najbolj pa je navdušil vrle upokojence, ko je recitiral Hlapca Jerneja. Zbrane upokojence in goste je pozdravil tudi predsednik izvršnega sveta žalske občinske skupščine Jože Jan ter jih pozval, naj bodo še naprej tako aktivni in prisotni pri vseh pomembnejših akcijah v kraju. Stanko Raztresen pa se je Grižanom zahvalil za lep sprejem 50 Tržačanov pred mesecem dni, ko so bili na obisku v Grižah.

FRANCI JEŽOVNIK

OTROCI SO NAŠE NAJVEČJE BOGASTVO!

Smo že v drugi polovici tedna otroka: mojega, tvojega, vašega, predvsem pa našega. Otroka, ki ga od prvih njegovih korakov oblikujemo v želji, da nam nekoč, ko odraste, ne bo karkoli očital. Saj vemo, da so naši otroci tudi naša slika. So odraz naših prizadevanj za njihovo čim lepše otroštvo, čim bolj duhovno bogato mladost in za njihovo vzgojo v duhu humanih, socialističnih samoupravnih odnosov. Smo dovolj storili zanje? se, na žalost, največkrat vprašamo le ob tednu otroka in se nam ob tem oglaša naša vest, ki ne pozna izmikanj.

Letošnji teden otroka poteka pod geslom »Otroci so naše največje bogastvo«. Ta misel, ki jo je lani, v mednarodnem letu otroka, izrekel naš Tito, bi nas morala spremljati vedno in povsod. Potrudimo se, da bo našim otrokom najprej v družini, osnovni celici naše družbe, toplo. Mraz uniči bilko, trs, cvetni popek, ki si nikoli več ne opomore. Potem rečemo, da je bila letina slaba. Ne smemo pa si dovoliti, da bi nekoč enako ocenili tudi generacijo, ki danes ob nas dorašča in se kali.

M. A.

TEDEN DOMAČEGA FILMA 80

DOKUMENTI NOB IN DIJAKI

Fotografije Ž. Skrigina in risbe na Splav Meduze

Tudi v letošnjem programu TDF zavzemajo pomembno mesto razstave. Tokrat bomo lahko videli dve. Ena bo posvečena 70-letnici življenja in 50-letnici dela Žorža Skrigina, druga likovnim delom celjskih srednješolcev, ki jih bodo naredili po ogledu novega slovenskega filma Splav Meduze.

Ustavimo se najprej pri prvi razstavi: ime Žorža Skrigina ni neznano. Že pred drugo svetovno vojno je postal mojster fotografije, čeprav se poklicno ni nikoli ukvarjal z njo. Že na prvi poziv CK KPJ leta 1941 je odšel v partizane in v času celotnega NOB posnel okoli 500 fotografij, med njimi številne portrete tovariša Tita. Tistega, ki ga je posnel 1942. leta in je obkrožil domala ves svet, ima avtor najraje, saj smatra, da boljšega doslej ni naredil še nihče, tudi na področju slikarstva ne! Žorž Skrigin je ob letošnjem festivalu v Pulju že imel razstavo, kjer je dal na ogled 20 fotografij, v Celju jih bomo videli nekaj več, razstava pa bo postavljena v domu JLA. Avtor se je odzval vabilu organizatorjev in bo prišel na svečano otvoritev, sodeloval pa bo tudi v razgovorih. Po vojni se je Žorž Skrigin ukvarjal bolj s filmom. Pri filmu Slavica je bil direktor fotografije, režiral je znani film Maček pod čelado s Pavletom Vujisićem v glavni vlogi, sodeloval pa je pri nastajanju devetnajstih drugih filmov, med njimi je tudi posnetek znamenitega V. kongresa KPJ leta 1949. Pokrovitelj razstave fotografij Žorža Skrigina je Izletnik Celje.

Da bi Teden domačega filma kar najbolj ustvarjalno povezali s filmskim občinstvom, smo v lanskem letu prvič poskušali pritegniti k sodelovanju tudi celjske srednješolce in sicer z likovne plati. Da bi predvsem vzpodbudili likovno vzgojo v srednjih šolah in jo povezali s filmom, kjer je tudi izrazito izpostavljena vizualna oblika izražanja. Lanskoletna izkušnja je dragocena, ker je akcija zelo dobro uspela.

Letos si bodo dijaki Gimnazije in Pedagoškega šolskega centra ogledali film Splav Meduze in po vtisih pripravili risbe, slike, grafike, skratka, v različnih tehnikah bodo izrazili svoje vtise o filmu. Nastala dela bodo razstavljena v avli Razvojnega centra v Celju, ki se letos tudi na tak način vključuje v to osrednjo slovensko filmsko manifestacijo. Pokrovitelj te razstave je IFF Etol Celje.

D. MEDVED

RUDARJI SE NE DAJO

Velenjski rudarji počasi, toda vztrajno, zmanjšujejo manjko izkopa premoga, ki je nastal zaradi znanih težav zlasti v prvih mesecih letošnjega leta. Po temeljitih pogovorih, ki so jih dalj časa vodili v rudniku (prisotni so bili tudi člani delovne skupine CK ZKS pod vodstvom Emila Rojca), so se stvari obrnile na bolje, kar tudi najbolje dokazujejo podatki o izkopu premoga za mesec september in prve delovne dni oktobra.

V devetih mesecih letošnjega leta so velenjski rudarji nakopali 3 milijone 282 tisoč ton premoga ali poprečno 15315 ton na dan. Osnovni načrt je bil tako dosežen 95,6 odstotkov, delovni pa 93,9 odstotka. Septembra so nakopali 448 tisoč ton ali poprečno dnevno 17230 ton. Osnovni načrt 101,4 in delovni 100,1. Kako so kopali premog v oktobru?

Prvega oktobra 16700, drugega 19100, tretjega 18300, četrtega (sobota) 15600 in petega (ponedeljek, 6. oktobra) 16500 ali skupaj 86200, kar je poprečno dnevno 17240 ton. S tem so dosegli osnovni načrt 112,2 odstotka, delovni oz. mesečni pa je nekoliko nižji, 92,2 odstotka. Tako so od 1. januarja do vključno 6. oktobra nakopali že 3 milijone 368 tisoč 200 ton premoga ter jim je do izpolnitve letnega plana 4 milijone 700 tisoč ton ostalo še milijon 441 tisoč 800 ton.

Če bodo velenjski rudarji nadaljevali s takšnim tempom izkopa premoga tudi v naslednjih mesecih do konca leta, se kaj lahko zgodi sicer optimistična napoved, da bodo kljub vsem težavam le izpolnili letni delovni načrt oz. v obratnem primeru za njim zaostali samo za malenkost.

TONE VRABL

KOMENTAR

TA NESREČNI KATASTER!

Dlje od razprav nismo prišli. Potekajo »potamalem« že deset let. Precej gromoglasno odmeva nedavna razprava v Svetu za družbenoekonomske odnose v kmetijstvu in na vasi pri republiški konferenci SZDL. Ko so našteli vse prednosti, ki naj bi jih prineslo obdavčevanje po dohodku (večja proizvodnja, vestnejši odnos do zemlje) je obviselo v zraku vprašanje, kako ga izračunavati. Kaže da bo na konkretne rešitve treba še počakati.

Toda beseda ne bo tekla o tem. Gre za en sam vidik sedanjega sistema obdavčevanja kmetov – za udeležbo kmetov pri reševanju tako imenovanega širšega družbenega standarda kmetov – kje drugje, če ne v krajevni skupnosti.

Kmetje sodelujejo pri uresničevanju programov samoprispevkov po prastarem katastrskem dohodku. V žepe jim sega že zdavnaj presežen in spremenjen spisek kategoriziranih površin, ne pa dejansko stanje. Če gre za to, da se kmetje po socialnem položaju izenačijo z delavci, potem gre gotovo za pravice in dolžnosti. Tega sedaj ni. Delavci v združenem delu dajejo za referendumsko sprejete samoprispevke natančno določen odstotek svojih osebnih dohodkov, ki se jasno izkazuje na plačilnih seznamih. Pri kmetih je drugače. Njihov prispevek je nekaj takega, kot če bi bili delavci obremenjeni po nekdanjih administrativno določenih plačilnih razredih.

Že dolgo je očitno, da so samoprispevki odvisni in omembe vredni predvsem iz dohodka delavcev v združenem delu, tudi v pretežno kmetijskih krajevnih skupnostih. Infrastrukturni objekti in objekti družbenega standarda, ki jih KS financirajo iz samoprispevka, v enaki meri služijo tako delavcem kot kmetom.

Res je sicer, da obstoja še druga, iz osebne zavesti izvirajoča solidarnost, da tudi kmetje, ki so gmotno krepkejši, dodatno prispevajo pri takih naložbah kot so ceste, vodovodi in drugo. Toda ne vsi. Še vedno so taki, ki so si kupili zavese zato, da izza njih opazujejo marljive sokrajane, ki se trudijo, dodatno prispevajo, delajo udarniško itd. Če bi veljal prispevek po izračunu realnega dohodka, bi se taki ljudje svoji dolžnosti in solidarnosti ne mogli izogniti. No, tudi to vemo, da socialno šibki kmetje že pri sprejemu samoprispevka niso zajeti, ali pa so na lastno pobudo in če so za to upravičeni razlogi, izvzeti med potekom odvajanja samoprispevka.

Morda je ta ugotovitev neprijetno bodeča, resnica o nepravičnosti pa je vseeno. *JURE KRAŠOVEC*

NEUREJENA POTROŠNJA RENTGENSKIH FILMOV

Na sestanku IO Zveze skupnosti zdravstvene organizacije Jugoslavije so razpravljali tudi o devizah, ki jih potrebujemo za nabavo zdravil in rentgenskih filmov. Ugotovili so, da 20% pacientov nikoli ne dvigne svojih posnetkov. Fotokemika iz Zagreba je začela proizvajati domače rentgenske filme v sodelovanju z italijansko firmo Saneks. Vendar pa je ljubljanska bolnišnica kot neuporabne zavrnila 20.000 m njihovih filmov.

Zdaj, ko je vsaka deviza izredno pomembna za nabavo repromateriala, bi bilo treba k temu organizirano pristopiti: zdaj pa nabavlja 15 različnih organizacij po različnih cenah in ob različnem času zdravstveni repromaterial v tujini. Po predračunih bi zanj potrebovali vsaj 150 mio din letno. Vprašanje je še, kako bo ta vsota razdeljena po republikah.

(POLITIKA)

OBMOČJE

SOZD MERX VSE VEČJI

Agroživilstvo na poti velike preobrazbe

Okoli nove sestavljene organizacije združenega dela Merx in ukinitve Dobrine ni več dilem. SOZD Merx je tu, je dejstvo, in dosedanja Dobrina bo končala svoje delo zadnji dan decembra letos. Prvega januarja 1981. leta pa bo stopila na svojo pot sestavljena organizacija združenega dela Merx.

SOZD Merx so ustanovili delavci dosedanje, sicer pa do konca decembra še delovne organizacije z istim imenom, in to na referendumu 1. oktobra. Okoli 2500 delavcev v sedemnajstih temeljnih organizacijah se je z veliko večino glasov odločilo za formiranje štirih branžnih delovnih organizacij. Ustanovili so trgovsko delovno organizacijo na debelo »Blagovni center«, trg. delovno organizacijo na drobno »Potrošnik«, »Mlinsko predelovalno industrijo« in delovno organizacijo »Gostinsko in turistično podjetje«. Delavci vseh teh zdaj že delovnih organizacij pa so sklenili samoupravni sporazum o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela Merx – združene delovne organizacije kmetijstva, industrije, trgovine, gostinstva in turizma Celje.

Na poti potrjene samoupravne preobrazbe v Merxu so aktivno sodelovali tudi vajenci. Z okoli tri sto učenci so imeli v Merxu posebne razgovore, da so jim utemeljili namen pomembne spremembe.

Znotraj Merxa je končana prva faza velikega dela, ki je terjala aktivnost samoupravnih in družbenopolitičnih organizacij, prav tako vodstvenih organov in drugih.

SOZD Merx je ustanovljena, toda krog njenih članic ni zaključen. Poleg štirih novih delovnih organizacij, ki so nastale iz sedemnajstih Merxovih temeljnih organizacij, so se za skupno delo pod to streho agroživilskega kompleksa odločile še delovne organizacije trgovskega podjetja Savinja v Mozirju, kmetijske zadruge Celje in Laško ter kmetijski kombinat Šentjur. Imena ostalih članic nove sestavljene organizacije bodo znana v sredini tega meseca.

Tik pred zaključkom redakcije smo zvedeli, da so se tudi člani trgovskega kolektiva Moda v Celju na referendumu odločili za sodelovanje v novi sestavljeni organizaciji združenega dela.

M. BOŽIČ

10.–18. XI. 1980
TEDEN DOMAČEGA FILMA - CELJE

PRED II. KONFERENCO SLOVENSKIH SINDIKATOV

BODIMO ZELO KONKRETNI

Ivan Kramer o razpravah v občinah celjskega območja

Koncem novembra se bodo delegati sestali na II. konferenci slovenskih sindikatov. Osrednji del razprave na konferenci se bo nanašal na Družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, zato je o tem dokumentu tekla v občinah tudi temeljita razprava. O tem, kakšne so v občinah celjskega območja priprave na konferenco in katere konkretne pripombe je oblikovala razprava smo se pogovarjali z **Ivanom Kramerjem,** predsednikom Medobčinskega sveta ZSS Celje.

Sogovornik je povedal, da so bila izhodišča za konferenco pripravljena že v aprilu, konkretno pa so v pripravah na konferenco spregovorili v avgustu, ko je bila skupna seja medobčinskega sveta ZSS in ZKS. Nato so sklicali še posvet s predsedniki občinskih svetov zveze sindikatov ter se z njimi dogovorili o aktivnostih v občinah, sredi septembra je bil že drugi sestanek s predsedniki, o pripravah na konferenco pa je razpravljala tudi komisija za družbeno ekonomske odnose pri Medobčinskem svetu. Skratka, priprave na konferenco so bile enotno dogovorjene, je poudaril Ivan Kramer in so stekle v vseh občinah z vso zavzetostjo.

In katere so bile splošne pripombe na gradivo za konferenco?

Najčešče so iz občin pripominjali, da bi morala razprava obravnavati tudi razne priloge k osnovnemu dokumentu, to je Družbenem dogovoru o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, je povedal Ivan Kramer. Te priloge bo namreč treba obravnavati pozneje. Poleg tega je iz razprav izšla zahteva, da bi si morali pri oblikovanju dogovora prizadevati, da bi njegova določila veljala za daljši čas, da se torej sistem delitve ne bi smel iz leta v leto spreminjati. In slednjič je bila splošna pripomba tudi ta, da se vsebina družbenega dogovora nanaša predvsem na delitev, ne pa tudi na izenačevanje pogojev za pridobivanje dohodka.

Razprava je oblikovala tudi veliko konkretnih pripomb. Bi jih našteli nekaj?

Ivan Kramer je dejal, da je bilo največ pripomb na 5. člen dogovora, ki govori o kriterijih za produktivnost, fizični obseg proizvodnje, za stroške, dohodek. Delavci so poudarjali, da je ta člen preveč strokovno napisan, poleg tega pa da terja preveč strokovnega dela za uresničevanje tistega, kar določa. Ostale pripombe so se nanašale na inovacije in ustrezno stimuliranje inovacijskega dela, na nadomestilo odsotnosti zaradi bolezni, na določila o minulem delu, ki da še niso dorečena. Mnogo razprav je bilo tudi okoli stališča sindikata, naj osebni dohodek očistijo raznih dodatkov, kot je na primer dodatek na izmensko delo. Skratka, razprave so oblikovale vrsto konkretnih predlogov in pripomb, je poudaril Ivan Kramer, ki jih bo treba vključiti v dogovor.

DAMJANA STAMEJČIČ

SODELOVANJE

Tudi organizacije Rdečega križa lahko dobro in zgledno sodelujejo. O tem priča tudi nedeljsko pobratimstvo med organizacijama RK iz Pesjega pri Velenju in Dobjega pri Planini.

MP

BOHOR JE SLAVIL

K številnim proslavam ob 30-letnici samoupravljanja se je s svojim slavnostnim zborom priključil še LIP BOHOR s svojima dvema tozdoma. Srečanje je izzvenelo z dogovorom, da se bodo delavci tega kolektiva še naprej prizadevali za ustvarjanje dohodka in v skladu z ustalitvenimi prizadevanji še bolje izkoriščali surovine. Podelili so več priznanj in sicer vsem predsednikom delavskih svetov in tistim delavcem, ki so kolektivu zvesti že tri desetletja.

MP

GOSTINSTVO

DA BI IMELI KAJ VEČ OD NJEGA

V razpravi je predlog za združitev okoli Merxa

Zdi se, da gre zdaj za res in da dobiva misel, tudi potreba in zahteva današnjega časa, po močnejšem povezovanju gostinstva v celjski občini in širše, močnejšo podlago. Sicer pa zdajšnja pobuda ni nova in tudi ni rezultat naloge, ki bi stala več milijonov starih dinarjev. Vznikla je iz spoznanja, da razdrobljeno gostinstvo ne bo kos svojl osnovni nalogi, niti ni mogoče v majhnih in ekonomsko šibkih enotah najti nosllca zdajšnjih in prihodnjih nalog.

Pobuda za povezovanje gostinstva je tudi posledica dejstva, da nastaja pri Merxu in okoli njega močan agroživilski kompleks, v katerem gostinstvo in turizem ne bosta zapostavljena, marveč bosta našla v novi sestavljeni organizaciji združenega dela svoje ustrezno mesto, enakovredno drugim panogam. In tako je prav ta trenutek sprožil akcijo za povezovanje gostinstva v celjski in morebiti tudi v drugih občinah okoli Merxa, oziroma v okviru nove delovne organizacije «Gostinsko in turistično podjetje», ki se je že združilo v SOZD Merx. Nova delovna organizacija je namreč nastala z združitvijo dosedanjih treh Merxovih temeljnih organizacij gostinstva.

V celjski občini naj bi novo povezovanje v gostinsko in turistično delovno organizacijo Merxa zajelo Gostinsko podjetje Celje s štirimi temeljnimi organizacijami in delovno skupnostjo skupnih služb ter Izletnikovo temeljno organizacijo «Gostinstvo Celeia».

Razlogov za takšno povezovanje je veliko. Pri vsem tem gre Predvsem za zagotovitev večje socialne varnosti delavcev, za doseganje ugodnejših pogojev za stalno rast proizvodnje in delovne storilnosti, za povečevanje dohodka, za razširjanje materialne osnove dela, skupno planiranje, programiranje dela in razvoja, za skupno nastopanje na tržišču, za racionalnejše izkoriščanje sredstev in kadrov, in še in še. Dovolj razlogov, ki so življenjskega pomena za slehernega delavca.

Posebna delovna skupina, ki je pripravila predlog programa za povezovanje gostinstva v občini, je opozorila tudi na možna pota za povezovanje, oziroma za združitev v že ustanovljeno delovno organizacijo Gostinsko in turistično podjetje Merx, ki je nastala, kot rečeno, z združitvijo treh dosedanjih Merxovih TOZD gostinstva in turizma v Celju, Radljah ob Dravi in Ravnah na Koroškem. Boljši je predlog, da bi se Gostinsko podjetje Celje in Izletnikova temeljna organizacija neposredno združili v novo delovno organizacijo, saj bi tako pridobili na času in drugem.

Gre torej za predlog, ki je dobil podporo na skupni seji članov izvršnega sveta celjske občinske skupščine in komiteja Občinske konference Zveze komunistov Celje in za pobudo, ki bo zdaj v razpravi med člani celjskih gostinskih kolektivov. Bilo pa bi več kot prav, če bi ta ideja preskočila občinsko mejo in našla svoja tla še kje drugje, še v drugllh občinah celjskega območja, saj bi v turizmu na takšnem območju, kot je celjsko, ne smeli postavljati meja. Tudi pri razreševanju problema Golt smo spoznali, da delo in razvoj tega centra pod Medvedjakom, ne more biti naloga le ene same občine, marveč celotne celjske regije.

M. BOŽIČ

ELEKTRO-GOSPODARSTVO V BITKI ZA PLAN

Ne glede na probleme, ki so jih obravnavali, sta na deveti seji skupščine samoupravne interesne skupnosti na preskrbovalnem območju Elektro Celje, v sredo, 1. oktobra, stopili v ospredje zlasti dve vprašanji: izvršitev plana naložb v prvem polletju letos in do konca leta ter osnutka samoupravnih sporazumov o temeljih plana območne in republiške interesne skupnosti.

Podatki o izvršitvi plana naložb v prvem polletju letos vsaj na splošno niso zadovoljivi, čeprav se močno razlikujejo ne samo v okviru posameznih občin, marveč tudi po vrstah. Skupaj so letni načrt izpolnili z 41%, sicer pa na območju TOZD Elektro Celje 40%, Slovenj Gradec 35% in Krško 53%. Četudi so podatki za tretje četrtletje drugačni, so sklenili, da se naj začne in traja do konca leta velika bitka za popolno izpolnitev načrta. In to kljub težavam, ki jih imajo z likvidnostjo in s pomanjkanjem materialov.

MB

KRŠITELJI DOGOVORA

36 JIH JE NA SPISKU

Prekoračitve tudi do 150 odstotkov

V prvem polletju je bilo v žalski občini 36 temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti, ki so kršile dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v tem letu. Poleg njih pa je bilo še šest temeljnih organizacij, ki imajo svoj sedež izven občine in ki se lahko usklajujejo na nivoju delovne organizacije.

Ko so na izvršnem svetu obravnavali te kršitelje, so poleg dosežene rasti dohodka in dela čistega dohodka za osebne dohodke pri posameznih temeljnih organizacijah obravnavali tudi vse možne olajšave glede na dosežen izvoz in nivo bruto osebnih dohodkov. Upoštevali so tudi to, da so ponekod usklajeni na nivoju delovne organizacije. To velja za Keramično industrijo Liboje, Juteks, Sigmo in Strojno postajo, od dogovora pa odstopajo tudi na nivoju delovne organizacije Zarja, tekstilna tovarna Prebold, polzelska tovarna nogavic, MIK Prebold, Ferralit, Hmezad Notranja trgovina, Hmezad Kmetijska zadruga Savinjska dolina in Hmezad Gostinstvo. Sicer pa med kršitelji najdemo še Minervo, Veterinarsko postajo Žalec, Zavod za načrtovanje, Hmezadovo Interno banko, Zdravstveni center TOZD ZD Žalec, Center za usmerjeno izobraževanje, delovno skupnost upravnih organov Skupščine občine Žalec, Aero TOZD Kemija Šempeter, Slovin TOZD Žalec, TOZD NAMA, Žalec, Inde Vransko ter Ingradovi temeljni organizaciji združenega dela Lesni obrat Gomilsko in Gradbena operativa Žalec.

V kmetijski zadrugi Savinjska dolina pravijo, da so razlogi za prekoračitev dovoljenih osebnih dohodkov glede na rast dohodka v specifičnosti kmetijske proizvodnje, spremenjenem načinu evidentiranja zalog in izločevanja osebnih dohodkov iz teh zalog. Vpliv imajo tudi gradnje hmeljskih žičnic. To delo je bilo lani evidentirano kot pogodbeno delo. Zaradi vsega tega znašajo prekoračitve pri posameznih temeljnih zadružnih organizacijah za 15 do kar 150 dostotkov. Za devetnajst odstotkov so prekoračili izplačane osebne dohodke v centru za usmerjeno izobraževanje. Vzrok – povečano število zaposlenih, oziroma povečano število oddelkov. Delovna skupnost skupnih služb MIK Prebold pa je prekoračila izplačane osebne dohodke za dobrih 17 odstotkov, ker je lani bilo precej porodniških in bolniških dopustov, pri majhnem številu zaposlenih pa je to vplivalo na indeks rast v tem letu, ko takšnih izostankov ni.

Sicer pa povsod zagotavljajo, da bodo osebne dohodke uskladili z rastjo dohodka v devetih mesecih ali najkasneje ob koncu leta.

JANEZ VEDENIK

RAZSTAVA – MODA, ČAS, NAKIT

V torek, 7. oktobra opoldne, je sekretar OK ZKS Celje Aleš Ilc odprl štirinajsto zlatarsko razstavo, prireditev, ki je več kot celjska, tako, kot je celjsko zlatarstvo. V otvoritvenem govoru je direktor delovne organizacije Zlatarne Celje, Stane Seničar, poudaril da gre tokrat za prireditev, ki se zaradi odsotnosti sejma plemenitih kovin nekoliko razlikuje od dosedanjih, navzlic temu pa gre za veliko predstavitev dela oblikovalcev in izdelovalcev nakita članov v temeljnih organizacijah Zlatarn. Letošnja razstava je samo njihova. Razstava, ki bo odprta do vključno 14. oktobra, je pripravljena pod geslom: moda, čas, nakit. V tem času bo tudi več pomembnih srečanj, tako predelovalcev plemenitih kovin v Jugoslaviji, proizvajalcev zlata itd. Na dan otvoritve so razglasili tudi rezultate ocenjevanja razstavljenih izdelkov. Zaradi velike izenačenosti in kvalitete, se komisija ni mogla odločiti za podelitev zlatega priznanja, zato pa sta dve srebrni dobila Zdravko Dolinšek iz Trbovelj in Vlado Travner iz Celja. Tri bronasta odličja pa sta si razdelila: dve Jani Dobovičnik iz Celja in Zdravko Dolinšek iz Trbovelj. Na posnetku: Med otvoritvenim govorom Staneta Seničarja.

MB

SZDL V OBČINI LAŠKO

DELEGATI SLABO

O metodah za oživitev dela

Pred dnevi je bil v Laškem posvet predsednikov in sekretarjev krajevnih konferenc SZDL, na katerem so obravnavali nekatere bližnje naloge in hkrati ocenili politične razmere na terenu.

Tako so se na seji dogovorili, da bodo do konca prihodnjega meseca v vseh krajevnih skupnostih letne programske konference, do takrat pa je seveda treba opraviti veliko pripravljalnega dela, vključno z delovnim obiskom posebne skupine občinske konference po krajevnih skupnostih. Seveda bodo programiranje aktivnosti frontne SZDL spremljale tudi analize dosedanje aktivnosti in preostalih, oziroma nedokončanih nalog.

Izredno živahna je bila razprava o delu delegacij. Ugotovljeno je bilo slabše delo v sedanjem mandatu, vendar ob ugotovitvi, da udeležba iz krajevnih skupnosti ne ogroža sklepčnosti občinske in samoupravnih interesnih skupnosti. Veliko so govorili o metodah, ki naj bi pripomogle k vsebinski poživitvi dela delegacij.

Posebno pozornost so posvetili pripravam in načrtovanju akcije NNNP 80/81. Gre za široko izobraževalno in mobilizacijsko dejavnost, ki naj pripomore k še boljši pripravljenosti krajanov za izpolnjevanje nalog v okviru ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Na dnevnem redu posveta so bila še vprašanja stanovanjske samouprave, potrošniških svetov, aktivnost v zvezi z novim samoprispevkom. Ponovno pa je bilo v obravnavi vprašanje okoli pogrebov, ki jim krajevne konference posvečajo premalo pozornosti, res pa je tudi, da ustrezne službe pri tem ne sodelujejo in vodstev SZDL o primerih smrti ne obveščajo pravočasno.

J-K

POGLEJMO NAOKROG

SREDA, 1. OKTOBRA:

Svet je vse bolj zaskrbljen zaradi iraško-iranske vojne, ki še naprej divja z nezmanjšano silovitostjo. Skrb je še večja, ker so področja, kjer divja vojna na ali v bližini največjih naftnih nahajališč... **Vprašanjem stabilizacije, boljše preskrbe, težavam pri planiranju in pripravam na letne programe konference SZDL so posvetili današnji posvet vseh predsednikov in sekretarjev občinskih konferenc SZDL in njihovih medobčinskih organov... Države v razvoju pričakujejo od razvitih, da bodo pripravljene obnoviti napore za nov krog pogajanj o novi mednarodni gospodarski ureditvi.** To so se dogovorili na rednem sestanku skupine 77, ki jo sestavlja 120 dežel v razvoju... **Republiški komite za tržišče obeta boljšo založenost tržišča.** Pralnih praškov naj bi bilo vsak čas dovolj, prav tako olja, mesa in masla, primanjkovalo pa bo še južnega sadja...

ČETRTEK, 2. OKTOBRA

Uveljavitev Titove pobude o nadaljnjem izboljševanju kolektivnega vodenja in odgovornosti v kolektivnih organih oblasti bo v središču razprave na sestanku predsednikov predsedstev socialističnih republik in pokrajin, ki se je danes pričel v Skopju... **Iran se ni odzval sklepu Iraka, da za štiri dni prekine spopade.** Tudi ostale mirovne pobude niso naletele na odziv... **Arlando Forlani, predsednik krščanske demokracije, je novi mandatar za sestavo italijanske vlade.** Pričakujejo, da se bo Forlani o sestavi vlade pogovarjal s predstavniki šestih strank, med njimi tudi s komunisti... **Nova mednarodna ekonomska ureditev je prednostna naloga UNESCO.** To so poudarili na 21. zasedanju generalne konference UNESCO v Beogradu... **V hudih poplavah v Indiji je od pričetka monsunskega deževja umrlo že 1607 ljudi,** 29 milijonov prebivalcev pa je ogroženih...

PETEK, 3. OKTOBRA

Nadaljuje se pospešena diplomatska dejavnost, ki naj bi razrešila težave zaradi iransko-iraškega spopada. Danes je Veselin Djuranović sprejel iranskega odposlanca Navaba, ki mu je pojasnil iranska stališča v zvezi s spopadom. Zvone Dragan pa je odpotoval v Irak, predvsem z namenom, da se dogovori o nabavi nafte in da zagotovi varnost za jugoslovanske delavce in mornarje, ki so na ogroženem območju... **Na Poljskem še ni mirno. Včeraj so v vseh večjih tovarnah za eno uro ustavili delo,** da bi tako pod vodstvom novih sindikatov opozorili na prepočasno uresničevanje sporazumov med vlado in delavci... **Kraljevo je listino proti nasilju in vojni in za mir na svetu podelilo Sergeju Kraigheru,** ki je za tovarišem Titom drugi nosilec te listine... **Največje proizvajalke nafte v svetu obljubljajo, da bodo povečale proizvodnjo in tako nadomestile vrzeli v dobavah nafte,** ki jih je povzročila iransko-iraška vojna...

SOBOTA, 4. OKTOBRA

Josip Vrhovec se je vrnil z zasedanja generalne skupščine OZN, ki po njegovih besedah poteka v zelo neugodnih, mednarodno zapletenih razmerah... Jugoslovanske delovne organizacije v Iraku nadaljujejo dela, kjer je to mogoče, kjer pa ni, so dela prekinili in jih do nadaljnjega ne bodo nadaljevali. V domovino se bodo vrnili vsi jugoslovanski delavci, ki so svoje delovne obveznosti opravili in tudi tisti, ki del ne morejo nadaljevati. Iraške oblasti pa so zagotovile, da bodo zavarovale jugoslovanske ladje in posadke, ki so na ogroženem območju.

NEDELJA, 5. OKTOBRA

Helmut Schmidt bo vnovič nemški kancler. Na volitvah je namreč prepričljivo zmagala koalicijska vlada socialnih demokratov in liberalcev, medtem ko je Straussova konzervativna stranka doživela hud poraz... **Volitve so bile tudi na Portugalskem, na njih pa je zmagala Demokratična zveza, ki je tako še okrepila svoj položaj... Slovenski kovinarji so končali svoje tekmovanje,** ki se ga je udeležilo 200 kovinarjev...

PONEDELJEK, 6. OKTOBRA

Po domala celem dnevu dela se je končalo zasedanje plenuma CK Poljske združene delavske partije, ki je bilo spet ostro in »zgodovinsko«. Zanj je značilno ugotavljanje osebnih odgovornosti, številne zamenjave v članstvu najvišjega partijskega vodstva in trdna odločenost, da bodo hitreje uresničevali sklepe sporazuma med vlado in delavci... **Na delovni obisk v Jugoslavijo je prispel ciprski predsednik Kiprianu, ki bo pri nas štiri dni... Na konferenci UNESCO v Beogradu je govoril gvinejski predsednik Sekou Toure,** ki je v govoru izrazil globoko spoštovanje delu tovariša Tita in neuvrščeni politiki SFRJ... **V Ljubljani so odprli sejem elektronike... Predsedstvo CK ZKS je z obravnavo aktualnih gospodarskih vprašanj, politike gospodarske stabilizacije in vprašanj organiziranosti in dela ZK pričelo priprave na 9. kongres slovenskih komunistov...**

TOREK, 7. OKTOBRA:

Predsedstvo CK ZKJ je razpravljalo o pripravah na 12. kongres ZKJ in v tem okviru posebej opozorilo na dosledno uresničevanje politike gospodarske stabilizacije... Generalni sekretar OZN Waldheim je svetovno skupščino opozoril, da resolucije o Kampučiji kljub prizadevanjem OZN ni bilo mogoče uresničiti. Spopadi se nadaljujejo, generalna skupščina pa bo o Kampučiji razpravljala 15. oktobra... **V Turčiji so štirim teroristom izrekli smrtno obsodbo.** Potem, ko je vojska prevzela oblast, se je politično nasilje v tej deželi močno zmanjšalo...

ŽALSKO GOSPODARSTVO 81–85

ŠEST ODSTOTNA RAST DP

Stanovanj bo toliko kot v tem obdobju

V teh dneh tudi v žalski občini delovni ljudje in občani razpravljajo v organizacijah združenega dela ter krajevnih skupnostih o osnutku dogovora o temeljih planov občine za obdobje od leta 1981 do 1985. O osnutku bodo v naslednjih dneh razpravljali tudi delegati na ločenih sejah zborov občinske skupščine. Posebno pozornost vsekakor vzbuja usmeritev na področju gospodarstva v naslednjem srednjeročnem obdobju.

V osnutku je zapisano, da bi se družbeni proizvod letno povečeval za šest odstotkov, v okviru tega pa rast industrijske proizvodnje za sedem odstotkov ter kmetijske štiri. Produktivnost dela naj bi se letno povečevala za dva do tri odstotke, naložbe pa za pet. Vlaganja v gospodarstvo naj bi se letno povečevala za šest, v negospodarstvo pa za štiri odstotke. Število zaposlenih se bo po vsej verjetnosti vsako leto povečalo za največ dva in pol odstotka.

Izvoz naj bi se povečeval za petnajst odstotkov letno. Ob koncu naslednjega srednjeročnega obdobja bo predstavljal že 32 odstotkov družbenega proizvoda. Uvoz naj bi bil počasnejši in bi se letno povečeval za osem odstotkov. Če bo to držalo, potem bo konec leta 1985 povprečna stopnja pokrivanja uvoza z izvozom znašala že 103 odstotke. Za to pa bo treba postopno prestruktruirati gospodarstvo, pospeševati sodobnejše oblike poslovanja s tujimi partnerji na osnovi dolgoročnejšega poslovno tehničnega sodelovanja in skupnih vlaganj ter seveda dvigom produktivnosti dela in povečevanju konkurenčne sposobnosti.

Sredstva za osebne dohodke, za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb, bodo naraščala najmanj za deset odstotkov počasneje od rasti dohodka. Pred dokončno razporeditvijo dohodka pa bi morali v občini v temeljnih organizacijah pokriti obveznosti, za katere so se dogovorili s samoupravnimi sporazumi, in druge sprejete obveznosti. V osnutku je zapisano tudi to, da bo družbeni standard hitreje naraščal od osebnega in da bo obseg gradnje stanovanj v prihodnjem petletnem obdobju ostal na enaki ravni kot v tem obdobju. Tako bi bil delež sredstev za razširjeno reprodukcijo na nivoju temeljne organizacije združenega dela večji. Na osnovi šestodstotne povprečne letne rasti bi v naslednjih petih letih v občini Žalec ustvarili skoraj dvajset milijard dinarjev družbenega proizvoda ali letno skoraj štiri milijarde.

JANEZ VEDENIK

ZRCALO

RIŠE: BORI ZUPANČIČ

CELJE

OVIRE V IZVOZU

Seja IS in komiteja ZK

Ni naključje, če je zadnja seja članov izvršnega sveta celjske občinske skupščine potekala v dveh točkah dnevnega reda skupaj s člani komiteja Občinske konference Zveze komunistov.

Šlo je namreč za dve pomembni vprašanji, ki sta morali dobiti svoj odmev na širši razpravi: za oceno izvozne aktivnosti celjskega gospodarstva ter za predlog programa povezovanja gostinske in turistične dejavnosti zlasti v občini, čeprav seveda vrata niso zaprta tudi za druge.

Ko je v imenu komisije, ki je pripravila gradivo o izvozni dejavnosti gospodarstva govoril Zvonko Perlič, je poudaril, da se izvozna prizadevanja srečujejo na svoji poti z mnogimi ovirami. Žal pa je premalo konkretnih predlogov za njihovo rešitev. V tem primeru gre za nekatera vprašanja, ki so sistemskega značaja, druga pa spet odvisna od delovnih kolektivov. Nič kaj spodbudna ni ugotovitev, da celjsko gospodarstvo s svojo proizvodnjo nima možnosti za znatno povečanje izvoza in zato za večjo in stalnejšo uveljavitev na tujem tržišču. Celjsko gospodarstvo tudi z lastnimi sredstvi ne zagotavlja virov za uvoz reprodukcijskega materiala.

Gre pa tudi za probleme deviznega trga, obračunavanja izvoznih stimulacij, za dejstvo, da je celjski izvoz izredno razdrobljen, da poteka preko številnih izvoznikov, da tudi omejevanje porabe sredstev za potne stroške, dnevnice, reklamo neposredno zavira večjo izvozno aktivnost, da so kadri, ki delajo v zunanji trgovini, med seboj slabo povezani, itd.

Da, veliko je vprašanj, ki so jih odprli in osvetlili na skupni seji. Na njej so se tudi dogovorili o izdelavi programa za povečanje in boljšo organiziranost celjskega gospodarstva v izvozni aktivnosti. Konkretna je bila tudi pobuda glede razreševanja problema, ki zadeva Aero in njegov odnos do interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino.

O tem programu in konkretizaciji nalog, ki zadevajo celjsko gospodarstvo in izvoz, bo že v kratkem spet razpravljal izvršni svet.

M. BOŽIČ

NAROČITE NOVI tednik NA DOM

KOVINARJI SO TEKMOVALI

CELJANI SO SE ODREZALI

Udeležili se bodo tudi zveznega tekmovanja

Na pravkar končanem 4. republiškem delovnem tekmovanju kovinarjev Slovenije – bilo je 3., 4. in 5. oktobra v Litostroju v Ljubljani, so se odlično odrezali tudi celjski tekmovalci. Med štirinajstimi, ki so se tekmovanja udeležili, se jih je kar šest uvrstilo na prva, druga in tretja mesta.

Priprave na tekmovanje so v celjski občini stekle že v aprilu, ko so se pričela interna tekmovanja po delovnih organizacijah. Prvič letos pa je bilo tudi regijsko tekmovanje avtomehanikov. Teh tekmovanj se je udeležilo okoli sto delavcev različnih kovinarskih poklicev, v ožji izbor za republiško tekmovanje pa se je uvrstilo štirinajst kovinarjev. Tako so tekmovali strugarji, brusilci, strojni kovači, rezkalci, orodjarji, livarji, varilci (REO, MAG, TIG in plamenski varilci) ter avtomehaniki (Diessel in Otto). Znanje so kosali na dveh področjih: praktičnem, kjer so morali pokazati vse svoje sposobnosti in znanje za strojem in teoretičnem, kjer so pokazali, kaj znajo o samoupravljanju, o tehnologiji stroke in o varstvu pri delu.

Kot smo že dejali, so se Celjani odlično odrezali na republiškem delovnem tekmovanju kovinarjev. Tako je med avtomehaniki Otto zasedel prvo mesto **Adolf Biderman iz Avto Celja**ter si s tem pridobil pravico do udeležbe na zveznem tekmovanju. Prvo mesto je zasedel tudi **Jože Selič iz Libele,** ki je tekmoval v skupini orodjarjev. Tudi on se bo udeležil zveznega tekmovanja. Drugo mesto je zasedel **Vlado Geršak iz Železarne Štore** in sicer je tekmoval v skupini plamenskih varilcev. Udeležil se bo zveznega tekmovanja. Tretja mesta pa so zasedli **Avgust Trebovc, orodjar iz Libele, Branko Vrečer, avtomehanik Diessel iz Avto Celja in Roman Kropec, rezkar iz Libele.** Vsi trije se bodo kot rezervni tekmovalci udeležili zveznega tekmovanja kovinarjev, ki se bo pričelo že jutri v Litostroju.

In kaj o uspehih celjskih tekmovalcev pravi vodja tekmovalne ekipe Boris Skale?

»Zelo smo zadovoljni z rezultati, ki smo jih dosegli, saj je bilo tekmovanje zelo zahtevno in konkurenčno. Vzdušje je bilo dobro, tekmovanje dobro organizirano, vse je v redu teklo. Problemov ni bilo. Menim, da so naši tekmovalci zelo dobro zastopali celjsko občino in delovne organizacije, iz katerih so. Zato jim moramo iskreno čestitati in jim izreči vse priznanje. Upam, da se bomo dobro odrezali tudi na zveznem tekmovanju.«

NAČRTOVANJE

PO STAREM NE GRE VEČ

Veliko vprašanj – kako v prihodnje

Osnutek dogovora o temeljih plana celjske občine v naslednjem petletnem obdobju je v javni razpravi. Kot so ugotovili na zadnjih ločenih sejah zborov občinske skupščine, je v globalu sicer usklajen s smernicami, ki so jih delegati občinske skupščine sprejeli pred dobrim letom in vendar ne tak, da bi bil sprejemljiv v predlagani vsebini.

»Opaziti je namreč, da še v marsikateri sredini planirajo po starem, kot da se jih ne bi tikale usmeritve celotne družbe v stabilizacijo. Zato je večina planskih dokumentov polna objektov in drugih naložb, ki nimajo realne podlage. Zato je tudi osnutek dogovora takšen kot je nerealen in zrcalo planskih dokumentov pri nosilcih planiranja,« je med drugim na seji zbora združenega dela poudaril podpredsednik izvršnega sveta, Jure Toplak.

Usklajevanje na vseh področjih je torej nujno. Na to nalogo je opozorilo tudi predsedstvo Občinske konference SZDL. »Poiskati bo torej treba izvirne rešitve in se zavedati, da bomo lahko porabili le toliko, kolikor bomo ustvarili,« je v razpravi, prav tako na seji zbora združenega dela, dejal član predsedstva SZDL, Zvonko Perlič.

Uskladitev skupne in splošne porabe z materialnimi možnostmi je imperativ. Seveda pa obdobje javne razprave terja še odgovore na druga vprašanja. Tudi na to, kakšna naj bo stopnja gospodarske rasti in ali je štiriodstotna zadostna. In nadalje, kakšen bo delež akumulacije za nove naložbe, kako bomo reševali dnevno migracijo delavcev, zlasti tistih, ki se vozijo na delo v Celju, kako daleč smo z energetsko bilanco, kako s preskrbo s pitno vodo itd.

Očitno je nadalje, da bo treba za terciarno dejavnost napraviti več. In kako bo z gibanjem realnih osebnih dohodkov? Z izvozom bi morali doseči večji delež družbenega proizvoda. Vsaj četrtino. Svoje poglavje ima razvoj prostora pa organiziranost trgovine itd. Tudi zahteva po čimprejšnji ustanovitvi interesne skupnosti za preskrbo prebivalcev ima svojo utemeljitev.

Skratka veliko vprašanj, veliko nalog, ki jih je treba razčistiti že v času javne razprave.

M. BOŽIČ

PRIZNANJE F. LESKOŠKU LUKI

V ponedeljek zvečer je bila v Zdravilišču Laško skromna slovesnost, ko so tovarišu Francu Leskošku – Luki izročili letošnje občinsko priznanje 2. julij, ki ga vsako leto podeljuje občinska skupščina Laško. Tovariš Leskošek je to priznanje sprejel za dolgoletno revolucionarno delo ter za njegov prispevek k razvoju laške občine. Slovesnosti so se udeležili predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine Laško ter Zdravilišča, kjer je bil tovariš Luka dlje časa na zdravljenju.

M. A.

LAŠKO: NOVO VODSTVO ZSMS

Na volilno-programski seji občinske konference ZSMS Laško, ki je tekla v ponedeljek zvečer v Zdravilišču Laško, so delegati izvolili tudi novega predsednika in sekretarja občinske konference. V naslednjem mandatnem obdobju bo funkcijo predsednika opravljal **Roman Matek**, funkcijo sekretarja pa **Slavko Špilar**

M. A.

KLINKER HOBI NAVDUŠIL

V delovni organizaciji Ljubečna so nadvse zadovoljni z letošnjim sodelovanjem na zagrebškem velesejmu. Čeprav kupci vedo, da jim Ljubečna ne bo tudi v prihodnjem letu zmogla dobaviti vseh željenih količin, si želijo še večjega sodelovanja. Posebno si želijo tudi tuji kupci. Pojavljajo pa se še vedno novi, ki odpirajo nova vrata v svet.

Kot vrsto let nazaj je Ljubečna tudi letos na sejmu pokazala svoj novi izdelek. To je klinker hobi. Izdelek namenjen vsem, ki si želijo v prostem času s svojimi rokami in fantazijo narediti ikebano, svetilnik, podstavek za rože ali podobni izdelek po svojem ukusu.

Čeprav tega izdelka še ni na trgu, najverjetneje bo ob koncu oktobra, je vzbudil nepričakovano zanimanje. Visoko so ga ocenili zlasti pedagoški delavci Hrvaške. Po njihovem mnenju bodo ta izdelek lahko uspešno uporabljali v šolah pri izobraževanju tehnične kulture.

M. BRECL

ZLATARNE-CELJE
MODA – ČAS – NAKIT je geslo
XIV. ZLATARSKE RAZSTAVE v
Lapidariju Pokrajinskega muzeja
v Celju od 7.–14. oktobra

ŽALEC

DOGOVOR MLADIH

Novi predsednik Rado Kores

Minuli teden je bila v dvorani Hmeljarskega doma v Žalcu volilna programska konferenca Občinska konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije Žalec. Udeležba mladih je bila zadovoljiva, konference pa so se udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja občine Žalec.

Uvodno poročilo o delu OK ZSMS Žalec in njenih organov v prvem mandatu po 10. kongresu ZSMS je imel predsednik Oto Žagar. Ugotovil je, da je bilo delo sicer obsežno, še vedno pa se v akcije vključuje premalo mladih. Posebno v nekaterih krajevnih organizacijah dela samo odbor in peščica mladincev, medtem, ko ostali ne kažejo dovolj zanimanja. V žalski občini je namreč kar osem tisoč mladincev, ki bi z aktivnim delom lahko veliko prispevali k idejni in akcijski usmerjenosti organizacije in krajevnih skupnosti.

V razpravi so sodelovali: Janko Napotnik, delegat iz OO ZSMS Prebold o vlogi mladih v društvih in organizacijah, Štefan Simončič, iz Občinske zveze prijateljev mladine o skrbi ZSM za delo pionirskih organizacij, Franc Mikuš – zveza borcev NOV Žalec o tradicijah NOB, Janez Kroflič, organizacijski sekretar OK ZKS Žaled o aktivnostih mladih komunistov, Adi Vidmajer, sekretar TKS Žalec o telesni kulturi in mladih, Lojze Terglav, delegat iz Šempetra o mladih in prostovoljnem delu, Ivo Robič, predsednik OK SZDL Žalec o vlogi mladih v socialistični zvezi itd.

Po predložitvi kandidatne liste so izvolili za novega predsednika **Rada Koresa**, ki bo to funkcijo opravljal neprofesionalno in je zaposlen v Garantu Polzela. Sekretar OK ZSMS Žalec je **Oto Žagar**, ki bo to funkcijo opravljal profesionalno, v predsedstvo je izvoljenih 17 članov, v nadzorni odbor 3 in v odbor za statutarna in pritožbena vprašanja 5 članov.

T. TAVČAR

KOMUNALA V ROGAŠKI

DRŽALI BESEDO

6 milijonov za ureditev

Kako pomembna je komunalna ureditev turistično in gospodarsko razvitega kraja, kot je Rogaška Slatina, so se zavedali tudi delegati skupščine krajevne skupnosti, ko so na začetku letošnjega leta sprejemali program komunalnih del za območje krajevne skupnosti.

Program je bil dokaj ambiciozno zastavljen, vendar na uradu krajevne skupnosti zagotavljajo, da bo do konca letošnjega leta v celoti uresničen. Kajti že tedaj, ko so delegati sprejemali program komunalnih del, je bilo jasno, koliko denarja ima krajevna skupnost na voljo za komunalna dela in zato do finančnih problemov pri izvedbi posameznih del ni prihajalo. Tako tudi zastojev pri uresničevanju programa ni bilo. In katera komunalna dela so že in katera še bodo opravili v krajevni skupnosti Rogaška Slatina v tem letu?

Doslej je bilo opravljenih že vrsto del. Tako so postavili v Rogaški Slatini telefonske govorilnice, pred kratkim so postavili sedem avtobusnih zavetišč na območju krajevne skupnosti, asfaltirali so ulico Lastine, pa Stritarjevo in Krpanovo ulico in opravili vsa potrebna zemeljska dela za asfaltiranje ulice na Livadi. V tem času pa je odprtih še več komunalnih gradbišč. Tako gradijo pločnik v Ratanski vasi ter v Tržišču, kjer sproti pripravljajo tudi vse potrebno za postavitev javne razsvetljave. V gradnji pa sta tudi dve cesti, in sicer cesta od Šerbaka do Vonarja in cesta od Šerbaka do Sotle. Iz programa planiranih komunalnih del bo iz objektivnih razlogov izpadla le izgradnja pločnika od železniškega križišča v Rogaški Slatini do osnovne šole Boris Kidrič, saj odložitev del terjajo spremembe novosprejetega zazidalnega načrta.

Za vsa komunalna dela so v krajevni skupnosti Rogaška Slatina namenili šest milijonov dinarjev, ki so jih deloma zbrali iz komunalnih prispevkov, deloma s pomočjo delovnih organizacij, nekaj denarja je prispevala samoupravna komunalna interesna skupnost šmarske občine, veliko pa so denarja zbrali tudi občani sami.

DAMJANA STAMEJČIČ

CELJE: PRAVNIŠKI DAN

13. oktobra se bodo zbrali člani Društva pravnikov Celje in pravnikov v gospodarstvu. Pravniški dan, kot posebno obliko izobraževanja, jim pomaga pripravljati Delavska univerza.

V dopoldanskem času bodo obravnavali vzporedno tri teme: kazensko pravo, civilno pravo in delovna razmerja. Popoldan pa bodo skupno prisluhinili predavanju dr. Lojzeta Udeta, predsednika zakonodajne komisije pri Skupščini SR Slovenije, o učinkovitosti prava. MBP

OBISK ROJAKOV

Program krajevnega praznika Radeč in okolice je v petek zvečer obogatil nastop članov slovenskega prosvetnega društva »Zarja« iz Železne Kaple, ki so v plesnofolklornem programu prikazali pester koroški zamejski kulturni utrip. Več o tem v naslednji številki.

Predsednik skupščine krajevne skupnosti ing. Vinko Kolenc podeljuje listino častnega krajana Ivanu Božniku direktorju Tovarne nogavic na Polzeli.

POLZELA

USPEŠNI ŽULJI

Dva nova častna krajana

Na Polzeli so v nedeljo zaključili enotedensko praznovanje krajevnega praznika, ki ga praznujejo 2. oktobra v spomin na leto 1942, ko so bili v Mariboru ustreljeni prvi talci iz Polzele.

Osrednje svečanosti, ki je bila v dvorani Svobode so se poleg številnih krajanov udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnega življenja občine Žalec. Slavnostni govor je imel predsednik skupščine krajevne skupnosti Polzela Ing. Vinko Kolenc, ki je najprej govoril o pomenu praznovanja nato pa dejal: »Trenutno potekajo v naši krajevni skupnosti pomembna dela. Že dalj časa poteka sanacija vodovoda, gradimo novo blagovnico Savinjskega magazina Žalec, ki bo predvidoma končana že letos, med tednom se je v novi blok v centru Polzele vselilo 63 družin, pričela so se dela pri gradnji prizidka in telovadnice, pri Osnovni Šoli, v Orovi vasi so v dobrih deseth dneh rekonstruirali krajši cestni odsek in ga tudi asfaltirali, v Založah se pripravljajo na gradno odseka ceste Jelen–Dučič–Novi klošter v dolžini 1.100 m...« V nadaljevanju je Vinko Kolenc govoril še o delu društev in organizacij. Za tem so podelili letošnja priznanja krajevne skupnosti, ki so jih prejeli: **Stanko Novak, Ernest Ramšak, Ivan Žolnir, Helena Kronovšek** in **vaška skupnost Orova vas.** Pohvale so prejeli: **Adi Sevčnikar, Ana Vošnjak, Franc Pfeifer, Mijo Antonič, TVD Partizan, košarkarska sekcija Garant, ŠŠD** na **OŠ Vere Šlander, Bojan Pušnik** in **Janez Marovt.** Naslov častnega krajana pa sta dobila Ivan Božnik in ing. Vinko Kolenc. Hortikulturno društvo Polzela pa je nato podelilo še 23 plaket in 27 priznanj za vzorno urejeno okolje. Ob koncu so pripravili še bogat kulturni program, med tednom se je zvrstilo več športnih in drugih prireditev.

T. TAVČAR

ŽIVLJENJE IN SMRT KOMODORJA MIROSLAVA GRUNDA Z DOBRNE

ZNAMENITA ZASTAVA katera je bila 30. 10. 1918 prva dvignjena na drog v arsenalu v Tivtu ob navzočnosti višjih oficirjev in mornarjev francoske, angleške, italijanske in S.H.S. mornarice. Zastopstvo jugoslovanske mornarice so tvorili: poveljnik III. obalske komande kapetan bojnega broda Miroslav Grund, poveljnik arsenala v Tivtu kapetan fregate Rihard Vutscher, šef direkcije za oboroževanje poročnik bojnega broda Vladimir Pfeifer in glavni inženir arsenala Herbert Fritz. Zastava dvignjena na drog v arsenalu je bila od najstarejših podčastnikov Franca Lebena in Ernesta Disopra.

Pola, 3. 11. 1918
Feliks Cotič
Via Marzio 13

To je pravzaprav prvi pozitivni dokument o jugoslovanski vojni mornarici. Če ga pazljivo preberemo in upoštevamo vse uzance avstrijske vojne mornarice, bomo ugotovili naslednje:

1. Kapetan bojne ladje Miroslav Grund je dal **prvi** dvigniti jugoslovansko zastavo na enega od najvažnejših objektov avstrijske mornarice.

2. Zastava je bila dvignjena v prisotnosti delegacij francoske, angleške in italijanske vojne mornarice, ki so blokirale južni del Jadrana.

3. Prisotno je bilo zastopstvo, ki ga Cotič imenuje kar SHS (Država Slovencev, Hrvatov in Srbov), kar pomeni, da se je Grund podredil Narodnemu vijeću v Zagrebu.

4. Zastopstvo SHS so sestavljali izključno oficirji in podoficirji slovenskega rodu, kajti Grund se je imel za Slovenca iz Dobrne, Vučer je bil doma iz Drče pri Pleterjah, Pfeifer (Fajfar) iz Leskovca pri Krškem, ing. Herbert Fritz – kljub nemškemu imenu in priimku pristen Slovenec – in vsi trije imenovani podoficirji pa iz Ljubljane.

5. Zastopstva zaveznikov je Grund poklical v Boko Kotorsko, ker je vedel za krfska pogajanja, na katerih je sodeloval tudi njegov prijatelj Anton Dolenc, ki je bil svetovalec za mornariške zadeve.

6. Grund je bil med tistimi avstro-ogrskimi oficirji, ki so hoteli od včerajšnjih sovražnikov izsiliti priznanje nove, jugoslovanske vojne moarnarice. V Boki še niso vedeli, da je cesar Karel I. podaril mornarico novi državi.

7. Grund je imenovan na prvem mestu in je predstavljen kot organizator, torej tudi kot odgovoren za morebitne posledice. Te bi bile katastrofalne predvsem zanj, ker so bili vsi ostali udeleženci pod njegovim poveljstvom.

Grund se je torej jugoslovanski vojni mornarici prijavil še pred njeno uradno ustanovitvijo in se z dvigom zastave povzpel med njene ustanovitelje. Žal pa ni potekalo tako, kakor je on predvideval. Na italijansko zahtevo so zavezniki prevzeli nadzorstvo nad bivšo avstrijsko floto in vsemi njenimi bazami in objekti. Grund je ostal v Boki, za tisto leto se je odpovedal dopustu, budno spremljal dogodke in čakal na delitev vojnega plena. Žal ni mogel vplivati na potek dogodkov v sami Boki, kjer so imeli glavno besedo Italijani, niti na pogajanja v Franciji.

V letih 1919–1922 je vsaj po mesec dni preživel na Dobrni. 1919 ga je regent Aleksander povišal v komodorja, torej nekakšnega nadpolkovnika, kakršne imajo Angleži. Prav tukaj vidimo, da v novi državi pomorski pojmi niso bili jasno oblikovani. Isto stopnjo je dobil tudi Anton Dolenc. Videli smo že, da so bili kapetani bojne ladje, ki so se odločili za Avstrijo, povišani v kontraadmirale, kar je bilo v skladu s pomorsko tradicijo.

Grundovih funkcij v štirih letih življenja v starojugoslovanski državi po znanih virih ne moremo popolnoma dognati. Vemo le, da je bil 1919–1920 med propagatorji ustanovitve mornariške podoficirske šole v Kumboru, vemo, da je poveljeval nekaterim ladjam ali plul na njih kot navtik-pedagog. Drugih stvari ne poznamo. Izročilo pomorskih oficirjev priča, da je bil strog a pravičen poveljnik, ki je naglo, toda vedno precej grobo reagiral. Neznanja in napačnega poveljevanja ni trpel, iz mornarice je skušal spraviti vse tiste oficirje, ki so napredovali zaradi protekcije, vendar brez uspeha.

PIŠETA:
dr. MIROSLAV PAHOR
JANEZ ŠUMRADA

Nejasni in skrivnostni so podatki o Grundovi smrti. Vemo, da je bil junija 1923 na dopustu v Dobrni, vendar je po uradnih dokumentih nasprotujoč celo datum njegove smrti. Po podatkih Rangliste ukaznog osoblja kraljevske mornarice je umrl 1. julija 1923, iz knjige smrti pa jasno razberemo, da je umrl 7. in bil pokopan naslednji dan, 8. septembra 1923.

O vzroku smrti obstajata dve verziji. Prvo ohranja ustna tradicija na Dobrni, objavil pa jo je v omenjenem članku Peter Kavalar. Grund naj bi bil umorjen, ker se je zaljubil v mnogo mlajše dekle iz Dobrne, ki je tudi njega rado videlo, čeprav je bil oženjen. Zabodel naj bi ga domači ljubosumnež, truplo pa naj bi iz sobe, v kateri je Grund kljub zdravniški pomoči izdihnil, v omari – da ne bi prestrašili zdraviliških gostov – prenesli v mrtvašnico in naglo pokopali. Proti tej varianti imamo nekaj tehtnih pomislekov. Najprej je bilo zaradi suma umora običajno, kakor še danes, da bi truplo pregledal sodni zdravnik in da bi predstavniki žandarmerije napisali zapisnik o znanih dejstvih, celotno zadevo pa bi zatem dobil v roke preiskovalni sodnik, določen za vodenje preiskave. Tozadevnih spisov pa v kazenskopravnih aktih celjskega okrožnega sodišča – hranijo jih v Arhivu Slovenije v Ljubljani – ni, čeprav je celotni fond relativno dobro ohranjen. Seveda je mogoče, da so preiskavo vodile vojaške oblasti, preprosto zato, ker je bil pokojnik aktivni oficir z visokim činom. V tem primeru bi se morda spisi ohranili drugod, morda pa so bili v več kot petdesetih letih uničeni.

Vendar se nam ponuja razumljivejša, čeprav znatno manj romantična razlaga dogodkov. O njej govorita Karel Rožanec iz Celja, potomec nekdanjih lastnikov hotela na Dobrni, sicer ljubitelj in poznavalec zgodovine domačega kraja, ter dr. Alfred Trenz, veterinar iz Šentjerneja na Dolenjskem, sin dobrniškega zdraviliškega zdravnika, dr. Ferdinanda Trenza (1879–1943). Po njuni izjavi Grund ni bil umorjen; na Dobrno je hodil letovat h dr. Trenzu, saj je bil ta poročen s sestro Grundovega prijatelja, že omenjenega mornariškega častnika Fajfarja. Bival je pri Trenčevih v hišici z verando za zdraviliškim domom, ki je bila namenjena kopališkemu zdravniku. Ferdinand Trenz je Grunda tudi zdravil, saj je bil komodor precej bolehen, imel je neko notranjo bolezen, ki se je pa Alfred Trenz ne spominja. Trdi, da bi lahko anamnezo in diagnozo Grundove bolezni našli v knjigah pacientov, ki jih je njegov oče pedantno vodil in vanje stenografiral podatke o vseh bolnikih. Knjige so ostale po dr. Trenčevi smrti na Dobrni, vendar jih danes tam ni več. Varianto o bolezni nam potrjuje tudi vpis v mrliško knjigo, ki ga citira tudi tov. Kavalar, za vzrok smrti pa navaja »otrpljenje pljuč« in pristavlja, da je pokojni »nenadoma umrl«. Tudi izročilo, ki ga ohranjajo starejši oficirji jugoslovanske vojne mornarice, trdi, da je Grund umrl zaradi nagle pljučnice. Mimogrede povedano, se ta rada pojavi pri ljudeh z veliko fizično kondicijo in odpornostjo, kadar obležijo zaradi težje bolezni.

Čeprav se nagibava k drugi varianti razlage Grundove smrti, ne le zato, ker se zdi verjetnejša, ampak predvsem, ker je bolje dokumentirana, bodo morale nadaljnje raziskave pokazati predvsem vzrok, zakaj sta nastali dve razlagi komodorjeve smrti. Okoliščine nastanka dveh variant bodo – če izključimo možnost odkritja novih pisanih in trdnih ustnih virov, kar je seveda še kako mogoče – razkrile tudi, katera varianta je bliže resnici.

TEKMOVANJE ZA ZLATOROGOV POKAL V LAŠKEM

V nedeljo, 28. septembra je potekalo na Starem gradu nad Laškim tradicionalno tekmovanje za Zlatorogov pokal. Tekmovali sta dve ekipi lovcev iz pivovarn Talis Maribor in iz Laškega. Na glinaste golobe je streljalo 36 članov, 12 ekip in 7 posameznikov, vsi pa so tekmovali še z malokalibrsko puško na srnjaka. Nekateri so se odločili za tekmovanje v zabavnem delu tekmovanja, ko so obstreljevali svinjsko glavo.

Tri najboljše ekipe so prejele kristalne pokale, posamezniki, ki so se uvrstili do 21. mesta pa so prejeli praktična darila, ki so jih prispevale OZD Talis Maribor, Zlatorog Maribor, Zlatorogova knjižnica Lovske zveze Slovenije, Papirnica Radeče, GG Celje TOZD Preske Laško in Cementarna Zidani most.

Pokrovitelj prireditve je bila hp Pivovarna Laško, prireditelj tekmovanja pa lovska družina iz Laškega, ki prijatelje zelene bratovščine vedno razveseli z lepo izvedenimi tekmovanji.

FANIKA LAPORNIK

MOZIRJE

SMREČICA NA STREHI

Gradnja marketa Savinje po načrtu

Na strehi bodočega marketa trgovskega podjetja Savinja v Mozirju je smrečica. Morda so jo pritrdili nekoliko prezgodaj, toda navzlic temu je napovedala, da dela pri gradnji nove trgovske hiše potekajo v redu in da če ne bo nepredvidenih zastojev, zlasti v zaključni fazi, bodo vrata odprli že ob koncu leta, sicer pa nekoliko pozneje.

Razen tega gredo tudi v Nazarjah dela za ureditev nove prodajalne za sadje in zelenjavo h koncu.

Sicer pa je v kolektivu tega mozirskega trgovskega podjetja te dni kar dovolj novic.

Na referendumu, konec septembra, so se člani z enim edinim glasom proti odločili za povezovanje v SOZD Merx v Celju. Razlogov za to so imeli veliko. To ni bilo samo spoznanje, da sami ne morejo ostati, marveč tudi dejstvo, da so z Merxom vezani v dobavi blaga, da jih vežejo tudi drugačni odnosi in podobno.

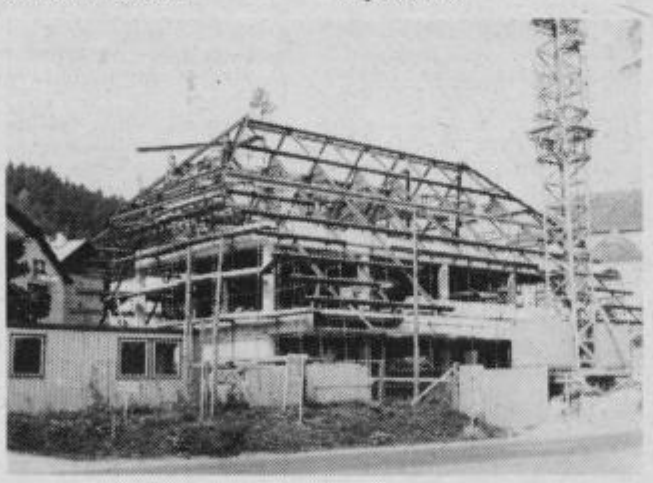

S to odločitvijo pa seveda niso postavili ob stran povezovanje v dolini, čeprav integracija s trgovinskim delom zgornjesavinjske kmetijske zadruge zaenkrat ne pride v poštev. Priključitev Savinje k zadrugi bi zanje pomenila korak nazaj tudi v samoupravnem življenju. Zato bo združitev med obema trgovinskima dejavnostima prišla v poštev le tedaj, ko bodo pogoji sprejemljivi za obe strani. Sicer pa obe trgovinski dejavnosti ubirata več ali manj svoja pota. Medtem ko je zadružna namenjena predvsem oskrbi z reprodukcijskim materialom, ima Savinja pred seboj potrošnika, ki išče prehrambeno blago in druge dobrine, ki jih potrebuje za svoje življenje.

Sicer se srečujejo še z vsemi tistimi vprašanji, ki so v tem času več kot značilni za našo trgovino, pa ne zaradi trgovcev, marveč zaradi položaja, ki se ponuja. Tudi v Gornji Savinjski dolini primanjkuje pralnih praškov, zato težko organizirajo prodajo, če ga dobijo enkrat na primer 24 kilogramov, drugič pa recimo eno tono. Razlike v dobavi so prevelike.

M. BOŽIČ

VOLILNO-PROGRAMSKA SEJA OK ZSMS CELJE

VEDETI MORAJO KAJ HOČEJO!

Predsednik je Darko Končan, sekretar Albert Lebič

V preteklem tednu so se celjski mladinci zbrali na volilno-programski seji občinske konference ZSMS Celje z namenom, da ocenijo svoje delo ob zaključku dvoletnega programskega obdobja in da trdno začrtajo cilje in naloge, ki jih bo treba uresničiti v naslednjem mandatnem obdobju. Izvolili so tudi, novega predsednika občinske konference **Darka Končana,** sekretarja **Alberta Lebiča** ter nove člane predsedstva, nadzornega odbora, statutarne komisije in predsednike delovnih organov OK ZSMS Celje.

Navzoče na seji je najprej pozdravil dosedanji predsednik občinske konference Rihard Majcen in spregovoril o njenem delu v prvem mandatu X. kongresa ZSMS. Razprava, ki je sledila, je bila vsebinsko pestra, predvsem pa kritična, kar dokazuje, da so se mladi na konferenco dobro pripravili.

Interesi mladih so izredno pestri, so poudarili. Zato je naloga ZSMS da te interese organizira. Praksa je namreč pokazala, da obstaja velika povezanost med pojavom mladinskega prestopništva in neorganiziranim preživljanjem prostega časa mladih. Zato naj bi bila interesna dejavnost mladih v bodoče tudi nova vsebinska zasnova mladinskega kluba v Celju, ki naj razširja svojo dejavnost tudi v krajevnih skupnostih.

Spregovorili so tudi o nalogah na področju LO in DS ter poudarili nujnost aktivnega vključevanja mladih v enote TO, CZ in NZ.

Zanimiva je bila razprava delegata iz OO »Ingrad« Celje. Opozoril je, da mladi, ki prihajajo iz srednjih in drugih šol, ne znajo v praksi uporabljati svojega teoretičnega znanja in se zaradi tega nezadovoljivo in neuspešno vključujejo v delo samoupravnih organov.

Mladi so spregovorili tudi o njihovih nalogah pri oblikovanju kulturnih programov ter o akcijah za borbo proti »šundu« v kulturi, o nadaljnjih prizadevanjih za še boljše vključevanje dejavnosti družbenih organizacij in društev v vzgojno-izobraževalni proces ter iskanja sodobnejših načinov in oblik izražanja. Ocenili so, da so v teh oblikah še vse preveč deklarativni in da posnemajo že preživele oblike. Poudarili so njihovo stalno nalogo, da se v vseh sredinah borijo za uveljavljanje kolektivnega dela in odgovornosti z metodami in takšnimi oblikami dela, ki omogočajo vpliv celotnega članstva na delo organizacije...

Volilno-programska seja OK ZSMS je bila tudi primerna priložnost za podelitev priznanj. Za idejno-politično delo v OO ZSMS sta priznanje občinske konference Celje prejeli **Nevenka Črešnar** in **Lidija Cokan,** RK ZSMS pa je podelila posebna priznanja za napore pri delu z mladinkami, ki so letos nastopile na osrednji prireditvi ob Dnevu mladosti v Beogradu. Priznanje republiške konference so prejeli: **OK ZSMS Celje, osnovne organizacije ZSMS TŠC, Gimnazije, PŠC in EŠC Celje** ter mentorji: **Bojana Prašnikar, Milena Kolnik, Meta Cafuta, Ema Jerič, Rudi Jerič, Marija Cankar, Anica Klampfer, Dragica Zabukovšek, Olga Tičar, Silva Krušič, Marija Kastelic in Igor Majerle.**

M. AGREŽ

TEMELJNI KAMEN ZA NOV VRTEC

Prav na Dan otroka so v Slovenskih Konjicah položili temeljni kamen za otroški vrtec, v katerem bo prostora za 120 otrok v štirih oddelkih jasli in šestih za predšolske otroke. Predvidevali so sicer, da bo do letošnjega občinskega praznika že izgotovljen, a ni bilo dovolj sredstev. Koliko in česa vsega pa se otroci v vzgojnovarstvenih ustanovah nauče, so na slovesnosti prikazali otroci konjiških vrtcev s prijetnim programom.

MBP

KONJIŠKI TERITORIALCI V VASI BOŽJE

Septembra so štab teritorialne obrambe in del njegovih enot imeli vaje na območju vasi Božje v krajevni skupnosti Oplotnica. Ta vas v bistriški občini je bila v času NOB gostiteljica številnih aktivistov, kurirjev, brigad, odredov in drugih Partizanskih enot.

V treh dneh so se stiki z vaščani okrepili in poglobili. K celovitosti vaje pa so doprinesli tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupnosti iz konjiške in bistriške občine. Tako so lahko ob zaključku vaje skupaj ugotovili, da je taka oblika delovanja štaba in enot teritorialne obrambe koristna, saj močno poglablja in omogoča celovito reševanje nalog s področja splošne obrambne pripravljenosti.

MAKS TAJNIKAR

V BESEDI IN SLIKI

SPOMINSKO DREVO ZA TITA

Na vrtu osnovne šole Antona Aškerca v Rimskih toplicah je pionirski odred Ilije Badovinca ob dnevu pionirjev zasadil spominsko drevesce maršalu Titu. Gotovo bo ponalo močne in zdrave korenine.

150 HA NOVIH HMELJIŠČ

V Savinjski dolini so pred dobrimi desetimi dnevi kr čali letošnje obiranje hmelja. Po programu bodo letos spomladi v naslednjem letu v dolini na novo zasad 150 ha hmelja, vsega skupaj v Sloveniji pa 220 ha. posnetku vidimo, da so z gradnjo novih žičnic, tok lesenih že pričeli.

T. TAVČA

TEPANJE: TEKMOVANJE MLADIH KONJIŠKI GASILCEV

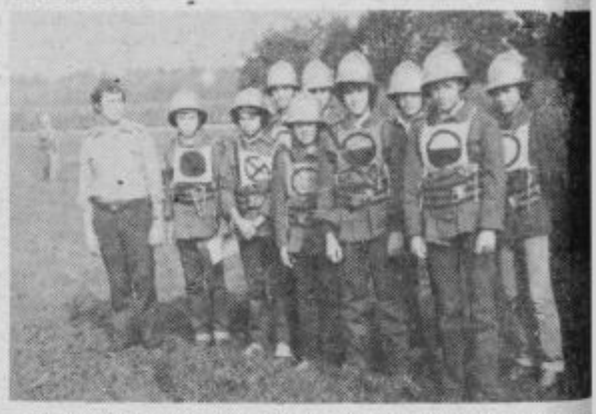

V krajevni skupnosti Tepanje v občini Slovenske K njice je bilo 21. 9. 1980 občinsko mladinsko in pionirs tekmovanje gasilcev. Skupno je sodelovalo preko sto p nirjev in mladincev in to: 3 desetine mladincev A skupi 5 desetin pionirjev B skupine, 2 desetini pionirk B sk pine in 2 desetini pionirjev A skupine.

Na samem tekmovanju so pionirji in mladinci pokaza da znajo koristno uporabiti pridobljeno znanje. Najbo so bili: pionirji B skupine iz gasilskega društva Slovens Konjice, pionirji A skupine gasilskega društva Stranic pionirke B skupine iz gasilskega društva Tepanje in m dinci A skupine iz gasilskega društva Slovenske Konjic

VILI REBERNA

GOBARSKA SREČA

Pred nedavnim se je navdušenemu gobarju Stank Rovšniku iz Podvrha pri Braslovčah zares nasmehn sreča. Tistega dne pravzaprav ni bil namenjen v gobe. P gozdni poti se je peljal s kolesom in zagledal ob poti vel rjav list. Bil je kar prevelik, zato si ga je hotel Stank pobliže ogledati, pri čemer pa je ugotovil, da list sploh list temveč velik goban. Seveda je bil navdušen, še bolj doma, ko ga je očistil in stehtal. Tehtnica je pokazala 1,35 kg. Na sliki: Stanko Rovšnik z jurčkom, ki je popolnoma čvrst in zdrav.

T. TAVČA

ODMEVI NA SEJO CK ZKJ

SE RES VSI BORIMO ZA SKUPNE CILJE?

Na nedavni seji CK ZKJ so podrobno spregovorili o aktualnih idejnopolitičnih vprašanjih tekočih gospodarskih gibanj in o uresničevanju politike gospodarske stabilizacije. Na seji so poudarili, da smo politiko gospodarske stabilizacije zastavili v naši družbi kot trdno usmeritev, da pa vendarle nekatera notranja gibanja kažejo na to, da na več pomembnih področjih nismo dosledni pri uresničevanju dogovorejnih ciljev in politike.

Z nekaterimi vprašanji, ki so jih obravnavali na seji CK ZKJ smo se obrnili na predstavnike družbenopolitičnih organizacij, institucij, gospodarskih organizacij, interesnih skupnosti in na delavce v neposredni proizvodnji iz različnih občin celjskega območja, da bi nam povedali svoja gledanja in razmišljanja o nekaterih perečih vprašanjih sedanjega političnega in gospodarskega trenutka.

V ZDRUŽENEM DELU VEČKRAT POUDARJAJO, DA RAZPOLAGAJO S PRESKROMNIMI SREDSTVI ZA RAZŠIRJENO REPRODUKCIJO, DA PA Z VEČJIM DELOM TEH SREDSTEV RAZPOLAGAJO DRUGE DRUŽBENE STRUKTURE, MED NJIMI TUDI BANKE. KAJ JE BILO V CELJSKI BANKI STORJENEGA, DA BI PRESEGLI TAKŠNO STANJE IN OMOGOČILI, DA BI DELAVCI V RESNICI ODLOČALI Z DOHODKOM?

ZDRAVKO TROGAR, predsednik poslovodnega odbora Ljubljanske banke Splošne banke Celje: »Preseganje takšnega stanja je banka želela doseči z novo postavljeno organizacijo koncem leta 1977, s katero bi naj bil zagotovljen dominanten vpliv združenega dela na finančne tokove in kroženje denarnih sredstev.

Danes vrsta odločitev v banki poteka preko oblik neposrednega odločanja pri vseh članicah in preko javnih razprav o dokumentih banke. Tako članice neposredno odločajo o sprejetju samoupravnega sporazuma o združitvi v banko, samoupravnem sporazumu o temeljih plana in sprejemu statuta banke. Zbor banke, kot organ upravljanja, lahko tudi odloči, da delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela neposredno odločajo o drugih zadevah iz pristojnosti zbora. Samoupravna struktura upravljanja in odločanja v banki je tako dobila široko delegatsko bazo iz vseh temeljnih organizacij združenega dela, ki so članice Splošne banke Celje. Delegati so v izvršilnem in kreditnem odboru, zatem v kreditnem odboru za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo. Kljub temu v banki ugotavljamo, da delegatski sistem v banki ni polno zaživel. Vzrok je gotovo v tem, da proces preobrazbe, posebno z materialnega vidika, ni povsem uspešen. Temeljne organizacije združenega dela so zaradi nizke akumulativnosti in slabe reprodukcijske sposobnosti še vedno v veliki meri odvisne od posojil, nizka akumulativnost zmanjšuje možnost združevanja sredstev in dela na dohodkovnih odnosih, interne banke še niso postale del povezanega bančnega sistema, kar bi tudi lahko prispevalo k zmanjševanju posojil in k racionalnemu gospodarjenju z denarjem.«

MOTNJE IZVOZNE VODE CINKARNE CELJE ALI DRUGA PLAT IZVOZA

Cinkarna Celje sodi med velike izvoznike, ne samo v celjski občini, ampak tudi na širšem območju. O problemih izvoza oziroma uvoza govori predsednik kolegijskega poslovodnega organa Cinkarne Celje Maks Bastl, ki je svoje misli navezal na izvozno usmerjenost titanovega dioksida, katerega začetki proizvodnje segajo v leto 1973 in je ta proizvodnja zgrajena na osnovi družabniške pogodbe s poslovnim partnerjem iz Nemške demokratične republike:

»Več kot 50 odstotkov te proizvodnje izvažamo na vzhodno-nemško tržišče, kar trenutno predstavlja vrednost 17 milijonov dolarjev in je v sestavi izvoza Cinkarne najpomembnejša postavka. V zadnjem času so zadeve okrog vključevanja v mednarodno delitev dela za našo delovno organizacijo tako otežkočeno, da včasih tudi sami ne vemo izhoda. Vemo, da na vso moč pospešujemo izvoz, Cinkarna pa je proizvajalka surovin. V kolikor začnemo izvažati svoje proizvode iznad dosedanjih količin, potem pomeni to istočasno zmanjševanje surovinske osnove za naše domače odjemalce. Temu pa si po drugi strani sami tudi želimo izogniti. Težko je izvažati surovino, če vemo, da jo zmanjkuje za domače potrebe in iz katere bi lahko naredili proizvode, ki bi jih nato bolj predelane izvozili. Računomo, da se bodo mnoge sedanje zagate v omenjenem okvirju reševale, kar pa je seveda odvisno od celotnega položaja takšne proizvodnje v naši republiki. Zadnji ukrepi o omejitvi v razpolaganju z ustvarjenimi deviznimi pravicami do 60 odstotkov nas silijo v povečanje izvoza in mislimo, da smo v odnosu do nekaterih delovnih organizacij, ki so uspele dobiti status posebnega družbenega pomena in s tem koriščenje deviznih pravic do 95 odstotkov, skupno s porabniki naših proizvodov, v krivičnem položaju.«

ALI BOSTE S KAKŠNO KONKRETNO AKCIJO SKUŠALI ZAŠČITITI DELAVCE Z NAJNIŽJIMI OSEBNIMI DOHODKI, SAJ VEMO, DA ŽIVLJENJSKI STROŠKI NENEHNO RASTEJO, OSEBNI DOHODKI PA SE SKLADNO Z NJIMI NE POVEČUJEJO?

MIRAN KOREN, sekretar OS ZSS Šentjur: »Pri Občinskem svetu Zveze sindikatov Šentjur namenjamo v zadnjem času še posebno pozornost osebnim dohodkom delavcev, saj je v naši občini, za katero vemo, da je nerazvita, tudi povprečni osebni dohodek najnižji v regiji. Znaša 7174 din. Seveda imamo v občini nemajhno število delavcev, ki prejemajo nižji osebni dohodek od 5000 din. To pa je po našem menenju že tista meja, ki zahteva ukrepe. Zavedajoč se tega dejstva, sta predsedstvo OSS in komite OK ZK v prvih dneh septembra na skupni seji kritično ocenila dosežene gospodarske rezultate v prvem polletju, izvajanje gospodarske stabilizacije, pri tem pa posebno pozornost namenila prav vprašanjem osebnih dohodkov. Z zaskrbljenostjo sta ugotovila, da se ob sedanjem dviganju življenjskih stroškov, padanju realnega osebnega dohodka ob že relativno nizkih osebnih dohodkih v občini, v posameznih sredinah pojavljajo resna vprašanja socialne varnosti posameznih struktur delavcev. V vseh sredinah, tak je bil sklep, je treba nemudoma oceniti, koliko delavcev prejema najnižji osebni dohodek in oceniti vzroke za to, ter obravnavati vsakega delavca posebej, nato pa predlagati konkretne ukrepe. Ti bodo v tem trenutku takšni, da bodo posebne delovne skupine OS ZSS obiskale vse kolektive z najnižjimi OD, ocenile vzroke za to, pregledale sistem nagrajevanja po delu, oziroma ustrezne samoupravne akte. Na podlagi sprejetih ugotovitev bomo predlagali konkretne ukrepe oziroma rešitve.«

V TEH DNEH POTEKAJO V VSEH OO ZK RAZPRAVE O URESNIČEVANJU POLITIKE EKONOMSKE STABILIZACIJE. KAKŠNO JE VZDUŠJE V VELENJSKI OBČINI?

Janez Miklavčič, sekretar OK ZKS Velenje: Pogoj za uresničitev želja, interesov, ki segajo več let naprej je v sedanjem in vsakodnevnem prizadevanju za odpravljanje slabosti in ovir v dosledni idejni, akcijski bitki komunistov za mobilizacijo vseh delovnih ljudi v uresničevanju politike gospodarske stabilizacije. To spoznanje izstopa kot osnovno vodilo v razpravah in sklepih, ki jih je sprejela občinska konferenca in ki jih sprejemajo komunisti na sestankih osnovnih organizacij.

Prevladuje optimizem, toda realni, da smo v stanju premagati težave in slabosti in uresničiti tudi v prihodnje visoko rast družbenega proizvoda, ki bo dal osnovo rasti družbenega in osebnega standarda delavcev in občanov.

Zagotoviti rast družbenega proizvoda zahteva tudi premišljeno razporejanje ustvarjenega dohodka in to v takem razmerju, ki bo zagotavljalo potrebna sredstva za uresničitev načrtov združenega dela, rast družbenega proizvoda in zadovoljevanje potreb v rasti družbenega in osebnega standarda.«

KAJ MISLITE O DANAŠNJEM ČASU, O NAPORIH ZA BOLJŠE GOSPODARJENJE, S ČIM SE NAJVEČ UKVARJATE IN KAJ BI BILO TREBA STORITI DRUGAČE?

RADO RATEJ, kurir v delovni organizaciji KONUS v Slovenskih Konjicah: »Cene, cene so najhujše. Kdor malo zasluži, ne more več živeti. Ne more se primerjati s tistimi, ki imajo po petkrat več. Že res, da če imaš šole in odgovorno delo, ti več pripada, a so razlike le prevelike. Ne vem, kaj pri tem sindikati delajo.

Stabilizacija je pa nujna. Treba je bolj misliti in bolje gospodariti. Po moje bo šlo. Izvažati tudi moramo, pa čeprav doma tistega ne bi bilo. Surovine moramo imeti, da sploh lahko delamo, od tega pa delavci živimo. Vsi bi morali poprijeti. Razni izostanki z dela so pa tako: med nami so vedno bili in so še taki, ki jim delo ne diši. To se ne da kar tako odpraviti. V naši delovni organizaciji smo poostrili kontrolo, za več dela pa dobimo tudi plačilo, tako da se ne splača lenariti. S preskrbo pa ni čisto v redu. Nekateri imajo vseeno vsega dosti – tisti s sorodniki in prijatelji, za druge pa ni.«

SE BOSTE V ŽALSKI OBČINI ODPOVEDALI KAKŠNIM NEGOSPODARSKIM NALOŽBAM?

MARIJA ŠTORMAN, načelnica oddelka za splošne zadeve in družbene službe SO Žalec: » Program naložb in področju družbenih dejavnosti je bil za bodoče srednjeročno obdobje določen in sprejet na referendumu lansko jesen. Glede na ukrepe stabilizacije in finančne zmožnosti združenega dela časovno že sedaj odstopamo od sprejetega programa, zato ne moremo reči, katere konkretne naložbe ne bodo izvedene zaradi sprejetih ukrepov. Prizadevali pa si bomo, da bomo naložbe s področja negospodarstva, tu mislim predvsem na otroško varstvo in socialno skrbstvo, obravnavali kot prioritetne. Na Polzeli gradimo prizidek k osnovni šoli, v Braslovčah obnavljamo staro šolo za potrebe otroškega varstva, prostore za otroško varstvo bomo imeli v Žabukovici, med tem ko priprave za vrtec v Šempetru pravkar potekajo. Na področju zdravstva bomo dokončali gradnjo zdravstvene postaje na Vranskem, v socialnem skrbstvu pa bomo gradili depandanso za nepomične v domu upokojencev na Polzeli. Kulturna skupnost je obremenjena z anuitetami za že zgrajene objekte in tu ne bomo ničesar gradili, vlaganja v športne objekte pa so bila že tako ves čas minimalna in še sreča, da se vsak naložbeni dinar močno oplemeniti s prostovoljnim delom ter drugimi materialnimi prispevki.«

ALI SOGLAŠATE, DA IMAMO PRI NAS ŠE VEDNO PODCENJEVALNI ODNOS DO KMETIJSTVA IN KMETIJSKE POLITIKE, KAR VPLIVA TUDI NA VIŠINO SREDSTEV, KI JIH VLAGAMO V KMETIJSTVO. KAKO VI GLEDATE NA TA PROBLEM?

JOŽICA RAKUN, kmetica na Poljanah pri Rečici ob Savinji in delegatka družbenopolitičnega zbora skupščine SR Slovenije: »Vprašanju moram samo pritrditi, hkrati pa reči, da smo v mozirski občini napravili razmeroma veliko za razvoj kmetijstva. Toda to ni vse, saj ugotavljamo velike razlike na našem prostoru, ki naj bi bil enoten in usklajen vsaj v tej bitki za pridelovanje čim več hrane, za čim večjo in boljšo kmetijsko proizvodnjo in podobno. Na tem področju izpita nismo opravili. Zato so ob uspehih, ki smo jih dosegli, tudi veliki spodrsljaji.

Menim, da bi morali dati kmetu položaj kot ga ima delavec v združenem delu. Hočem reči, da bi mu morali priznati ceno njegovega dela. Če bi dosegli to, potem bi mladi ne odhajali s kmetij. Ostali bi na njih, ker bi videli tudi v delu na zemlji svojo perspektivo.

Poglejte, primer živine in mesa. Trdim, da imamo kmetje, seveda živinorejci, v hlevih dovolj glav živine. Toda, ob takih odkupnih cenah, ki veljajo, nima nihče interesa, da to živino proda. In spet sva pri problemu vrednosti našega dela, pri posrednikih, ki zaslužijo na tej poti preveč in še pri čem.«

ZAKAJ JE V NEKATERIH OZD ŠE VEDNO PRISOTNA MISELNOST DELAVCEV O ODTUJENOSTI DELA DOHODKA, KI GA USTVARJAJO IN NAMENJAJO ZADOVOLJEVANJU POTREB IN INTERESOV PREKO INTERESNIH SKUPNOSTI?

FRANC KLEPEJ, sekretar občinske izobraževalne skupnosti v Celju: »V dosedanjem razvoju našega samoupravnega socializma je prav gotovo prisotnih še vrsta elementov, ki pogojujejo razmišljanja o odtujenosti dohodka, ki ga delavci ustvarjajo in namenjajo širšim družbenim interesom. Na področju družbenih dejavnosti hočemo to preseči s svobodno menjavo dela v samoupravnih interesnih skupnostih, kjer naj bi se uporabniki in izvajalci enakopravno in sporazumno dogovarjali o vrstah, kakovosti in obsegu storitev na posameznih področjih družbenih dejavnosti, se pravi, o programih, kakor tudi o sredstvih, ki so potrebna za uresničitev teh programov. Priznati pa moramo, da marsikje tega še nismo dosegli in se mnoge odločitve sprejemajo preveč forumsko na izvršilnih organih ali preveč formalno potrjujejo na skupščinah. Eden osnovnih vzrokov je prav gotovo premajhna učinkovitost in vpetost delegacij za SIS v delovanje temeljnih samoupravnih sredin, to je temeljnih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti. Odločilno vlogo pri tem ima prav gotovo motiviranost delavca za odločanje o zadovoljevanju njegovih potreb na področju družbenih dejavnosti. Konkretno: delavec, ki potrebuje za svojega otroka dnevno varstvo, je prav gotovo za področje otroškega varstva bolj zainteresiran kot za druga. Vprašanje je tudi, kaj in koliko smo storili, da bi delavca, občana za samoupravno odločanje tudi usposobili oziroma izobrazili. Rad bi še izpostavil pojav, ki je v zadnjem času zopet močno prisoten. Obnašamo se namreč dvolično. Kot občani oziroma krajani izražamo vedno večje potrebe po otroškem varstvu, zdravstvenih storitvah, izobraževanju, kulturnih dobrinah in podobno, hkrati pa nismo pripravljeni zavedati se, da moramo več ustvariti, če hočemo vse te potrebe zadovoljiti.«

ZAKLJUČEK

Popolnega odgovora seveda nismo dobili. Smo pa izpopolnili mozaik dragocenega dialoga, ki se ga premalo zavedamo. Manjkajo nekateri odgovori in sicer iz laške občine. Recimo, da zaradi objektivnih razlogov, čeprav so tovariši pravočasno dobili vprašanja. Eno pa je gotovo: premalo se zavedamo javnosti dela, ki je tesno povezana s funkcijo družbenega delavca. Zato tudi zaključne besede ne morejo biti drugačne od tistih v naslovu.

V anketi so sodelovali novinarji Marjela Agrež, Milan Božič, Mateja Podjed, Damjana Stamejčič, Milena B. Poklič, Mitja Umnik, Jure Krašovec, Janez Vedenik in Tone Vrabl.

Jože Oblak, Marinko Pavlović in Robi Trogar.

AKCIJA SD BRASLOVČE: PONCE »POD« DOBROVLJAMI

V oktobrskih dneh je pod Dobrovljami v neposredni bližini Braslovč izredno živahno. Zlasti ob koncu tedna se zbere večja skupina mladincev, katerim se pridružijo tudi mladi fantje vojaki iz Celja, krajani in drugi ter skupaj pomagajo v nekaj urah čimveč postoriti pri hitrejši izdelavi in dograditvi 70 metrske skakalnice, ki bo v ponos tako vsem, ki so jo pripravljali in jo pomagajo tudi graditi ter vsem tistim, ki se bodo po dragocenem objektu spuščal in lovili čim daljše daljave.

Sobotna akcija je bila med doslej največjimi, saj je prišlo preko 100 »dobrovoljnežev«, ki so vihteli brigadirsko orodje kot za stavo!

Vodja skupine vojakov MARINKO PAVLOVIČ: »Naši fantje se hitro prilagajajo in niso prezahtevni. Na zadnjo delovno akcijo jih je prišlo kar 52 in prepričan sem, da bodo še prišli.«

Tehnični vodja SD Braslovče JOŽE OBLAK: »Doslej smo opravili najmanj 3000 prostovoljnih ur, kjer so nam občutno pomagali tudi vojaki in mladinci iz Celja ter žalske občine. Gradbena dela so zelo zahtevna in zato nam strokovnjaki iz JLA pridejo še kako prav in so dobrodošli.«

Pri peti akciji je sodelovalo tudi veliko mladih domačinov in ljudi iz okoliških krajev, med njimi tudi ROBI TROGAR: »Tudi sami skakalci se vedno odzovemo v teh akcijah, saj vemo, da delamo za sebe, za naše skakanje. Ko bo skakalnica gotova, ne bo treba več hoditi na treninge v Ljubljano ali Kranj in smučarski skoki bodo tudi pri nas hitreje napredovali. Želim si le, da bi bila skakalnica do zime nared in da bi se ob ugodnih snežnih razmerah lahko spustili po njenem hrbtu.«

Ob že obstoječih naravnih in plastičnih skakalnicah tako pospešeno raste pod rokami prostovoljnega dela pod Dobrovljami nova velika smučarska skakalnica, z njo pa »planiške Ponce« dobivajo manjšega, vendar ponosnega brata pod Dobrovljami pri Braslovčah.

Tekst: TONE VRABL
Foto: TONE TAVČAR

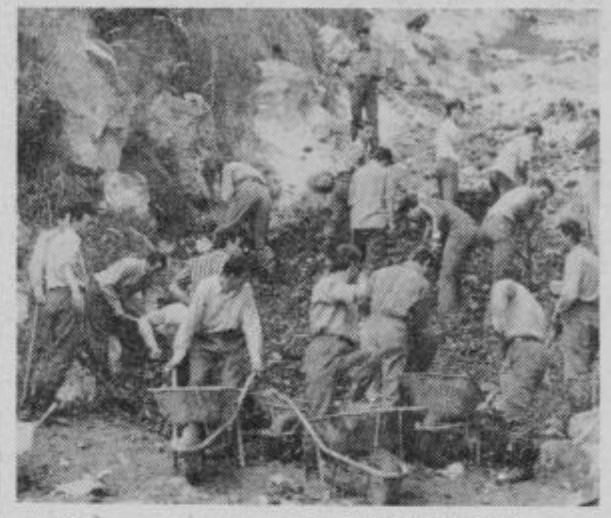

ZŠAM CELJE MOŠTVENI ZMAGOVALEC

V odlični organizaciji celjskega združenja šoferjev in avtomehanikov je bil v petek ponoči v Celju že XI. tradicionalni nočni avtoraly, na katerem je sodelovalo 80 posadk iz Slovenije in Madžarske. Vsi tekmovalci so prevozili okrog 80 kilometrov, medtem pa imeli več preizkušenj v avtoslalomu, spretnostni vožnji in drugih nalog. Pokrovitelj tega zanimivega tekmovanja je bila DO Zlatarne Celje, ki je v soboto sprejela tudi predstavnike organizacijskega odbora ZŠAM Celje ter se z njimi pogovorila o bodočih tovrstnih tekmovanjih, ki jih redno prirejajo ob zlatarski razstavi v Celju.

Na tekmovalnih stezah so imeli tokrat ponovno največ uspeha predstavniki celjskega združenja šoferjev in avtomehanikov, ki so osvojili prvo mesto med moštvi. Zelo uspešni so bili tudi predstavniki AMD Slavko Šlander, ki so bili tretji. Nastopili pa so gostje iz Madžarske in ekipa Savaria je bila šesta.

V posameznih katergorijah so bili najboljši:

Kategorija do 767 ccm: Mejač (ZŠAM Celje) 2087 kazenskih točk, Biderman (ZŠAM Celje) 2100, Pavlin (Sl. Bistrica) 2156; **kategorija do 903 ccm:** Kersnik (Lukavica) 2099, Fridrih (AMD Šlander) 2137, Mesarec (AMD Šlander) 2266, Lajler (AMD Šlander) 2343; **kategorija 1150 ccm:** Razgoršek (Ravne) 2283, Kremžar (Sl. Gradec) 2339, Romih (ZŠAM Celje) 2382, Kragelj (ZŠAM Celje) 2456, Kolšek (Laško) 2458, Arhanič (ZŠAM Celje) 2729; **kategorija nad 1150 ccm:** Verbe (Litija) 2280, Kranjc (Sl. Bistrica) 2323, 4. Hacin (Šlander) 2412, 6. Gaber (Šlander) 2608; **ženske-enotni razred:** Planinšek (Šlander) 2476, Kersnik (Lukavica) 2857, Kohek (Olimpija) 3050; **ekipe:** ZŠAM Celje 4187, Lukavica 4301, Slavko Šlander 4403, Slov. Bistrica 4429, Ravne 4622, Savaria (Madžarska) 5190, Velenje, LT Klima Celje 6239.

J. KUZMA

LIKOVNA KARAVANA

V Pionirskem domu Cvetke Jerinove v Celju so 29. septembra odprli novo razstavo otroških likovnih del. Tokrat se s svojimi deli v likovni koloniji predstavljajo otroci iz šole Frana Kranjca. Njihova dela so zelo raznolika in v različnih tehnikah. To so: batik, akvarel, tempera, mozaik, risba s svinčnikom itd.

Tematika otroških likovnih del je bila na vseh razstavah doslej prikazana v širokem smislu in ne samo na temo Hortikultura 80.

FRANC KOŠEC

DOMAČA IN UMETNA OBRT

V petek so v Umetnostnem paviljonu v Slovenj Gradcu odprli III. razstavo domače in umetne obrti. Za ta kulturni dogodek je poskrbela Zveza obrtnih združenj Slovenije, ki je poskrbela tudi za številne spremne prireditve. V dneh III. razstave domače in umetne obrti pa v Umetnostnem paviljonu s svojimi izdelki gostujejo tudi likovni samorastniki iz Trebnjega.

MP

OBETAJOČ ZAČETEK KONCERTNE SEZONE

OSEM KONCERTOV BO!

Začel je Slovenski komorni orkester

Koncertna poslovalnica v Celju je kot že vrsto let doslej napovedala osem abonmajskih koncertov, poleg teh nekaj izven abonmaja. Predvidevajo tudi serije koncertov za mladino. V ponedeljek, 29. septembra je bil I. abonmajski koncert v Narodnem domu, na katerem je nastopil Slovenski komorni orkester z dirigentom Antonom Nanutom. Sestavljajo ga večinoma godalci, poleg teh še 2 roga in 2 oboi, vsi pa so člani orkestra Slovenske filharmonije. Nanut je zbral okrog sebe izvrstne muzike, ki skupaj tvorijo celoto, ki zmore muzicirati z uspehom dela mojstrov predklasike do moderne.

Uvodoma smo poslušali Simfonijo št. 3 v D-duru dubrovniškega skladatelja iz 18. stoletja Luke Sorkočevića. Struktura in vsebina simfonije tega prvega hrvatskega skladatelja nosi obeležje italjanske predklasične simfonije. Odlikuje jo izredna sveža invencija in zrelost izraza. Določene pomanjkljivosti v instrumentaciji je izvrstno revidiral Stjepan Šulek. Komorni orkester je že v tej skladbi predstavil svoje kvalitete: sočni, izraziti toni, ritmična pregnantnost, smiselno fraziranje in predvsem homogenost vseh instrumentov. V Mozártovem motetu »Exultate jubilate« se je predstavila mlada sopranistka Marina Jajič z dobrim glasovnim materijalom. Je študentka Akademije za glasbo v Ljubljani v razredu prof. Novšakove. Nadebudna pevka je zahtevno skladbo izvajala z veliko sigurnostjo, intonančno čisto in dinamično lepo oblikovano. Nekaj višin je še trdih, dikcija bi mogla biti še jasnejša, v celoti pa je bil njen nastop prav simpatičen.

Slovenska rapsodija za godala »Ali sijaj, sijaj sonce« tržaškega skladatelja Pavla Merkuja je zanimiva nova skladba, ki je bila v Celju prvič izvajana. Sloni na obdelavi narodne pesmi iz Benečije, ki jo skladatelj gradi v kontrapunktu tako, da prinaša osnovno melodijo vsak instrument. Srednji del preide v živahen ritem plesnega značaja, ki spominja na škotsko glasbo. Gradacija je podkrepljena z udarci stopal godbenikov, kar se tej originalni glasbi dobro prilega. Orkester je skladbo zaigral z vsem temperamentom do bravuroznega viška.

V drugem delu koncerta je oboist Stojan Dokuzov interpretiral Koncert za oboo in orkester Johanna Christiana Bacha, takozvanega londonskega Bacha (najmlajši sin velikega Bacha), ki je živel pretežno v Londonu). Oboist je zelo dober, ima solidno tehniko in plemenit ton. Zaključek koncerta je tvorila Haydnova Simfonija v fismolu, takozvana »poslovilna«. Prvi stavek začne z ritmično krepko temo, ki se prepleta skozi ves Allegro. Naslednji stavki so vedno bolj umirjeni, v Finalu se še enkrat pojavi šegavi Haydn, nato pa se glasba čedalje bolj umiri; godbeniki postopoma zapuščajo oder, pri tem pogašajo prižgane sveče, končno zapusti oder dirigent, skladbo končata dva violinista. Simfonija je močno privlačna v svoji originalnosti, za boljše razumevanje bi bil pismeni ali ustni komentar skoro nujen.

Dirigent Nanut vodi svojo skupino s skromnimi gibi, kar najprimernejšimi komornemu muziciranju, dosega pa vendar veliko preciznost, plastično oblikuje fraze in daljše melodične loke. Le v Merkujevi kompoziciji ga temperament zanese, da z vso vehemenco iztisne iz orkestra maksimalne efekte.

Po nenehnem aplavzu občinstva je dirigent dodal stavek iz Mozartove 2. simfonije. Večer je bil poln lepe glasbe in obetaven začetek koncertne sezone.

EGON KUNEJ

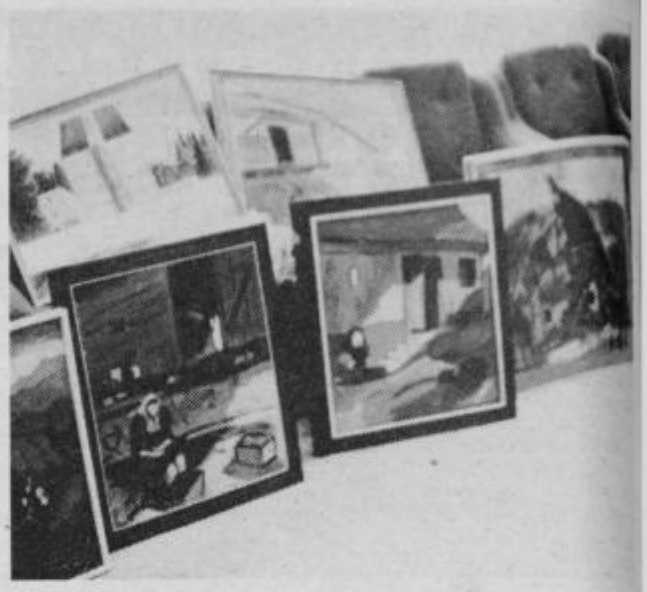

II. EX-TEMPORE NA DOBRNI: ŽIVOPISNOST ČOPIČEV

Drugi slikarski ex-tempore na Dobrni je uspel. V dneh od 3. do 5. oktobra je 26 slovenskih slikarjev upodabljalo motiv iz Dobrne in njene okolice. Tako je nastalo preko 40 slikarskih del v različnih tehnikah. Po eno delo od vsakega slikarja, udeleženca tega srečanja, je zapolnilo razstavo, ki so jo v prostorih novega hotela otvorili v nedeljo zvečer. Ta dela bodo zdravilišču ostala v trajno last in tako obogatila lansko zbirko 20 del. Otvoritev razstave so s svojim nastopom popestrili tudi recitatorji iz Vojnika.

Drugi slikarski ex-tempore so organizirali: Zdravilišče Dobrna, Zveza kulturnih organizacij Celje, Društvo likovnih amaterjev Celje ter Združenje likovnih skupin Slovenije.

Prav gotovo gre pozdraviti tudi okroglo mizo udeležencev srečanja, kjer so se domenili, da bodo naslednje leto na tej prireditvi sodelovali še kiparji. Njihove skulpture naj bi krasile zdraviliški park na Dobrni. V prihodnja srečanja, so menili udeleženci okrogle mize, se morajo bolj vključiti tudi ostale organizacije v kraju oziroma v krajevni skupnosti in še posebej osnovnošolska mladina, ki bi jo veljalo pritegniti in vzpodbuditi na področju likovne umetnosti.

Prireditev je za zdraviliški in turistični kraj nadvse pomembna in mora tudi v prihodnje težiti k celovitosti in enotnosti tega kraja. V tem smislu je tudi izzvenela okrogla miza udeležencev drugega Ex-tempora na Dobrni.

MATEJA PODJED

»BOHOR ŽARI« V ŠENTJURJU

V prostorih osnovne šole v Šentjurju so v soboto odprli razstavo likovne kolonije Bohor žari. Prireditev je že tradicionalna, saj je že peta po vrsti. S svojimi deli se je letos predstavilo kar 72 učencev iz 31 šol v Sloveniji. Prireditev so skrbno pripravili: Zveza kulturnih organizacij Šentjur, občinski odbor ZZB NOV Šentjur in osnovna šola.

Zaradi pestrosti, tako likovne kot vsebinske, so imeli organizatorji, ki so podeljevali nagrade in priznanja, težko delo. Vsak udeleženec likovne kolonije je dobil kot nagrado in vzpodbudo za svoje delo vazo in priznanje. Ob tem pa je komisija podelila 5 enakovrednih nagrad in 5 specialnih pohval. Nekatera od njih so ostala šolam v šentjurski občini. Nagrajena so bila dela učencev iz osnovne šole v Šentjurju in v Slivnici, likovni krožek Pešnica pa je prejel posebno pohvalo.

M. PODJED

GERMANIZACIJA SLOVENCEV

NA SPODNJEM ŠTAJERSKEM, V STARI AVSTRIJI, DELO NEMŠKE PETE KOLONE V STARI JUGOSLAVIJI IN IZGANJANJE PRVIH SLOVENCEV IZ SPODNJE ŠTAJERSKE DOMOVINE

Pri pospeševanju raznarodovanja je Deutscher Schulverein gradil šole in podpiral občine pod pogojem, da je bil učni jezik na šolah izključno nemški. Prvo nemško, »šulferajnoško šolo« so ustanovili pri nas leta 1882 v Pekrah pri Mariboru in v Sevnici, 1886 na Sladkem vrhu v Slovenskih goricah, 1889 v Šentilju nad Mariborom, 1910 na Ceršaku itd. Tako so postale osnovne šole nemške v Brežicah, Celju, Vojniku, Slovenj Gradcu, Krčevini pri Mariboru, na Bregu pri Ptuju, Radvanju pri Mariboru. Ormožu, Studencih pri Mariboru, Breznem v Dravski dolini, Radljah (Marenbergu) ob Dravi, na Muti, v Slovenskih Konjicah, Svetem Ožboltu, Vuzenici v Dravski dolini, Razvanju in Pobrežju pri Mariboru. Do leta 1914 je bilo zgrajenih tako 23 šolskih poslopij – od tega 6 otroških vrtcev – in sicer v Hrastniku, Laškem, Sevnici, Rogaški Slatini, Rogatcu, Loki pri Žusmu, Peklu pri Poljčanah, Slovenski Bistrici, Pragerskem, Vitanju, Šoštanju, Velenju, Vuzenici, Pekrah pri Mariboru, Šentilju v Slovenskih goricah, na Sladkem vrhu, Šent Lenartu v Slovenskih goricah in Ljutomeru. Razen tega je Šulferajn podpiral še 13 šol in omogočil 32 občinam stavbne podpore za gradnjo šol z nemškim učnim jezikom. V enem primeru, to je za zgraditev nemške šole v Gaberju pri Celju, je namenil celo 100.000 kron, vendar ni prišlo do realizacije zaradi okoliščin, ki so kazale na začetek I. svetovne vojne. Pogled v prikazani seznam nemških šol na Spodnjem Štajerskem kaže, da so si Nemci nemškutarji izdelali načrt, kako okrepiti »nemštvo« posebno okoli Maribora in Marenberga (Radelj ob Dravi), torej na območju severno od Drave, s čimer bi izdatno potisnili nemško jezikovno mejo proti jugu. To je bila ena glavnih teženj avstrijskih germanizatorjev pri prodiranju nemškega imperializma proti Jadranskemu morju.

Deutscher Schulverein je postal za našo Spodnjo Štajersko posebno strupen po letu 1909, ko je avstrijski (štajerski) nemško-nacionalistični pisatelj Peter Rosegger v Gradcu organiziral Nemce, naj bi prispevali po 2.000 kron za ustanavljanje nemških šol na narodnostno mešanih ozemljih. (V Celju je

PROF. ALBIN PODJAVORŠEK 5

imel Peter Rosegger v stari Avstriji svojo ulico, imenovano »Roseggerring« – današnja Cankarjeva ulica). V nekaj več kot treh letih so zbrali v »Roseggerjev sklad« (»Roseggerspedne«) tri milijone kron, za polovico več, kot so načrtovali za pet let. S to akcijo se je Peter Rosegger proslavil med svojimi rojaki bolj kot s svojimi literarnimi proizvodi. Večji del navedenega zneska so nemenili graditvi nemških šol na Slovenskem. Leta 1910 so izdali v ta nemen za slovensko Spodnjo Štajersko 216.412 kron, za Koroško 100.000 kron, za Primorsko 84.000 kron in za Kranjsko 74.000 kron.

Zanimiva je ugotovitev, da se je nemški Schulverein od vseh avstrijskih pokrajin najbolj zagrizel v ponemčevanje slovenskih dežel, pri katerih je osredotočil svojo dejavnost predvsem na Spodnjo Štajersko. Od leta 1880, ko je pričel s svojo aktivnostjo, so izdali avstrijski germanizatorji za ponemčevalne namene v posameznih spodnještajerskih pokrajinah nad dva milijona avstrijskih kron. Svoje sile so usmerili v tri smeri: čimprej ponemčiti predel Dravske doline ter Murskega polja in Slovenskih goric, s čimer bi izdatno pomaknili nemško mejo jezikovno strnjeno proti Dravi, okrepiti ponemčevalne metode še južneje proti Jadranu ter čimbolj poglobiti ponemčevalne ukrepe v mestih, trgih in večjih naseljih oziroma v njihovih neposrednih okolicah, posebno pozornost pa posvetiti krajem ob železnici.

Leta 1910 so ustanovili v okviru nemškega Schulvereina v Mariboru pokrajinsko zvezo za slovensko Spodnjo Štajersko. Ob ustanovitvi je imela 48 podružnic. Do I. svetovne vojne se je število zvišalo na 65 podružnic. Tedaj so menili, da je njihova akcija v glavnem zaključena, saj je imela tako rekoč že vsaka »nemška naselbina« svojo šolo. Kljub temu so pritekala v raznarodovalne nemène iz Avstrije, to je iz »Roseggerjevega sklada«, ogromne vsote denarja, npr. leta 1910 znesek 216.412 kron. Prvo takoimenovano »Roseggerjevo šolo« so potem zgradili s pomočjo tega sklada v Peklu pri Poljčanah. Odprili so jo leta 1911. V letih do 1914 so zgradili iz teh sredstev še več nemških šol. Če ni bilo za njih zadovoljivega števila otrok, so vanje vpisali umetne učence, namreč sirote nemških staršev, ki so jih poiskali v nemško-avstrijskih sirotišnicah in jih privedli na Spodnje Štajersko. Za njih so ustanavljali tako imenovna »otroška naselja« (Kinderbesiedlungen). Le-teh je bilo pri nas do leta 1914 že 24. Istočasno so Nemci in nemškutarji prisiljevali starše, ki so bili v njihovih službah in so bili tako gospodarsko odvisni od njihovega kapitala, da so vpisovali svoje šoloobvezne otroke v njihove šole. Tja so hodili tudi otroci nemškutarjev, tu in tam zapeljancev, ljudi brez izoblikovane narodne zavesti, k nam naseljenih Nemcev, ipd. Tako je pouk v nemških šolah potekal uspešno do leta 1918 in ponemčeval slovenske otroke in mladostnike.

V ilustracijo, kako je teklo življenje na taki nemški osnovni šoli, nam lepo kaže primer iz Rogaške Slatine, znanega slovenskega zdravilišča in letovišča, ki je spadalo v stari Avstriji kot deželna ustanova pod nemški Gradec. Nemško šolo so ustanovili leta 1898, čeprav so se slovenski narodno zavedni občani temu upirali. Slovenski otroci so se namreč lahko učili nemškega jezika v slovenski osnovni šoli pri Svetem križu. Kljub temu je bila nemška šola zgrajena na prijazni vzpetini tik nad središčem Rogaške Slatine. Do leta 1907 je imela vlogo zasebne šole, potem je postala javna šola s tremi oddelki, seveda z osmimi razredi.

SKUPŠČINA KSC

NAČRT OSTANE

Slavko Pezdir, tajnik KSOC

12. redna seja skupščine kulturne skupnosti Celje se je, s strani uporabnikov, odvijala na robu sklepčnosti kljub pomembnim temam, ki so zapolnjevale obsežen dnevni red. Osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana kulturne skupnosti za obdobje 1981–85 so dali v široko javno razpravo. Govorili so tudi o tem, da petletnega plana na področju kulture ne gre krniti, temveč ga je potrebno razvijati z ugotovljeno povprečno rastjo družbenega proizvoda. Ob novo načrtovanih investicijah za prihodnje obdobje je treba v prvi vrsti dokončati še tiste, ki datirajo za tekoče obdobje. Gre, na primer, za dokončanje adaptacije stare grofije in še za nekatere druge naložbe.

Bolj razveseljivo je bilo polletno poročilo o izpolnjevanju programa kulturne skupnosti, saj so v tem obdobju bile dosežene vse načrtovane planske naloge. Prisotni so se seznanili tudi s problematiko Zgodovinskega arhiva v Celju, ki dela v izredno težkih materialnih in kadrovskih pogojih.

Ob koncu so delegati soglasno potrdili imenovanje Slavka Pezdirja za novega tajnika kulturne skupnosti Celje in se za opravljeno delo zahvalili dosedanjemu, Danetu Debiču, ki odhaja na novo delovno dolžnost v knjižnico Edvarda Kardelja. Naloge predsednika izvršilnega odbora kulturne skupnosti Celje pa bo odslej opravljala Anka Aškerc.

MATEJA PODJED

KDO TAM PREPEVA?

Na zadnji seji skupščine kulturne skupnosti Celje se je o planih kulturne skupnosti za obdobje 1981–85 razvila razprava, ki ni bila kdove kako plodna. Tako je delegacija iz Aera pripravila pismene predloge, ki naj bi popestrili kulturni utrip Celja. Želeli smo si več gostovanj gledaliških in opernih hiš, filharmonije in lutkovnih predstav. Menili so, da bi morali celjski gledališčniki prihajati v goste v delovne organizacije in še dodali, da naj bi Teden domačega filma živel od prodanih vstopnic in od pokroviteljev in naj se sredstva kulturne skupnosti, namenjena za to prireditev, preusmerijo kam drugam...

Če napišemo na kratko, v obliki naslova kakšnega filma, bi komentar izzvenel takole: KDO TAM PREPEVA?

MAP

MED POBRATIMI

Moški pevski zbor in folklorna skupina prosvetnega društva Skladateljev Ipavcev iz Šentjurja sta bili v gosteh v pobrateni Užički Požegi, ki je slavila občinski praznik. Tamkajšnje občinstvo so navdušili s svojim nastopom. Pot v Srbijo so izkoristili tudi za obisk Hiše cvetja na Dedinju, kjer so se poklonili spominu na tovariša Tita.

ER

REVIJA PEVSKIH ZBOROV V RADEČAH

POTREBNO BO ŠE DELATI

Za boljše petje je treba poznati zborovsko tehniko

Na reviji amaterskih pevskih zborov občine Laško, ki je bila v soboto, 4. oktobra v Kulturnem domu v Radečah, v počastitev krajevnega praznika je nastopilo 7 zborov, 5 moških ter po eden mešani in ženski.

Prvi se je predstavil moški zbor Papirnice Radeče, ki ga vodi Adolf Dragar. Naredil je ugoden vtis, saj je bilo petje enotno in dinamika primerna. Več pozornosti bi veljalo posvetiti solistom, tako glede nastavka kot pravilnega dihanja. Ženski zbor Društva upokojencev iz Laškega vodi Julij Gorič. Zbor je številčen in šele na začetku svojega delovanja, zato glasovi še niso zanesljivo naštudirani. So pa sveži in izdatni, posebno alti, zato lahko pričakujemo še dobre rezultate.

Moški zbor Anton Aškerc iz Rimskih toplic vodi prav tako Julij Gorič in šteje 24 članov. Najprej je zapel Škobernetovo priredbo »Stoji tam v gori partizan«, ki je izzvenela enotno in ritmično dobro. V drugi pesmi je bil prav dober solo, le nastavek ni pravilen in dihanje je pomanjkljivo. Dobro je bila naštudirana tudi pesem Ubalda Vrabca »Zdravica« z dokaj izdelano dikcijo in ritmično precizno. Več kontrastov bi bilo izvedbi zgolj v prid.

Mešani zbor Anton Tanc iz Marije Gradca, ki ga vodi Marija Žagar, šteje 27 pevcev ter ima očitno še znatne začetniške težave. Ženski glasovi so dobri in razmeroma sigurni, moški pa so številčno in tudi muzikalno prešibki. Posledica tega je, da je zbor mocno razglašen, moški se enostavno ne znajdejo v štiriglasju. Pomanjkljivi so še nekateri drugi elementi lepega petja, kot na primer dinamika, izgovorjava in podobno.

Moški zbor upokojencev Laško z zborovodjem Julijem Goričem poje zagnano in svojim letom primerno. Basi so kar dobri, tenorji pa stiskajo, kar mestoma ustvarja neprijetne zvoke. Program je ustrezal zmogljivosti zbora, več piano petja pa bi bilo priporočljivo.

Moški zbor TIM iz Laškega vodi Alojz Švec in uživa v svoji občini dokajšen ugled, saj je na republiški revji v Mariboru prejel bronasto odličje. Predstavil se je s tehtnim programom, ki ga je izvedel dokaj enotno. Dinamika je zadovoljiva, intonacija sicer ponekod šepa, fraziranje pa je smiselno in izgovorjava dobra.

Kot zadnji je nastopil domači moški zbor Radeče z zborovodkinjo Jadranko Stoviček. Ta 33-članski zbor z dobrim glasovnim materialom ima lepe možnosti za nadaljnji razvoj. Poje lahno, dinamično odtehtano, čutiti pa je premalo glasovne izobrazbe, zaradi česar tenorji stiskajo. Kar se tiče intonacije bi veljalo posebno paziti na kromatiko, da bi bili poltoni bolj čisti.

Revija zborov je dokazala, da petje v laški občini živi, da je pevskega materiala dovolj, želeli pa bi več mladine. Med zborovodji je nekaj izkušenih, nekateri pa bi nujno rabili strokovno pomoč, bodisi mentorja ali pa udeležbo na seminarjih. Vsekakor napredek ne bo mogoče brez temeljitega poznavanja zborovske tehnike, pevskega dihanja, izobrazbre glasov itd. Brez elementarnih pojmov o lepem petju se dandanes zbor ne more uveljaviti, treba se je torej potruditi, obiskovati seminarje, ki jih vodijo dobri strokovnjaki.

EGON KUNEJ

PLESNO GLEDALIŠČE CELJE: KAM V NOVI SEZONI

Plesno gledališče iz Celja se vestno, a ne brez problemov, pripravlja na novo sezono. Letos se nameravajo lotiti širokega projekta, in sicer slovenske praizvedbe scenskega oratorija po Ivanu Goranu Kovačiču-Jama, na glasbo Hercigonje.

Po štirih letih bo torej spet na vrsti hrvaški skladatelj in prva predstava z revolucionarno vsebino. To bo doslej največji projekt, v katerem bo slovansko mater odplesala Goga Stefanović, ob njej pa se bo v vlogi hčerke preiskusila Natalija Petrović, učenka centra za balet in ritmiko.

Sceno za novo predstavo bo zasnoval Janez Matalič, kostume pa Vida Zupan. Dramaturško vodstvo bo v rokah Igorja Likarja, koreografiral bo Damir Zlatar. Člani plesnega gledališča načrtujejo premiero ob koncu januarja, pred tem pa se bodo s prvim delom predstave odzvali povabilu za srečanje Koste Abraševića v Valjevu, kamor bodo odšli kot edini predstavniki iz Slovenije.

Veliko in obsežno delo čaka člane Plesnega gledališča, ki prav v teh dneh bijejo bitko za prostor, kjer bi lahko vadili in se spoprijeli z zastavljenim načrtom. Trenutno so »na cesti«, saj so jim na EŠC, kjer so vadili v stari telovadnici, odpovedali gostoljubnost in zdaj člani vse svoje sile, ki bi jih morali usmeriti v delo in študij, usmerjajo v iskanje primernega prostora za vadbo. Jim bo uspelo? Jim bo pri tem kdo priskočil na pomoč? Postavlja pa se tudi vprašanje, kako rešujejo ta problem znotraj ustreznih odborov pri ZKO.

MATEJA PODJED

KULTURNIKI NA IZLETU

Klub Kulturnih delavcev Ivan Cankar iz Celja pripravlja za soboto, 25. X. zanimivo enodnevno ekskurzijo, ki bo pomenila hkrati prvo skupno srečanje članov kluba. Na poti, ki bo vodila v Sevnico, Brežice, v Kostanjevico in tudi v Kumrovec, si bodo udeleženci izleta ogledali vrsto zanimivih kulturno-zgodovinskih znamenitosti v teh krajih, s čemer jih bodo seznanili strokovni delavci Zavoda za spomeniško varstvo, Muzeja revolucije, Pokrajinskega muzeja in tudi akademski slikar Viktor Povše.

MP

Koordinacijski odbor za usklajevanje proslav in prireditev pri Občinski konferenci SZDL Celje

poziva

vse družbene dejavnike, da do 30. oktobra 1980 sporočijo, katere proslave in prireditve bodo organizirali v letu 1981.

Vsak predlog mora vsebovati družbenopolitični, zgodovinski ali kulturni pomen in smoter proslave oz. prireditve, kdo je organizator, čas in kraj prireditve, načrt finančnih sredstev in virov za njihovo zagotovitev.

Koordinacijski odbor bo v mesecu novembru oblikoval **program proslav in prireditev širšega pomena** v občini in ga posredoval v sprejem predsedstvu Občinske konference SZDL Celje oz. predsedstvu Republiške konference SZDL Slovenije hkrati s predlogom za prevzem pokroviteljstva nad posameznimi prireditvami.

Prav tako bo oblikovan in usklajen program vseh drugih kulturnih, športnih in družabnih prireditev v letu 1981.

Koordinacijski odbor predlaga, da organizatorji prireditev in proslav upoštevajo dogovor o racionalizaciji obeleževanja posameznih dogodkov in njihovo povezovanje z že ustaljenimi oblikami proslavljanja.

Skoraj natanko štiri leta po smerti prve igralke SLG Celje in na dan prve letošnje premiere, so v osrednji gledališki hiši odkrili doprsni kip Marije Goršičeve. Kdo ve, zakaj tako tiho, saj so v gledališču nanj opozorili premiersko publiko s prilogo v gledališkem listu, sicer pa je šla postavitev kipa mimo predstavnikov kulturnega življenja.

Ob tem kulturnem dogodku pa, žal, ne moremo spregledati resnice, da glava, odlita v bron, še malo ni podobna Mariji Goršičevi, ljubljenki občinstva, slovenski igralki s srcem, dušo in telesom. Igralki, ki je 25 let pred svojo prezgodnjo smrtjo doživela rojstvo poklicne ustanove, v katero je prinesla polno naročje radoživega veselja. Še polno življenjske energije in predanosti, smo jo nazadnje videli v vlogi Zojke v Zojkinem stanovanju...

Prav zato se sprašujemo (v imenu ljubiteljev umetnosti), kakšno povezavo ima postavljeni kip s pravo podobo z nepozabno igralko SLG Celje.

PRAVA PODOBA JE ZNANA, JE TUDI PREDSTAVLJENA?

Iz priloge k gledališkemu listu lahko preberemo, da sta delo akademskega kiparja Edvarda Salesine vrednotili umetnostni zgodovinarki Meta Gabršek-Prosenc in Breda Ilich-Klančnik. Pri čemer sta, kakor je zapisano v prilogi, najtežje ugotavljali vernost portreta, ker igralke nista poznali! Zato sta se omejili samo na dva kriterija: na kvaliteto likovnega izraza in na vključitev v prostor. Ob tem je skoraj težko verjeti zapisanemu, da sta umetnostni zgodovinarki imeli na voljo samo dve neizraziti fotografiji! Ocenili sta, da portret ne odstopa niti v pozitivnem niti v negativnem smislu od ostalih plastik (?!)

Odločitev gledališča, da postavi kip veliki igralki v obstojnem bronu, gre sicer pozdraviti. Velika škoda pa je, da za strokovnim mnenjem ne stojijo naši domači umetnostni zgodovinarji, kiparji in tisti, ki se živo spominjajo nepozabne Marije. Nenazadnje tudi tisti, s katerimi je delala, živela in ustvarjala. Kajti mnenje prav teh bi bilo lahko edino in pravo merilo ob ugotavljanju istovetnosti kipa.

Na koncu še to: postavitev doprsne upodobitve Marije Goršič je ob 30-letnici profesionalizacije celjskega gledališča omogočila Kulturna skupnost Celje.

MATEJA PODJED

KOMENDA – LIKOVNO RAZSTAVIŠČE

V okviru krajevnega praznika na Polzeli so v gradu Komenda odprli likovno razstavišče Komenda in tudi prvo razstavo rojakinje Darinke Pavletič-Lorenčak. Svečanosti so se udeležili številni krajani in predstavniki družbenopolitičnega življenja občine. O novi pridobitvi in o gradu samem je zbranim spregovoril predsednik DPD Svobode Polzela Stanko Novak. V govoru je poudaril, da je bila želja kulturnih delavcev na Polzeli že dalj časa, da kraj dobi za razne razstave primerne prostore. Čeprav so na Polzeli pred leti zgradili nov dom Svobode, so se potrebe tako povečale, da ne zadošča več. Idejo o Komendi kot primernem kraju za razstavne prostore je dal že pokojni Nino Pavletič, oče znane umetnice Darinke Pavletič-Lorenčak, sicer pa znani, poljzelski kulturno prosvetni delavec. Pavletičevi so v teh prostorih stanovali in Nino Pavletič je vanje vložil veliko svojega truda. Seveda so bila še potrebna nekatera obnovitvena dela in Polzela je lahko na svoje likovno razstavišče ponosna.

Vsekakor je bila že prva razstava veliko umetniško doživetje za vse obiskovalce, saj je slikarka priznana umetnica. Razstava je odprta do 8. oktobra.

T. TAVČAR

V BESEDI IN SLIKI

MALČKI NA SPREHODU

Lepo jesensko vreme v teh dneh privablja na sprehode tudi najmlajše iz vzgojnovarstvenih ustanov. Na sprehodu pod varstvom skrbnih vzgojiteljic si nabirajo sončnih žarkov za dolgo zimo. Na posnetku so malčki iz vrtca Polzela.

T. TAVČAR

RAZSTAVA AMATERJEV

V Savinovem razstavnem salonu v Žalcu so v petek zvečer odprli razstavo likovnih del amaterjev občine Žalec. Na njej razstavlja kar 12 likovnih amaterjev in sicer: Srečko Bajda, Goja Jesič, Aco Marković, Jure Ocvirk, Stane Petrović, Bogdan Potnik, Veronika Svetina, Erner Šuler, Roman Zelič in Vlado Novak.

Uvodno besedo pred otvoritvijo razstave je imela Alenka Domjan, kustosinja likovnega salona iz Celja, v kulturnem programu pa je sodelovala pianistka Brina Zupančič in član SLG iz Celja Matjaž Arsenjuk. Razstava, katere pokrovitelj je Zveza kulturnoprosvetnih organizacij občine Žalec, je odprta do 13. oktobra vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 17. ure.

Na sliki: z otvoritve razstave.

T. TAVČAR

NASTOPILO 470 GASILCEV

Občinska gasilska zveza Žalec je pripravila na Polzeli občinsko gasilsko tekmovanje članic in članov. Skupno jih je nastopilo kar 470. Tekmovali so v trodelnem napadu in štafetnem teku. Pri industrijskih gasilskih društvih je imela največ uspeha tovarna nogavic, ki je zmagala pri članicah in članih, pri ostalih društvih pa je pri članicah zmagala desetina Latkove vasi pri članih pa desetina iz GD Braslovče. Gasilski sektor Polzela je tekmovanje vzorno pripravil.

T. TAVČAR

ZAPRAVLJIVČEK NA CELJSKI ULICI

Miha Rojnik iz Babnega pri Celju je minulo soboto prvič po tridesetih letih vozil svate z zapravljivčkom. Mlada poročenca sta bila Silva Kranjčan in Darko Žvižej. Kot nam je povedal Miha Rojnik da bo potem, ko bo hotel Evropa v Celju končan, opravljal to obrt redno. Vsekakor je to za mesto ob Savinji prijetna osvežitev.

T. TAVČAR

PRI POBRATIMIH V TRSTENIKU

BUJNA RAST OB MORAVI

15. oktobra praznujejo pobratimi laške občine občinski praznik

Oktober 1941. Kragujevac, Kraljevo, Kruševac, Titovo Užice. Vstaja, težki krvavi boji, streljanje tisočev talcev v povračilnih ukrepih. Krvavi oktober...

Oktober 1944. V silnem naletu partizanska vojska osvobaja kraj za krajem, mesto za mestom, vas za vasjo. Enote 1. proletarske divizije 15. oktobra osvobodijo Trstenik. To je dan, ki ga pobratimi laške občine slavijo kot občinski praznik.

OD TURŠKE PALANKE DO MODERNEGA INDUSTRIJSKEGA MESTA

V široki dolini med Kopaonikom in Gočem, v dolini, ki jo napaja Zapadna Morava, je v zadnjih desetletjih prizorišče bujne rasti. Nek potopisec je naštel leta 1784 v tej palanki na obrobju beograjskega pašaluka 43 turških in 17 kristjanskih hiš. Prvi vzpon doživi kraj z okolico po drugi srbski vstaji, največjega pa po drugi svetovni vojni, tako da ima danes občinsko središče s primestnimi naselji 13.000 prebivalcev. V občini živi 53.000 krajanov v osemnajstih krajevnih skupnostih in njihov narodni dohodek je lani znašal nad 2100 dolarjev na glavo prebivalca.

Mesto samo je v dveh desetletjih popolnoma spremenilo svojo podobo. Nekdanjim majhnim hišicam med zelenjem in vrtovi so se pridružile cele soseske in bulevarji modernega Trstenika, ki bo ohranil samo eno – ostal bo v zelenju. Imajo enega najlepših kulturnih domov v Srbiji, novo veliko športno halo v bodočem velikem rekreacijskem centru, nove šole, zdravstveni dom, otroški dispanzer, otroški vrtci in mnoge javne stavbe poleg sodobnih stanovanjskih stavb od soliterjev do novih zasebnih hiš, ki dajejo streho stotinam in stotinam družin.

»PRVA PETOLJETKA« – VRELEC NAPREDKA IN BLAGOSTANJA

Med 78 delovnimi organizacijami je industrijski velikan »Prva petoljetka«, z enajstimi TOZD, od katerih so nekateri v drugih občinah Srbije in ki zaposluje nad 10.000 občanov. Ta tovarna je pred tremi leti dosegla načrtovano rast, plansko predvideno šele za letošnje leto, ko so dosegli 500 milijard starih dinarjev letnega dohodka, do leta 1983 pa bo vloženih nadaljnih 240 milijard v razvoj podjetja. Tem ustvarjalcem osebnega in družbenega standarda se pridružujejo še delavci mnogih drugih uspešnih kolektivov in kar je sreča v tej občini, tudi kmetijstvo je razvito in donosno, kar je jasno razvidno iz podatka o rasti narodnega dohodka.

V tem času gradijo v Trsteniku toplarno, ki bo ogrevala celo mesto, v tem srednjeročnem obdobju namenjajo gradnji stanovanj 20 starih milijard.

TUDI PODEŽELJE NE ZAOSTAJA ZA RASTJO SREDIŠČA

Res je Trstenik kot politično, gospodarsko in kulturno središče občine strnjena podoba napredka. Njegova sreča je, da je edino mesto v občini, je pa hkrati v zemljepisnem središču in na njegov razvoj z enakim ponosom gledajo tako Trsteničani, kot krajani na obrobju občinskih meja.

Vendar okolica ne zaostaja. V večini krajevnih skupnosti imajo kulturne domove, šole, manjše delovne organizacije, ambulante, in močne kmetijske zadruge. Razvili so promet in zveze, ceste, telefonska omrežja. V kmetijstvu poleg vinogradništva, živinoreje in poljedelstva dobivajo velik del dohodka od vzgoje trsnih sadik, saj za državo in izvoz letno proizvedejo 40 milijonov sortnega trsja, ali 95 odstotkov vseh potreb za Jugoslavijo in izvoz.

KULTURA V OSPREDJU DRUŽBENIH PRIZADEVANJ

Ob tem, da je v občini cela vrsta kulturnih društev, da imajo na leto v kulturnem domu po deset dramskih, po pet opernih in po nekaj baletnih predstav, so v Trsteniku deležni tudi gostovanj iz tujine – praktično prihaja k njim vse, kar vidi Beograd. Imajo razstave, koncerte, bogato knjižnico. Njihov mladinski dom, razsežen po osnovnih merah, sega v dve nadstropji. Pripravljajo se na ureditev muzeja v eni od zgodovinsko zaščitenih meščanskih hiš pomoravskega sloga, eni od redkih, ki bo čez leta še pričala o nekdanjem stavbarstvu.

V občini so lani našteli blizu 5000 učencev in dijakov, ki se izobražujejo v osnovnih, srednjih in strokovnih šolah, imajo oddelke visokih šol in samo za potrebe »Prve petoljetke« se šola nad 2000 mladih ljudi.

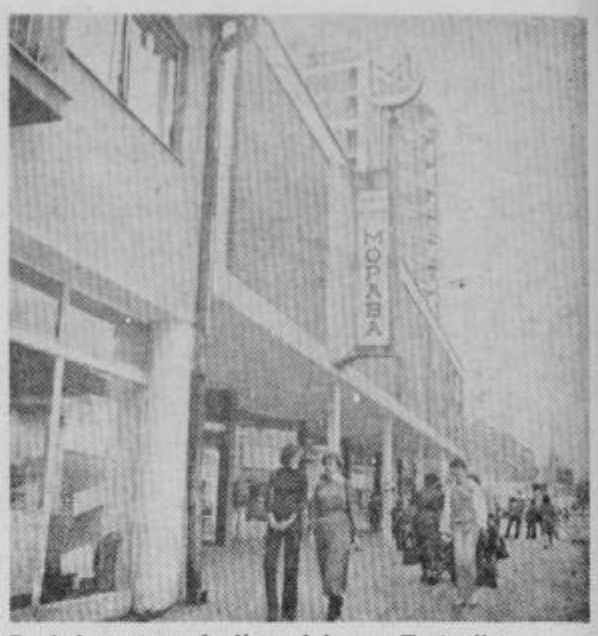

Pogled na eno od ulic sodobnega Trstenika v mestnem središču.

LETOS GOSTITELJI IGER BRATSTVA IN MLADOSTI

Manifestacije pobratimstva med Trstenikom, Vrbovcem (Hrvaška) in Laškim so poleg obiskov ob praznikih, izmenjavah z vlakom bratstva in enotnosti tudi vsakoletne igre bratstva in mladosti. Letos so gostitelji teh iger v Trsteniku. V kulturnem programu ob občinskem prazniku pa bodo v pobratenem mestu gostovali tudi godbeniki laške pihalne godbe in folklora društva »Anton Tanc«. Pozdrave jim bo v imenu občanov laške občine ponesla tudi občinska delegacija.

JURE KRAŠOVEC

V ARJI VASI

LAČNA ŽIVINA POGINJA

Anton Karo se ne meni ne zase ne za živino

V uredništvo je prišel bralec iz Arje vasi in nas opozoril na primer sredi Savinjske doline. Sredi najbolj rodovitne zemlje, sredi najbolj trdnih kmetov. 55-letni Anton Karo je ostal sam na kmetiji. Tri in pol hektare zemlje ima in v hlevu živino. Tu pa se začenja tragedija. Živina od lakote poginja. Ves dan, zgodaj zjutraj tja v nočne ure so sosedje morali poslušati žalostno mukanje krav, ki so stradale ter poginjale. Anton Karo se za živino ne meni več. Še sam zase ne. Žalostna človeška tragedija, ob kateri obnemimo.

Iskali smo ga, vendar nismo imeli sreče. Iz hlevov, ki propadajo, nismo slišali niti živalskih glasov ne. Vse je tiho. Da, še so krave v hlevu in menda nekaj telet. Bojda sedem glav živine, vendar izgleda, da nimajo niti toliko moči več, da bi žalostno zavijali njihovi glasovi.

Sosedje pravijo, da je Anton Karo čudak. Pred kratkim mu je umrla žena, sin je moral k vojakom in celo svak in njegova žena, ki sta prej stanovala pri Antonu, sta ga zapustila. Menda je bilo težko živeti z njim. Anton je torej ostal sam. Počasi se je pričel vdajati alkoholu in pri svojih 55-tih letih izgleda starček. Nič več ga ne zanima, če že obdela kaj svoje zemlje, pa potem ne spravi niti letine. Dobri ljudje, sosedje, so mu skušali pomagati. Nekaj časa so mu, potem pa so obupali, saj je Anton, medtem ko so sosedje pomagali, popival in celo norčeval se je iz njih. Sedaj ga puste pri miru, ker se nikomur več ne ljubi ubadati z njim. Celo njegovih sorodnikov ni več sem. Sosede in ljudi v Arji vasi boli, ko vedo, kako trpi živina, živce so jim parali kriki ubogih živali, toda sedaj se nihče več noče »mešati v to«. Nekaj bi morala ukreniti KZ Savinjska dolina TZO iz Petrovč.

Poiščemo **Alojza Kučerja**, upravnika petrovške temeljne zadružne organizacije in ta nam je povedal natanko to, kar smo že prej izvedeli pri vaščanih. Skušali so mu sicer pomagati, vendar so videli, da je vsaka pomoč brez haska. Anton Karo je kooperant. TZO Petrovče ga je dolgo časa kreditirala, pa kmetija ni dajala nobenih dohodkov, čeprav leži sredi najbolj rodovitne zemlje. »Prepričan sem,« pravi Alojz Kučer, »da morajo tu nekaj ukreniti ustrezne občinske inšpekcijske službe, svoje pa bi morala storiti tudi skupnost socialnega skrbstva. Menda je Anton tudi nekaj bolan. Baje ima odprte rane na nogah. Edino rešitev pa vidim v tem, da bi se njegov sin, ki se je pri vojakih, predčasno vrnil in skušal rešiti kmetijo dokončnega propada. Fant je bister in priden in to mu bo s pridnim delom prav gotovo uspelo.«

Izvedeli smo tudi, da so v KS Petrovče skušali doseči to, da bi se Antonov sin predčasno vrnil iz JLA. S pomočjo odseka za narodno obrambo pri Skupščini občine Žalec so že posredovali, vendar brezuspešno. Fant se bo prihodnji mesec vrnil iz JLA, ker bo odslužil kadrovski rok. Takrat se kmetiji Karovih, upamo vsaj, obetajo lepši časi. Takrat ne bo treba živine več prisilno klati. Sedaj so morali tri teličke, dve kravi pa sta poginili. Izvedeli smo tudi, da je TZO skušala prodati Karovo živino sosedom, vendar je ob vsem skupaj nemočna, saj je živina konec koncev Karova last, on pa je ne pusti prodati. Kakorkoli že – še en primer, na katerega družba žal, ne more nikakor vplivati, da bi se pošteno rešil. Ne more?

JANEZ VEDENIK
Slika: TONE TAVČAR

Antona Kara ni bilo doma, ko smo ga iskali, že tale posnetek pa zgovorno priča o tem, da kmetija žalostno propada.

INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA
GRADNJA ŽALEC

SCHIEDEL
MONTAŽNI DIMNIK

TEHNIČNE PREDNOSTI
Troslojni montažni dimnik po sistemu SCHIEDEL je industrijsko izdelan gradbeni element, ki po svoji konstrukciji in kvaliteti uporabljenih materialov zagotavlja brezhibno delovanje in izredno trajnost. Okrogli presek, notranja šamotna cev in večslojna konstrukcija so temeljne značilnosti sistema.
- okrogli presek zagotavlja: najugodnejši pretok dimnih plinov pri minimalnem preseku, ter najnižjih uporih, omogoča najlažje čiščenje
- notranja šamotna cev je: ognjeobstojna, kislinoodporna, plinotesna, odporna na spremembe temperature in ima zadostno trdnost tudi za visoke dimnike
- Večplastna konstrukcija omogoča: prosto dilatiranje v vseh smereh, poljubno izolacijo, visoko trajnost, enostavno montažo.

ŠIROKO PODROČJE UPORABE
SCHIEDEL-YU-dimniki se uporabljajo za vse vrste goriv (trda, tekoča, plinasta), kakor tudi za razne moči kotlov od 5000 kcal/h pa do 8.000.000 kcal/h. Dimniki Ø 13,5, Ø 16 in Ø 20 se uporabljajo tudi kot zbirni dimniki z več priključki v raznih etažah, kar predstavlja velike ekonomske prednosti.

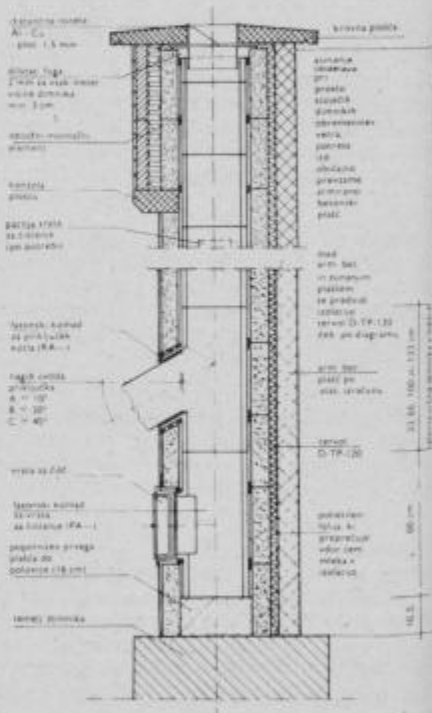

Industrija gradbenega materiala GRADNJA ŽALEC
UPRAVA ŽALEC
telefoni: (063) 710-740, 710-741, 710-719, 710-773
telex: 33533 YU – SIGRAD
PROIZVODNJA, PRODAJA IN TEHNIČNE INFORMACIJE
Latkova vas pri Preboldu
telefoni: (063) 722-027, 722-078, 722-089, 722-151, 722-144

CELJE OB TEDNU OTROKA: PREPREČEVANJE OTROŠKIH NEZGOD

280 medicinskih sester iz vse Slovenije se je 3. oktobra zbralo v celjskem Narodnem domu. Strokovno srečanje medicinskih sester v otroškem zdravstvenem varstvu je pripravila pediatrična sekcija Zveze društev medicinskih sester Slovenije.

Srečanje je pomemben prispevek k tednu otroka, saj je bilo namenjeno problematiki in preprečevaniu otroških nezgod. Da pa je bilo v Celju, ni zgolj slučaj. Društvo prijateljev mladine je že v okviru sejma »Vse za otroka« pričelo razvijati skrb za varnost otrok. Na strokovnem srečanju medicinskih sester so temo osvetlili s številnih vidikov, zlasti še z zdravstveno-vzgojnega.

Zbrane slušateljice so pozdravili: v imenu jugoslovanskega združenja medicinskih sester Majda Šlajmer-Japelj, v imenu skupščine občine Celje Marijan Turičnik, v imenu družbenopolitičnih organizacij Leon Mokotar, v imenu skupnosti otroškega varstva Slava Vučajnik, v imenu Zdravstvenega centra Celje Marjana Dolenc in v imenu njegove temeljne organizacije Centra zdravstvenega varstva otrok in mladine dr. Milena Žele.

Program srečanja so popestrili otroci iz VVZ Zarja, ki so pripravili prisrčen kulturni program, ter razstavo svojih risb.

MBP

TONE SENTOČNIK V LJUBLJANI

Na letošnjem kongresu Gasilske zveze Slovenije so za novega načelnika štaba operative pri tej zvezi izvolili za naslednje obdobje TONETA SENTOČNIKA iz Celja. Tone Sentočnik je že vrsto let med izredno prizadevnimi gasilskimi delavci tako v matičnem društvu v Škofji vasi kot v občinski zvezi, kjer je zadnja leta bil poveljnik Občinske gasilske zveze.

TV

ŠOŠTANJSKE

OB KRAJEVNEM PRAZNIKU

V nedeljo 5. oktobra dopoldne so se v Šoštanju v počastitev 8. oktobra, krajevnega praznika, pričele različne kulturne in druge prireditve.

Ob 9. uri dopoldne so v domu krajevne skupnosti odprli izredno uspelo gobarsko in zeliščarsko razstavo. Uro za tem pa je bila pri spomeniku na Cesti talcev svečana komemoracija v spomin in počastitev 10 talcev, ki jih je okupator pripeljal iz mariborskih zaporov in ustrelil 10. oktobra kot povračilo za napad borcev 1. štajerskega bataljona, ki so v noči od 7. na 8. oktober 1941 napadli Šoštanj in ga za nekaj ur zavzeli. O teh dogodkih je na komemoraciji spregovoril Matjaž Natek, v kulturnem programu pa so sodelovali godba Zarja, Šaleški oktet in učenci šole Biba Roeck. Hkrati pa so delegacije zveze borcev odnesle lovorjeve vence na vsa spominska obeležja iz NOB v Šoštanju.

PODELITEV PLAKET

Krajevna skupnost Šoštanj je v okviru praznovanja krajevnega praznika v torek 7. oktobra zvečer v domu kulture pripravila razširjeno sejo delegatov skupščine krajevne skupnosti, na kateri so podelili 5 priznanj in bronastih plaket mesta Šoštanj. Slavnostni govor o pomenu krajevnega praznika 8. oktobra je imel predsednik sveta krajevne skupnosti Marjan Moškon, ki je ob koncu podelil plakete osnovni šoli Biba Roeck, OŠ Karla Destovnika Kajuha in telovadno vzgojnemu društvu Partizan za njihovo vsestransko dolgoletno vzgojno delovanje ter dolgoletni predsednici organizacije rdečega križa Faniki Lukman in podpredsedniku sveta krajevne skupnosti Stanetu Šmajdlu za njuno dolgoletno delovanje na družbenopolitičnem področju. Po podelitvi je bil še kulturni program, v katerem sta sodelovala s koncertom godba Zarja in Šaleški oktet.

OTVORITEV NOVEGA VRTCA IN JASLI

V spodnjih prostorih novega stanovanjskega bloka na Kajuhovi cesti v Šoštanju bodo v počastitev krajevnega praznika v petek 10. oktobra ob 16. uri odprli nove prostore vzgojnovarstvene ustanove in otroških jasli. To bo za mesto Šoštanj vsekakor velikega pomena, saj bodo lahko v oskrbo sprejeli tudi tiste otroke, ki so jih morali do sedaj vsled pomanjkanja prostora v starem vrtcu odkloniti.

V. K.

VELENJSKE OKTOBRSKE PRIREDITVE

Včeraj je bil praznik velenjske občine, kot spomin na leto 1941, ko je v noči od 7. na 8. oktober skupina partizanov za nekaj ur osvobodila Šoštanj okupatorjeve nadloge. Letos so se v velenjski občini odločili, da bodo pripravili »oktobrske prireditve«, ki trajajo od 4. do 25. oktobra, torej enaindvajset dni in v tem času bodo pripravili kar 25 različnih prireditev, večinoma v Velenju, nekaj pa tudi v Šoštanju in Skornem.

Jutri bo tako v velenjski knjižnici otvoritev razstave italijanskega kiparja VALERIA MIROGLIA, v soboto pa slavnostna seja vseh treh zborov občinske skupščine, in to ob 8. uri. Ob 10. uri bo otvoritev dolgo pričakovane več kot štiri kilometre dolge šaleške magistrale od Pesja preko Lokovice do Pake, ob 12. uri pa bodo položili temeljni kamen za nov PTT center.

V nedeljo bo več športnih prireditev, nato pa gostovanje Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane z ljudsko igro MIKLOVA ŽALA (15. oktobra v Velenju in dan kasneje v Šoštanju), od 16. do 19. oktobra bodo dnevi srbske kuhinje (hotel Paka), 17. oktobra pa dva koncerta ANDREJA ŠIFRERJA (ob 17. uri v Šoštanju in 20. v Velenju). 20. oktobra pripravljajo otvoritev 5. vzorčnega sejma SOZD Gorenje v Rdeči dvorani ter premiero jugoslovanskega filma »Rad na određeno vreme« s predstavitvijo najboljših igralcev. 21. oktobra bo nastopila Saleška folklorna skupina KOLEDA s predstavitvijo ljudskih običajev, sledil bo večer velenjskega amaterskega filma, od 22. do 25. oktobra pa dnevi slovenske kuhinje v restavraciji Name. Pripravljajo javno radijsko oddajo (23. oktobra – »Samorastniki kulturnega parnasa«), 24. 10. pa DNEVE KOROŠKE KULTURE (nastop skupin iz Globasnice). Za zaključek, 25. oktobra, bo revija vseh domačih kulturnih skupin ter okrogla miza na temo »Kulturno dogajanje v občini«.

TONE VRABL

V RADEČAH BO BLAGOVNICA

Nova veleblagovnica v Radečah je bila za krajane že kar utopija, saj je po Savi preteklo že preveč vode od takrat, ko so pričeli tarnati o problemu preskrbe in o nujnosti gradnje nove trgovske hiše. Danes gledajo krajani na rešitev tega problema že bolj optimistično. Razlog za to je pogled na prostor, ki ga v središču Radeč pripravljajo za gradnjo veleblagovnice. Prostor je torej pripravljen, reka Sava pa teče dalje. Dalje tečejo tudi prizadevanja za izdelavo finančne konstrukcije, ki bi Merxu iz Celja prižgala zeleno luč za pričetka gradnje.

M. A.

NEW SWING QUARTET

BELA ČRNSKA GLASBA

Priznanje Orlandusa Willsona, vodja Golden Gate Quarteta

New Swing Quartet se pojavlja na slovenski glasbeni sceni že dvanajst let, odkar so se štirje prijatelji odločili, da bodo svoj prosti čas posvetili petju. Pričeli so študirati glasbo, ki je bila vsem najbolj pri srcu, glasbo črnega človeka – gospel glasbo. Prve korake so naredili ob poslušanju plošč slovitega Golden Gate Quarteta zato se njihov zgodnji repertoar na razlikuje mnogo od repertoarja teh znanih glasbenikov. Člani asnambla, takrat še študentje, so si zastavili težko nalogo. Trud, ki so ga vložili v svoje petje, pa se je kmalu obrestoval. Vabila za nastope so se vrstila in čedalje več je bilo nastopov, ki so jih poslušalci sprejeli izredno toplo.

Srečanje z njihovimi vzorniki leta 1972 je rodilo plodno sodelovanje, kar se je odrazilo tudi na njihovi glasbi. Izmenjava izkušenj je namreč pripeljala do tega, da je New Swing Quartet pridobil na originalnosti in izvirnosti izvajanja. To pa je tudi zasluga Ota Pestnerja, ki skrbi za vokalne aranžmane skladb in motivov, ki jih najdejo v zakladnici ljudske glasbe zasužnjenih na plantažnih poljih Amerike.

Orlandus Willson, vodja Golden Gate Quarteta je o New Swing Quartetu izjavil: »V naši dolgoletni karieri smo srečali v raznih državah sveta različne umetnike in skupine, ki so gojile črnsko duhovno glasbo. Vendar večina njih je izvajala že prirejene pesmi, bodisi zborovsko ali solistično. Prednost New Swing Quarteta je v tem, da našo tradiconalno glasbo, ki jo pojejo, sami aranžirajo, tako pa so v njej uspeli najti svoj lastni glasbeni izraz. Mislim, da so uspeli, saj njihovo izvajanje zadovoljuje tako črnega človeka, iz katerega je ta glasba izšla, kot tudi belega poslušalca, kateremu poskuša kvartet to glasbo še bolj približati.«

Uspehi New Swing Quarteta torej niso naključni, temveč so plod dolgoletnega dela in iskanja svoje smeri v črnski duhovni glasbi. To pričajo tudi številni nastopi, saj so imeli koncerte v Zahodni Nemčiji, Italiji, Avstriji, Poljski in v Sovjetski zvezi, kjer so imeli na eni turneji kar 43 nastopov.

Izdali so tudi 6 velikih plošč ter več malih, prihodnji mesec pa bo izšla še ena velika plošča s koncerta v zagrebški dvorani Lisinski, kjer New Swing Quartet nastopa z velikim uspehom vsako leto.

Sodelovanje med tem priznanim ansamblom ter Novim tednikom sega na sam začetek njihove plodne poti, saj so večkrat nastopili na javnih radijskih oddajah, ki jih je pripravilo naše uredništvo. Skupaj bomo pripravili tudi koncert črnske duhovne glasbe z naslovom SOLZE ČRNE AMERIKE, ki bo prihodnji petek, to je 17. oktobra ob 19.30 uri v dvorani Golovec.

F. P.

Sodelovanje Novega tednika in Radia Celje z NEW SWING QUARTETOM se je začelo že na začetku njihovega nastopanja. Na fotografiji je nastop kvarteta na javni radijski oddaji leta 1969, ko je namesto Ota Pestnerja prepeval še Gregor Bezenšek.

Že deset let pa prepevajo skupaj: Božidar Hering – I. tenor, Oto Pestner – II. tenor, Rado Razdevšek – bariton in Marjan Petan – bas.

SLOVENSKE POPEVKE

V ZNAMENJU ALENKE, ČARLIJA IN NECE

Tomaž Domicelj je izpolnil svojo normo

Ko smo se v uredništvu pred kratkim pogovarjali o novih delovnih razporeditvah, je name padlo tudi področje kriminala. Komaj teden dni po tistem so me že poslali v Ljubljano na Dneve slovenske zabavne glasbe. V četrtek zvečer sem prišel tja v trenutku, ko je nekdo nekoč slavni **Moniki** razlagal, da se pravilno slovensko reče polno in ne pouhno. Ko pa smo odhajali iz Linhartove dvorane Cankarjevega doma, me je srečal znanec iz Matk pri Šeščah in mi razočarano dejal: »Če bi se samo enkrat zgodilo, da bi v Matkah na veselici bilo toliko ljudi, kot jih je bilo nocoj, si niti največji optimist ne bi upal več prirejati veselic, saj bi to pomenilo stoodstotno izgubo. Še sreča, da je ob koncu prvega večera **Elda Viler** ponujala poln krožnik seksa. Je pač bil večer svobodnih oblik. Elda, oziroma besedilopisateljica **Elza Budau,** žal nista povedali, če moremo seks zajemati z majhno ali veliko žlico, očitno pa to niti ni bilo pomembno ob peščici ljudi. Roko na srce – slišali smo nekaj izjemno dobrih pesmi. **Alenka Pinterič** je v velikem slogu zapela **Sossovo in Šömnovo** skladbo Samota. Če bi bila Alenka poročena s kakšnim znanim skladateljem, bi prav gotovoše marsikaj dosegla. Tudi, če ne bi imela takšnega glasu. **Karli Arhar** se je s skladateljem **Milanom Ferležem** in pesnikom **Ervinom Fritzem** odpravil na promenado in povedal, da kar se njega tiče, revolucije ne bo. Verjetno je mislil na letošnje Dneve slovenske zabavne glasbe in ob tem bil ena dobrih izjem. Tako kot še morda mlada **Mateja Koležnik** in Elda s pesmijo Ob začetku. Dokaj neznana **Renata Brumec** je kolikor toliko uspešno prekopirala znamenito La vie en rose (Edith Piaff), medtem ko za **Marjana Smodeta** nismo vse do prvega večera vedeli, da je v najožjih sorodstvenih vezah z **Andrejem Šifrerjem,** ki letos sploh ni nastopil. Poleg njega letos sploh niso nastopili še **Marjana Deržaj, Alfi Nipič, Braco Koren, Janko Ropret in Irena Kohont** ter še nekaj drugih. To pomeni, da nismo v vseh treh večerih slišali niti eno »pravo«, oguljeno popevko in tako tudi ni naključje, če je ob koncu drugega večera neka priletna tovarišica izjavila, da je ves čas mislila, da bo na Slovenski popevki, ne pa na maškaradi.

Nasploh so bili letošnji Dnevi slovenske zabavne glasbe nekaj povsem novega. Če izvzamemo skupino **Hazard** in skladbo Vsak je sam, ki je skoraj natanko takšna kot ena izmed tistih znanih, ki jih poje **Leo Sayer.** Katera je tista pesmica, bo najbolje vedel »avtor« glasbe **Dejvi Hrušovar.** Povsem novo je bilo tudi to, da v finalu nismo slišali niti **Ota Pestnerja, niti Majde Sepe,** niti skupine **Pepel in kri** in pomislite – celo **Moni Kovačič** ne. Zato pa je prepričljivo in povsem zasluženo zmagala **Neca Falk,** ki si je že pred nastopom obljubljala Storila bom to in je zares storila. Mednarodna žirija se je najbolj navdušila nad skladbo **Aleša Strajnarja in Dušana Velkavrha** Dan neskončnih sanj, ki jo je z roko v žepu zapel **Vlado Kreslin** in ob koncu pokazal jezik članom ansambla. **Tomaž Domicelj** je posebej za Novi tednik dejal, da se tako ali tako ve, kako je s skupino **Prah,** ki je osvojila drugo nagrado in da bo pop ..., če bo še sekundo razmišljal o tem, da je bila nagrajena tudi skladba Berač **Janija Golobа** in **Dušana Bižala,** ki jo je zapel, po petju sodeč, mlajši brat **Alfija Nipiča Ivek Baranja.** Da je bil Tomažev obup še bolj popoln, je ta skladba dobila tudi nagrado za besedilo. Kot izgleda samo zato, ker so vrli člani žirije hoteli povedati, da so besedila slovenskih popevk zares beraška. Še sreča, da so nekoč živeli **Srečko Kosovel, Alojz Gradnik in Oton Župančič** in da imamo **Janeza Menarta, Ervina Fritza in Branka Šömna.** No, Tomaž pa je pristavil, da je s svojim nastopom povsem zadovoljen. Kaj drugega mu tako res ne preostane, če je že opeval Meri iz Fiese, ki jo v Portorožu lahko vsak šlata po mili volji.

Ob koncu smo lahko poslušali še gostujoče pevce, ki so, po napovedih sodeč, same svetovne pevske zvezde. Ploskali so jim vrli obiskovalci, kot se pevskim zve[zdam] svetovnega slovesa [pa] spodobi. Vsak si je verjet[no] mislil – čudno, da jih ne po[znam]! Spet naj bo izjem[a] Madžarka **Kati Kovaczs.**

Potem mi je Tomaž Dom[i]celj prinesel še svojo najno[]vejšo LP ploščo Ženska, žen[]ske, ženski, ki jo je namen[il] poslušalcem Radia Cel[ja] (Mitja Volčič od Stopa je pr[i]pomnil, da bi jo moral dobi[ti] on), Karli Arhar je za sa[] kom poslušal **Branko Kr[]ner,** ki na vso srečo ni pe[] ampak govorila, **Edvina Fl[ie]serja** ni nikjer bilo in **O[ta] Pestnerja** tudi ne – in če ve[] jamete ali ne celo same[ga] **Tofa,** ki tako kritizira dru[] bene napake, med tem ko s[e] potepa po Novi Zelandiji, [] Afriki in kdo ve, kje vse še [] skoraj ni bilo opaziti. Mi p[a] smo se ob vsej komediji, k[i] je zaradi stabilizacije velja[la] le 170 starih milijončkov [] spomnili Celja, ko se je sam[o] na večeru pesmi svobodni[h] oblik v SLG zbralo več ljud[i] kot na vseh treh večerih slo[] venske zabavne glasbe [v] Ljubljani.

JANEZ VEDENI[K]

Alenka Pinterič je v velikem slogu zapela pesem svobodnih oblik Samota. Bojda je bila pesem posvečena obisku na festivalu.

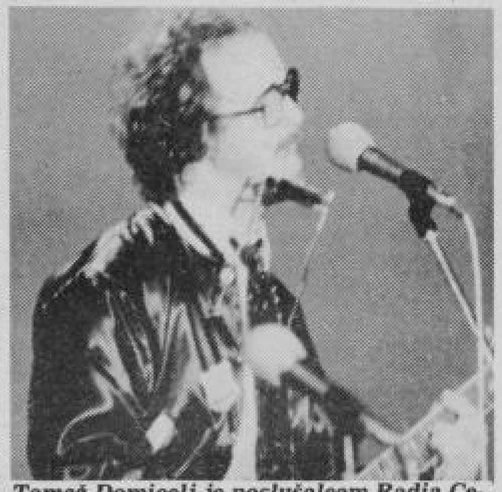
Tomaž Domicelj je poslušalcem Radia Celje podaril svojo najnovejšo LP ploščo in bentil zaradi podeljenih nagrad. Ne vseh, se razume.

Oto Pestner je letos spet nastopil in prvič se je zgodilo, da se ni uvrstil v finale.

Marjetka Falk je upravičila vse dobre kritike na svoj račun, ki jih je zadnje čase deležna vsepovsod v Jugoslaviji.

KOVINAR

obrtno kovinsko podjetje p. o.
LIVARNA BARVNIH KOVIN, POLJEDELSKI STROJI IN KOVANO ORODJE

V I T A N J E

KV

STORILNOST RASTE, PROIZVODI ZA DOMAČI TRG

Obrtno kovinsko podjetje KOVINAR Vitanje je sestavljeno iz treh obratov:
– obrat kovaštvo in izdelava lažje kmetijske opreme Vitanje
– obrat dodelave in finalizacije izdelkov Stranice
– obrat livarna barvnih kovin Zg. Polskava.

Glavne dejavnosti:

Proizvodnja litih, kovanih in stiskanih izdelkov, in sicer za strojne naprave, transportna sredstva in druge izdelke za proizvodnjo orodja, vključno kmetijskega ter nadomestnih delov za kmetijsko mehanizacijo.

Stanska dejavnost: proizvodnja kmetijskih strojev in naprav, priključkov ter specializiranih industrijskih strojev in naprav za tekstilno konfekcijo. Približno polovico proizvodnje predstavljajo kovani izdelki (zlasti plužni) in deli za industrijo, ostali del pa so: hidravlične in mehanične stiskalnice, sadni mlini, priklopi za traktorje, ročna dvigala ter odlitki barvnih kovin.

Delovne razmere in tehnična opremljenost so se v zadnjih letih bistveno izboljšale, zlasti v Vitanjskem obratu, kjer se odvija 70% celotne proizvodnje, čeravno je tu še vedno največji problem pomanjkanje prostorov – zlasti skladiščnih. Dokupiti bo potrebno tudi še nekaj opreme in urediti prostore družbene prehrane in nove upravne prostore – obstoječe pa nameravajo preurediti za družbeno prehrano in za skladišča.

V obratu Stranice je glavni problem skladišče in lakirnica, kar bo potrebno zgraditi v prihodnjem letu. Na obratu livarne v Zg. Polskavi se proizvodnja odvija v več sto let stari stavbi in funkcionalno neprimerni. V gradnji je nova proizvodna hala livarne, ki je že v končni fazi v vrednosti 5–6 milijonov dinarjev. Kljub velikim vlaganjem v posodobitev in obnovo opreme in delovnih prostorov, je zlasti v Vitanjskem obratu več kot polovica strojev in naprav močno zastarelih in iztrošenih. Na teh strojih so česte večje okvare in zastoji, kar vse močno vpliva na proizvodnjo in seveda delovno storilnost. Še v tem letu in tudi v naslednjih letih bo zato potrebno vložiti maksimalne napore in znatna sredstva, da se delovne razmere na vseh treh obratih čimprej uredijo.

Investicije:

Plan za leto 1980 je predvideval vlaganja v:

1. dograditev livarne
2. gradnjo skladišča v Vitanju
3. komunalno ureditev zemljišča (gradnjo mostu in ceste do skladišča) ter druga manjša vlaganja, ki so bila v večji meri doslej še realizirana v skupni vrednosti ok. 5 milijonov din.

Poslovanje ob polletju 1980

Celotni prihodek po polletnem obračunu je za 16% višji od lanskega v enakem obdobju, dohodek je višji za 20%, čisti dohodek pa za 17%, medtem, ko so se osebni dohodki delavcev dvignili za 7%. V Kovinarju je trenutno v teku tudi akcija vseh DPO, da se zagotovijo delavcem v tovarni najnižji dohodki, ki ne bi bili manjši od 6000 dinarjev, a seveda ne za nedelo.

Plasman proizvodov Kovinarja:

Del proizvodnje predstavljajo izdelki za trg; to so stiskalnice in druga kmetijska oprema ter kovani izdelki kot so: lemeži, plužne deske in drugo. Ostali del proizvodnje pa so izdelki po naročilih in dolgoletnih pogodbah. To so razni sestavni deli strojev in naprav za strojno industrijo (kovanih ali litih).

Vso proizvodnjo plasirajo na domačem trgu, in sicer na celotnem jugoslovanskem območju. Dober plasman pa jim omogočajo kvalitetni izdelki, solidni roki dobav in dejstvo, da kupci Kovinar in njihove izdelke poznajo in jim tudi zaupajo.

Proizvodni program:

Proizvodnja, čeprav serijska, je v glavnem obrtniška, saj se ravna po trenutnih potrebah tržišča in naročnikov, zato se je tudi v znatni meri sposobna prilagajati razmeram na tržišču in je zelo fleksibilna.

Storilnost se izboljšuje z uvedbo nove in z izboljšavo obstoječe tehnologije in tudi raznih inovacij – kar pa je seveda dolgotrajen proces (tudi glede obnavljanja obstoječe proizvodne opreme).

Zviševanje cen izdelkom **ni** vplivalo na realizacijo, saj se cene praktično niso dvignile iz ravni 1. 1979.

Vso skrb bodo v Kovinarju tudi v prihodnje posvečali kvaliteti izdelkov in pravočasnim dobavam ter si s tem še bolj utrdili svoj renome, kar je pogoj za doseganje dobrih poslovnih rezultatov.

OB KONCU ŠE ISKRENE ČESTITKE OB PRAZNIKU OBČINE SLOVENSKE KONJICE.

VAŠA STRAN

PISMA

KDO STE METOD PELONČNIK?

V začetku avgusta letos smo prejeli v uredništvo pismo, v katerem Metod Pelončnik, Mirna pot 15 v Celju, opisuje ali bolje rečeno kritizira primer, ki ga je doživel v celjskem zdravstvenem domu, na oddelku zobne ambulante.

Ker smo želeli s kritiko istočasno objaviti tudi odgovor pristojne službe Zdravstvenega centra, smo seveda dopis odposlali na ustrezni naslov s prošnjo, da nam odgovorijo, kako je bilo z opisanim primerom.

Z datumom (na dopisu) 25. septembra, nam je Zdravstveni center Celje, TOZD Zobozdravstvo poslal dopis naslednje vsebine:

»Dne 11. avgusta 1980 ste nam poslali dopis št. ..... in v prilogi pismo tov. Metoda Pelončnika. Ker pri nas ni bil nikjer evidentiran, smo prosili Občinski sekretariat za notranje zadeve Celje, da nam sporoči, če je prijavljen na ta naslov.

V prilogi vam pošiljamo fotokopijo njihovega odgovora in se vam najlepše zahvaljujemo, da pisma niste objavili.«

Tako torej odgovor iz zobozdravstvene službe v Celju.

Dopis, ki ga je 16. septembra letos naslovil Občinski sekretariat za notranje zadeve TOZD Zobozdravstvu v Celju pa se v zadevi Pelončnik Metod (naslov) glasi takole:

»Na vaš dopis z dne ..... sporočamo, da v naši evidenci ni prijavljene v zadevi nobene osebe. Ulica Mirna pot ima samo 11 hišnih številk, številka 15 ne obstaja.«

Tako! Kdo in kje ste Metod Pelončnik?

Če ste zbrali toliko poguma, da ste stopili do zobozdravnika (predpostavljamo, da se jih izogibate tako, kot mnogi izmed nas, pa oprostite naši pripombi), potem smo prepričani, da boste sneli krinko z obraza in se predstavili s pravim imenom in pravim naslovom. Žalostno, da vas moramo na to poživati po tej poti! Nas je sram zaradi vas! Je morda tudi vas?

UREDNIŠTVO

LUČ OB NEPRAVEM ČASU

Vsak dan poslušamo in beremo o stabilizaciji na vseh ravneh. Seveda besede in spet besede še niso dejstva. Prav to kaže praksa. Navedla bom konkretno ne-stabilizacijsko malomarnost nekoga, ki je spet zatajil.

Ko sem v nedeljo, 28. septembra, med osmo uro in petnajst minut in deveto uro in četrt, šla na pokopališče in nazaj, so od hiše, levo od bencinske črpalke na Teharski cesti in naprej proti Štoram, gorele vse cestne svetilke, čeprav jih je ob tem času sonce že krepko prekosilo s svojo vetlobo. Gorele so, komu na čast? Potem pa Komunala samo dviga cene, da o DES ne govorim. To je tudi neke vrsta kraja, ki jo posredno plačujemo vsi.

Druga malomarnost, ki bode v oči, pa je vredna tudi ogleda. To sta avtobusni postajališči na Lavi. Ko smo se pripravljali na leto hortikulture in na ureditev mesta, smo dosegli res nekaj lepih uspehov. Seveda, za opravičilo, da na teh postajališčih (morda tudi na drugih, pripomba uredništva) ni nobenega koša za odpadke. Pod klopmi in okoli njih je toliko smeti, da se človeku obrne želodec in rajši čaka na avtobus nekaj metrov proč. Kako dolgo že (če so sploh bile) tu ni bilo nobene metle in pometača, ki bi vse to odstranil? (In kaj mislijo ljudje, ki tamkaj shranjujejo odpadke? Opomba uredništva). Kdo je zadolžen in odgovoren za čistočo na javnih cestah?

Res je, kot je nekdo dejal na zadnjem občnem zboru Hortikulturnega društva v Celju: horti bo že, le kulture ne bo!

To, kar sem opisala, je dokaz, da je res tako! Kako dolgo še tako?

Ali je res, da večji standard prinaša tudi več umazanije? Kje bo potem belo Celje?!

KRITIČNI OPAZOVALEC

UREDNIŠTVO: Pismo ni anonimno. Načenja pa problem, s katerim se večkrat srečujemo, zlasti pa smo se s temi vprašanji srečevali v letošnjem letu hortikulture. In vendar so na višku akcije tudi vse komunalne delovne organizacije zagotovile, da bo potekalo čiščenje javnih površin v redu. In kaj ugotavljamo zdaj?

No tista zaradi cestne razsvetljave na Teharski cesti pa ni edina! Prav zato prosimo pristojno službo v Elektru Celje, da nam pojasni, zakaj prihajo do takih in podobnih primerov. Tudi to tistih, svetilke ne gorijo, ko je trda tema. Hvala za odgovor in sodelovanje.

PROBLEMI Z OSKRBO V VELENJSKEM DOMU OSTARELIH

Izhod, da bo mami lepše v jeseni njenega življenja, smo iskali v Domu za varstvo ostarelih oseb v Velenju, potem ko žena ni mogla več odlašati z operacijo. Skupaj z mamo smo se odločili, da gre v dom, čim bo njena prošnja rešena. V dom so mamo sprejeli letos 15. marca. Moram povedati, da je mama, potem ko je preživela že štiri lažje kapi in pljučnico hkrati, kar dobro okrevala in bila za svoja leta kar samostojna. Predno je šla v dom, ni bila posebno težak bolnik in tudi v domu ni kdaj resneje zbolela, le starostna leta (85 let) so bila pri njej največja težava. Naši obiski pri mami so bili zelo pogosti in celo vsakodnevni. Moram dodati, da smo bili tudi malo površni in sedaj napake z moje strani trpi mama, ki mora prenašati bolečine.

Julija je mama oslabela in iz postelje ni več vstala. Pričela se je bolniška nega v postelji, spočetka verjetno v mejah pravilne nege, ki v takšnem domu mora biti, kasneje pa so to opuščali. Da, bolečine so bile vedno hujše. Zdravnica Zdravstvenega doma Aleksandra Žuber je ob pregledu mame zapisala, da boluje za boleznijo, ki ji pravimo »šen« in proti tej bolezni je tudi dobila zdravila, ki so k sreči pomagala tudi resničnemu vnetju dlesni in zobobolu. V soboto, 20. 9., mi je telefonično iz Doma sporočila direktorica Marija Lešnik, da je mama zelo slaba in še dodala, da mama prevoza v bolnico, pa čeprav samo do Topolšice, ne bi prenesla. Dan prej smo bili pri mami in videli, da nič ne ukrepajo. V ponedeljek sem bil na obisku pri mami, in sem zahteval takojšen prevoz v Topolšico. Uredil sem, da je prišel v dom dežurni zdravnik Bojan Pustovrh, ki je tudi napisal napotnico in odredil prevoz, ki je bil izvršen v večernih urah. Mamo so v Topolšici pregledali in naredili EKG analizo ter jo vrnili v dom z diagnozo: zdravljenje v bolnici ni potrebno. To mi je sporočila dežurna medicinska sestra iz doma in kar nekam zadovoljen sem sprejel to vest, pač v upanju, da se je mami zdravstveno stanje izboljšalo.

V torek zjutraj sem poklical direktorja Zdravstvenega doma Velenje, Kristiana Hrastela, in mu razložil nastalo situacijo ter zahteval, da mamo odpeljejo v bolnico v Slovenj Gradec, kar pa mi je po posvetovanju z zdravniki odklonil in svetoval prevoz v bolnico Celje. Pa dobro, kamorkoli, zdravniško pomoč vendar potrebuje. Vse potrebno je tudi uredil, da je ob 10. uri mamo v domu pregledal dr. Pavel Grošelj, ki je bil ravno tam dežurni zdravnik. Pri pregledu je ugotovil, da je bilo vnetje zobne dlesni in da mama ne boluje za boleznijo »šena«, kar je ugotovil že tudi dr. Pustovrh. Napisal je napotnico za bolnišnico Slovenj Gradec, kamor so mamo pripeljali okoli 12.30 ure in sedaj leži na internem oddelku.

Ob prvem obisku pri mami, dan kasneje, sem zvedel koliko je pravzaprav ura.

Ko sem šel od mame proti vratom sobe, me je vprašala sestra: »Ste vi tisti, ki ste našli to ženo, a nima nikogar, ki bi skrbel zanjo?« »Kaj pa je?« vprašam. »Jaz sem sin,« se predstavim in dodam: »da je bila mama v oskrbi v Domu ostarelih v Velenju! Kakšna oskrba! Na papirju, veste!« Sam sem se prepričal in videl rane, ki so nastale od ležanja. Oči so se mi zrosile, stisnil sem zobe. »Ja, koliko let pa že leži?« »Kako let? Tri mesece in pol!« »Me, ki smo ob sprejemanju urejevale žensko, smo mislile, da ženica leži že kako leto in pol!«

Res, rane se počasi celijo, mama je že toliko pri moči, da pojé sama kosilo, le bolečine so hude in težko jih prenaša. Ne, teh bolečin si ni zaslužila ob svoji starosti. Prišle so zaradi površne telesne nege pri njej s strani oskrbovalnega osebja v domu ostarelih v Velenju.

Vem, da nekaterim ta vest ne bo v Velenju po volji, nekdo mora čutiti pokoro in tudi zanjo odgovarjati; samo lepa fasada na domu, kjer še streha ne toči, je premajhna za varovance v domu, kjer različne težave kar mrgolijo.

LOJZE OJSTRŠEK
Velenje, Celjska c. 97a

UREDNIŠTVO: Tako pismo, ki vsaj z naše strani ne potrebuje komentarja, če je seveda vse tako, kot je napisal Lojze Ojsteršek. Komentar ni potreben, nujni pa so ukrepi. Morda tudi kak odgovor iz Doma za varstvo ostarelih oseb v Velenju.

KDO BO KOGA?

V Šmartnem v Rožni dolini že dalj časa snujejo sadjarsko skupnost. Radi bi zasadili hektar površine za sadno drevje in povsem razumljivo je, da je za takšen poseg potrebnih cel kup dovoljenj in soglasij. Vse lepo in prav. Ko je kmetijska zadruga v Celju zaprosila vse, ki jih je bilo treba za dovoljenje prositi, je dobila od vseh naslovov ugodno rešitev ali zeleno luč, kot temu rečemo. Le od vodne skupnosti je prišel rdeč signal, češ, da na omenjeni površini ne more biti nasada zaradi urbanističnih načrtov. Kmetijci so bili začudeni dvakrat: prvič – od vodne skupnosti bi pričakovali prepoved zaradi morebitne okužbe bližnjega potoka, a na to ni bilo pripomb, drugič pa – urbanisti so ugodno rešili njihovo prošnjo...

DEŽURSTVA

ZDRAVSTVENI DOM:
Dežurstva med tednom: pomožni zdravnik od 14. do 20. ure in glavni zdravnik od 15. ure do 6. ure naslednjega dne. Ob sobotah je dežuren zdravnik od 15. do 12. ure naslednjega dne, ob nedeljah od 12. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj, ob praznikih pa je dežurstvo od 7. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj.

VETERINARSKA POSTAJA:
Neprekinjeno dežurstvo.

CELJSKE LEKARNE:
Do sobote, 11. oktobra do 12. ure dežura Lekarna center v Stanetovi ulici, nato prične z dežurstvom Nova lekarna na Tomšičevem trgu.

TRGOVINE:
V tednu od 13. do 18. oktobra dežura samopostrežba RIMSKI DVOR v Zidanškovi ulici vsak dan do 20. ure.

10.–18. XI. 1980
TEDEN DOMAČEGA FILMA - CELJE

DOBILI SMO NEPOPOLN ODGOVOR

V sredo, 1. oktobra, smo prejeli dopisnico – torej, prepozno, da bi njeno vsebino objavili že v prejšnji številki Novega tednika, v kateri smo sicer pod to rubriko znova opozorili, da odgovora, zakaj so se v stolpnici na Trubarjevi ulici v Celju odločili v letu hortikulture za posek nekaj prav lepih dreves še nismo dobili – na kateri predsednica hišnega sveta Amalija Lampret piše takole:

Zaposeg dreves na Trubarjevi smo se odločili zaradi nečednega videza drevja in s tem je bil narejen lep uspeh za Celje.

A. Lampret.

Odgovor, na katerega smo čakali nekaj mesecev, je zdaj tu, toda odgovor, ki je nepopoln, saj smo želeli vedeti tudi to, kdaj se je hišni svet (!) odločil za to akcijo. In tako vas bomo prosili že kar zdaj, da nam posredujete tudi to sporočilo, kajti gre na koncu koncev za pomembno odločitev. Vprašamo vas, kaj bi bilo, če bi se vsi hišni sveti ali morda posamezniki odločili, da bi požagali drevesa, ki rasejo okoli hiš? In to za to, da bi, kot pišete, prispevali k lepšemu uspehu za Celje. Ne gre pri vsem tem, vsaj po našem mnenju za moralno odgovornost do okolja, v katerem živimo in delamo, marveč še za drugo. Upamo, da se razumemo.

Če pa ste s svojo akcijo v resnici naredili konec »nečednega videza« in če ste s tem prispevali »k lepemu uspehu za Celje«, potem smo veseli vsi, zlasti pa tisti, ki si prizadevamo, da bi v resnici delali in živeli v urejenem, zdravem okolju, polnem zelenja, dreves in tudi razumevanja.

UREDNIŠTVO

PONOVNO ODPRTA
PRENOVLJENA TRGOVINA POHIŠTVA
lesnina
Celje, Čuprijska 1
nasproti novega hotela Evropa
VELIKA IZBIRA POHIŠTVA
DNEVNE SOBE
SPALNICE
SAMSKE SOBE
REGALI
PREDSOBNO POHIŠTVO
KUHINJE MARLES

V PUŠNEM MLINU PRI NOVAKOVIH

MLEKO NI KISLA VODA

Zaupanje se ne rodi čez noč

Od mlina so se Novakovi iz Arclina št. 15, krajevna skupnost Vojnik, poslovili leta 1965. Nekdanji mlinarji so začeli kmetovati, v spomin na to dejavnost, pa na pročelju hiše ohranili kipec mlinarskega patrona Miklavža. Na treh in pol hektarjih zemlje, polovico hektarja v najemu so porabili posebej še za hmelj.

»V glavnem se ukvarjamo z živino, mlekom in nekaj malega s hmeljem, če posebej ne štejem povrtnine in sadja. V hlevu imamo prav sedaj sedem glav, kar je za našo velikost kar dovolj,« je bil gospodar Franc Novak jedrnat pri »osebni legitimaciji« svoje in žene Silve, kmetije. Pri vprašanjih o mleku, pa smo bili takoj skupaj, saj smo zadeli žebelj na glavo in v sredo vroče teme; oba Novakova sta si bila složna:

»Strašno slaba cena je mleku. Če ga primerjamo s kislo vodo, ki kar priteče iz zemlje; no, res jo je treba natočiti v steklenice in še kaj postoriti, ampak za mleko moraš imeti pa kravo, krmo, gnojila, pa pomolsti jo je tudi treba!«

Franc Novak je predsednik zadružnega sveta pri temeljni zadružni organizaciji v Vojniku. Pogovarjali smo se o delu tega organa, ki se sestaja po potrebi, največkrat kar mesečno, čeprav ni vedno polna udeležba. **»Saj včasih dobro razpravljamo, ampak naši vodilni vedo več in ponavadi jih zaradi tega moramo pač poslušati, kar nam povedo, ali ne?,«** si je sebi, pa malo tudi nam, na glas zastavil vprašanje Franc Novak. Hudomušen izraz okrog oči se mu pri tem sploh ni hotel umakniti. Pa smo zasukali pogovor na »mladost« celjske Kmetijske zadruge, ki je dobro zastavila delo, pa na dosedanjo občinsko kmetijsko politiko, ki ni bila vedno v pospeševalnem zagonu kot ga obeta sedanji in še bolj prihodnji naš družbeni odnos do zemlje in pridobivanja hrane. Tudi pri teh stvareh je bil Franc Novak jasen:

»Kmetijstvo je treba pospešiti in imeti moramo ljudi, ki bodo za tem in za kmetom stali. Če pa bomo stkali še dobre vezi s kakšno močno agroživilsko in trgovsko organizacijo, kot naprimer s sestavljeno organizacijo združenega dela obljublja celjski Merx, potem bo šlo. Gre pa za temeljno pri nas, pri kmetih – za zaupanje in trdne poslovne dogovore. Zagotavljen odkup je le ena izmed pomembnejših takšnih povezav in dogovorov. Merxove trgovine so na primer v Arclinu in Vojniku: mogoče bi se dalo dogovoriti tako, da bi mi kar tja vozili pridelke, recimo tiste, za katere bi se tudi dogovorili?«

Referendum o Merxovem sozdiranju je sicer na vojniškem območju za opredelitev poslovnega sodelovanja kmetov in Kmetijske zadruge Celje v okviru sozda Merx uspel, vendar le nekaj odstotkov še ne zagotavlja, da so kmetje kar vsi »ZA«, kajti gre za temeljna vprašanja zaupanja, ki se lahko stkejo ob dobrem sodelovanju med kmeti in Merxom. Takšno zaupanje pa ne pride čez noč, zlasti pa ne kar samo od sebe. Tega pa se bodo morali zavedati tako v Merxu kot še kje drugje, še najbolj pa pri oblikovanju kmetijske politike v občini Celje.

MITJA UMNIK

NA ŠPEHOVI KMETIJI

V Lokovici v velenjski občini so odlični pogoji za kmetijstvo, zato ni čudno, da je sk vseh 25 kmetij usmerjenih in naprednih. Med prvimi je vsekakor **MILAN ŠPEH**, ki pra obnavlja stanovanjsko poslopje, kjer želi med drugim pridobiti tudi nekaj prostor začetek kmečkega turizma. Tako bo prvi v Lokovici, ki se bo poleg kmetovanja z ukvarjati tudi z to vejo, torej kmečkim turizmom, za katerega je vedno večje popraševa

Milan Špeh je kooperant ERE tozd Kmetijstvo Šoštanj, kjer je okoli 150 koopera Milan je največji kooperant in to za živinorejo, za pitance. Letno odda tudi do 80 ton n Ko bo zgradil novo stanovanjsko hišo se bo lotil še novega hleva, kjer bo možno ime glav pitancev. Ob obisku je pohvalil sodelovanje s pospeševalci. Pri kmetovanju pomagata žena Ivica in mati.

Tekst: TONE VRABL, Foto: TONE TAV

MLADI ZADRUŽNIKI ZA KORUZO

Mladi, ki se zbirajo v aktivu mladih zadružnikov kmetijske zadruge Slovenske Konjice, so ustanovili letos proizvodni krožek za proizvajanje koruze. Krožek so ustanovili z namenom, da bi proizvedli čim več silažne koruze, ki jo potrebujejo za prehrano govedi.

Za pridelovanje koruze so bile letošnje leto izredno slabe vremenske razmere. Nekateri proizvajalci so jo utegnili posejati pred poznim pomladanskim snegom, drugi šele po njem. Pomlad je bila deževna in hladna, poletje je imelo premalo sončnih dni, da bi bila koruza pravočasno dozorela. Topla jesen je pripomogla, da smo sploh spravili kolikor toliko zrel pridelek.

Slabi vremenski pogoji so povzročili, da so posevki povsod preslegasti. Njive, ki so v bližini gozdov, so dodatno prizadete zaradi ptic. Te so spomladi pulile mlade koruzne rastline in naredile v vrsti znatno škodo, ker so populile tudi ponekod več kakor deset rastlin zapored. Posevki so preredki. Zaradi stalnega deževja so tudi slabo oplojeni. Storži so kratki, z malo dobro razvitih zrn. Na preslegah so se razrastli pleveli. To so po večini enoletne trave. Med njimi prednjači kostreba. Precej je tudi muhviča. ponekod se je razpasel ščir. Kostreba in muhvič sta do žetve koruze že semenila. To pomeni pretežno nevarnost za zapleveljenje v naslednjih letih.

Če primerjamo letošnji pridelek s pridelkom, ki smo ga dosegli leta 1976, vidimo, da je ta znatno nižji. Storži so kratki, v zgornjem delu neoplojeni, dobro razvitih zrn je manj, tudi ponekod po pet v vsaki vrsti. Vse to ima za posledico slab pridelek.

Proizvajalci so vsi brez izjeme naredili v jeseni praho. Praha je bila narejena tudi na poskusni, kontrolni parceli. Ker sejejo koruzo že tretje leto zapored na isto njivo, se je ponekod močno razvila prosena (koruzna) vešča in prizadela znatno škodo pridelku.

Analizo zemlje smo napravili za vse njive. Člani krožka so se pri gnojenju ravnali po analizi zemlje.

V krožku so sedelovali mladi kmetovalci iz vasi Blato, Prežigal, Tepanjski vrh in Spodnje Grušovje. Najboljši pridelek je imel JANEZ FURMAN iz Prežigala, ki je dosegel pridelek 65 q zrnja na ha. Na primerjalni parceli smo ugotovili 43 q zrnja na hektar. Na vseh parcelah smo ugotavljali pridelek s kalkulatorjem.

Kljub temu, da so letošnje leto pridelki nizki, ostajajo razlike med tekmovalnimi in kontrolno parcelo znatne, saj so v povprečju znašale 16,5 q zrnja na hektar. Ta razlika pa povsem opravičuje stroške analize zemlje in večje stroške za nakup gnojil.

Mladi kmetovalci bodo tudi v bodoče ustanavljali proizvodne krožke. Pred vrati je setev pšenice. Prizadevali si bomo, da bi jo prozvedli čim več. To pa bo najlaže v proizvodnem krožku, kjer krije stroške gnojil in semena samoupravna kmetijska skupnost, ki daje v ta namen določena sredstva.

STROKOVNJAK SVETUJE

O SKLADIŠČENJU KROMPIRJA

Piše: Mojca Sodin

Krompir je v Sloveniji zelo razširjen. Lahko bi rekla, da še ni daleč čas, ko je krompir kot živilo povsem nadomeščal kruh. Tako smo pred vojno, med njo in po njej, pridelovali krompir tudi na 60.000 ha letno. Danes ga sadimo manj, na približno 40.000 ha. Svoje tradicionalno mesto v prehrani je krompir obdržal, vendar njegova vloga se je spremenila. Krompir ni več živilo za zadovoljevanje osnovnih prehrambenih potreb, temveč cenjen dodatek k mesu in zelenjavi. Uporablja ga tudi predelovalna industrija.

Povprečni pridelek krompirja v Sloveniji znaša 14 ton (140 q) na ha, s čimer ne moremo biti zadovoljni. Vemo, da je možno v posebno ugodnih pogojih za rast, kadar rastline izkoristijo vso rastno dobo, imajo ustrezno listno površino ter temu ustrezen dnevni prirast gomoljev, pridelati celo do 800 q (80 ton) krompirja na ha. Seveda, to je največji možni ali potencialni pridelek tistih pridelovalcev, ki delujejo v podobnih talnih in podnebnih razmerah, kot jih imamo pri nas. Stvarna in nujna pa je težnja po povečanju povprečnega pridelka s 140 na 275 q. Dosegli bi lahko tudi pridelek okrog 400 q, seveda ob dosledni uporabi najboljšega semena ter preizkušenih in ekonomsko upravičenih agrotehničnih ukrepov.

Pridelovanje krompirja se pri nas hitro posodablja, to velja tudi za skladiščenje in dodelavo semenskega krompirja, predvsem zaradi strogih predpisov o kakovosti. Skladiščenje in dodelava jedilnega krompirja, z redkimi izjemami, pa zelo zaostaja.

Krompir skladiščimo kmalu po izkopu. V prvih tednih skladiščenja poskrbimo, da se rane, ki nastanejo ob izkopu, zarastejo; hkrati pa se kožica na gomoljih dovolj utrdi. Obdobje zdravljenja gomoljev traja dva do tri tedne po izkopu. V tem času hranimo krompir pri temperaturah med 15° C–20° C in relativni zračni vlagi 90%. V tem obdobju zračimo krompir le toliko, da preprečimo naraščanje temperatur; npr.: krompir, ki ima 20° C se, zaradi dihanja, vsak dan ogreje še za 0,5° C. Pri 15° C poteka tudi suberizacija (tvorba pokožice) zelo hitro; s tem se zelo zmanjšajo izgube, tako vode, kakor tudi teže, zaradi izhlapevanja. Izgube teže vsekakor obstajajo, tudi če krompir skladiščimo v dobrem skladišču, vendar so manjše. V takem primeru se zmanjša teža zaradi dihanja in izhlapevanja pri dozorelem krompirju za 1–3%, pri nedozorelem pa za 3–5%. V naslednjih mesecih znaša ta izguba 0,5–0,66% mesečno.

Naslednji postopek pri skladiščenju krompirja je hlajenje. Za ta proces lahko v naših podnebnih razmerah uporabimo zunanji hladen zrak, ki pa mora biti vsaj 2° C hladnejši od krompirja. Temperaturo v skladišču znižujemo postopoma, za 1° do 2° C na dan. S hlajenjem prenehamo takrat, ko dosežemo zaželeno temperaturo. Ta znaša 5°–7° C za jedilni krompir in krompir, ki je namenjen za predelavo v pomfrit, 2°–4° C za semenski krompir.

Med skladiščenjem se krompir, ohlajen na 3°–5° C, zaradi dihanja ogreje v štirih dneh za 1° C. Zaradi tega je potrebno skladišče zračiti, vendar ne prepogosto. Z zračenjem zamenjamo zrak v skladišču, gomolje ohladimo, hkrati pa lahko povzročimo njihovo izsušitev. Zato razlika v temperaturi krompirja in zraka, s katerim ga hladimo, ne sme biti pre ka, ker se s tem poveča ševanje; primerna pa r biti tudi njegova relat vlažnost. Ta naj znaša ol 90%. Če je večja, se v kondenzira, vlažni gor pa so bolj izpostavljeni ju in kalitvi.

Kaliti začno gomolji t če so skladiščeni pri d nizki temperaturi. Doba rovanja, to je obdobje, k molji nekaj časa ne kalij odvisna od sorte. Tudi d na prehodnega obdobj mirovanja v rast očes sortno odvisna; pri ne rih sortah lahko traja dolgo. Gomolji kalijo k sta vlažnost in tempera dovolj visoki. Takrat od apikalno (vršno) očesc preprečuje kalitev ost Ta kalijo le, če vrhnji k odstranimo.

Nadaljevanje prihod

DOBER ZASLUŽEK OBIRALCEV SADJA

Na eni izmed največjih sadnih plantaž na Mirosanu so pretekli teden pričeli z obiranjem jabolk za ozimnico. Za to delo so povabili k sodelovanju obiralce iz okolice Varaždina in drugod, ki bodo obirali sadje tri tedne. O svojem počutju, delu in kakšen je zaslužek so nam povedali takole:

STJEPAN GARLINEC: »V Sloveniji sem prvič in lahko rečem, da mi je všeč. Delo ni posebno težko, treba pa je paziti, da sadje ni obtolčeno. Nabiramo po dvanajst ur na dan in smo plačani od zaboja nabranih jabolk. Za vsak zaboj dobimo po sedem dinarjev, lahko pa jih naberemo kakih 60.«

SLIPA MUDRINJA: »Doma sem iz okolice Varaždina, v Sloveniji pa sem bila že najmanj petnajstkrat. Pred leti sem obirala tudi hmelj, sedaj pa že nekaj let jabolka. Z zaslužkom sem zadovolj- na, pa tudi sicer je k redu.«

BRANKO HABEK: » sem 17 let in sem konča stinsko šolo v Piranu. Ž sem dobil dela, zato bo kaj poskusil čimveč zas ti, da bom lažje preb čas, dokler ne dobim r zaposlitve. Delo mi gre dobro od rok, naberem po 60 zabojev, to pa je dinarjev na dan.«

T. TAV

12. OKTOBER – PRAZNIK OBČINE SLOVENSKE KONJICE

DOBRI GOSPODARSKI DOSEŽKI

Kakor že nekaj let nazaj, ugotavljamo tudi za letošnje prvo polletje 1980 dobre gospodarske dosežke v vseh temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, kakor tudi v vseh panogah, razen restavracije Petrola, ki izkazuje obračunsko izgubo v iznosu 1,385/t dinarjev.

Doseženi poslovni rezultati kažejo, da se dinamična rast vseh kategorij gospodarstva nadaljuje in da so bili doseženi bolj ugodni rezultati, kakor smo jih pričakovali v današnjih zapletenih družbenoekonomskih pogojih. To velja tako v izpolnjevanju nalog resolucijskih določil, kakor tudi na področju delitve in razporejanja dohodka, saj so akumulacija in sredstva reprodukcije rastla znatno hitreje kot dohodek in od uporabe sredstev za skupno in splošno porabo.

Če bežno primerjamo posamezne ekonomske kategorije in indikatorje, ugotovimo, da je bilo v primerjavi z enakim obdobjem leta 1979 povečanje v indeksih: CP 137, PS 138, D in ČD 134, sredstva za reprodukcijo 148, sredstva za razširjeno reprodukcijo 150, izvoz 143 oziroma na enega zaposlenega delavca znaša 67.818 din, dočim znaša to povprečje na delavca v celjski regiji 36.317 din in stopnja rentabilnosti znaša 9,1 in je višja od povprečja v celjski regiji za 284%.

Ali bolje rečeno – naše gospodarstvo je doseglo nadvse pozitivno zunanjetrgovinsko bilanco, razmerje med izvozom in uvozom znaša 75,8:24,2 v korist izvoza.

Najugodnejše rezultate v izvozu je dosegla DO UNIOR Zreče, indeks znaša 166,3 nato LIP Slov. Konjice 152,2 KONUS 123,2, COMET 115,6; za planskimi predvidevanji pa trenutno zaostaja KOSTROJ in to za 18,4%.

Tudi delitev dohodka v strukturi je bila izvršena v korist akumulacije. Tako ugotovimo, da je bil dohodek v strukturi razporejen v

Elementi	Prvo polletje 1979	1980
– skupna in splošna poraba	18,2	16,6
– čisti osebni dohodek	25,6	24,4
– sredstva za skupno porabo v OZD	7,9	6,9
– za obresti in druge namene	21,4	22,0
– akumulacija	26,9	30,1

Znatno počasneje je rastel celotni prihodek in dohodek v družbenih dejavnostih. Pri CP znaša indeks 124 in pri D 120. Družbene dejavnosti pri zaposlovanju novih delavcev niso upoštevale republiških določil in predvidevanj resolucije o družbenoekonomskem razvoju za leto 1980, ker so število zaposlenih povečale za 5,5%, dočim znaša ta odstotek za celjsko regijo le 2,4%.

V posameznih panogah se je število zaposlenih povečalo v odstotku: gostinstvo 23,4%, komunali 16,1%, financah 15,0% v kmetijstvu 11,7%, izobraževanju in kulturi 5,3%, zdravstvu in socialnemu skrbstvu 5,0%, industriji 4,2% in trgovini za 3,4%, manj delavcev pa zaposluje edino le gradbeništvo za 1,6%.

Visoki porast zaposlenih v gostinstvu so v glavnem povzročili na novo sprejeti delavci v delovno razmerje za novi hotel, ki bo začel obratovati v mesecu novembru tega leta na Rogli, v komunalni dejavnosti pa zaradi razširitve te dejavnosti.

V materialni proizvodnji znaša povprečni osebni dohodek 7490 din ali več 19% v družbenih dejavnostih pa 8103 din ali več za 21%.

Po višini izplačanega osebnega dohodka po občinah v celjski regiji, se konjiško gospodarstvo nahaja na petem mestu, družbene dejavnosti pa na šestem mestu.

Nadalje ugotavljamo ugodne spremembe oz. premike v znižanju stroškov za reprezentanco in stroškov reklame. Napram prvem polletju 1979, so stroški reprezentance bili znižani za 18% in stroški reklame za 8%, dočim so stroški dnevnic in terenskih dodatkov bili povišani celo za 34%.

DO, ki so izredno visoko dvignile stroške dnevnic in terenskega dodatka so naslednje: Elektro radio za 167%, Komunalno podetje za 100%, IMP za 94%, KONGRAD za 78%, UNIOR za 60%, Rogla za 38% in Kmetijska zadruga za 33%. Za tako visoko zvišanje tovrstnih izdatkov pravzaprav ni objektivne utemeljitve, razen v tistih primerih, kjer je to zahteval značaj dela – delo in montaža na terenu.

Nad občinskim povprečjem so dohodek dosegle v indeksih tele panoge: gradbeništvo 142, industrija in gozdarstvo 137, nižjega od občinskega povprečja pa kmetijstvo in komunala 117, gostinstvo 121, obrt 123 in trgovina 130.

Individualno so višji dohodek od občinskega povprečja (v indeksih) dosegle tele OZD: KOSTROJ 164, IMP 163, INGRAD in SKALA 152, KONUS 145, nižjega pa: ROGLA 104, KOVINAR 120, trgovina in COMET 127, UNIOR 131 itd.

V obdobju januar–junij 1980 so z nizko stopnjo rentabilnosti poslovale: UNIOR – gostinstvo-turizem 0,2% in Kmetijska zadruga – zadružništvo 0,4%, leta 1979 smo v tej razvrstitvi imeli tri TOZD.

Slaba stran našega gospodarstva je še nadalje likvidnost; slabo likvidnost vsekakor povzroča povprečna vezava terjatev, ki znaša za letošnje prvo polletje 40 din, dočim ta vezava za celjsko regijo znaša le 35 din, za SR Slovenijo pa samo 33 din. In nadalje, če primerjamo terjatve in obveznosti s celotnim prihodkom, ugotovimo, da se je CP povečal za 37%, terjatve do kupcev za 49% in obveznosti do dobaviteljev za 62%. Če nadalje analiziramo terjatve, ki znašajo 636 m din z obveznostmi, ki znašajo 247 mil. din, ugotovmo, da naše gospodarstvo zaradi slabe izterjave terjatev, kreditira druga tržišča za skoraj 400 mil. din.

Tudi v nadaljnjem obdobju nekaj let, bo stopnja rasti našega gospodarstva sorazmerno visoka. To pa predvsem zaradi tega, ker so bili investicijski programi iz tehničnih in tržnih razmer dobro izbrani. Pa tudi zadolžitev naših DO je sorazmerno nizka, če jo primerjamo s sredstvi za reprodukcijo. Sredstva za reprodukcijo znašajo 400 mil. din, obveznosti za odplačilo kreditov, ki zapadejo v letu 1980 pa le 145 mil. din. V nadaljnjem obdobju lahko pričakujemo, da bomo finančne težave imeli edino le na področju turizma, gostinstva in morda na področju trgovine.

ODKRITJE SPOMINSKEGA OBELEŽJA VIKTORJU PISNIKU

Viktor Pisnik je bi obveščevalec 3. bataljona 3. brigade vojske državne varnosti. Padel je pri Barbari, ko se je vračal s svoje naloge. Spomin nanj je vklesal v pohorski granit njegov soborec Franc Strnad iz Podgrada pri Oplotnici.

Tam, kjer je Viktor Pisnik padel pod nemškimi streli, so se v soboto zbrali borci 3. bataljona vojske državne varnosti, borci predstavniki občin Velenje, Slov. Bistrice in Sl. Konjice, in mladina iz občin Slovenske Konjice in Slovenska Bistrica. Da počastijo spomin nanj, da odkrijejo obeležje, ki bo spominjalo na njegov in naš boj, na vse tiste, ki so darovali življenje za našo svobodo, za naš razvoj, tudi za razvoj konjiške občine. Zato je bilo odkritje prva slovesnost ob letošnjem prazniku občine.

Spominsko obeležje je odkril savinjski prvoborec Konrad Pevec-Zdenko.

140 POSLOVNO STANOVANJSKI BLOK

V Slovenskih Konjicah so z njegovo izgradnjo pridobili ne le številna stanovanja, ampak tudi poslovne prostore. Skupaj z avtobusno postajo predstavlja zaenkrat jedro novega mestnega centra, v katerem bo zdravstveni dom, otroški vrtec, stanovanja...

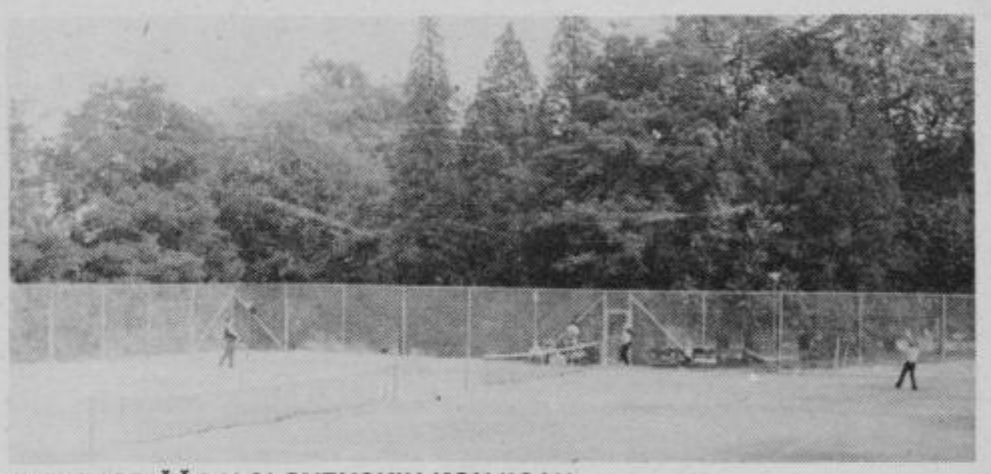

TENIS IGRIŠČA V SLOVENSKIH KONJICAH

Z izgradnjo novih tenis igrišč v Slovenskih Konjicah nadaljujejo z oblikovanjem športno-rekreacijskega centra. Tenis igriščem in igriščem za košarko se bodo kmalu pridružila tudi igrišča za odbojko.

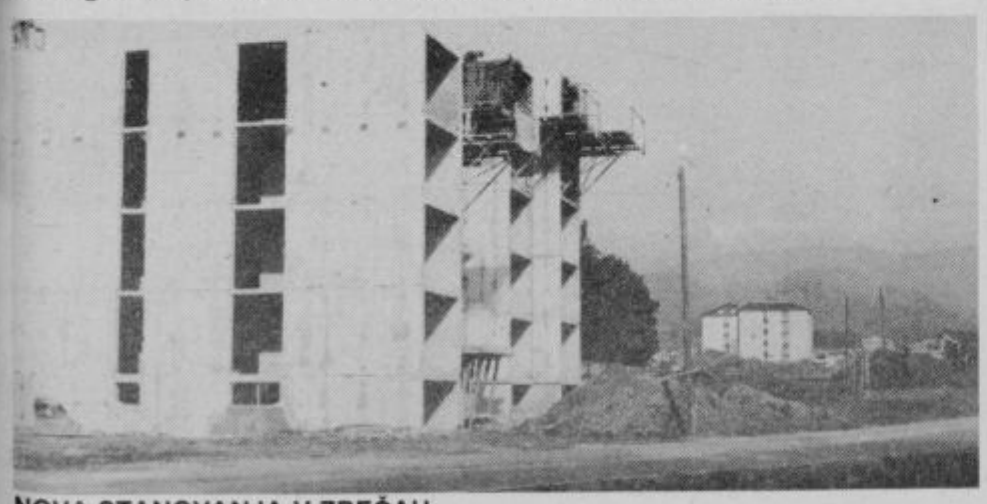

NOVA STANOVANJA V ZREČAH

Zreče postajajo močno industrijsko središče občine, vzporedno s tem pa se razvija kraj. Gradijo športni center, asfaltirajo cesto na Roglo, kjer bo še letos dokončan nov hotel, gradijo stanovanja. Štirje novi bloki bodo kmalu zrasli.

OBNOVLJENA ŠOLA V ŠPITALIČU

Glavna pridobitev obnovljene šole v Špitaliču je centralna kurjava. Šolarjem in učiteljem ne bo več potrebno sedeti v učilnicah v plaščih. Uredili pa so tudi večnamenski prostor za potrebe krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij.

SLOVENSKE KONJICE KOT KRAJEVNA SKUP

»OB VZNO KONJIŠI

Zadnja leta so nadoknadili poč

Nedeljsko jutro v starem mestnem jedru. Njegova podoba se bo v prihodnjih letih ne toliko spremenila kot dopolnila.

Veliko dela in sredstev je bilo potrebnih za ureditev parka. Zdaj pa ni denarja za njegovo vzdrževanje. Kako dolgo bo še lep?

Pokopališče so pričeli urejati in bodo z deli še nadaljevali. Dovoz do njega so letos asfaltirali.

Ob vznožju Škalc, s katerih so v tem času leta odmevali klopotci, so zrasle številne hiše in stanovanjski bloki, ki se ponašajo z urejenim okoljem.

IZ DOBRIH STARIH ČASOV

Staro je naselje ob Dravinji. Že v starem veku so tu živeli ob nekdanji rimski cesti. V srednjem veku je nastalo naselje ob začetku slovenske naselitve, čeprav so prvič omenja šele leta 1146 kot sedež prafare. Pa je bila cerkev svetega Jurija že kako stoletje prej zgrajena. 1251. leta pa so Konjice gotovo bile trg s svojim grbom – belim žrebcem na zelenem polju. Imele so običajne trške pravice, bile pa so pod fevdno oblastjo konjiškega graščaka. Nanj še danes spominjajo slikovite razvaline Starega gradu na strmi vzpetini nad Konjicami. Tudi grad so prvič omenjali leta 1148. Sprva je bil v posesti konjiških gospodov, med lastniki, ki so se za njimi zamenjavali, pa so bili tudi grofje Tattenbachi. Ko so ga leta 1828 kupili knezi Windishchgrätzi, je bil že v razvalinah. Ti pa so bili tudi lastniki še danes dobro ohranjene graščine tik nad Konjicami, ki so jo Tattenbachi zgradili na temeljih srednjeveškega dvorca Trebnik. Graščina je poleg cerkev svetega Jurija in svete Ane, župnišča, starega občinskega poslopja in Štoka v ozki ulici med pričami konjiške zgodovine.

Priče, ki so kljubovale vodam in požarom, priče, okoli katerih so Konjice rasle in se razvijale, kot se je razvijala tudi narodnostna zavest krajanov, krajanov, med katerimi so bili tudi pesnik Ivan Minatti, društveni delavec in publicist Franc Pirkmajer, pesnik Branko Rudolf, narodni buditelj in društveni delavec Ivan Rudolf, pa pesnik Ivo in Vida Rudolf... Tu so delali ljudski pripovednik Pankracij Gregorc, pa prosvetni delavec Domicijan Serajnik, pa krajevni zgodovinar in narodopisec Jožef Pajek, pa pisec obširne kronike konjiške dekanije Jožef Rozman Konjiški... Veliko jih je bilo. Tistih, o katerih knjige pišejo, še več tistih, ki jih je prekril prah pozabe. Ostale Konjice. Takšne, kakršne so.

Pesem Jurija Zdovca, ki smo si jo za naslov, pravi, da so prijazne. Res, na strnjeno naselje bo Dravinji in po sredi trga, na zeleno goro, na grad vinskimi trtami prekrite valovite Škal Pohorje za njimi, na travnike in sadov na nova naselja, razvedri mračne mi niso zato krajani vedno vedre volj Takšni so, kot smo pač ljudje, s svoj lom, skrbmi in drobnimi veselji. Da je sa več kot drugega, pa vpliva tudi kra skupnost, v kateri živijo in delajo. Z mimo nje.

MARLJIVI ULIČNI ODBORI

Najširše so krajani vključeni v del nih odborov. V njih se sestajajo, dog jo za delo in dogovorjeno tudi nared več so doslej naredili v uličnem odbor čičeve, Zgornje Pristave in Blata. Pred pri lepšanju okolja. Pri tem jim s st pomaga tudi krajevna skupnost. Zag sadike za drevje in okrasno grmičje, p jo ga krajani. No, nekaj časa ni bilo jasno, do kod pravzaprav sega območ sameznega uličnega odbora. Pa je kra organizacija Socialistične zveze nared nje karte z označenimi mejami, podro la in aktivnostmi. Rada bi naredila š Da bi bolje spoznali krajane, njihove ž potrebe. Premišljujejo, da bi ponovno li članarino, ki so jo pred dvema le ukinili. Ne le, da se izpad teh sredstev na, s ponovno uvedbo bi gotovo ob tudi prav vse krajane. Lahko bi se z pogovorili, jih bolje spoznali in jim tu je pomagali.

KRAJEVNA SKUPNOST V LETU 1980

Krajanov je 4402, od tega jih šteje: Blato 139, Prevrat 337, Konjice 3346, Zg. Pristava 190 in Škalce 390.

Članov skupščine krajevne skupnosti je 32 iz desetih uličnih odborov in iz delovnih ter družbenopolitičnih organizacij, njen predsednik je Franjo Adamlje.

V svetu krajevne skupnosti je 13 članov, predsednik je Polde Rihtaršič.

Predsednik krajevnega združenja Zveze borcev je Franjo Pinter, v krajevni skupnosti pa je borcev 110.

Predsednik krajevne organizacije Socialistične zveze je Stane Kokelj, krajevna organizacija Zveze komunistov šteje 67 članov (s komunisti v delovnih organizacijah jih je preko 600), mladincev pa je 689.

V krajevni skupnosti deluje 68 družbenih organizacij in društev.

Aktivno delujejo poravnalni sveti, potrošniški svet, socialna komisija, komisija za promet in komite za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Ustanovili so tudi komisijo za športne objekte in štab za izgradnjo mestnega jedra. Delegacije za samoupravne interesne skupnosti se redno sestajajo, udeležba pa je povprečno 70 odstotna.

***Stane Kokelj, predse krajevne organiz SZDL:** »Dvoje stvari je žalo naše delo. Eno st rešili. Dolgo smo si na zaman želeli strokovne nika krajevne skup Zdaj ga imamo in delo po steklo. Rešiti pa še mo težave s finančnimi stvi. Dogovarjamo se, zopet uvedli članarino.«*

JU ZELENE GORE...«

Taborniški odred heroja Bračiča v petih letih ni dosegel le množičnosti, ampak tudi veliko kakovost pridobljenega znanja.

zvoj v preteklosti

DI, KJE STE?

konjiška mladina nima svojih prosto- delo. Pa to ne bi smel biti izgovor za lo. Posamezniki se trudijo in bi radi o premaknili iz mrtvila, pa gre bolj . Sodelujejo sicer pri vseh akcijah, ki rtuje občinska konferenca, svojih pa bolj malo. Je pa spet res, da razen alne članarine nimajo nikakršnih v za delo, kot je tudi res, da na njiho- rebe v kraju še niso mislili. Da brez a ne gre, mislijo tudi študentje, ki jih onjicah precej, pa tega nihče ne opazi.

CI SO VKLJUČENI V DELO

e borcev v sami krajevni skupnosti, Združenju borcev Slovenske Konjice. med njimi žensk. Njihova povprečna je 64 let. Le dva sta med njimi, ki sta učila v narodnoosvobodilno borbo že 41. Pa to ni čudno, saj je sovražnik že etku vojne številne zavedne Slovence ali zaprl. Težko je bilo takrat življenje s prihodom XIV. divizije se je razma- rodnoosvobodilni boj.

vilna življenja so vtkana v naš danes. ine so padli 104, 18 talcev je bilo ustre- 23 so jih ubili Kozaki ob umiku, 11 umrlo v taboriščih in še 20 zaradi dic vojne. Na konjiškem območju je itih 130 talcev. Njihovi grobovi in vi šestdesetih neznanih in stoštirih borcev spominjajo in opominjajo. eli tovariši skrbe za njihove grobove hov spomin. Grobišča so urejena, le rav na konjiškem pokopališču ne naj- pomin nanje, ki v njih počivajo, pa je iki med mladimi in borci so pristni. i pohodi po poteh spominov in obiski anskih pomnikov so jih utrdili. Pa tu- dovinske ure v šolah in tesno sodelo- s taborniki.

Njihova prva in glavna naloga je vključevanje v delo družbenopolitičnih organizacij. Želijo jo uresničevati v polni meri, zavzeto. Seveda ne vsi enako. Leta in bolezni so tu. Tovariši nanje ne pozabijo in tudi socialne probleme so, vsaj najtežje rešili. Z izleti pa rešujejo potrebo po srečanjih, po spominih in po spoznavanju dogodkov in krajev, ki so se z velikimi črkami zapisali v našo zgodovino svobode. Lani so si ogledali Kadinjačo, zgodovinski muzej v Titovih Užicah in spominke v okolici Kosjerića. Borci pobratenega Kosjerića so jih povabili in upajo, da jim bodo še letos lahko vrnili gostoljubje.

PLODNA LETA

Napredek zadnjih let je tolikšen, da so v krajevni skupnosti uspeli nadoknaditi počasen razvoj v preteklosti. To, da bodo že letos v Konjicah asfaltirane vse ulice, večina ni verjela. Pa v tem času dokončujejo že predzadnjo. Tudi avtobusno postajo so lani pridobili. Sicer pa raje ne omenjajmo objektov, ki so občinskega pomena. Takih je v krajevni skupnosti največ, kot je tu tudi najbolj razvita industrija. Le kdo ne pozna Konusa, Kostroja, pa LIP... Ostanimo raje pri krajevni skupnosti, pa čeprav je pri Konjicah to vse prej kot preprosto. Je že tako, da Konjičani sami včasih enačijo občinske interese s krajevnimi in obratno.

Dejavnost krajevne skupnosti se je izkazala predvsem pri urejanju naselja. Urejali so kanalizacijo, javno razsvetljavo, ki je sicer še vedno šibka točka, obnavljali vodovodno omrežje, pričeli z urejanjem pokopališča, ki je tudi namenjen za 8 krajevnih skupnosti, uredili so vodotok Dravinje skozi Konjice... Tudi pri šolstvu lahko veliko pokažejo. S pomočjo samoprispevka je bil dokončan tretji del osnovne šole Dušana Jereba, zgrajena telovadnica pri II. osnovni šoli. uredili in preselili so Glasbeno šolo... Veliko so gradili. Tudi rekreacijske objekte, trim stezo, pa stanovanja. 140-poslovno stanovanjski blok je vsekakor med najvidnejšimi.

PO NAKUPIH ŠE VEDNO DRUGAM

Kar precej prodajaln je v Slovenskih Konjicah. Lani so pridobili izredno lepe prostore v Kmetijski zadrugi, kmalu bodo gotovi v prostorih 140-poslovno stanovanjskega bloka. S tem pa se kakovost ponudbe še vedno ne bo bistveno povečala. Izbira tehničnega blaga in pohištva ostaja nezadostna. Ravno po tem blagu pa bo tudi v prihodnjih letih še naprej veliko povpraševanje, saj je stanovanjska izgradnja obsežna in hitra. Nova stanovanja pa je treba opremiti. Sicer pa predvidevajo izgradnjo še enega stanovanjskega bloka, kjer bi naj dobila prostor tudi trgovina s pohištvom.

ŽELJA JE ŠE VELIKO

Pri potrebah najbolj izstopa javna razsvetljava, zato nameravajo v prihodnjem srednjeročnem obdobju urediti najmanj 3 kilometre razsvetljave. Nadaljevali bodo z urejanjem pokopališča, vodovodnega omrežja, potrebna je nova telefonska centrala z najmanj 500 priključki, pa vsaj štiri javne telefonske govorilnice. Novih stanovanj bo treba. Vzpodbujati nameravajo predvsem zasebno gradnjo. Radi bi zgradili tudi hotel, s približno sedemdesetimi ležišči. Kakšnih 20 let je že tega, kar so se o tem pričeli pogovarjati. Hja, kdo ve...

Zgradili bodo otroški vrtec na Prevratu za 120 otrok. Temeljni kamen so položili v ponedeljek. Kulturni dom, ki so ga nameravali zgraditi v tem srednjeročnem obdobju, bo tudi na vrsti. Pa manjša otroška igrišča v bližini stanovanjskih blokov. Pet jih načrtujejo. Potrebno bo dokončati športno rekreacijske centre, usaditi zelenice in posaditi drevje povsod, kjer je mogoče.

STARO MESTO ZA PEŠCE

Konjičani so se odločili, da bodo mestno jedro ohranili in obnovili. Strehe in fasade so že popravili, zdaj pa jih čaka še bistveno – korenita obnova bivalnih prostorov in njihova prilagoditev današnjim potrebam. Ker avtomobili naj ne bi imeli več dostopa v stari center, že urejajo parkirišča in prilagajajo novim potrebam vzporedne ulice. Podoba »trga«, kot v Konjicah rečemo, bo lahko veliko bolj privlačna. Poleg trgovinic in gostinskih lokalov bi naj v njem našla prostor tudi storitvena obrt, ki sicer v Konjicah že nekako izumirajo.

PREMALO JE PROSTORA

Ne v Konjicah, v tem zapisu. Za vse delo, vse dosežke, načrte, pa tudi konjiške pomanjkljivosti. Če bi hoteli povedati koliko in kakšnega dela je vloženega v družbenih organizacijah in društvih, kjer izstopajo Rdeči križ, pa taborniki, športna društva, pevski zbori... Njihovi člani pač ne trdijo, kar je sicer pogost izrek pri Konjičanih, da ni v Konjicah nićesar. Ne kulturnega, ne zabavnega življenja, ne... Jaz pa pravim tako: je in ni. Kakor pač za koga. Tako je kot povsod. Od ljudi je vse odvisno in od njihovih resničnih interesov, od pripravljenosti zanje tudi kaj storiti.

Zapisala in fotografirala
MILENA B. POKLIČ

an Stramšak, strokov- nik krajevne skupno- »Krajani še vedno ne o poravnalnemu sve- gosto se njegovim va- niti ne odzovejo. Pov- o proučimo tri proble- esečno, uspešno reši- e po enega, večinoma ike zoper čast in dobro .

***Franc Pinter, predsednik krajevnega združenja bor- cev:** »Letos spomladi smo pričeli s sistematičnimi pregledi naših članov. Doslej so jih pregledali 123 in skoraj pri vseh je zdravstveno stanje zaskrbljujoče. Vsi smo izredno zadovoljni z delom zdravstvene službe, zlasti z zdravnikoma Božidarjem Topolškom in Jožetom Hlačarjem.«*

***Fanika Šuc, predsednica uličnega odbora starih Ko- njic:** »Program o ureditvi starih Konjic je čudovit. V centru bi naj bile samo majhne trgovine in kavarne, poleti senčniki, mizice, stoli in cvetje... In potoček v sredini. Pa kaj. Uredili smo park. Dobri dve leti je šele tega, pa že propada. Morali bi najti sredstva za vzdrževanje.«*

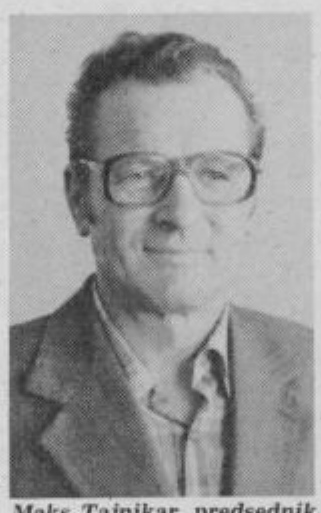

***Maks Tajnikar, predsednik občinske zveze čebelarskih družin:** »Za čebelarjenje v konjiški krajevni skupnosti ni več pogojev. Čebele so pregnali in pomorili z različnimi škropivi, ki jih uporabljajo tako vrtičkarji kot kmetijska zadruga v svojih nasadih. Zaradi tega v Konjicah niti ne moremo imeti čebelarskega krožka.«*

Štok je ena najstarejših stavb v Slovenskih Konjicah. Stoji v Ozki ulici, ki jo te dni kot predzadnjo v kraju asfaltirajo.

12. OKTOBER – PRAZNIK OBČINE SLOVENSKE KONJICE

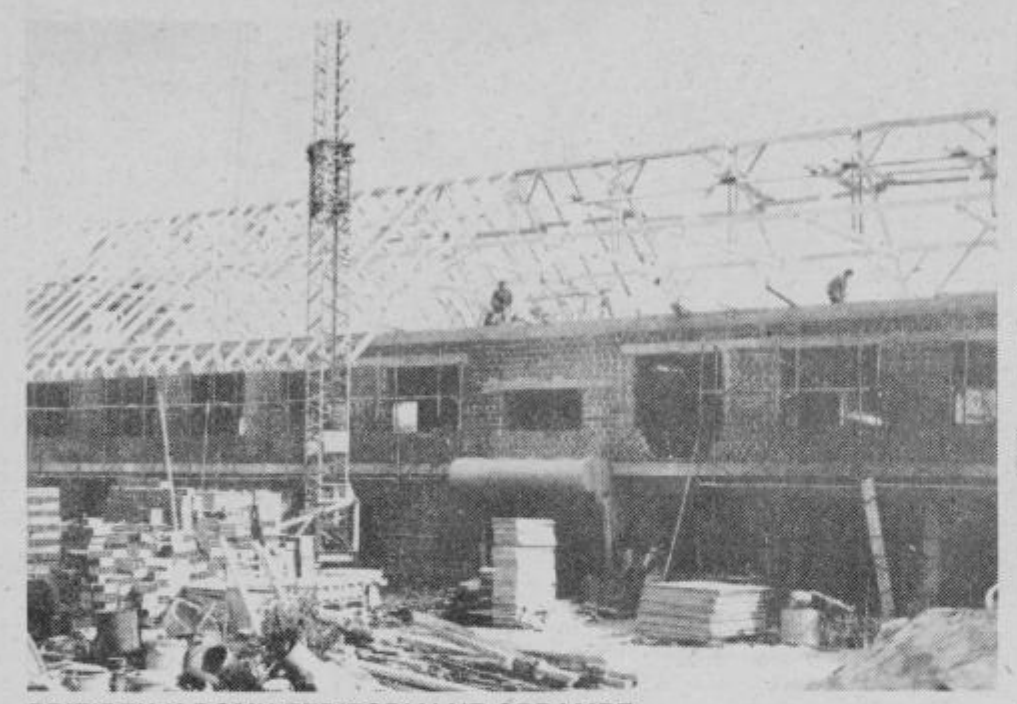

PRIZIDEK K DOMU TERITORIALNE OBRAMBE

Z izgradnjo prizidka k domu teritorialne obrambe bodo pridobili prostore za občinski štab teritorialne obrambe, oddelek za ljudsko obrambo, učilnico za potrebe vseh struktur in specializiran kabinet za pripadnike teritorialne obrambe. Sedanje prostore občinskega štaba bodo odstopili občinskemu štabu civilne zaščite, radio klubu, rezervnim vojaškim starešinam in drugim. V kletnih prostorih prizidka pa bodo uredili sodobno opremljeno strelišče za zračno puško in zračno pištolo, ki ga bodo lahko uporabljali vsi strelci v občini za urjenje in prirejanje tekmovanj.

Prizidek so pričeli graditi lani pozimi in upajo, da bo dokončan do konca aprila prihodnjega leta. S tem bosta sedanji objekt in prizidek nudila resnično možnost za usposabljanje in obrambne priprave vseh.

Sedanji dom teritorialne obrambe je prvi v Jugoslaviji združeval vse potrebne prostore za delo. Zgrajen je bil leta 1975, že po treh letih pa ni več zadoščal za potrebe, še manj pa bi v naslednjem srednjeročnem obdobju, ko bomo obrambno vzgojo razširili na vso nerazporejeno prebivalstvo.

SODOBNO GASILSKO VOZILO V TEPANJU

Res so lahko ponosni nanj. Kako tudi ne, saj je z njim mogoče veliko narediti. Ima 450 litrov vode, 100 kg »S« prahu, 500 kg penila, črpalka je visokotlačna in lahko z njo gasij tudi mesta, ki so pod električno napetostjo. Gasilsko vozilo ima 2 topa za gašenje z vodo i peno, priključek za izpiranje cestišč, v njem pa je lahko istočasno sedem gasilcev.

Za vse to je bilo potrebno odšteti več kot 2 milijona dinarjev. Gasilsko društvo in krajevn skupnost, ki je vodila nabavo vozila, tega brez pomoči delovnih organizacij konjiške občin ne bi zmogla. Velika je bila pomoč zlasti Kovaške industrije UNIOR iz Zreč, pa KONUSA i požarne skupnosti.

Sploh pa so gasilci v Tepanju izredno delavni. Avgusta so ustanovili tudi žensko desetin v kateri so predvsem žene gasilcev. Dobro so se izkazale že na občinskem tekmovanju, v tednu požarne varnosti pa bodo opravljale izpit za izprašane gasilce. To leto je bilo zanj uspešno in delovno. Delovno bo tudi prihodnje, saj žele zgraditi garažo za gasilski avto zraven pa urediti še prostor za civilno zaščito in mladino. Kot vedno doslej jim bodo tudi p tem pomagali krajani.

BLAGOVNICA V VITANJU

Dokončana bo prihodnje leto, z njo pa se bodo Vitanjčanom uresničile dolgoletne želje po večji izbiri tehničnega, tekstilnega in drugega tehničnega blaga. V njej bodo uredili tudi družbeno prehrano, špecerijo in mesnico.

TELOVADNICA V VITANJU

V Vitanju so zgradili s sredstvi samoprispevka, s posojili in s sredstvi iz drugih virov eno najlepših telovadnic v občini. Sicer pa je bila doslej vitanjska osnovna šola edina centralna šola v občini brez telovadnice. Za telovadnico, kotlovnico in ureditev okolja je bilo potrebnih preko sedem milijonov dinarjev. Kljub podražitvam so uspeli in v nedeljo bo otvoritev.

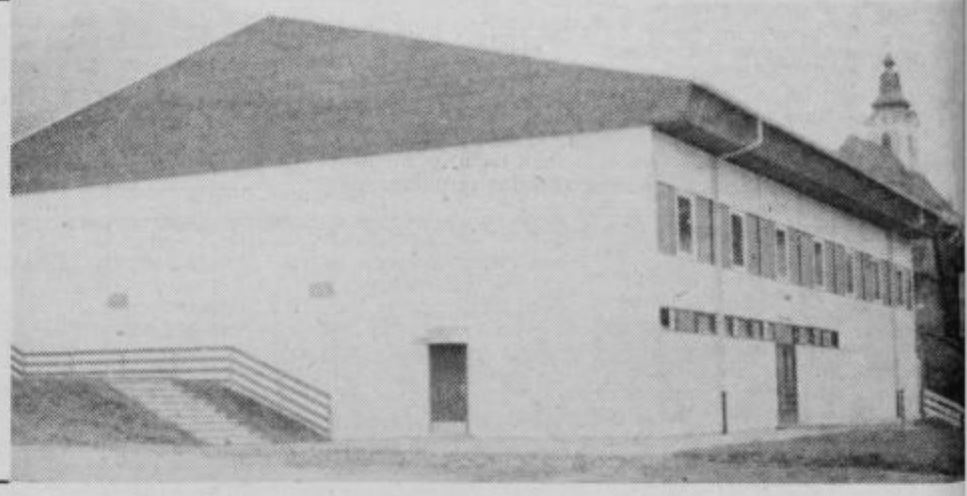

NOVI PROSTORI LAMBRECHTOVEGA DOMA

Za Slovenske Konjice je to velika pridobitev. Sedaj je namreč polovica stanovalcev v adaptiranem domu, polovica pa še vedno v stari graščini, kjer pa prostori nikakor ne ustrezajo. Ko bo nov prizidek dokončan, bodo lahko graščinske prostore izpraznili. V njem pa bo tudi jedilnica, večnamenski prostori in pralnica, prostori za shrambe, zaklonišče...

V ZBELOVEM ASFALTIRAJO CESTE

Na sliki so zaključna dela pri asfaltiranju ceste, ki vodi do Jerneja. 3 kilometre meri. In tri kilometre cest bodo asfaltirali tudi prihodnje leto. Pripravili so že precejšen del, zlasti na cesti Koren–Zbelovska gora.

GRADNJA ZDRAVSTVENEGA DOMA

V novem centru Slovenskih Konjic raste zdravstveni dom. V njem bo preko 3000 m^2 uporabnih površin. V kleti so predvideni pomožni prostori, v pritličju pa prostori za otroški dispanzer, šolski dispanzer, dispanzer za žene, ambulanta za borce, dežurna ambulanta in fizioterapija. V prvem nadstropju bodo splošne in obratne ambulante, rentgen ter laboratorij, 2. nadstropje pa bodo namenili zobozdravstvu.

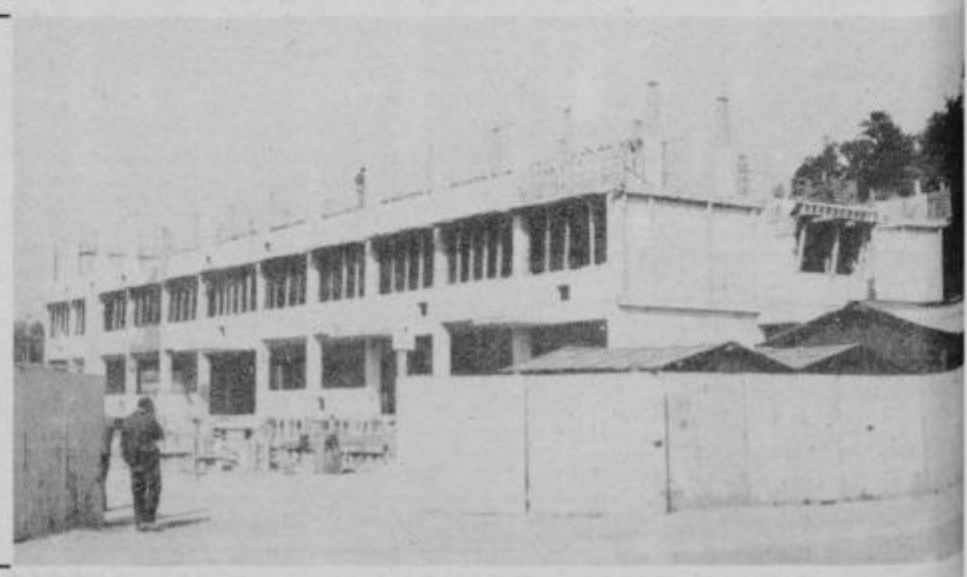

NA VIDIKU HOTEL EVROPA

Čeprav dan otvoritve novega in obnovljenega hotela Evrope v Celju še ni znan, je na dlani, da se ta trenutek vse bolj približuje. O tem govorijo tudi dela, ne nazadnje prvi tehnični pregled in podobno.

Z novo »Evropo« bo Celje veliko pridobilo. To bo hotel B Kategorije, ki bo imel 111 sob in 198 postelj. V novem traktu bo klasična restavracija s 120 sedeži in seveda nova kuhinja. V starem delu, kjer je bila doslej kavarna, bo sodobno urejen bistro.

Večina sob bo imela vse sanitarije (stranišče) in prho) in le malo bo tistih, ki bodo imele skupne sanitarije. V sobah bodo tudi telefoni ter radijsko ozvočenje.

Hotel bo imel dve dvigali ter posebno sobo za spremljanje televizijskega programa, oziroma za posvete z okoli štiridesetimi udeleženci.

V skladu s celotno ureditvijo in opremo bo tudi recepcija s teleks mrežo in seveda ustreznim številom telefonskih zvez. Vhod v recepcijo bo s Čuprijske ulice.

MB

LUČE: NA OBISKU VELIKI PRIJATELJI

Težko so se poslovili od svojih prijateljev. Stiski rok in objemi in solze v mnogih očeh. Na svidenje, so si rekli v pozdrav.

Bilo je v nedeljo, ko se je končal obisk petinpetdesetih krajanov vasi Pecke pri Valjevu v Lučah ob Savinji.

To je bil povratni obisk, kajti Lučani so bili v Pecki že lani.

Spoznali so se po zaslugi beograjske televizijske oddaje »Znanje – imanje«. Po zaslugi te oddaje so Luče dobile ustrezen prostor tudi v beograjskem televizijskem sporedu. Lučani so za to sodelovanje dobili tudi posebno priznanje. In tako so se spoznali tudi z vaščani Pecke.

Obisk v Lučah, od petka do nedelje, je minil kar prehitro, sicer pa ob skrbno izdelanem programu. Pripravila ga je Krajevna skupnost, pomagalo pa tudi Turistično društvo.

Dragi gostje iz Srbije so se seznanili z Lučami, obiskali Ježevo domačijo in se srečali med drugim s kmečkim turizmom in ne samo z dobro urejeno kmetijo. Bili so tudi v Logarski dolini, občudovali Savinjski gaj v Mozirju... in imeli razgovore o kraju in turizmu. V njih je poleg domačinov Rajka Selišnika, Martina Pahovnika, Petra Ježa, Olge Šiljareve in drugih sodeloval tudi direktor Zgornjesavinjske kmetijske zadruge dipl. inž. Alojz Plaznik. Beseda je tekla sprošćeno o kmetijski proizvodnji in turizmu, o vsem, kar so v Lučah že napravili in še želijo.

To so bili trenutki, ki bodo ostali v spominu gostom in gostiteljem.

MB

Z AVTOMOBILOM NA MOZIRSKO PLANINO

To ni prvoaprilska šala in tudi posnetek nima nobene zveze s fotomontažo. Zdaj se lahko z osebnim avtomobilom pripeljete pred samo kočo na Mozirski planini. Do nje vodi nekaj metrov široka in lepo speljana cesta od Šmihela dalje. Do Šmihela pa se iz Mozirja vozite ves čas po asfaltu.

Mozirska planina se je torej po zaslugi te ceste močno približala dolini in zaledju, s tem seveda tudi Golte.

Cesta, ki pelje od Šmihela do Mozirske planine se končuje pri Moravi, v Muldi, kot morda bolj poznamo ta predel planine. V teku pa so tudi dela za utrditev ceste, ki bo povezovala hotel na Golteh in planinsko kočo. Tudi ta, nekdaj pešpot, se je spremenila v široko cesto.

Pri cestah torej veliko novega. Tudi parkirni prostor na Planinski ravni že kaže svoje končne obrise. Od tu do koče oziroma hotela je pol ure zmerne hoje.

Stroji torej delajo in kopljejo v zemljo, da bi uredili cesto. Ni pa videti živahnosti na terenih, kjer so postavljene vlečnice in sedežnica. Tu je zaenkrat vse po starem. Vsaj zdi se tako.

Kakšna bo torej letošnja zimska sezona na Golteh?

MB

LAŠKO: PROSPEKT ZDRAVILIŠČA

Atomskim toplicam in Dobrni je zdaj sledilo še zdravilišče v Laškem, oziroma Zavod za medicinsko rehabilitacijo.

Kolektiv tega zdravilišča je namreč te dni izdal lep barvni prospekt, ki v sliki in besedi predstavlja ne samo starodavno mesto Laško, marveč še posebej njegovo zdravilišče in vrste bolezni, ki jih zdravi.

Iz objavljene skice cestnih in železniških prometnih poti je tudi lepo vidna lega Laškega na širšem območju.

Na vsak način pomembna propagandna publikacija!

PREPLESKANO STRANIŠČE

Ko smo pred kratkim v Novem tedniku pisali o (ne)urejenosti celjskih stranišč, je beseda nanesla tudi na tisto pri »Žumru«. Ko je človek bral razno razna sporočilca in gledal seksualne karikature, se je ob tem lahko pošteno zabaval. Za tovrstno zabavo je sedaj prikrajšan, ker so stranišče oziroma stene in vrata v stranišču prepleskali. Za to potezo si vrli gostinci zaslužijo pohvalo. No, tudi mi si jo, če nismo skromni. Vprašanje pa seveda je, do kdaj bodo stene takšne kot so sedaj

J. V.

IZ DELA TD CELJE

Upravni odbor Turističnega društva Celje je začel prvo razpravo o programu Tretjega turističnega tedna, ki bi naj bil od 15. do 20. junija prihodnje leto. V njem je veliko novosti, tudi predlog za izvedbo kramarskega sejma, večje družabne prireditve na Tomšičevem trgu ali kje drugje in ne nazadnje za to, da bi se Tomšičev trg, vsaj v tem času, spremenil v »javno tribuno«, na kateri bi vse dni nastopali najrazličnejši ansambli, tudi posamezniki itd. Sicer pa program Turističnega tedna ohranja nekatere kulturne in druge prireditve. Med njimi je kot novost operna predstava in še kaj.

* * *

Trinajsti valčkov večer bo 7. marca prihodnje leto v Narodnem domu.

* * *

Podelitev zlate, srebrnih in bronastih vrtnic najbolj vnetim gojiteljem cvetja ter pokala za najlepše komunalno in hortikulturno urejeno krajevno skupnost v celjski občini, bo še ta mesec, zaradi varčevanja pa v skromnejšem merilu.

* * *

Turistično društvo opozarja na nujen ponatis Monografije Celja. Naklada je pravzaprav že pošla, povpraševanje po tej knjigi pa je veliko.

MB

S TTG CELJE IN NT-RC NA MORJE

V MEDULIN IN RABAC

S kuponom v NT bo ceneje

Jesen na morju je v mnogočem še lepša kot so vroči poletni dnevi. Ta ugotovitev in pa že doslej organizirani skupni izleti, so botrovali odločitvi, da gremo jeseni spet na morje. Ker je doslej med našimi bralci bilo kar precejšnje zanimanje za izlete, smo se odločili, da damo tokrat priložnost večjemu številu udeležencev.

V RABAC 18. in 19. OKTOBRA

Izlet bo dvodnevni. 18. oktobra ob 6.40 uri se bomo z zelenim vlakom odpeljali do Pulja, kjer si bomo ogledali mestne zanimivosti, potem pa sledi prevoz v Rabac, kjer nas čaka kosilo v hotelu. Po kosilu prosto za izlete in kopanje v bazenu, pred svečano večerjo pa bo ob 18. uri družabni večer z nagradnimi igrami. Sledil bo ples do jutranjih ur. Naslednji dan po zajtrku se bomo, če bo lepo vreme, popeljali z ladjo, ob 14. uri pa se bomo s posebnim zelenim vlakom odpeljali nazaj v Celje, kamor bomo prispeli okrog 20. ure.

V MEDULIN 25. in 26. OKTOBRA

Teden dni kasneje bomo odšli v Medulin. Stanovali bomo v hotelu Belvedere in tudi v Medulinu bo takšen program kot v Rabcu.

CENA?

Le 1150 dinarjev. To je zelo poceni, če računamo, da bi skoraj toliko odšteli samo za bencin, če bi se do Pule in nazaj peljali z lastnim avtomobilom. V to ceno pa je zaračunan prevoz, prenočišče v hotelu, hrana, zabava in... upamo, da tudi lepo vreme. Posebna ugodnost: plačilo v dneh obrokih, za skupino, ki se prijavi z naročilnico pa je dana možnost plačila v treh obrokih. In še to: S kuponom NT prihranite 50 dinarjev.

Prijave sprejema TTG Celje, Titov trg.

KUPON ZA IZLET TTG in NT-RC

Prijavljam se na izlet

V RABAC 18. in 19. oktobra
V MEDULIN 25. in 26. oktobra

Ustrezno obkroži

IME IN PRIIMEK _____

_____

NASLOV _____

_____

_____

Kupon je vreden 50 dinarjev

ljubljanska banka
Splošna banka Celje

POTOVALNI ČEKI

Vedno večje število korespondentov Ljubljanske banke, iz leta v leto živahnejši turistični in poslovni promet med državami zahteva, da se tudi LB Združena banka Ljubljana vključi v brezgotovinsko denarno poslovanje. Ena izmed oblik brezgotovinskega poslovanja v mednarodnem prometu so čeki.

Čekovno poslovanje v mednarodnem prometu v svetu je že dodobra uveljavljeno. Z uvedbo konsignacijskega depoja tujih čekov pri nas, pa je dana možnost tudi našim državljanom, da te čeke kupujejo pri nas in jih v tujini vnovčujejo.

Glede na to, da bo LB Združena banka Ljubljana sklepala dogovore s tujimi bankami za račun vseh temeljnih bank, je organiziran v Ljubljani centralni depo tujih potniških čekov. V Temeljnih bankah pa se organizirajo poddepoji čekov v konsignaciji.

Ljubljanska banka – Združena banka Ljubljana je sklenila tovrstne aranžmane z naslednjimi tujimi bankami in agencijami:

1. **National Westminster Bank of London** za angleške funte,
2. **American Express Company** za ameriške dolarje, za kanadske dolarje in francoske franke,
3. **Deutsche Bank** za nemške marke
4. **Banka za zunanjo trgovino ZSSR** za rublje

Vsak občan lahko kupi potovalni ček iz svojih deviznih sredstev na deviznem računu LB ali devizni hranilni knjižici LB. Kupi jih lahko le v ekspozituri LB – v Vodnikovi ulici 2, ne glede na to v kateri poslovni enoti LB ima svoje devizne prihranke.

Bistvena prednost teh čekov je, da nosilec ne prenaša s seboj govovine, ker v primeru, da izgubi potovalni ček ali mu je le-ta ukraden, dobi sredstva povrnjena. Čeke lahko imetnik vnovči v vseh bankah v tujini in v vseh večjih trgovskih hišah ter v večjih hotelih in menjalnicah. Preostale čeke, ki jih imetnik ne porabi v tujini, lahko ponovno vloži na svojo devizno vlogo (račun ali knjižico).

Vsa podrobnejša navodila pa vselej lahko dobite v ekspozituri LB – Vodnikova ulica 2 na okencih devizne likvidature. Srečno torej – odslej brez bojazni.

Čeki so lahko v različnih apoenih (različnih vrednosti) in jih lahko imetnik po potrebi menjuje, odvisno je seveda od tega, koliko gotovine v konkretni državi pač potrebujete. Npr. USA $ je v vrednosti po: 10, 20, 50, 100 in 500.

DOBRI STARI VODNJAK

S PISKRCEM PO VODO

Zaupanje Bobkovih je skaljeno

Ob glavni cesti, ki pelje proti Loki pri Žusmu stoji montažna hišica, ki je zrasla iz solidarnostnih sredstev po potresu, delno pa jo odplačujeta še njuna lastnika, Marija in Anton Bobek iz Cerovca 6 pri Babni gori. Nekaj deset metrov vstran kaže razpoke prejšnja hiša, ki jo je potres razmajal v tolikšni meri, da ni bila več primerna za bivanje. Kmečka upokojenca, njej je 68, njemu pa 81 let, sta na majhnem košček zemlje vsa dolga leta vestno gospodarila zase in za svoje otroke. Potem sta se pred leti vselila v nov dom in se pač sprijaznila s tem, da je stara hišica odlužila, dotrpela. Vse je bilo nekako lepo in prav, dokler niso nad njunim novim domom začeli graditi cesto Slivnica–Loka. Ta je hišo še bolj stisnila v trikot med novo in staro cesto. Vzela jima je vrt in tudi dobri stari vodnjak se je moral ukloniti nasipu zemlje za cesto. Pa sta lastnika hiše spet znala potrpeti in sta verjela obljubam, da jim bodo graditelji nove ceste, tako kot so bili obljubili, postavili nov vodnjak, če že ne bodo napeljali vode v novo montažno hišo. Toda obljube so se izjalovile, začela so se izgovarjanja zdaj na šmarsko, zdaj spet na šentjursko občino, ker je njuna hišica pač nekak mejnik med obema občinama, oziroma krajevnima skupnostima.

Čakanje in prošnje, da naj jima odgovorni vendarle uredijo problem z vodo, je prehitela prva zima. Zasilni pritok vode, ki zdaj še vedno stoji nekaj metrov vstran od hiše, je Bobkovima zagrenil prenekatero uro. Voda se v sušnih mesecih počasi nataka v podstavljeno cev, ki naj bi nadomestila stari vodnjak, za katerega so komunalci trdili, da je slab in voda v njem pretrda. Pozimi je še huje. Voda zamrzne, pot do betonske cevi z vodo se spremeni v drsalnico. Na dnu zajetja se nabira pesek. Marija in Anton pa sta še zmeraj verjela, da se bo kdo le spomnil na dano obljubo in jima uredil zajetje, ki jima zdaj služi še za napajanje živine.

Tudi vrt, ki se je moral ukloniti novi cesti, Marija zelo pogreša. Plodno zemljo so ji sicer spravili na kup in ji obljubili, da jo bodo razgrnili na drugem prostoru, pod hišo. Pa nič. Zdaj Bobkova vse bolj razmišljata, da bosta morala prodati kravo, saj tudi živina potrebuje vodo!

In konec koncev, saj Bobkova ne zahtevata veliko. Le tisto, kar sta prej imela, kar jima je bilo odvzeto, da je trasa nove ceste lepše speljana. Kdo bo to naredil: investitor, izvajalec, Komunalno podjetje Šentjur, šmarska ali šentjurska skupnost, to je njima pravzaprav vseeno. Ni pa jima vseeno, da bosta zdaj, ko je zima pred vrati, zajemala vodo iz cevi, ki spominja na drenažo. In včasih, ob deževju, daje tudi tak videz.

Tak je torej še en primer neodgovornosti, ki gre tokrat na račun manjšega kmeta, ki zdravo, neoporečno vodo potrebujeta zase in za živino. Morda bomo vendarle že kmalu lahko zapisali, da je bil ta problem rešen. Tačas pa bo Marija zajemala kavno vodo iz nizke betonske cevi...

MATEJA PODJED

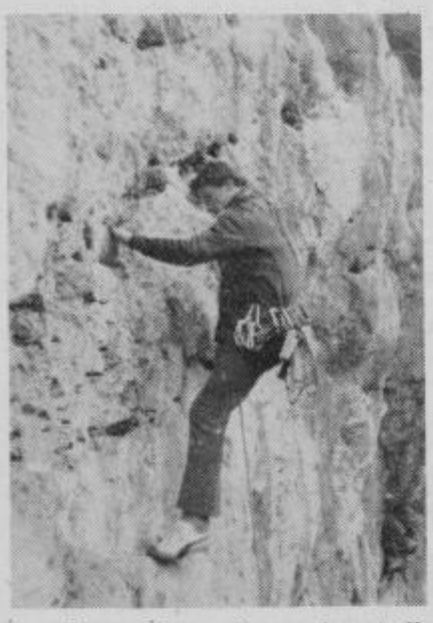

Aco Pepevnik praviloma pleza tudi težke smeri brez uporabe tehničnih pripomočkov.

V SUHEM ŠE KAR SE DA

Jesen je tu, v gorah se že močneje kaže, saj zjutraj temperatura pade na blizu 0°. Izbirajo se krajše smeri predvsem v vzhodnih in južnih stenah. 27. 9. beležimo plezalne ponovitve nad Korošico. Šah Marjana in Bedek Nada sta plezali Lukmanovo – III., prav tako Cankar v solo vzponu. Vrtačnik prepleza v solo vzponu Preložnikovo v Vršičih – IV+, Mimo votline III+, ter »Smer 26«.

28. 9. ponovita Cankar in Vrtačnik Pintarjevo v Dedcu IV+, Povše in Cajzek Direktno v Mrzli gori V. Cajzek nato izpleza z Izlakarjem še smer »Y« v Mrzli gori -V in sestopi po Diehlovi smeri II. Kozmus Pavle in Pečnik Iztok preplezata Šalajev greben Turske gore III., Dušanov steber III., Pepevnik Aco in Tič Dani (AO Impol) pa Direktno v Štajerski Rinki IV+, V+.

4. 10. je večina zopet na Okrešlju. Kljub jutranjemu mrazu se preko dneva ogreje in plezanje je prijetno. Cankar in Bornšek ponovita Spominsko Draga Bregarja v Štajerski Rinki, Šah Marjana in Meh Meta Cicovo smer v Mrzli gori IV., Cajzek Lojze in Kisovar Tone Steber Križa V-, Rajgl Zdravko in Volavšek Albin Celjsko v Mrzli gori III. Kozmus Pavle in Verbovšek Jožica plezata v Stebru Štajerske IV, III, Pečnik in Izlakar pa ponovita Vzhodno v Mali Rinki III.

5.10. plezata Čanžek in Volavšek 1. ponovitev smeri Avrikelj v Mrzli gori IV., Meh Meta in Volmajer Zdena plezata Šalajev greben III., Kozmus in Rajgl Zdravko ponovita Direktno v Štajerski Rinki, Pečnik in Izlakar Tečajniško v Mali Rinki IV. – III. Golob in Napred (AO Impol) ponovita Igličevo, Čanžek in Kisovar pa Spominsko Draga Bregarja.

Pravi utrip planinskih postojank počasi ugaša; na vrhovih ni več kolon in tudi naš Triglav si bo oddahnil ter do naslednje spomladi spral umazanijo tisočerih stopinj. Večina visokogorskih postojank je zaprtih; to soboto zaključuje tudi Okrešelj. Ob prvi večji ohladitvi lahko pričakujemo že prvi sneg in meglo – velika sovražnika neukih in slabo opremljenih planincev in »nedeljskih avanturistov«.

Pripravniki in tečajniki odseka se že pripravljajo na zaključek plezalne sezone, saj tokrat polagajo izpit, ki jih pripelje med pripravnike ali člane.

CIC

NAZARJE

USPEL ZBOR OSKRBNIKOV EVROPSKE PEŠPOTI

V organizaciji komisije za popotništvo pri Planinski zvezi, a pod vodstvom njenega načelnika dipl. inž. Marka Kmecla, se je preteklo soboto (4. 10.) sestalo k vsakoletnemu srečanju nekaj nad trideset varuhov in oskrbnikov »javk« na slovenskem delu evropske pešpoti E-6.

Srečanje, ki je bilo namenjeno izmenjavi izkušenj, mnenj in predlogov za še boljšo oskrbo popotnikov na poti »Od Drave do Jadrana«, je organizator pripravil kot koristno in prijetno ekskurzijo. Ta se je začela v Ljubljani in se z Viatorjevim avtobusom usmerila na pot Mozirje–Nazarje–Gornji grad–Radmirje–Mozirje in nazaj v slovensko metropolo. Že ta navedba krajev ve povedati, da so si udeleženci spotoma ogledali vse ondotne kulturne in zgodovinske znamenitosti, začenši s sprehodom skozi še poletno obarvan mozirski »Savinjski gaj« do ogleda dragocene radmirske sakralne oprave.

Medtem ko je delovni del tega srečanja stekel pod predsedstvom inž. Marka Kmecla v dvorani novega delavskega doma v Nazarjih, je za družabni del gostoljubno poskrbelo Gozdno gospodarstvo Nazarje v znanem gostišču »Pri Jošku« v Gornjem gradu. Vso pot, kraje in življenje ob njej, je izvirno in avtentično komentiral dipl. inž. Zidarn kot predstavnik gostitelja.

Kot rečeno, je bilo srečanje namenjeno predvsem izmenjavi mnenj in izkušenj, ki jih doživljajo oskrbniki postojank na poti E-6. Po izvajanjih načelnika inž. Marka Kmecla bo z naslednjo pomladjo zagotovljena še boljša oskrba postojank z sredstvi, založenost z razglednicami in značkami, na sami poti tudi primerna počivališča, ob tem pa povečana skrb za prenočitvene zmogljivosti. Skratka – še kaj, da bo ta lepa in nezahtevna pot »čez zeleni svet med morjem in alpami«, še bolj privabljala k spoznavanju naših krajev in ljudi in s tem k nadaljnji krepitvi domovinske ljubezni.

G. G.

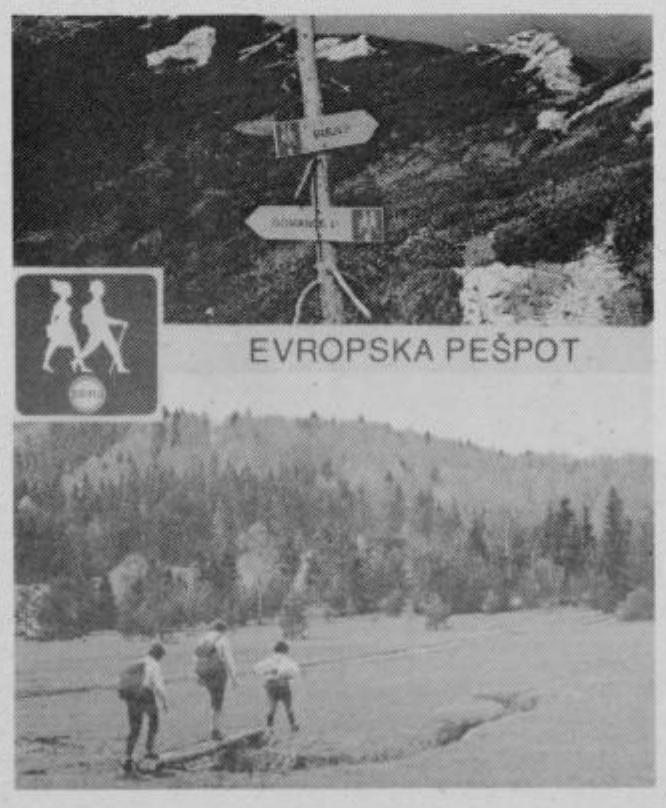

ČGP DELO
TOZD NOVI TEDNIK CELJE

razpisuje

ŠTIPENDIJO
za študij na Fakulteti za sociologijo, novinarstvo in politologijo – smer novinarstvo.

Prednost imajo kandidati z dokončanim višjim letnikom fakultete.

Prošnjo z dokazili o dosedanjem študiju pošljite do 27. oktobra na naslov:

ČGP Delo, TOZD Novi tednik Celje, Trg V. kongresa 3a (razpis za štipendijo)

O izidu razpisa vas bomo obvestili v 15 dneh po izbiri.

TT JUTEKS Žalec

proda
osebni avto

FIAT 132,

letnik 1978 na javni licitaciji.

Ogled vozila bo v sredo 15. 10. 80 od 10.–14. ure. Javna licitacija bo v petek 17. 10. 80 ob 10. uri za družbeni sektor, ob 12 uri pa za privatni sektor.

Interesenti morajo položiti varščino v višini 10% izklicne cene – 160.000,00 din.

ZDRUŽENE OSNOVNE ŠOLE CELJE
o. sol. o
TOZD Osnovna šola XIV. divizije
DOBRNA

Zbor delovnih ljudi
razpisuje
na podlagi 135. člena Zakona o osnovni šoli dela in naloge

učitelja razrednega pouka

(PU ali U) za določen čas (eno šolsko leto)
Prevzem dela in nalog: Takoj
Prijave pošljite v roku 15 dni po objavi

Dravske elektrarne Maribor n. sol. o.
TOZD ELEKTROKOVINAR LAŠKO n. sol. o
Laško

– Delavski svet TOZD
razpisuje
prosta dela in naloge individualnega poslovodnega organa

– DIREKTORJA TOZD Elektrokovinar Laško

za dobo 4 leta.

Kandidat mora poleg z zakonom, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
– da ima višješolsko izobrazbo elektro, strojne ali ekonomske smeri in
– da ima 3 leta delovnih izkušenj na takih delih

ali
– da ima srednješolsko izobrazbo strojne ali elektro smeri
– da ima 5 let delovnih izkušenj na takih delih
– da ima organizacijsko vodstvene sposobnosti
– da ima družbenopolitične in moralno etične kvalitete

Pismene vloge z opisom dosedanjih delovnih izkušenj, strokovni izobrazbi, moralno-etičnimi in družbenopolitičnimi dokazili morajo kandidati poslati razpisni komisiji TOZD Elektrokovinar Laško v 15 dneh od dneva objave.

– Komisija za medsebojna razmerja TOZD
objavlja
naslednja prosta dela in naloge:

1. **en konstruktor – projektant**
2. **tri ključavničarje**
3. **tri varilce**
4. **en pomožni delavec ključavničar**
5. **en skladiščnik II**

Pogoji:
Pod 1: F strojna smer ter 2 leti del. izkušenj
Pod 2: KV delavec z 1 letom del. izkušenj
Pod 3: Delavec z opravljenim tečajem za elektro varjenje in varjenje v CO_2 zaščitni atmosferi. Delovne izkušnje 6 mesecev.
Pod 4: NK delavec ter 2 mes. delovnih izkušenj
Pod 5: PK delavec ključavničarske stroke, 6 mesecev delovnih izkušenj. Po možnosti opravljen tečaj za skladiščnika.

Sklenitev delovnega razmerja od 1. do 5. je za nedoločen čas, s poskusno dobo en oz. dva meseca.

Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema Komisija za medsebojna razmerja TOZD.

ZGODILO SE JE...

PRETEPEL JO JE DO SMRTI

BOTER JE ALKOHOL

F. Lampret, J. Ivančič in M. Samec priprti

24. septembra so po Celju popivali Friderik Lampret, Josip Ivančič in Martin Samec. Prva dva sta rojena leta 1937 in doma iz Celja, Samec pa je krajan Štor in rojen leta 1930. Za vse tri so odredili pripor in podali kazensko ovadbo javnemu tožilstvu Celje, ker jih sumijo kaznivega dejanja - umora. Trem vinjenim junakom se je namreč pridružila Olga Kragolnik, rojena leta 1935, iz Celja, Aškerčeva 9, delavka brez zaposlitve. Zvečer je razigrana družčina odšla v stanovanje Dragice Lampret v Celju, Smrekarjeva 6. Lampret in Kragolnikova sta kmalu odšla k počitku; namesto da bi počivala, pa je med njima prišlo do pretepa. Lampret jo je z rokami in nogami tako pretepel, da ji je zlomil štiri rebra in hudo poškodoval jetra. Zaradi notranjih krvavitev je umrla. Naslednjega dne sta Lampret in Ivančič odšla neznano kam, miličniki pa so prijeli Samca, po tistem pa še oba druga. Lampret je povedal, da je on pretepel Olgo Kragolnik. J. V.

ČRNA KRONIKA

UKRADEL TELEFONSKO GOVORILNICO

V nedeljo, verjemite ali ne, je nekdo v Slovenskih Konjicah ukradel celotno telefonsko aparaturo v telefonski govorilnici. Zlikovcu so že na sledi, očitno pa se je naveličal čakati na telefon, prispevki zanj pa tudi niso ravno majhni. Škoda, da mu telefon ne bo dolgo služil. J. V.

V ŽUPNIŠČU JE GREŠIL

Nekdo je vlomil v župnišče v Dramljah. Iz blagajne je odnesel 900 dinarjev in ker, zaenkrat še neznanec, v času stabilizacije ni imun na devize, povrhu še tristo nemških mark. Miličniki močno sumijo, da je lahko storilec samo nekdo, ki je župnišče dobro poznal, ter tako vedel, kjer se mu splača iskati. V kolikor je oropano že zapravil, bo imel vse možnosti, da bo greh popravil, ko ga bodo prijeli. J. V.

OTROŠKE NESREČE

Na celjskem območju je v zadnjih petih letih umrlo v raznih nesrečah kar 44 predšolskih otrok. Manj smrtnih primerov je med šolarji, res pa je, da vsak osmi učenec pride k zdravniku zaradi kakšne poškodbe. Mnogo pozornosti bo treba v osnovnih šolah namenjati učenju plavanja, saj je precej tudi utopitev, med tem ko smrtnih primerov zaradi zastrupitev v zadnjih petih letih ni bilo.

POŠKODOVAN PLAVŽ

Pred dnevi se je v Železarni Štore poškodovala vodna skodelica na elektroplavžu. V vodni skodelici je voda, ki služi kot filter pri uhajanju plina. V tej je okrog 2000 litrov vode. V posodi je tudi elektroda z močjo 32 000 amperjev. V vodi so bile usedline, ki so po pripovedovanju vodje vzdrževanja, segale celo do 40 centimetrov visoko. Zaradi usedlin hlajenje ni bilo popolno in pregreta posoda je na dveh krajih pričela izpuščati vodo v plavž. Poškodovan je tudi pritežni obroč s hladilno vodo, ki je popustil na zvarjenem mestu. Škodo, oziroma napako je povzročilo nepopolno vzdrževanje in vso stvar že ima v svojih rokah preiskovalni sodnik. Podobnih poškodb strojev na delovnih mestih je vedno več. Kot da ne bi vedeli, da uničujemo svoje stvari. J. V.

PROMETNE NESREČE

KLJUB UMIKANJU STA TRČILA

Ko je traktorist ŠTEFAN ZAGORŠČAK, 40, iz Šempetra pripeljal iz smeri Sp. Grušovelj do križišča proti Podlogu, je nameraval zaviti v levo, takrat pa je opazil, da se nasproti pelje kolesar, ki je vozil cik-cak po cestišču. Zato je Zagorščak zapeljal na travnik in se zaletel v kapelo, vanj pa se je kljub temu zaletel kolesar FRANC ČETINA, 82, iz Sp. Grušovelj, ki se je pri tem težje poškodoval.

HUDO RANJEN KOLESAR

Na ravnem delu cestišča med Rogatcem in Žetalami je vozil voznik osebnega avtomobila VLADO POSL, 21, iz Rogatca, vozil pa je po sredini cestišča. S sprednjim levim delom vozila je zbil kolesarja FRANCA KITAKA, 58, iz Donačke gore, ki se je pripeljal nasproti, in ki se je pri padcu težje poškodoval. Voznik Posl je poškodovanca sam odpeljal v zdravstveni dom v Rogaško Slatino, nato pa odšel na delo, ne da bi nesrečo prijavil.

DVA MRTVA SOPOTNIKA

MUHAMED HASIĆ, 22, iz Velenja je vozil kombi iz Velenja proti Šoštanju. V Prelogah ga je v levem nepreglednem ovinku zaradi prehitre vožnje zaneslo na desno kolesarsko stezo, med zanašanjem pa je vozilo bočno drselo čez cesto in trčilo v stanovanjsko hišo. Med prevozom v velenjski zdravstveni dom sta umrla 17-letni M. M. in do sedaj še ni identificiran mlajši moški, voznika Hasića in tretjega sopotnika pa so težje ranjena odpeljali v celjsko bolnišnico.

BREZ POTRDILA O ZNANJU

SLAVKO JAGRIČ, 24, iz Osredka se je peljal s kolesom na pomožni motor skozi Trebče. Dohitel ga je voznik osebnega avtomobila LJUBO RADIVOJEVIĆ, 24, iz Celja in ga pričel prehitevati, takrat pa je kolesar nenadoma zavil v levo in voznik ga je zbil, pri čemer se je Jagrič težje poškodoval. Miličniki so ugotovili, da je vozil brez ustreznega potrdila o znanju cestno prometnih predpisov.

MOČNO TRČENJE NA SREDINI CESTIŠČA

Po ravnem delu cestišča med Strmecom in Vitanjem je vozil voznik osebnega avtomobila IVAN SELČAN, 22, iz Črešnove. Vozil je po sredini cestišča in s sprednjim delom zadel voznika kolesa na pomožni motor IVANA VRTAČNIKA, 29, iz Socke, ki se je pripeljal iz nasprotne smeri. Kolesarja je odbilo v desni obcestni jarek, kjer je obležal mrtev, osebni avtomobil pa je v levo čez travnik, prav tako v jarek. Škode je za 35.000 dinarjev, voznika Selčana pa so preizkusili z alkotestom, ki je pozelenel nad polovico.

PEŠAKINJA PRED MOTORISTOM

ANRED POTOČNIK, 23, Polzela, se je peljal z motorjem iz središča Celja proti Levcu. Ko je pripeljal čez Butejev most, je na kratki razdalji pred seboj opazil pešakinjo, MIRKO GRUJIĆ, 61, iz Celja, ki je prečkala cestišče z njegove leve strani. Na sredini svojega voznega pasu jo je motorist zbil in odbil v jarek, kjer je Grujičeva obležala mrtva, motorist pa se je pri padcu tudi težje poškodoval.

TRGOVSKA DELOVNA ORGANIZACIJA **TEKO** p.o. 63000 CELJE, GUBČEVA 2

V TEKO Celje mislijo na potrošnika!
Zato vas vabijo v **Veleblagovnico T**
k družinskemu nakupu jesenskih oblačil in obutve.
Ob pestri izbiri se boste zlahka odločili za nakup.

ALMA M. KARLIN

SAMOTNO POTOVANJE

29

Šla sem od koče do koče, odgovarjala na vprašanja in jih zastavljala. Povsod so debelušne ženske delale vse, kar je bilo treba opraviti. Včasih so imele bluze pod prsmi zožene z vozlom, toda na hrbtu so bile vselej ohlapne. Možje so na skrivaj godrnjali nad vlado in duhovščino, ki je zahtevala za sklenitev zakonske zveze tolikšne vsote, da so mnogi raje živeli kar na koruzi. Pozneje so mi izvedeni ljudje povedali, kako zelo so plantažniki, tujci in duhovščina izkoriščali ljudstvo, zato ni nič čudnega, da zdaj tako neusmiljeno preganjajo duhovnike.

Naprej, naprej. Bregovi so bili polni kaktusov in že po kratkem poskusu sem opustila svojo odkrivateljsko pot po rastlinskem kraljestvu ter se spet vrnila v boljši del mesta. Sledili so mi klici žena, ki so mi dobrosrčno kimale, in klopot moških sandal po vročem pesku. Ogledala sem si cerkev, kjer so imeli lesen kip Kristusa, ki so na njegovo glavo bili prilepljeni pravi človeški lasje, Mater božjo, ki je bila oblečena v prekrasno obleko iz črnega žameta, ter svetnike z nenavadno neumnimi obrazi. Na glavni ulici so bile vse trgovine v rokah Arabcev ali Kitajcev, in celo obe gostilni sta vodila tujca. Tudi po tem je mogoče sklepati, kako podjetni so prebivalci Srednje Amerike. Vsi rudniki, vse veletrgovine in vse manjše trgovine so v rokah tujcev.

Na krovu so mi bili večkrat rekli, naj si ne pozabim ogledati nadvse zanimivega pokopališča, ki leži nedaleč od mesta, in po kosilu sem se kljub štiridesetim stopinjam v senci podala na pot, da ga poiščem. Našla sem nekaj zelo lepih pisanih kamnov in jih pobrala; kmalu sem se znašla pred nizkim grmičevjem ob pokopališkem zidu. Tedaj pa sem opazila, da se mi približuje moški. Mehičani, prav tako kot drugi španski mešanci, ne tratijo časa za ljubezenske zadeve. V dveh minutah mi je možakar ponudil svoje srce, kup denarja in poroko. V naslednjih dveh minutah sem njegovo zapeljivo ponudbo vljudno odklonila. Tedaj pa me je možakar pograbil kot vrečo in me kratkomalo odnesel na zgodovinsko pokopališče. Cepetala sem v zraku, spredaj z rokami, zadaj z nogami, toda zaenkrat je imel on prednost pred mano, kajti njegov klobuk je bil malone večji kot moja malenkost.

Položil, bolje, postavil me je na najustreznejši grob, a komaj sem imela tla pod usnjenimi podplati, že sem tudi jaz prešla v napad. V hipu sem privlekla iz torbice bodalo in rekla:

»Človek, tole bodalo je namočeno v curaro, v enega najbolj smrtnonosnih strupov. Če vas z njim samo oprasnem, boste najkasneje v treh urah po hudih mukah zanesljivo mrtvi!«

Ni bil čisto prepričan, da je z bodalom in strupom tako hudo, vseeno pa ga je postalo strah in zato je začel brenkati na druge strune. Vzel je iz denarnice presenetljivo velik kup desetdolarskih bankovcev in jih položil tik nagrobnika, potem pa začel jecljati in govoriti neumnosti o kratkih desetih minutah, cvilil je kot pes, ki vidi palico, a si kljub temu želi slastne pečenke. V takih trenutkih sem se veliko naučila o življenju, o mišljenju in o moških.

»Vzemite denar,« sem ukazala, »in ga spravite. Ne potrebujem ga. In hvala bogu, tudi moškega dvonožca ne potrebujem in ne njegove ljubezni, ki sploh ni ljubezen. Človek sem in ne žival! Zdaj pa kar lepo pred mano v Salina Cruz, ali pa vam porinem bodalo v kožo!«

Drug za drugim sva šla proti mestu mimo pisanih kamnov, ki sem jih morala pustiti na pokopališču, on godrnjaje in preklinjaje, jaz z očesom, uprtim v njegovo hrbtenico, in tako se je zgodilo, da sem bila na znamenitem pokopališču, pa ga sploh nisem videla.

Zvečer sem nekemu znancu povedala svojo dogodivščino. In spet sem se veliko naučila o ljudeh in raznih vrstah ljudi. Potniki prvega razreda, ki se prej nikoli niso zmenili zame, so me zdaj poiskali v mojem kotičku in me spraševali o dogodku. Toda ne iz sočutja, ampak samo zato, ker jim je zgodba povzročala srh. Odslej so me vselej spraševali, kaj sem bila »doživela« na kopnem. Pred leti je bil Salina Cruz tako nezdrav, da je večina izmed potnikov, ki so ostali v njem več kot osem dni, umrla; zdaj so razmere v njem že znosnejše, toda še zdaleč ne dobre. Kraj je močno utrjen, pristanišče pa je zavarovano z velikim valobranom. Preden je bilo pristanišče zgrajeno, je moral kapitan ob pristajanju manevrirati z dvema sidroma.

Višje ležeča notranjščina dežele je tako plodna, da dajejo kavovci do deset funtov plodov na leto, limonovci do pet tisoč limon, sladkorni trs zraste deset metrov visoko, tobačni listi pa dosežejo petdeset centimetrov dolžine.

Moj zadnji vtis o Salina Cruzu sta bila debeli Katajec, ki je sopihaje privlekel po pristajalnem mostu zavoj perila, ki ga je bil opral za ladijsko moštvo in ladjo, in Mehičan, ki je reže se poklonil ladijskemu kuharju mačko. Potem smo mimo svetilnika na griču zdrsnili na odprto morje.

NA ANGELSKEM OTOKU

Pri Severnih Američanih je vse poza: njihov napredni duh, ki je podoben radovednemu otroku in naglo ugasne, če ne prinese denarja; njihova težnja po kreposti, ki je deželo »osušila« in vzgojila pijance, hkrati pa zaradi visokih cen alkoholnih pijač napolnila žepe prekupčevalcev z milijoni; njihova želja po znanju, ki kot leteča riba samo švigne nad gladino, in njihova ljudskost (njihova slavna demokracija), ki je samo na papirju in v besedah, kajti nikjer na zemlji z ubogo paro, ki si na vožnji v Ameriko ne more privoščiti prvega razreda, ne ravnajo tako grdo in graje vredno, kot ravno v tej »svobodni« deželi. Na zahodni obali se Američanom niti ni treba opravičevati, da morajo ravnati tako, ker žele nadzorovati in zavirati priseljevanje. Na to obalo se namreč le redko kdo priseli, in zakaj sme lopov, ki se vozi v prvem razredu, zaradi svojih dolarjev med pokloni stopiti na kopno, revni izobraženec iz tretjega razreda pa je izpostavljen najrazličnejšim ponižanjem?

Pred izkrcanjem – bilo je ob pol dveh popoldne in samo potniki prvega razreda so smeli že v soboto zapustiti ladjo, ubogi hudiči iz tretjega razreda pa, ki bi se jim res bolj kot njim mudilo priti iz pekla, naj bi šli na Angelski otok – mi je neki mornar stisnil v roko trebušasto steklenico in mi rekel, naj na carini, ko bom šla mimo nje, povem, da vsebuje »zdravilo za želodec«, on pa je pograbil mojo eriko in naglo odšel. Za moj pisalni stroj bi bila šla z desetimi steklenicami alkohola skozi dež sovražnikovih krogel. Na barki sva svoja zaklada zamenjala. To je ameriška poštenost!

Kmalu smo prispeli do Angelskega otoka in šli po lepem parku navzgor. Vsa naša prtljaga je ostala v stavbi poleg pristaniškega pomola. Ko smo stopili v spalnico, so se mi naježili lasje. Troje železnih postelj je bilo tako kot v zaporu postavljenih druga vrh druge – vsega skupaj je bilo v njej triinštirideset postelj, a v vsem velikem prostoru niti enega stola!

Ob pomoči neke črnke sem na dve najspodnejši postelji položila šest žimnic in prostor med njima zapolnila tako, da je njen otrok lahko mirno spal med nama, ne da bi se bilo treba bati, da bo padel na tla. Šele na posebno zahtevo so nam prinesli sive odeje, ki je na njih že bogve kdo spal in bogve koliko ljudi ležalo, in ko sem se zares razjezila, so mi, ker sem bila pisateljica, dovolili, da lahko vzamem stvari iz kovčka, ki je ostal v pristaniški stavbi. Potem so nam povedali, da bodo vsakogar, ki bi odšel iz prvega nadstropja ali ki bi hodil po stopnišču kaznovali s štirinajstimi dnevi zapora.

KER JE PRED RAZŠIRITVIJO IN POSODOBITVIJO PROIZVODNJE

»BOR« LAŠKO VABI V SVOJE VRSTE

in se jim za lažjo odločitev predstavlja, s tem pa seveda tudi širši javnosti.

Kolektiv lesno-industrijskega podjetja »BOR« v Laškem ima za seboj obdobje nenehne rasti in izpopolnjevanja, pred seboj pa poleg zaključka sedanjega srednjeročnega načrta razvoja nov srednjeročni načrt 1981–1985, ki vsebuje posodobitev in razširitev proizvodnje.

Da bi te naloge uspešno opravili, potrebuje kolektiv še več pridnih in spretnih rok, še več delavcev, ki bodo s svojim delom, znanjem in zavestjo samoupravljalcev pripomogli k napredku vsega kolektiva in vsakega posameznika v njem.

OB DVAJSETLETNICI PRED NOVIMI CILJI

Lesna industrija »BOR« Laško se bliža jubileju. Prihodnje leto bo kolektiv slavil 20. letnico obstoja. Leta 1961 se je nekaj manjših delavnic lesne stroke v Laškem združilo v enotno podjetje, ne pa hkrati tudi v celovit proizvodni program, kakršen je v »BORU« danes. V starih, neustreznih delavnicah, tehnološko med seboj nepovezanih, razkropljenih po vsem mestu, moderne proizvodnje seveda ni bilo mogoče organizirati. To se je lahko zgodilo šele leta 1973, ko je bilo v Rečici pri Laškem zgrajeno novo tovarniško poslopje, kamor je bila preseljena vsa proizvodnja, razen žage. Hkrati se je z uvedbo moderne tehnologije spremenil tudi proizvodni asortiment – prešli so na serijsko proizvodnjo ploskovnega pohištva.

Delovna skupnost je med tem narasla na okoli 230 delavk in delavcev. Da kolektiv vključuje skoraj sto žensk, med drugim dokazuje močno spremenjene delovne pogoje v tem, nekoč izrazito »moškem« poklicu, oziroma proizvodni panogi.

Z vključitvijo v delovno organizacijo združenega dela »Lesnina« je lesna industrija »BOR« Laško vključena v jugoslovansko in svetovno tržišče, uspešno uporablja usluge skupnega projektivnega biroja, skupne trgovske mreže in druge prednosti velike združene delovne organizacije.

Dvajsetletnica ne bo edini pomemben dogodek v prihodnjem letu. Pridružena ji bo celokupna zaokrožitev proizvodnega procesa na enem prostoru. V Rečici je že v gradnji nov proizvodni kompleks, kamor bodo preselili žago, na novo zgradili sušilnico in prirezovalnico. Tu bo tudi dovolj prostora za hlodovino, rezan in posušen les.

Hkrati pa bo kolektiv »BOR« v prihodnjem letu stopil v novo srednjeročno obdobje, v katerem jih čaka temeljita obnovitev strojnega parka, nadaljna modernizacija celotne tehnologije, kar ne narekuje samo izrabljenost strojev in naprav, marveč tudi takoimenovana »moralna zastarelost« sredstev za delo, če hoče biti kolektiv uspešen tudi v mednarodni delitvi dela, v konkurenčnosti na tujem tržišču tako v pogledu cen, kot kvaliteti izdelkov.

Na kratko rečeno, geslo kolektiva »BOR« Laško ima malo besed. Takole glasi:

Z MANJ NAPORA, OB OKVIRNO ENAKI ZAPOSLENOSTI VEČJA PROIZVODNJA IN BOLJSA KVALITETA!

»BOR« LAŠKO VABI NOVE DELAVCE

Kljub modernizaciji in tehnizaciji je v tovarni pohištva »BOR« pomanjkanje delavcev občutno že danes, še bolj bo, ko bodo razširili proizvodno zmogljivost, povečali proizvodne količine ter asortimentni plan. Velik delež za povečanje potreb po živem delu ima izrazito izvozna usmeritev »BORA«, kot tudi celotne »Lesnine«. Gre za občutno povečanje finalne proizvodnje za izvoz, se pravi za takšne izdelke, v katerih je veliko opredmetenega dela in s čimer so tudi dohodkovni dosežki večji. Hkrati pa naj bi ob povečanem izvozu domače tržišče ne bilo prikrajšano.

Zaradi tega kolektiv »BOR« Laško vabi v svoje vrste nove delavce, potrebujejo jih najmanj 20 za neposredno proizvodnjo in sicer od kvalificiranih mizarjev do nekvalificiranih delavcev.

Proizvodni proces je v lesni industriji »BOR« na takšni stopnji, da omogoča tudi nekvalificiranim veliko možnosti za uspešno priučitev posameznih delovnih operacij in opravil. Taka priučitev je pravzaprav neizogibna, kajti narava dela je v tovarni takšna, da golega fizičnega dela skorajda ne potrebuje.

V preteklosti, tako pa bo ostalo tudi v bodoče, so v delovnem kolektivu »BOR« posvečali veliko pozornosti izobraževanju ob delu, kar je zaobsegalo pridobivanje strokovnega, kot tudi občega in družbeno-političnega znanja, ki je neizogibno potrebno za uspešno opravljanje delovnih in samoupravljalskih nalog.

KAJ NUDI »BOR« SVOJIM DELAVCEM?

● V prvi vrsti so to **ugodni in zdravi delovni pogoji.** Sodobni stroji, mehaniziran medfazni transport, zračni, svetli in klimatizirani delovni prostor, odzračevalne naprave in še veliko drugega so del velikih prednosti za zaposlene.

● Deska iz surovega hloda, **stranice omare ploskovnega pohištva** so **najtežje breme, ki ga je treba dvigniti.** Vsa nekdanja naporna dela žaganja, skoblanja in podobnih operacij opravljajo stroji. Nekdaj zadušljivo barvanje je v sodobni lakirnici povsem nenevarno opravilo.

● **Ustaljen dvoizmenski delovni ciklus** ne posega v delavčev življenjski ritem, ker sodobno organizirana proizvodnja skoraj ne pozna sezonskih sunkov, tem manj jih bo, ko bo podjetje do kraja organizirano in odpravilo ozka grla.

● **Zaposlitev na enem mestu,** je gotovo ena od prednosti. Razen transporta, ki je malenkosten in seveda servisne službe, v podjetju »BOR« ne poznajo terenskega dela, odsotnosti iz kraja matične zaposlitve ter zvečine tudi kraja bivanja.

● Tovarna ima za delavce na voljo **sodobne sanitarne prostore,** garderobe, kopalnice, pripadajoče delovne obleke in zaščitna sredstva.

● **Delavcem je zagotovljena topla hrana v lastnem obratu družbene prehrane** v tovarniških prostorih. Obrat nudi tudi osvežilne pijače (v okviru predpisov seveda). Cena obrokov je minimalna – 6 dinarjev.

● **Prevoz delavcev je organiziran z avtobusi** v najbolj ustreznih časovnih terminih in v več glavnih smereh, ki jih javni promet ne pokriva, oziroma je neustrezen.

● **»BOR« razpolaga z nekaj počitniškimi prikolicami,** ki jih je mogoče po sklepu kolektiva tudi prestaviti in menjati kraj počitnikovanja. Dopust pa je mogoče preživeti tudi v kateri izmed mnogih možnosti, ki jih nudi združeno podjetje »Lesnina«.

● **Kolektiv pomaga svojim delavcem pri pridobitvi stanovanj** v družbeni lasti ter s krediti pri individualni gradnji.

● **Osebni dohodek** res ni visok, vendar tudi nizek ni. **Giblje se na poprečju osebnih dohodkov v občini.** Tako za sedaj. Vsa prej našteta prizadevanja, modernizacija in z njo povečana produktivnost bo brez dvoma vplivala na rast osebnega dohodka in standarda delavcev. In ker kolektiv s posluhom za solidarnost sodeluje ter prispeva k rasti družbenega standarda, ker podpira akcije na raznih interesnih področjih, je tudi to v korist in dobrobit vsakega posameznika, ki v »BORU« združuje svoje delo.

● **V kolektivu je tudi dovolj možnosti za športno-rekreacijsko in kulturno življenje.** Zlasti na področju športa imajo člani različnih športnih ekip celo vrsto priznanj, torej tudi uspehov.

● In končno še najpomembnejše, kar bi moralo biti omenjeno že na začetku: **Kolektiv ima razvito samoupravno življenje, vse potrebne samoupravne organe in vse z zakonom predpisane samoupravne akte, ki zagotavljajo samoupravno demokratičnost, pravice in dolžnosti kolektiva v celoti in posameznikov v njem.** Za dobre odnose, za dobro gospodarjenje pa s svojim delovanjem skrbijo tudi politične organizacije, kot so sindikalna, mladinska organizacija in organizacija ZK.

POGLED NA RAZVOJ V BODOČNOSTI

Srednjeročni program 1981–1985 predvideva, kot že rečeno, celokupno prenovo strojnega parka in ostalih naprav. Tako bo žaga, ki bo preseljena v začetku prihodnjega leta, do zadnjih znanih postopkov in možnosti mehanizirana. Pridobljena sušilnica za les z zmogljivostjo 3000 kubičnih metrov na leto bo skupaj s prirezovalnico omogočila poleg ploskovnega mizarstva tudi izdelke iz masive. Tako bo podjetje imelo tri poglavitne usmeritve: žagarstvo, pohištvo iz masive in ploskovno pohištvo.

•

Prihodnost kolektiva lesne industrije »BOR« Laško je jasno začrtana in upravičeno vzbuja zaupanje v jutrišnji dan, nudi trdno socialno varnost in dobre delovne pogoje.

Najbrž se bo ob taki predstavitvi, navedbi dejstev o podjetju in njegovem kolektivu lažje odločiti. Zainteresiranim bodo v kolektivu radi dali tudi ustne informacije, če v tem zapisu niste našli vseh odgovorov.

Še enkrat. Lesna industrija »BOR« Laško vabi v svoje delovne vrste. Če sami niste zainteresirani, pokažite to vabilo sosedom, znancem, prijateljem.

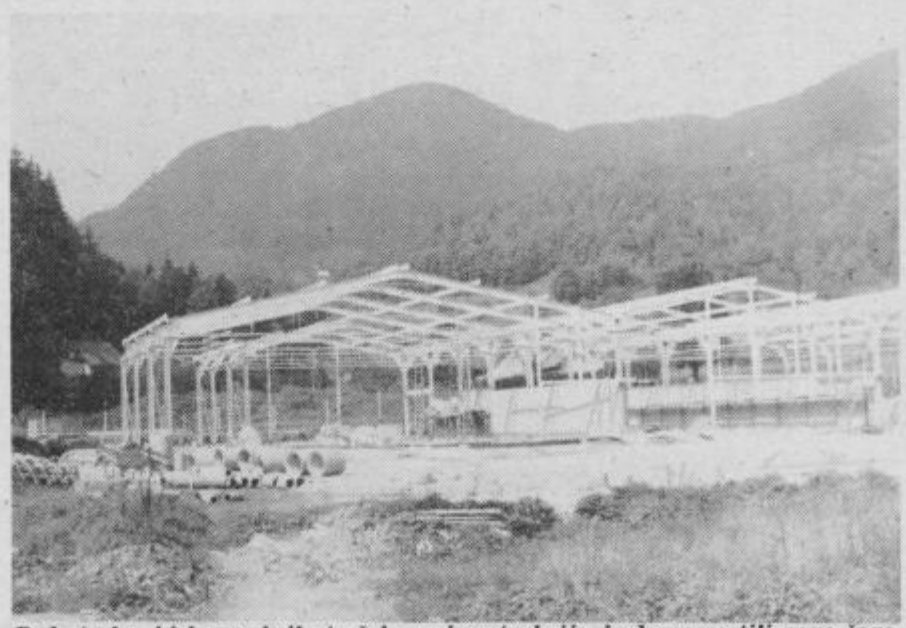

Pod streho, ki bo prekrila to železno konstrukcijo, bodo namestili novo žago, sušilnico in druge stroje ter naprave, ki manjkajo do zaokrožitve celokupnega proizvodnjega in tehnološkega kompleksa lesne industrije »BOR« Laško.

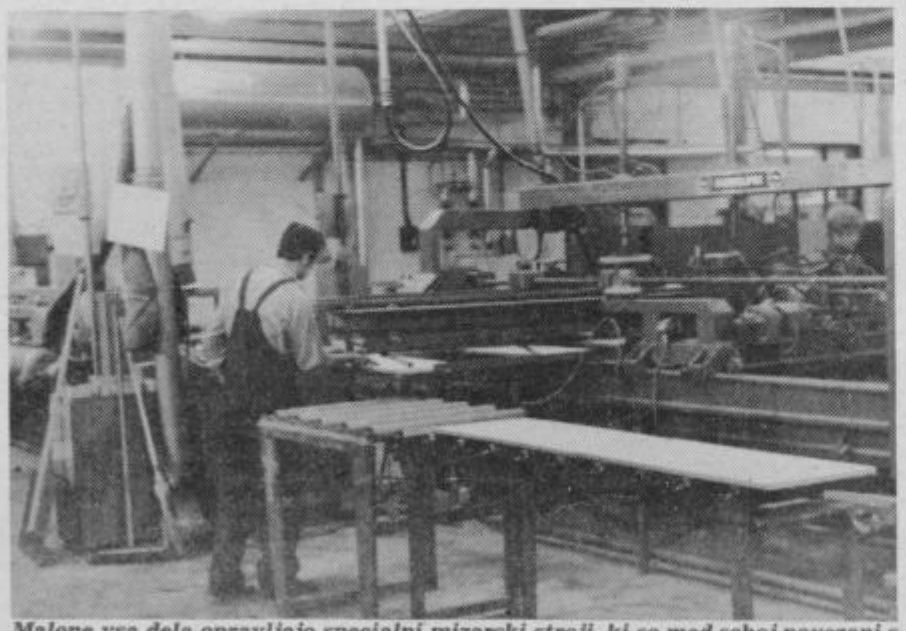

Malone vsa dela opravljajo specialni mizarski stroji, ki so med seboj povezani s tekočim trakom, ki prenašajo izdelke od faze do faze v strojni obdelavi.

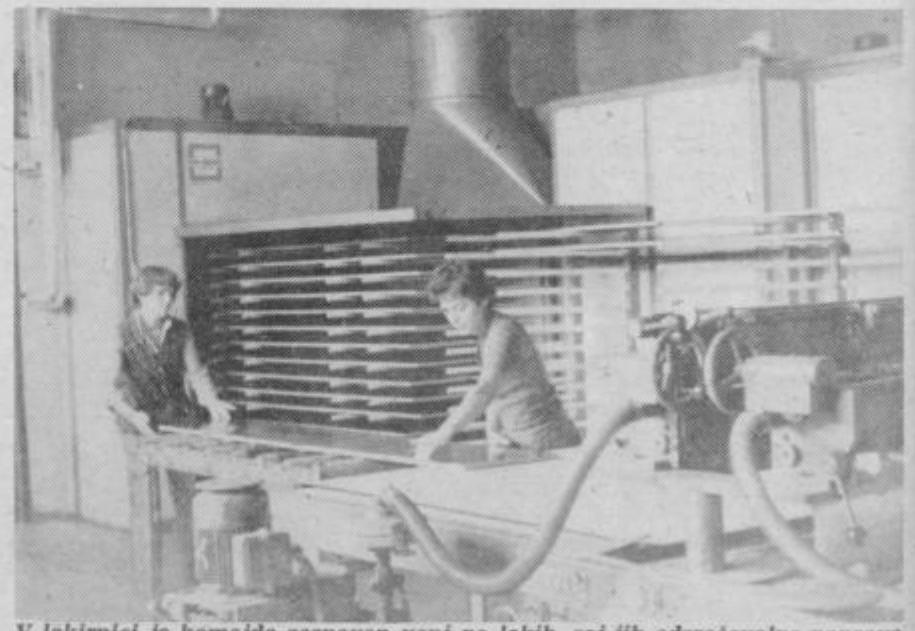

V lakirnici je komajda zaznavan vonj po lakih, saj jih odzračevalne naprave povsem izsesajo iz prostora. Ročno prenašanje takšnih plošč na sušilne police je najtežje breme, ki ga je treba dvigovati.

JESENIŠKI CELJANI PRESENETILI JESENIČANE

Celjski hokejisti na ledu so menda že preboleli začetno slabo in pomanjkanje ledu, saj so v drugem kolu državnega prvenstva na Jesenicah pripravili največje presenečenje v letošnji sezoni, ker so enemu od kandidatov za naslov državnega prvaka moštvu Jesenic odvzeli pod Mežakljo dragoceno točko. Celjani so iztržili rezultat 6:6 (4:0, 1:5, 1:1).

Celjani so s tremi napadi in z odlično obrambo v prvi tretjini odbili vse napade domačinov ter v protinapadu dosegli kar štiri zadetke. To je zmedlo domačine, ki so šele v drugi tretjini našli svojo igro in so zapored dosegli pet zadetkov. Pri rezultatu 4:5 pa so Celjani le izenačili ter v zadnjem delu igre celo povedli 6:5. Sedaj so morali domačini reševati točko, kar jim je tudi uspelo.

Neodločen rezultat na Jesenicah je največji uspeh celjskega moštva v zadnjih letih. Tehnični vodja ekipe Ivan Zorko: »Točka osvojena v borbi pod Mežakljo je lep uspeh naše ekipe, ki je igrala tokrat izvrstno. Najboljši igralec je bil vratar Rade Komadina, pa tudi vsi ostali so bili izvrstni. Vse kaže, da bomo kmalu nadoknadili zamujeno, ko nismo imeli vedene površine v začetku septembra v Celju. Naš cilj je, da takšno igro ponovimo v soboto v Beogradu proti Crveni zvezdi.«

J. KUZMA

IZ SPLITA LE ENA TOČKA

V zadnjih desetih dneh so celjski rokometaši Aera zelo malo iztržili v prvenstvenih tekmah II. zvezne lige. V zaostali tekmi proti Rovinju so ob polčasu vodili 20:15, vendar ob koncu izgubili s 27:29. Ta poraz je precej vplival tudi na naslednjo tekmo, katero so v soboto igrali v Splitu. Brez Dušana Božiča, ki ni igral, so Celjani iztržili le točko, 26:26. Tako so z eno zaostalo tekmo trenutno na sedmem mestu s petimi točkami. V soboto bodo gostovali proti Poletu v Murski Soboti.

Velenjčanke so odigrale tretjo tekmo doma, kjer so v precej ostri igri premagale Trikut iz Rajičev 20:12. S tem uspehom in štirimi točkami so na lestvici sedme, v soboto pa igrajo doma proti Olimpiji.

V republiški moški rokometni ligi je bil derbi v Šoštanju, kjer so domačini v izenačeni igri premagali Minervo iz Griž s 25:21 ter imajo tako z zaostalo tekmo proti Peku možnost, da prevzamejo vodstvo na lestvici. Trenutno so z osmimi točkami peti, Minerva je šesta, medtem ko so mladi igralci celjske selekcije Aera po porazu proti Peku 19:21 na predzadnjem mestu.

V prihodnjem kolu bodo igrali derbi v Grižah med: Minerva – Aero in Usnjar – Šoštanj. Igralkam Šmartnega ni uspel veliki met, kajti v derbiju proti Dravi so namreč izgubile z 9:18 in doživele tako prvi poraz v letošnjem prvenstvu. Na lestvici so tretje in se bodo v prihodnjem kolu pomerile doma proti ljubljanskemu Slovanu.

J. KUZMA

PEPEL IN EKIPA REPUBLIŠKA PRVAKA

V Portorožu je bila četrta in s tem zadnja letošnja dirka za republiško prvenstvo v kartingu. Na njej so sodelovali tudi celjski tekmovalci AMD Šlander, ki so dosegli svoj dokaj največji uspeh saj so osvojili dva naslova republiškega prvaka.

V četrti dirki med najboljšimi mladinci republike je prepričljivo zmagal celjski tekmovalec Aleš Pepel in s to zmago postal nov republiški prvak. Matjaž Pečolar je tretji. Nastopili pa sta še Peter Kranjc in Marjan Livk, ki sta dosegla slabše rezultate.

V konkurenci članov do 100 ccm sta v četrti dirki celjska tekmovalca Alojz Prek in Jure Bitenc osvojila četrto oz. peto mesto. Marjan Gorenc pa je bil trinajsti.

V odsotnosti Karla Bužana je v najtežji skupini do 125 ccm presenetil drugi celjski tekmovalec Franc Kralj, ki je osvojil odlično drugo mesto in s tem prispeval, da je celjska ekipa osvojila drugo mesto, v skupnem šestevku štirih dirk pa naslov republiškega prvaka. Jakob Wolf je bil deseti in Stanko Krištof enajsti.

Celjski tekmovalci bodo prihodnjo nedeljo v Beogradu nastopili v zadnji dirki za naslov državnega prvaka.

J. KUZMA

USPEŠNI V TENISU

S prvo hokejsko tekmo v Mestnem parku se je končala tudi sezona sekcije za tenis pri HDK Celje. Res da še nekateri najbolj »vroči« igralci vadijo te dni v Mestnem parku, toda »uradno« se je sezona končala in tekmovalci so izvedli tudi klubska prvenstva v vseh starostnih kategorijah.

Prvaki Celja:

Mlajši pionirji: Veber, Hlačar in Turnšek;
Starejši pionirji: Kukovič, Krivec, Ernst;
Mladinci: Sader, Vrhovec, Vovk;
Člani: Furlan, Simončič, Stojan, Jezernik in
Veterani: Godnik, Belcer, Kopač, Klinger in Orač.

Podpredsednik teniške sekcije pri HDK Celje **Tomaž Štolfa:** »V letošnjem letu smo nastopili na številnih tekmovanjih. 160 aktivnih članov je vadilo na štirih igriščih v Mestnem parku. Med ostalim smo organizirali odprto prvenstvo ob občinskem prazniku Celja, slovenski pokal pionirjev ter kvalifikacijsko tekmovanje za Tedijev memorial. Poleg vseh obveznih srečanj smo se srečali še s športniki Ptuja in Rogaške Slatine.

Za še večji razmah tenisa pri nas bi nujno potrebovali več peščenih igrišč. Tenis ima namreč vse več in več pristašev. V zimskih mesecih bomo koristili zračno dvorano na Golovcu in tako obdržali kondicijo za prihodnjo sezono.«

J. KUZMA

35 LET KZ SLOVENIJE

V Ljubljani je bil slavnostni zbor ob 35-letnici ustanovitve KOŠARKARSKE ZVEZE SLOVENIJE, kjer so pregledali in ocenili dosedanje delo ter seveda sprejeli ali vsaj nakazali košarkarske smernice v naši republiki za prihodnja leta.

Ob slavnostni prireditvi 35-letnice KZS so podelili tudi posebna priznanja. Zlato priznanje je s širšega celjskega področja dobil za delo na košarkarskem področju MATJAŽ NATEK iz Šoštanja, srebrna pa MILE ČEPIN, JOŽE GERŠAK in JOŽE RAJTMAJER iz Celja, RUDI PUR iz Žalca, FERDO PAK iz Rogaške Slatine in JERNEJ STVARNIK iz Šoštanja.

Izvolili so tudi novo vodstvo KZS, kjer je med tremi podpredsedniki tudi ALEŠ ILC iz Celja, sicer sekretar Občinske konference ZKS Celje ter predsednik skupščine TKS Celje.

TONE VRABL

I. CELJSKI KOLESARSKI MARATON

5. oktober leta 1980 je mimo in mimo je tudi I. celjski kolesarski maraton na progi dolgi 80 kilometrov s startom in ciljem na Trgu V. kongresa v Celju ter z »obvožnjo« glavnih krajev kot so Griže, Prebold, Šentrupert, Letuš, Mozirje, Šoštanj, Velenje, Dobrna, Vojnik in ponovno Celje.

Kolesarjenje postaja v Sloveniji vse bolj popularno in z njim tudi podobni maratoni, kot je bil »celjski«. Prišlo je kar 350 udeležencev iz 37 slovenskih mest, kar je za uvod v prireditev, ki naj bi postala tradicionalna, več kot dovolj. Najstarejša udeleženca I. celjskega kolesarskega maratona sta bila ALOJZ FAJDIGA iz Maribora ter FRANC DOLINŠEK iz Medloga pri Celju, oba pa sta letos v 71. letu življenja, kar pa ni bil problem, da ne bi proge prevozila. Najmlajši udeleženec je bil devetletni TOMAŽ PODJED iz Kamnika.

I. celjski kolesarski maraton so omogočile organizacije združenega dela Celje ter seveda skupina kolesarskih entuziastov na čelu s trojko ACOM IBRAIMOVOM, MITJOM ČMEROM in EDIJEM STEPIŠNIKOM. Uvod v I. celjski kolesarski maraton je uspel, to pa je tudi dober uvod v zaključne priprave za ustanovitev kolesarskega društva v Celju. To naj bi bilo med 20. in 25. oktobrom.

Tekst: TONE VRABL
Foto: VALENTIN DAVID

NA KRATKO

SEJA IO TKS V ŠMARJU PRI JELŠAH

Danes je v Šmarju pri Jelšah seja Izvršnega odbora TKS, kjer bodo med drugim obravnavali:

1. osnutek samoupravnega sporazuma o temeljih plana TKS Slovenije za obdobje 1981–85

(Šmarčani predlagajo: »... **samoupravni sporazum je za nas neugoden, saj nam vzame velik del že tako manjkajočih sredstev za naše dejavnost. Zavzeti se moramo predvsem zato, da bi manj razvita in mejna področja prispevala manj kot druge občine, torej se zavzemamo za različne prispevke za skupni program. Istočasno je potrebno spremeniti tudi solidarnostne kriterije, ki so popolnoma drugačni v TK kot v drugih interesnih skupnostih.**«

2. Ocena stanja do razmer ter programska usmerjenost,
3. priprava gradiv za skupščino TKS in
4. razprava o tekoči problematiki (»... obravnavali oz. sestavili program aktivnosti za izvedbo akcije NNNP 80–81 ...«)!

TV

DVE TRETJI MESTI

Na republiškem kegljaškem prvenstvu posameznikov so imeli Celjani kar 12 finalistov. Največji uspeh sta dosegla Stanko Naraks in Lojzka Bajde, saj sta oba osvojila tretje mesto! Najboljši celjski predstavniki so si zagotovili tudi nastop na državnem prvenstvu.

ELKROJ : VRANSKO 1:11

Kadeti Vranskega so v okviru MNZ Celje gostovali v Mozirju in katastrofalno premagali Elkroj 11:1. Strelci za Vransko Druškovič 5, Durič 3 ter Kolar, Denžič in Čulk po enega, za Elkroj pa iz 11. metrovke Gostečnik. Sodil je Momčilo Miletić iz Celja. V prihodnjem kolu igra Vransko doma proti Lastovki iz Polzele.

MLADINCI REMIZIRALI

Mladinci Vranskega so v republiški ligi C skupina igrali doma neodločeno 2:2 z Mariborom. Strelca sta bila Aleš in Goropevšek, sodil je Momčilo Miletić, v prihodnjem kolu pa bodo igrali z Osankarico.

MILAN BRIŠNIK

ŽALEC : KLADIVAR 2:3

Kadeti Kladivarja iz Celja so v borbi za točke premagali Žalec 3:2. Gole so dali za Kladivar Gologranc 2 in Škedelj 1 ter za Žalec Vinder in Verstovšek. V predtekmi so pionirji Kladivarja premagali pionirje Žalca 6:2.

ZMAGA LIBELE NAD APOLLONOM IZ GRČIJE

Košarkarji Libele se vneto pod vodstvom trenerja Zmaga Sagadina pripravljajo na novo tekmovalno sezono. Naporni vadbi sledijo prijateljske tekme. Tako so v ponedeljek zvečer na Golovcu igrali prijateljsko mednarodno tekmo s članom I. grške lige Apollonom. V močno spremenjeni postavi, čeprav oslabljeni brez Golca in Muhe, so Celjani zmagali s 102:85 (47:40).

V vrstah Libele smo srečali nove igralce – Aničića, Musovića, Pribanovića, Kafedžića in povratnika Trobiša. Skratka – moštvo Libele bo v novi tekmovalni sezoni močno spremenjeno. Tako kljub zmagi v tem srečanju z Grki Libela še ni pokazala svoje prave vrednosti. Moštvo še ni uigrano in trener Zmago Sagadin poizkuša iz novih igralcev iztisniti kar največ, nov slog igre, uigranost in učinkovitost. Celjani so večji del te tekme imeli v svojih rokah, gostje pa so v II. polčasu celo večkrat povedli.

Bila je to povprečna košarkaška predstava, ki ji je prisostvovalo le 50 gledalcev v dvorani Golovec. Najbolj učinkoviti za Libelo so bili – Hauptman 27, Medved 24, Pribanović 22 in Janžek 8 košev, za goste pa Konstans 28, Petropulos 18 in Kommatas 12 košev.

K. JUG

NAPREDEK ŽENSKE KOŠARKE V CELJU

V soboto je bilo zaključeno tekmovanje v republiških ligah za mladinke, ki so tekmovale v štirih ligah – vzhod, Gorenjska, Primorska in Center. Nastopilo je 24 ekip. Mlade Celjanke, katerih povprečna starost je 16 let, so nastopale v ligi Center in zasedle dobro 2. mesto, ki jih v republiškem merilu razvršča od 4. do 8. mesta. K dobri uvrstitvi so največ prispevale: Lenka Cerjak 134 košev, Janja Božič 120, Andreja Aleksić 118, Damjana Golavšek 112, Majda Benković 67, Vlasta Knez 32, Anita Centrih 24, Andreja Jančar 22 in druge.

Ženska košarka, še predvsem v vrstah pionirk in mladink, pa se uspešno uveljavlja tudi v šmarski, velenjski, žalski in konjiški občini. Pogoji za njen razvoj so, žal pa primanjkuje več trenerjev, ki bi bdeli nad strokovno vadbo z žensko mladino.

KAREL JUG

TRI EKIPE SAVINJČANA

Ob krajevnem prazniku Polzele so med drugim pripravili tudi ekipni šahovski turnir, kjer je nastopilo sedem ekip, prva tri mesta pa so osvojile prva, druga in tretja ekipa ŠK Savinjčan iz Šempetra. Domačini so osvojili peto mesto.

MEMORIAL FRANCA ŠTORMANA

Šahisti pri Društvu invalidov Žalec so pripravili turnir v spomin na odličnega mentorja ter delovnega člana Franca Stormana, ki je umrl pred dvemi leti. Med enajstimi udeleženci je zmagal Primožič pred Habetom, Leskoškom itd.

JOŽE GROBELNIK

REPUBLIŠKO PRVENSTVO V SKOKIH

SD Braslovče je v nedeljo pripravilo republiško prvenstvo na 10 in 25 m skakalnici prevlečeni s plastično maso za mlajše in starejše cicibane. Nastopilo je 54 tekmovalcev iz 11. slovenskih klubov. Pri mlajših cicibanih je zmagal Knafel iz Jesenic, Ažman je bil deveti in Ambrožič štirinajsti (oba iz Braslovč). Pri starejših cicibanih je zmagal Pušnik iz Velenja, Posedel je bil enajsti, Bogel sedemnajsti, Hanžič dvajseti (vsi Braslovče) itd.

Med tednom pa so pripravili medobčinsko tekmovanje. Pri cicibanih je zmagal Čepelnik iz Velenja, pri starejših cicibanih Pušnik iz Velenja, pri starejših pionirjih Jager iz Braslovč, med mladinci Kralj iz Braslovč in pri članih Tanjšek iz Andraža.

T. TAVČAR

NOV PORAZ RUDARJA

Nogometaši Rudarja iz Velenja so gostovali v Bihaču proti Jedinstvu in po izenačeni igri izgubili z 1:0. Na lestvici so enajsti in imajo sedem točk. V prihodnjem kolu bodo igrali doma proti Spartaku.

ŠMARTNO DRUGO

V republiški ligi so nogometaši Kladivarja doživeli nov poraz in to doma v srečanju proti Rudarju iz Trbovelj 2:1. Prvi so prišli v vodstvo Celjani preko Mujiča že v tretji minuti, toda gostje so pozneje z odlično obrambo odbili vse napade Celjanov in preko hitrih protinapadov dosegli dva zadetka ter zmago.

Moštvo Šmartnega je uspelo v gosteh proti Iliriji. Igrali so nič proti nič in s tem obdržali drugo mesto. V prihodnjem kolu bo igral Kladivar v Izoli, Šmartno pa doma s Slovanom.

DERBI BREZ ODLOČITVE

V vzhodni republiški ligi je bil derbi v Ptuju, kjer je domača ekipa, ki je trenutno vodeča, igrala neodločeno 2:2 proti Elkroju iz Mozirja. Steklar iz Rogaške Slatine je presenetljivo izgubil proti Fužinarju v gosteh 0:4, z enakim rezultatom pa je doma izgubila selekcija Savinjske proti Kovinarju. Na lestvici je Elkroj tretji, Unior, ki je premagal Pragersko 3:1, peti, Savinjska šesta in Steklar osmi. V prihodnjem kolu bodo igrali: Elkroj – Kovinar, Savinjska – Pragersko in Unior – Steklar.

J. KUZMA

ŠE NAPREJ GABERJE

V nadaljevanju občinskega prvenstva v malem nogometu so bili v 18. kolu doseženi naslednji rezultati: JLA – Skavti 4:11, Penal – Aškerčeva 1:8, Vitezi – Gaberje 50 3:6, Otok – Škorpioni 1:3, Gaberje 39 – Celeia 1:0, Golovec – Azuri 1:10 in Grofija – Obrtnik 6:2.

Po 18. kolu: Gaberje 50 31 točk, Aškerčeva 30, Grofija 26, Skavti 25, Penal 20, Azuri in Gaberje 39 19, Vitezi 17, Otok 16, JLA 15, Celeia 14, Škorpioni 7, Golovec in Obrtniki 5 točk.

Med strelci so najboljši Savič 34, Muršič 33, Bratec in Štrukelj 25, Kolenc 25 in Naraks 24 zadetkov.

5200 NASTOPAJOČIH

OZTK Žalec je pripravila v Preboldu občinsko prvenstvo v jesenskem krosu. Nastopilo je 500 tekmovalcev, v polfinalu ter na šolskih krajevnih krosih pa kar 5200 tekmovalcev. Zmagovalci: mlajše pionirke – letnik 1968 Darinka Marčinko (Prebold), ml. pionirke letnik 1967 Ivica Pevnik (Polzela), st. pionirke Lilijana Vincekovič (Prebold), ml. pionirji letnik 1968, Aleš Jevšenek (Žalec), ml. pionirji letnik 1967, Damjan Rogl (Griže), st. pionirji Srečko Kokot (Griže), st. pionirke Irena Strožič (Žalec), ml. mladinci, Igor Turnšek (Prebold), ml. mladinke, Zvonka Leskovšek (Žalec), članice, Mojca Jeraj (VVZ Žalec) in člani, Marjan Plevčak (SK Prebold)!

T. T.

klima celje

NIKOLI NISO POZNALI IZGUB!

Novi proizvodni prostori za 30-letnico samoupravljanja

V petek, 26. septembra so v delovni organizaciji KLIMA Celje slavnostno izročili namenu nove proizvodne in delovne prostore, ki bodo neposredno služili temeljni organizaciji združenega dela MONTAŽNA PROIZVODNJA. Z novimi prostori so pridobili 1500 kvadratnih metrov proizvodne površine in 350 ostale, s katerimi so zelo izboljšali delovne pogoje. Predvsem pa novi proizvodni prostori pomenijo novo spodbudo in pogoj za uresničitev vseh tistih razvojnih ciljev, ki so jih zapisali v svoje proizvodne načrte: to pa sta v glavnem dvig produktivnosti in izboljšanje poslovnih rezultatov.

Pa se spomnimo začetkov delovne organizacije KLIMA! Kot večina celjskih delovnih organizacij segajo začetki v začetek tega stoletja, po vojni pa je iz majhnega zasebnega obrata kmalu zraslo industrijsko podjetje. Leta 1947 so bile to INŠTALACIJE, ki so se leta 1951 preimenovale v KOVINSKO PODJETJE CELJE. Ime KLIMA so začeli uporabljati šele leta 1966. V zadnjih 30 letih je delovna organizacija nekajkrat povečala svoje proizvodne prostore, število zaposlenih pa je od 94 v letu 1950 zraslo na sedanje – 724 v letošnjem letu.

KLIMA je vsa leta svojega obstoja solidno poslovala in nikoli ni poznala izgub. Največja vzpona delovne organizacije pa so zabeležili po letu 1960 ter nato po letu 1975. Tudi takrat so bili glavni razlogi za vzpon novi proizvodni prostori, v katerih se je proizvodnja lahko razmahnila, poleg tega sta se oblikovali temeljni organizaciji združenega dela in sicer TOZD INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA in TOZD MONTAŽNA PROIZVODNJA in oblikovala se je delovna skupnost skupnih služb.

KLIMA Celje se že nekaj let uvršča med najpomembnejše jugoslovanske proizvajalce klimatskih in prezračevalnih naprav, predvsem za industrijske namene in ladjedelništvo. Od novembra 1978 je združena v SOZD IMP Ljubljana, s katerim jo povezujejo enake dejavnosti, podobni problemi in razvojne usmeritve.

S svojim proizvodnim programom se delovna organizacija KLIMA pomembno vključuje v perečo problematiko povezano z varstvom okolja, humanizacijo dela in ustvarjanjem takih pogojev mikroklime, kot jo narekujejo tehnološke potrebe in nujnost zaščite delavca v njegovi delovni sredini. V zadnjem času spremenjena pojmovanja o tej zaščiti so še spodbudila proizvodnjo najrazličnejših aerotermičnih naprav. Tako se v tekstilni industriji, tobačni, živilski in drugi uveljavlja oprema za samodejno uravnavanje količine in kakovosti zraka, pri čemer gre za postopek bolj ali manj popolne klimatizacije, za ogrevanje, hlajenje, vlaženje in filtriranje zraka ter podobno. V sodobnih opekarnah so nepogrešljive sušilne naprave, vedno več pa je tudi naprav za dušenje zvoka, opreme za prezračevanje in klimatizacijo ladij, staj in hlevov, za zajemanje in koristno uporabo odpadne toplote.

V jedru takšnega obsežnega programa so ventilatorji raznih izvedb, oblik, značilnosti in namenov, izmenjevalci toplote, razni filtri, glušilci in drugo. Energetska kriza, ki dobiva v svetu in pri nas tudi dolgoročnejši značaj, je neposreden izziv KLIMI, ki jih sili v poglobljeno preučevanje novih pristopov in rešitev ter izboljšav svojih izdelkov in s katerimi bi prispevali pomemben delež h gospodarnejšemu izkoriščanju različnih vrst energije. Omenjena področja spadajo v glavnem v sklop proizvodnih nalog in dejavnosti tozda Industrijske proizvodnje.

Pa nekaj več besed še o tozdu Montažna proizvodnja, iz katere je KLIMA pravzaprav izšla, in je ob 30-letnici samoupravljanja tudi pridobil z novimi prostori okrog 1500 kvadratnih metrov proizvodne ter 350 metrov druge površine. Kako so se na ta način izboljšali delovni pogoji ter razširile možnosti za uresničitev vse razvojnih ciljev, je jasno razvidno tudi iz priloženih fotografij. V okviru tega tozda sta organizirana dva oddelka – kleparski in ključavničarski, ki sta v bistvu sestavni del montažne dejavnosti tozda. V novih prostorih bodo opravljali dela, katera bi sicer morali opraviti na terenu, v veliko težjih in neprimernejših prostorih. Poleg tega, da bo delo v novih prostorih opravljeno hitreje in bolje, bodo v njih našli delo tudi monterji, ki terenskega dela ne bodo več zmogli. Prav gotovo pa bodo v prihodnje doseženi še boljši poslovni rezultati, čeprav so sedanji v iztekajočem srednjeročnem obdobju tudi zelo spodbudni: število delavcev se je od 136 v letu 1976 povečalo na 181 v letošnjem letu, medtem ko se je realizacija v istem času povečala od 60 milijonov dinarjev na 210 milijonov, dohodek pa od 25 milijonov na 78 milijonov dinarjev; skladi pa so tudi bolj polni in sicer od 2,8 milijona so se sedaj napolnili že s 25 milijoni dinarjev. Tozd pa se s prehodom na novo tehnologijo izdelave kanalov, s pridobitvijo strojne opreme in ob novih prostorih uveljavlja vse bolj kot vodilni proizvajalec industrijske klimatizacije pri nas.

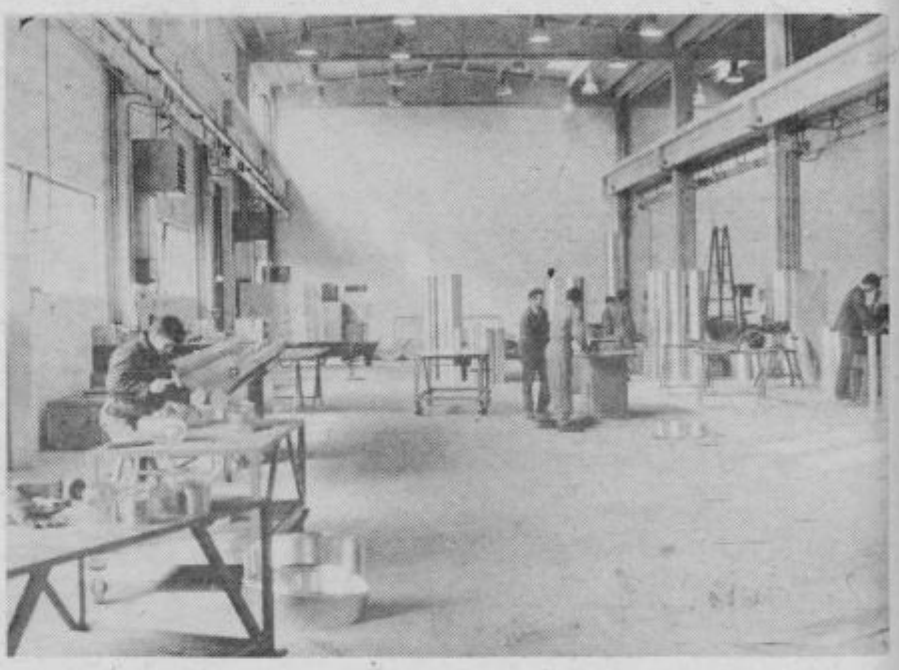

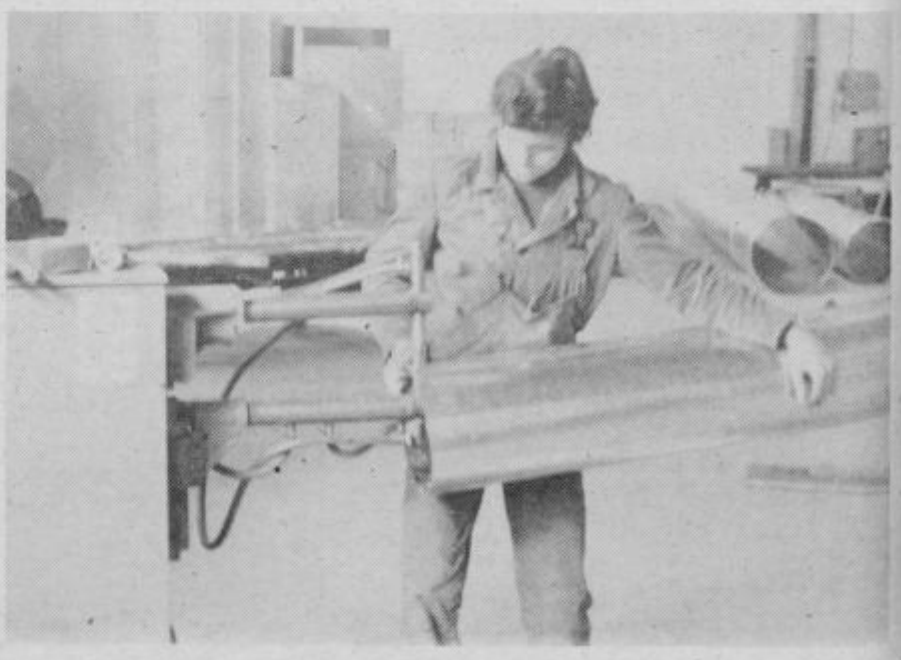

JUTEKS ŽALEC

IZVOZ POMENI TRDNOST

Letos bodo izvozili za deset milijonov dolarjev

Skupina Žalčanov je pričela leta 1939 na pobudo Vilka Senice z investicijskimi deli za izgradnjo tovarne za predelavo jute. Že leto dni kasneje so prišli na trg prvi proizvodi iz jute. Ko se danes v Juteksu ozirajo na 41 letno zgodovino te tovarne, se spominjajo težkih časov, ko je bilo treba zastaviti vse cilje za to, da so prebrodili krizna obdobja. Posebej težko je bilo po drugi svetovni vojni, v času informbiroja, ko ni bilo surovin, pomožnih materialov, da o rezervnih delih in strojni opremi niti ne govorimo. Vsak, še tako zahteven rezervni del so morali napraviti doma, iz domačega materiala, največkrat odpadnega železa. V prvih dvajsetih letih obstoja tovarne so bili napori delavcev izredno veliki. Treba je bilo izpolniti planske dokumente in ker prostih sobot še ni bilo, so marsikaj postorili tudi ob nedeljah. S postavitvijo predilnice za juto je kolektiv že bolje zadihal in standard delavcev se je že izenačeval s standardom zaposlenih v drugih tekstilnih tovarnah. Razmere so se še izboljšale, ko so postavili obrate za izdelavo talnih oblog. Zadnje čase pa vse več pozornosti namenjajo stanovanjski problematiki delavcev.

Ko so lani v Juteksu praznovali 40-letnico obstoja tovarne, so položili temeljni kamen na Ložnici, kjer bo v naslednjih letih zrasla nova, sodobna tovarna za proizvodnjo PVC talnih oblog na penasti podlagi. S postavitvijo nove tovarne, z dograditvijo novih objektov, z novo opremo in izboljšano tehnologijo, začenja Juteks novo obdobje, ki pomeni boljše delovne pogoje in boljše uspehe poslovanja.

PREDVSEM UVOŽENE SUROVINE

V Juteksu so se danes kljub težjim pogojem gospodarjenja dobro znašli. Njihov cilj je več izvažati in manj uvažati. Položaj je takšen, da bi morali trenutno skoraj vse izdelke izvoziti, če bi želeli zadostiti vsem potrebam za uvoz surovin. Znano je namreč, da so Juteksovi izdelki narejeni v glavnem na osnovi uvoženih surovin. Jute ni mogoče nadomestiti z nobenimi domačimi surovinami, medtem ko so PVC talne obloge narejene z materiali, ki izvirajo iz petrokemije. To pa pomeni, da so materiali v celoti uvoženi ali pa je uvožena njihova osnovna komponenta. Vse materiale, ki jih dobijo doma, morajo zato delno plačati v devizah in vrednost porabljenih sredstev močno raste.

VSE SILE ZA IZVOZ

Jutine izdelke v glavnem izvažajo. Izvoz obsega kar sedemdeset odstotkov proizvodnje. 15 odstotkov jutinih izdelkov nujno potrebujejo za lastno proizvodnjo toplega poda in tako ostane za prodajo doma le 15 odstotkov proizvodnje, kar pomeni nekaj več kot tristo ton letno. Kljub temu, da proizvodni stroški strmo naraščajo, prodajnih cen doma ne morejo zviševati. Kvečjemu za največ petnajst odstotkov, kar ne more nadomestiti vseh povišanih proizvodnih stroškov. Dohodek, ki ga ustvarjajo v TOZD Juta, je veliko premajhen za pokritje tekočih potreb, obnovo stavb in strojne opreme, da razširjene reprodukcije niti ne omenjamo. Poleg tega je jutine izdelke izredno težko prodajati na zahodnem trgu. Tam imajo namreč nerazvite države močne carinske olajšave, medtem ko je treba plačati za Juteksovo blago več kot dvajset odstotkov carine. Kljub temu jim je uspelo zagotoviti prodajo na zahodnem tržišču. Ne le to, tudi povečali so jo, prav tako pa so povečali tudi prodajne cene.

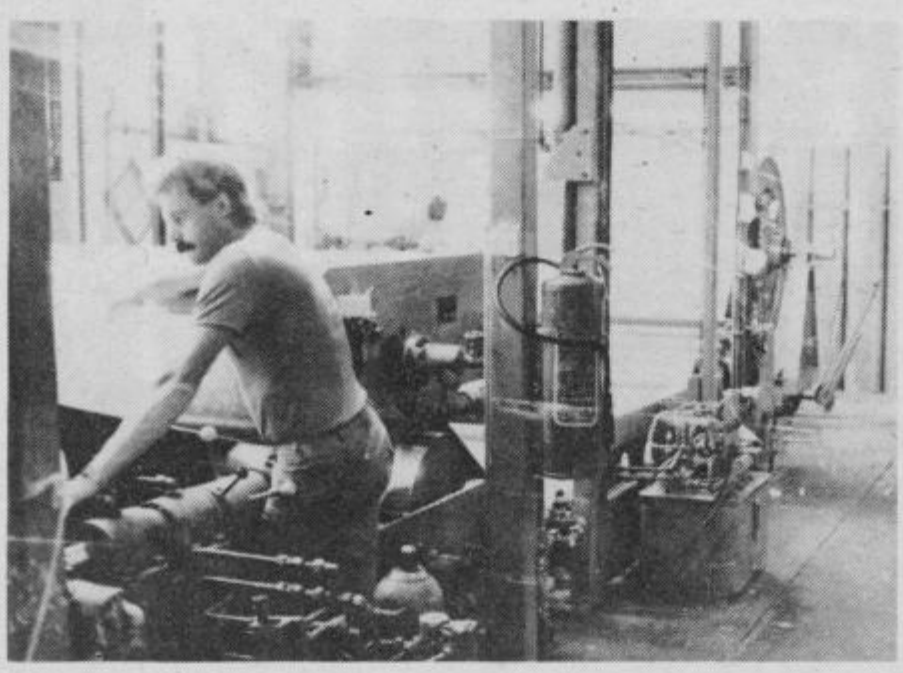

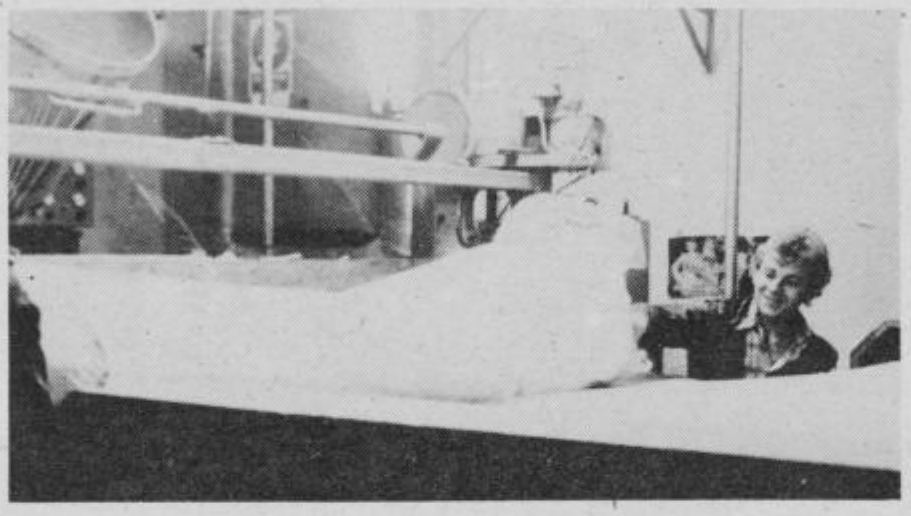

TALNE OBLOGE NA OLIMPIADI

Tudi s prodajo talnih oblog na zahodno tržišče je težko. Vedeti je namreč treba, da so zahodne države domovina talnih oblog. To pa pomeni, da je treba prodajati blago, ki je zares kakovostno in sorazmerno poceni. Juteks mora za talne obloge uvoziti skoraj vse surovine iz zahodnih držav. Visoke cene surovin, vedno višji stroški uvoza, carine in ostalo povzročajo visoko proizvodno ceno. Tako je težko biti konkurenčen na zahodnem tržišču. Izredno veliko toplega poda so letos izvozili v Sovjetsko zvezo, še zlasti v času priprav na olimpijske igre. Zaradi nujnosti izvoza izdelkov imajo sedaj doma resne probleme, ker ne morejo ugoditi vsem željam. Kljub temu, da bo letos izvoz znašal kar deset milijonov ameriških dolarjev, pa je treba velik del deviznih sredstev pridobiti na osnovi samoupravnih sporazumov z delovnimi organizacijami, ki veliko več izvažajo kot uvažajo.

PROIZVODNJA V TOZD JUTA

TOZD Juta predeluje v svojih obratih jutina vlakna v prejo, sukanec, tkanine in konfekcijske izdelke. Največja uporaba preje in sukancev je v industriji preprog. Uporabnost jutinih tkanin pa je izredno široka. Potrebujejo jih pri proizvodnji talnih oblog, za bitumenske izolacije, metražni ovojni material, za modne in dekorativne izdelke ter za izdelavo embalaže. V TOZD Juta v obratu šivalnice izdelujejo tudi različne konfekcijske izdelke, šivajo cevi, slamarice ter druge izdelke po naročilu kupcev. Popolnoma nov Juteksov proizvod so mrežaste tekstilije, ki služijo kot armatura za ojačanje vrste izdelkov (kuverte, embalaža, armiranje plastike...)

THERMOTAL OSVOJIL SODOBNE LJUDI

V TOZD Talne obloge izdelujejo predvsem PVC talne obloge v dveh osnovnih izvedbah: THERMOTAL PVC in SUPERTRED PVC. Thermotal je PVC topli pod na jutini podlagi, sestavljen iz dveh plasti. Podloga je iglana jutina polst, zgornja plast pa je iz PVC, potiskanega v različnih vzorcih in barvah. Podloga daje trajne toplotne in zvočne izolacije, prijeten občitek mehkobe ter preprečuje prehitro utrujenost nog. PVC sloj pa daje talni oblogi odpornost. Thermotal je lahko in enostavno čistiti, vzorci pa so takšni, da zadovoljijo še tako zahtevnega kupca.

ŠIROKA UPORABNOST SUPERTREDA

Supertred je talna obloga na azbestni podlagi. Izdelan je iz treh plasti. Ima odlične izolacijske sposobnosti, neobčutljiv je na vlago, mehak in prijeten za hojo. Razni pohištveni podstavki sploh ne puščajo sledi. Supetrtred ima poleg tega še vzorčno reliefno površino, ki daje še lepši videz in širšo uporabnost. Supertred proizvajajo v dveh kakovostih. Obe sta namenjeni oblaganju tal in sten.

Oba tipa talnih oblog sta primerna za vgraditev v vse stanovanjske prostore in za različne javne ter delovne prostore. Thermotal lahko polagate le v suhe prostore, medtem ko je Supertred primeren tudi za vlažne prostore. Supertred je še posebej primeren za oblaganje sten, predvsem v kuhinjah in kopalnicah, kjer lahko nadomesti keramiko.

KONUS

V LETU 1980 IN POGLED V JUTRI

Dobri devizni učinki in nadomeščanje uvoza z domačimi surovinami

Čeprav smo v izrazitem stabilizacijskem letu, ko smo zlasti priščipnili obseg naložb, kolikor je le mogoče, pa po mnogih podatkih še premalo, izvaja delovna organizacija KONUS iz Slovenskih Konjic, po obsegu in vrednosti do sedaj najobsežnejši investicijski program. Vrednost tega programa je ovrednotena na preko 300 milijonov dinarjev, obsega pa naslednja štiri temeljna področja:

- **novo proizvodnjo netkanih materialov,**
- **novo linijo pri stiskanju plošč in delno modernizacijo opreme za obrat plastike,**
- **povečanje prostorov obrata Loče in oprema za konfekcioniranje rokavic in netkanih materialov,**
- **druge manjše investicije v drugih tozdih v občini Slovenske Konjice, medtem ko bodo večja sredstva izven občine sedeža delovne organizacije KONUS, usmerjena v modernizacijo obrata in povečanje kapacitet za izdelavo copat v Majšperku, pa tudi za modernizacijo usnjarne v Ljutomeru.**

Uresničevanje tega investicijskega programa poteka skoraj brez večjih motenj po predvidenem terminskem koledarju in bo letošnja etapa v njem uresničena brez odstopanj. Vsekakor je pomembno ugotoviti, da bodo vse te investicije večini temeljnih organizacij združenega dela v sklopu delovne organizacije KONUS omogočile tudi pod vse težjimi stabilizacijskimi pogoji gospodarjenja, da nadaljujejo z dosedanjimi ugodnimi trendi poslovanja še zlasti v naslednjem obdobju.

Pa poglejmo, na kakšne polletne poslovne rezultate je oprt ta Konusov poslovni optimizem:

(v milijonih din)

Osnovni elementi celotnega prihodka	Realiz. 1979	Plan 1980	Realiz. 1980	Indeks 4:2	Indeks 4:3
1	2	3	4	5	6
Celotni prihodek	875	1.005	1.065	122	106
Dohodek	258	320	346	134	108
Akumulacija	61	84	110	180	131

S pospeševanjem rentabilnejših proizvodenj, tudi v štirih izmenah in siceršnjo racionalnejšo izrabo delovnega časa, ter vsemi stabilizacijskimi ukrepi, tako splošno družbenimi kot še posebej notranjimi, se je skupna akumulacija v letu 1980 bistveno povečala, kar je še posebej pomembno zaradi financiranja obsežnega razvojnega programa delovne organizacije.

KONUS ima v svojem proizvodnem programu nekatere sodobne in kakovostne proizvode raznih vrst umetnega usnja, netkanih materialov in plastike, ki predstavljajo zamenjavo prej večinoma uvoženih materialov, zlasti za obutveno industrijo in tudi nekatere druge panoge. Vsekakor je Konusov delež pri izravnavanju zunanjetrgovinske bilance velik, o čemer pričajo tudi nekateri podatki o neto deviznih učinkih. V TOZD Umetno usnje je pri dveh glavnih artiklih, konit in celtex in pri njunih skupnih letnih količinah preko 3000 ton, neto deviznega pozitivnega učinka preko 76 milijonov dinarjev. Pri tem je treba še pojasniti, da konit uporabljata Konus in obutvena industrija za izdelavo opetnic in obutve, celtex pa uporablja obutvena industrija prav tako za vložke in obutev. Oba materiala nadomeščata klasično usnje, sta pa cenejša in v celoti odgovarjata po kvaliteti, kot jo mora zagotavljati obutvena industrija.

V drugem tozdu, Koterm, ocenjujejo neto devizni učinek po približni oceni med 10 in 20 milijoni dinarjev. Po zaključeni investiciji v proizvodnji netkanih materialov računajo celo s 75 milijoni deviznega učinka, kar je od lani ustvarjenega – 27 milijonov dinarjev, kar pomemben korak navzgor.

V trenutni situaciji izrednih restrikcijskih ukrepov pri uvozu, ko je mogoče koristiti le 60 odstotkov deviz, doseženih pri izvozu, si v Konusu pridobivajo manjkajoče devizne pravice za uvoz pri neposrednih odjemalcih svojih proizvodov, predvsem pri obutveni industriji, tako, da je proizvodnja vse letošnje leto potekala brez večjih zastojev in pretežno v treh oziroma štirih izmenah.

V Konusu istočasno ugotavljajo spodbudne rezultate, ki jih dosega domača bazična kemijska industrija pri mnogih proizvodih, ki jih je moral Konus še do nedavna uvažati.

Delovni kolektiv vse družine Konusovih tozdov in delovnih skupnosti skupnih služb bo svoj letošnji praznik 30-letnice samoupravljanja uokviril v dobre letošnje poslovne rezultate, ki pa so nedvomno rezultat pravočasne in pametne proizvodne preusmeritve. Tako tudi v prihodnjem obdobju pričakujejo, sicer zmernejšo, rast proizvodnje in akumulativne sposobnosti delovne organizacije.

Montaža dela strojnega parka v temeljni organizaciji združenega dela Tehnična konfekcija.

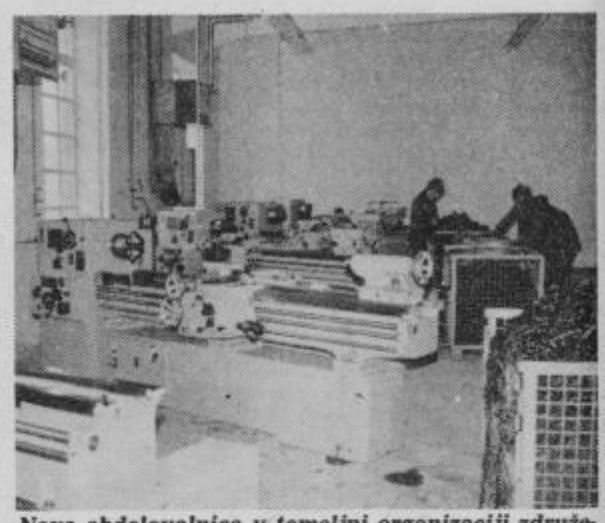

Nova obdelovalnica v temeljni organizaciji združenega dela Koterm.

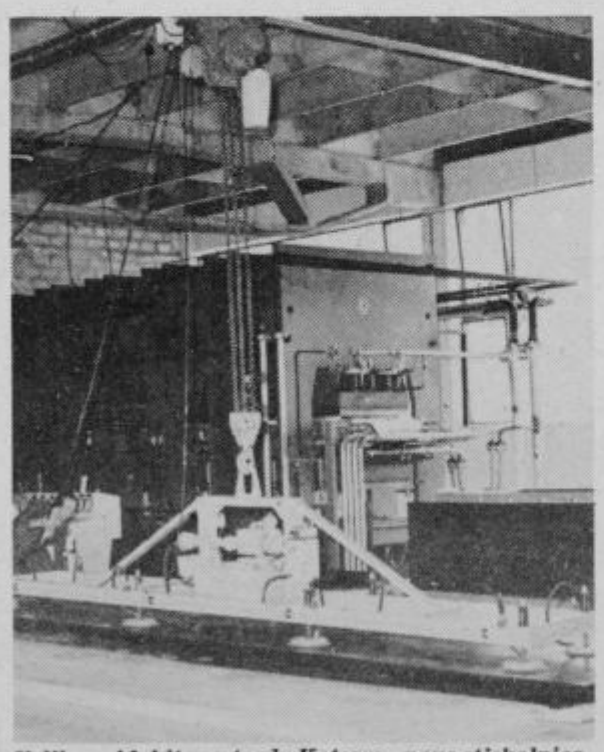

Velika pridobitev v tozdu Koterm – nova stiskalnica.

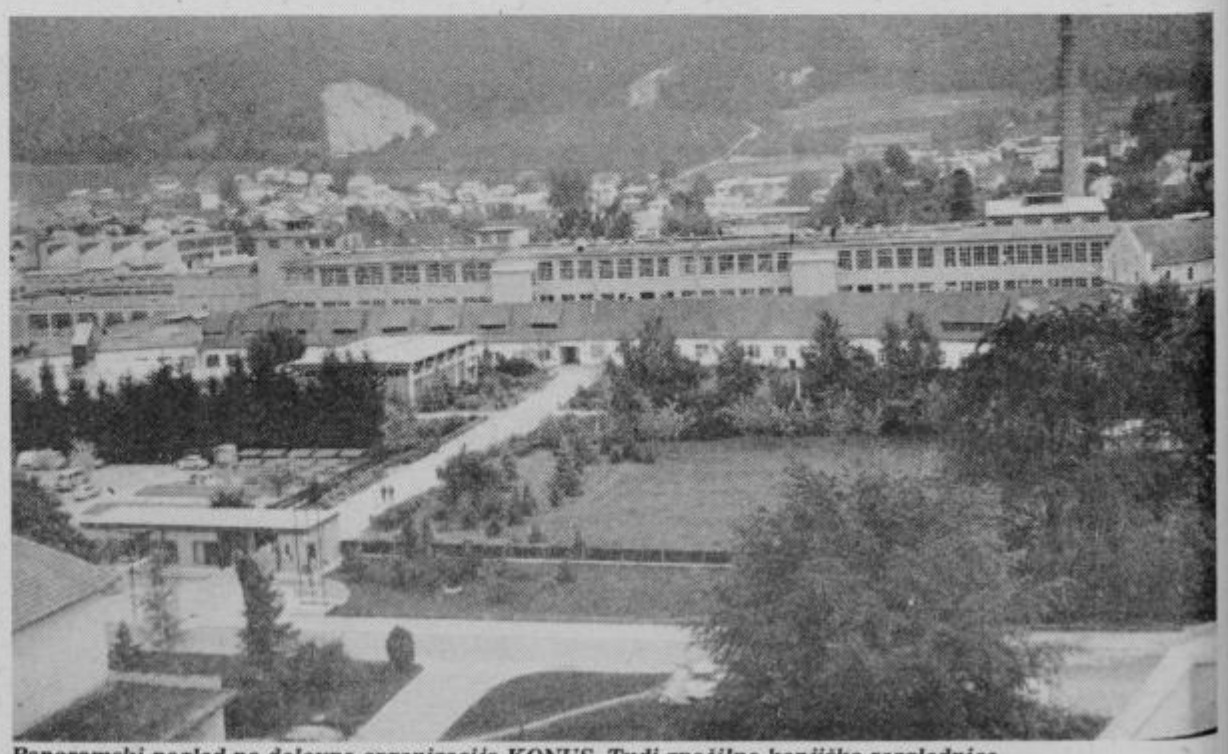

Panoramski pogled na delovno organizacijo KONUS. Tudi značilna konjiška razglednica.

Široka ponudba izdelkov, ki jih je doslej na našem tržišču primanjkovalo, zagotavlja v zreškem UNIORJU povečanje proizvodnje. Kakovost novih izdelkov je porok ne le za prodajo na domačem trgu, kjer je bilo doslej potrebno za tovrstne izdelke odšteti devize, temveč tudi za prodajo na tuja tržišča.

V temeljni organizaciji **Orodje Lenart,** ki se je priključila delovni organizaciji po uspešnem referendumu v preteklem letu, je bilo treba veliko vložiti za preusmeritev iz usnjarske v kovinsko predelovalno industrijo. Letos so že pričeli s proizvodnjo palete škarij (za pločevino, za trs...) ter kovinske embalaže za orodje. V Jugoslaviji doslej teh izdelkov nismo izdelovali in tako bo naša družba lahko prihranila devize, ki jih je doslej namenjala za nakup teh izdelkov.

V Zrečah pa so pričeli izdelovati nove izdelke v nasadnem programu. Tudi te je bilo potrebno doslej v glavnem uvažati. 40 izdelkov ponujajo v tem progamu.

V Vitanju kjer se po posodobitvi obstoječih kapacitet, odločajo za **nov obrat na Doliču,** se že pripravljajo za novo proizvodnjo, za nove izdelke iz programa ročnega orodja.

Leto 1980 predstavlja zaključek srednjeročnega obdobja in veliko prelomnico za UNIOR, saj se v tem letu v glavnem zaključujejo vse investicijske naložbe po sprejetem programu. In kaj so z njimi pridobili?

KOVAŠKA INDUSTRIJA ZREČE

POVEČANJE PROIZVODNJE Z NOVIMI IZDELKI ZA DOMAČE IN TUJE TRŽIŠČE

V temeljni organizaciji Kovaški obrati so pridobili 5 novih kovaških agregatov, kar predstavlja dodatne kovaške zmogljivosti za proizvodnjo odkovkov za domače in predvsem tuje tržišče. Z uvedbo novih taktnih peči, ki bistveno izboljšujejo tehnološke in delovne razmere, se zmanjšuje število potrebnih delavcev za delo ob kovaških agregatih. Istočasno se omogoča izkoriščanje odpadne toplote peči. Pri tej tehnološki spremembi je še posebej pomembna kvaliteta segrevanja narezkov in olajšanje dela. V obratu nareza so aktivirali nov lomilni stroj in montirali potisne naprave zaradi fizičnega olajšanja dela, v obratu orodjarna za proizvodnjo utopnega kovaškega in obrezilnega orodja pa so povečali kapacitete za struženje.

Da bi izboljšali delovne razmere v kovaških obratih, so uredili dodatno ventilacijo in odsesavanje onesnaženega zraka, urejajo pa še ogrevanje določenih delovnih mest. S tem si delovna organizacija prizadeva izboljšati delovne razmere in tako tudi prispevati k večji produktivnosti in zmanjšanju fluktuacije delavcev v proizvodnih obratih.

Za preskrbo kovaških obratov z energijo za ogrevanje kovaških peči s propan-butan plinom, so zgradili nov plinovod in plinsko postajo s priključkom na ruski plin, kar znatno izboljšuje oskrbo s tovrstno energijo.

Zaradi pomanjkanja in neprimernih garderobnih in sanitarnih prostorov je bila v letu 1979 zaključena izgradnja centralnih garderob. Istočasno so v nove sodobne prostore preselili obrate družbene prehrane in uredili vhodni del tovarne. Tako je danes v delovni organizaciji znatno izboljšan družbeni standard vseh delavcev. S temi novostmi je tovarna dobila tudi urejeno podobo.

V temeljni organizaciji Obdelovalni obrati so razširili obstoječe obdelave avtomehanskega in ročnega orodja ter proizvodnjo klešč. Obdelovalnica ročnega orodja je dobila novo galvansko napravo za regeneracijo soli težkih kovin, ki preprečuje onesnaževanje voda. Z vključitvijo nove galvanske naprave v proizvodnjo, popravilom obstoječe galvanske naprave in z novimi pečmi za termično obdelavo z zaščitno atmosfero bodo odpravljena ozka grla pri obdelavi ročnega orodja. V to vrsto proizvodnje vključujejo še dodatne zmogljivosti kalibrirnih stiskalnic, brusilnih in polirnih strojev, strojev za posnemanje in vrsto avtomatov. Za skladiščenje ročnega orodja so pridobili nove prostore v novi industrijski coni, kjer je odprema popolnoma avtomatizirana in so znatno izboljšane delovne razmere za delavke na teh delovnih mestih.

Orodjarna II za proizvodnjo preciznih orodij za obdelavo ročnega orodja, hladno kovanih in sintranih orodij in naprav se je preselila iz utesnjenih in neprimernih prostorov v nove s kakovostnim strojnim parkom. Sposobna je izdelovati naprave in orodja z veliko natančnostjo, kakor to proizvodnja zahteva, pa tudi bolj zapletene proizvodne naprave. Z aktiviranjem vseh strojnih naprav in zasedbo delovnih mest bo možno povečati proizvodnjo orodij in naprav za potrebe delovne organizacije in tržišča.

V temeljni organizaciji Gostinstvo in turizem bodo v letošnjem letu pridobili nov objekt hotela B kategorije Planja v rekreacijsko turističnem centru na Rogli ter dodatne smučarske zmogljivosti in naprave. Z rekonstrukcijo ceste, ki bo približala Roglo dolinskemu delu, bodo povečane gostinske turistične zmogljivosti na območju Zreč in Rogle. S tem bodo bolje izkoristili naravne možnosti, ki jih ta pokrajina nudi za rekreacijski zimski in letni turizem.

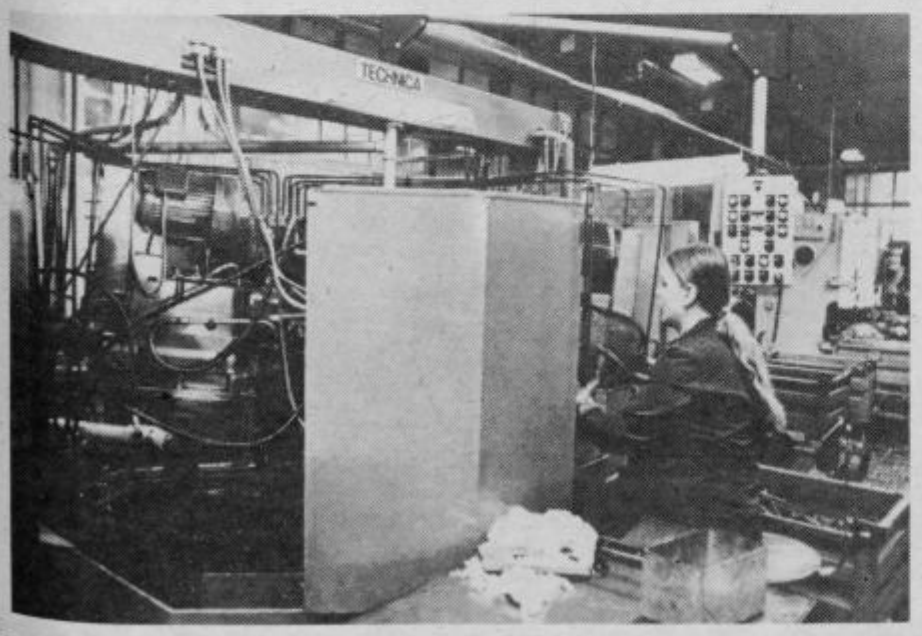

NOVI PROIZVODI V CONEKU IN OPEKARNI LOČE – REZULTAT OPIRANJA NA LASTNE SILE IN POSLOVNE POLITIKE ZREŠKEGA COMETA

Visoka rast industrijske proizvodnje je tudi letos glavna značilnost zreške delovne organizacije COMET. Za 13 odstotkov so jo povečali v primerjavi s preteklim leto, pri tem pa zlasti izstopata dve temeljni organizaciji – CONEK in Opekarna Loče. Nista veliki, vendar je njuno delo veliko. Z znanjem, z njegovo uporabo pri proizvodnji in ob podpori delovne organizacije so razvili tudi tri nove proizvode.

REZALNI STROJI ZA VSO JUGOSLAVIJO

Že nekaj let nazaj segajo prvi poskusi izdelave rezalnih strojev, prilagojenih visokotoražnim brusom, ki jih izdeluje Comet. Iz poskusne proizvodnje so jih v masovno prenesli že lansko leto. Letos se je njihova proizvodnja že toliko razširila, da je v temeljni organizaciji CONEK po vrednosti prerasla osnovno dejavnost – predelavo nekovin. Izdelujejo jih za potrebe vsega jugoslovanskega tržišča. Prav zaradi tega so že v začetku leta razmišljali, zdaj pa tudi sklenili, da bodo proizvodnjo strojev oblikovali v novo temeljno organizacijo v sklopu vzdrževalnih obratov.

KRIOLIT IN PIRIT NAMESTO UVOŽENIH SUROVIN

Istočasno s proizvodnjo strojev v Coneku niso pozabili na osnovno dejavnost – predelavo nekovin. Povečala se je proizvodnja, osvojili pa so tudi dva nova proizvoda za potrebe lastne brusne industrije. Izdelali so kriolit in pirit, ki sta uspešno zamenjala prej uvožene surovine. Tehnološko so to zvrst proizvodnje močno posodobili z lastnim znanjem.

PREPREČILI ONESNAŽEVANJE OKOLJA

Z lastnim znanjem so v Coneku obvladali tehnologijo tudi z ekološkega vidika in s tem preprečili onesnaževanje okolja. To so dosegli z vezavo postopka žganja odpadnih brusov na proces predelave dolomita. Poskus je v celoti uspel in sedaj onesnažujejo ozračje s plini in smradom samo toliko, kolikor dovoljujejo predpisi. Ta način zmanjševanja onesnaževanja so letos predlagali za nagrado inovator 1980.

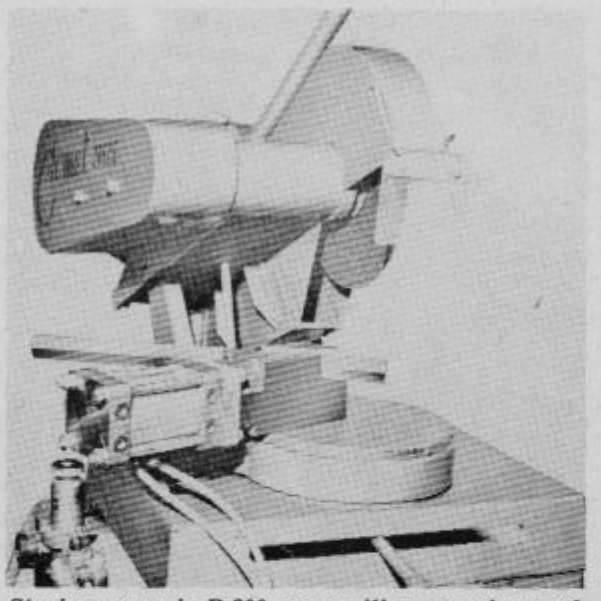

Stroj za rezanje R-300 so razvili v razvojnem oddelku.

OPLEMENITENJE STEKLENIH VLAKEN

Ko se je maja 1978 Opekarna Loče z referendumom priključila delovni organizaciji COMET, so se pričeli pripravljati za novo proizvodnjo. Že nekaj let so namreč v Cometu ugotavljali preveliko odvisnost od uvoza impregnirane steklene tkanine in se zato odločili za investicijsko naložbo, ki bi v prvi fazi zajemala impregnacijo in izsekovanje steklene tkanine brez tkanja. Tehnološko linijo so v lastnih delavnicah, z lastnim znanjem kmalu dogradili, osvojili ustrezno kvaliteto impregnacije za ojačanje brusov, kupili izsekovalni stroj in proizvodnja je stekla. Proizvodnja mrežic, ki služijo kot armatura za rezalne in brusilne plošče.

Z novo proizvodnjo se je v Opekarni bistveno povečal prihodek. Celotna proizvodnja impregniranja je doslej temeljila na uvoženih surovinah. Ravno v tem času že delajo prve poskuse z domačimi materiali, pri čemer pa ugotavljajo, da v Jugoslaviji ni delovne organizacije, ki bi steklene niti kvalitetno tkala. Zato bodo po vsej verjetnosti sami pričeli s tkanjem, če bo le možen uvoz dragih tkalnih strojev. To je eden izmed načrtov za naslednje srednjeročno obdobje, že letos pa pripravljajo še eno linijo za impregnacijo, ki bi bila lahko na osnovi že pridobljenih izkušenj izboljšana. Tako bodo zadovoljili potrebe v Jugoslaviji, prihodnje leto pa že pričakujejo manjši izvoz.

Poleg impregnacije za potrebe brusne industrije načrtujejo na eni izmed linij tudi impregniranje tkanin za potrebe gradbeništva, ki jih moramo doslej tudi skoraj v celoti uvažati.

RAZVOJ TUDI V OPEKARNI

Obrat pletiva oziroma impregnacije bo po vsej verjetnosti omogočil tudi modernizacijo opekarne. V njej želijo odpraviti čimveč ročnega dela, uvesti avtomatiko v surovi proizvodnji, razširiti umetne sušilnice in urediti viličarski uvoz in izvoz iz peči, v kolikor bo to izvedljivo, ker žgejo opeko s pomočjo premoga. Sicer pa, če bi se bili preusmerili na tekoča goriva, bi zašli še v vse drugače težave.

Pa še nekaj je o Opekarni treba povedati. Kot sploh v Cometu, je tudi pri njih vrsta koristnih predlogov in inovacij, poleg tega pa pomembno posega tudi v življenje krajevne skupnosti. Letos ji pomagajo pri ureditvi kanalizacije.

Robert Rebernak in Milan Klinčar sta razvila nov tip sejalnika za fino sejanje.

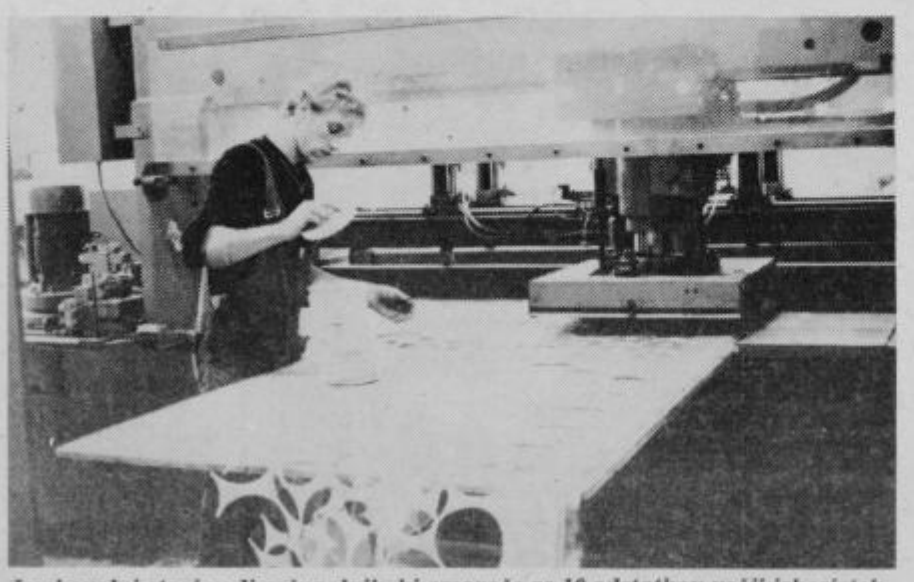

Izsekovalni stroj vodi računalnik, ki omogoča za 10 odstotkov večji izkoristek.

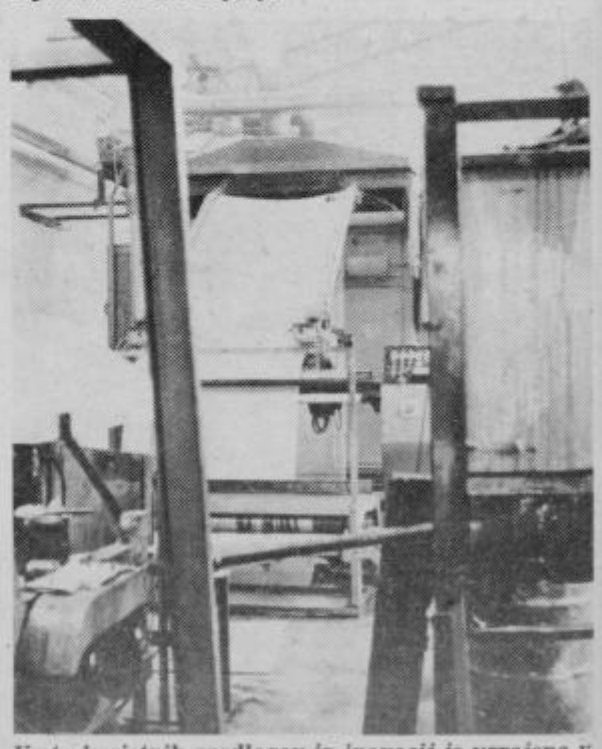

Vrsta koristnih predlogov in inovacij je vgrajena v linijo oplemenitenja brezalkalnega steklenega vlakna.

Elektro Radio

63210 SLOVENSKE KONJICE

Telefon: (063) 750-918, 750-710

OB OBČINSKEM PRAZNIKU SLOVENSKIH KONJIC ISKRENO ČESTITAMO OBČANOM IN SE PRIPOROČAMO S SVOJIMI USLUGAMI

KOMUNALNO PODJETJE SLOVENSKE KONJICE

ČESTITAMO VSEM DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM OB PRAZNIKU OBČINE

pekarna - slaščičarna „Rogla"

ISKRENE ČESTITKE VSEM POTROŠNIKOM IN OBČANOM OB PRAZNIKU OBČINE

mizarstvo SKALA

SLOVENSKE KONJICE

TOVARNIŠKA CESTA 3
TELEFON: 750-025

- Proizvajajamo vse vrste stavbnega pohištva iz lesa in plastike po posebnem naročilu
- Nudimo tudi vse vrste mizarskih uslug, montaže na objektih ter strokovno svetovanje
- Izdelujemo težko prekomorsko embalažo ter opremo za kemično in usnjarsko industrijo

Iskreno čestitamo vsem občanom Slovenskih Konjic ob občinskem prazniku in se priporočamo!

emond n. sol. o.

Ljubljana

industrija stikalne opreme

Temeljna organizacija, n. sol. o.

63210 Slovenske Konjice, Jugoslavija

Telefon (063) 750 073

Iskreno čestitamo vsem delovnim ljudem in občanom ob prazniku občine in se priporočamo z našimi proizvodi kot so: proizvodi stikalne tehnike in avtomatizacije

KOSTROJ

SLOV. KONJICE YUGOSLAVIA

Proizvodnja strojev in opreme za usnjarsko in krznarsko industrijo;

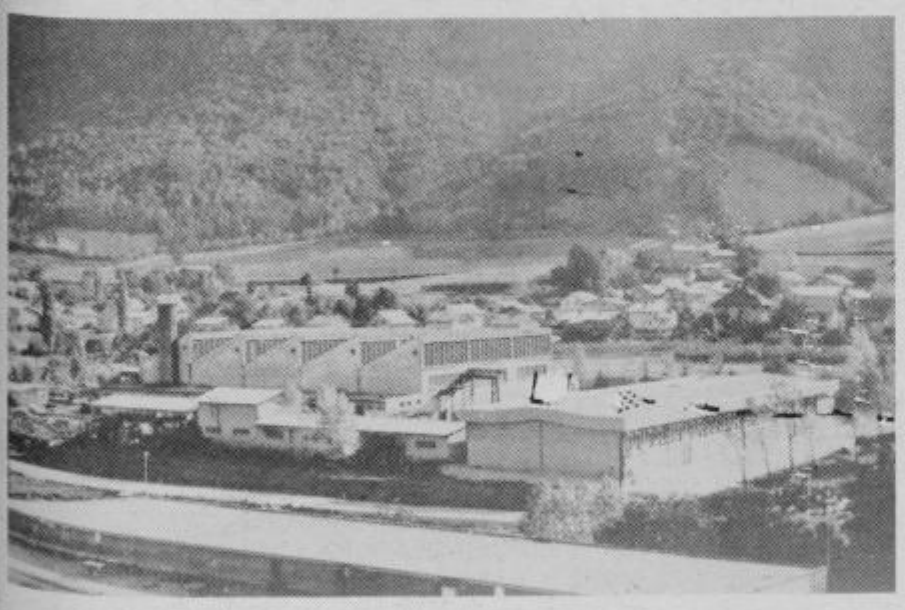

- stroji za abrazivne materiale
- hidravlične stiskalnice vseh vrst
- proizvodnja PVC profilov in iz njih stavbnega pohištva
- in profili za belo tehniko

PLODNO DRUŠTVENO UDEJSTVOVANJE

Delovna organizacija LIP Slovenske Konjice je izredno naklonjena društvenemu življenju, ki je pestro in deluje že 30 let. Naj povemo, katere so te dejavnosti ali aktivnosti delavcev LIP-a: v prvi vrsti je folklora, potem pevsko društvo, strelci, gasilci in športne aktivnosti poleg vrste drugih.

Gasilsko društvo je bilo osnovano na osnovi potreb delovne organizacije. V letošnjem letu so uredili dom, pridobili avto in dodatno opremo. Mladinci - strelci iz TOZD v Oplotnici – pa se bodo zaradi svoje uspešnosti udeležili tudi zveznega tekmovanja na Sutjeski. Folkloristi, ki so tudi na sliki, pa s svojimi nastopi popestrijo kulturne programe ob slovesnostih podjetja in med srečanji med TOZD. Nastopali so tudi izven slovenskih meja in s tem prebili republiške in državne meje – zato je folklora tako rekoč primarna dejavnost.

V vseh TOZD so osnovani tudi pevski zbori, tako deluje v Oplotnici oktet, v Vitanju mešani zbor, v Konjicah pa kar trije zbori, med drugim tudi otroški zbor itd.

Pri tako plodnem društvenem udejstvovanju naj dodamo le še skromno misel – da je tudi to ena izmed toplih vezi povezovanja med člani ene delovne organizacije, po kateri se gotovo krepi tovarištvo, vzajemnost in pripadnost – za kar bi si želeli, da bi oživelo v taki meri tudi drugod.

Ob koncu še iskrene čestitke ob prazniku.

M

OGLASI

PRODAM

KAVČ Bongo prodam. Na Zelenici 9, stan. 57.

2 PARCELI na lepi sončni legi, dostop z avtom (asfalt), prodam. Ponudbe pod: »BLIZU VOJNIKA«.

ZASTAVO 101 konfort, letnik 80 prodam. Tel. 741-008 popoldan.

DVOSOBNO stanovanje, takoj vseljivo v starejši zgradbi v Celju prodam. Šifra: »GOTOVINA«.

FIAT 128 Sport prodam ali zamenjam. Šlandrov trg 9, Žalec.

AMI 8 prodam. Ložnica 35 a, Žalec.

GRADBENO parcelo prodam. Dunđer, Žalec.

KRAVO s teličkom prodam. Kerle Marija, Polule 71, Celje.

JEDILNICO ugodno prodam. Kumperger Štefka, Štore 142 b.

MOPED, dobro ohranjen, dodatno peč in jabolka za prešanje prodam. Justin Vili, Dobrna n.h.

GLOBOK otroški voziček Tribuna prodam. Duša Lesjak, Petrovče 5a. Tel. 063 737-218.

IMV – kombi diesel, letnik 72 prodam. Šrot, Zagrad 56, Celje.

AVTO FORD Escort letnik 76 prodam. Stojan Ivan, Prožinska vas 62, Štore.

DVA VINOGRADA ali enega in hišo z vinsko kletjo 2 km iz Rog. Slatine prodam. Dostop z avtom. Miler Hilda, Ljubljanska 20, Domžale.

OSEBNI avto VW letnik 1962, v voznem stanju ugodno prodam. Ogled od 15. do 16. ure. Goriška ul. 6, Ambrož Kristina.

ČEBELNJAK brez panjev 3 × 3 prodam. Starc Janko, Debro 48b, Laško.

PREPROGO 3,5 × 3 m prodam za 600 ND. Celje, Moše Pijade 8 (v bližini restavracije Kladivar).

HLADILNIK in kotni regal prodam. Ogled po 20. uri. Roman Mužič, Kraigherjeva 28, Celje.

KAVČ, štedilnik in peč prodam. Ponudbe pod: »UGODNO«.

ZASTAVO 101, letnik 1976, prevoženih 50.000 km, cena 75.000 din. Tel 063 25-354 popoldan.

ENOFAZNI motor 2KS, radiatorje in cevi za centralno, vrata in okna z roletami in šipami in dva rabljena soda, prodam po nizki ceni. Lončarič Ivan, Zdravilliška 16, Rimske Toplice.

GRAVIRNI stroj – nov Gravograf IT-2 (popoldanska obrt) prodam. Kličite 063 852-429 od 14. ure dalje.

OLJNO peč Emo 5 prodam. Tel. 25-255, dopoldan.

200 OPEK trajanke, late in štedilnik 4 plin, 2 elektrika, prodam. Savinjska 26, Žalec.

PEČ za centralno kurjavo, rabljeno, litoželezno primerno za vikend ali manjšo stanovanjsko hišo. Je v brezhibnem stanju. Ugodno prodam. Kumer Franc, Pečovnik 51, Tel. 26-941.

RADIOKASETOFON Transylvania in fotoaparat Yashica, poceni prodam. Artnak, Ul. Ivanke Uranjekove 2, Celje.

GUMI voz, rabljen, mlin za žito, prešo na sleme in TV sprejemnik prodam. Žgank Rado, Šešče 64.

FIAT 750, letnik 76, karamboliran ugodno prodam. Škrubelj Slavko, Šešče 18, Prebold. Ogled popoldan.

ČRNINO z brajd prodam. Celjska cesta 5, Žalec.

ZAMRZOVALNO skrinjo poceni prodam. Grobin Anton, Nova vas 45, Šentjur pri Celju.

GLISER izdelava kliček s komandami, prikolico in motorjem Tomos 18 prodam. Inf. na tel. 063 228-36 med 15. in 16. uro.

ZELO ugodno prodam peč za centralno kurjavo s 50 litrskim bojlerjem, 5 radiatorjev z ventili, električni bojler 50 l, 5 oken od tega 3 trodelna z roleto, 10 vrat od tega 2 vhodna. Ogled možen vsak dan pri Krašovec Jože, Breg 77, 63313 Polzela.

AMI 8 ugodno prodam. Korat, Miklošičeva 10, Celje.

CEPLJENO grozdje za mošt in parcelo za vikend prodam. Jože Verbič, Dramlje 37a. Interesenti naj se zglasijo pri Kožuh Antonu, Spodnje Slemene.

KOMBINIRAN štedilnik – večji 2 plin, 4 električne plošče prodam. Plevčak, Okrogarjeva 7.

LEP SPOMENIK iz angleškega črnega marmorja prodam. Glušič Jože, Arja vas 65, 63301 Petrovče.

ZASTAVO 750 športno preurejeno prodam. Tel. 21-755 int. 63.

ZASTAVO 101, letnik 73, poceni prodam. Tel. 730-868.

KOPALNO kad 120 cm, bojler 50 l in kuhalnik na 2 plošči prodam. Tel 063 23-734.

4000 m² travnika – približno ob asfaltni cesti v bližini Rog. Slatine. Voda in elektrika na parceli, prodam. Pojasnila pri Vešligaj, Stritarjeva 16, Rog. Slatina.

HRASTOVA vhodna vrata, rabljena, betonsko korito in predsobno steno z ogledalom prodam. Inf. vsak dan od 16. ure dalje. Nazorjeva 19, Celje.

NOVEJŠO sedežno garnituro, črno-beli TV sprejemnik, hladilnik in el. štedilnik ugodno prodam. Ljubljanska 58, stan. 123 (modri blok).

KOMBI VW prodam ali zamenjam za zastavo 750 (novo) ali 101 staro do 3 leta. Krajnc Bojan, Tratno 4, Grobelno.

OSEBNI avto GS Citroen ugodno prodam. Inf. Pečar Bogdan, Kraigherjeva 24, Celje, dopoldan tel. 25-807.

TRAKTOR Šteyer 18 prodam. Jelen Avgust, Polzela 15a.

INTERESENTE ozimnice obveščam, da prodajam neškropljena kvalitetna obrana jabolka priznanih vrst, tudi za prešanje na domu. Dostop za vsa motorna vozila. Arzenšek Vinko, Razgor, št. 20 pri Ljubečni, Vojnik.

AVTO 750 Lux, letnik 73, cena po dogovoru prodam. Hrovat Cvetka, Primož n.h., Šentjur.

GRADBENO parcelo pri Polzeli prodam. Tel. 061 821-939.

SPALNICO starejšo poceni prodam. Šuster, Zagrad 32a, Celje.

FIAT 750, letnik 76, dobro ohranjen prodam. Cena po dogovoru. Zupanič Marta, Orla vas 24, Braslovče.

ŠKODO 1000 MB prodam. Cena 18.000 din. Justin Zoran, Botričnica 16, Šentjur.

AUDI 100 LS, osebni avto ugodno prodam. Vse informacije vsako popoldne Galerija Prekorje.

TELEVIZOR ISKRA-POLUX, črno bel, napajanje 220 in 12 V, rabljen 2 leti, prodam. Ponudbe pod UGODNO.

KUPIM

HIŠO ali stanovanje kupim. Ponudbe na tel. 210-42 popoldan.

KABINO za Fergusona 35 s cerado ali ogrodje kupim. Brecl Franc, Laška vas 11, Štore.

2 LETI star tovorni avto Mercedes 2–3 toni kupim. Ponudbe pod: »TAKOJ«.

STANOVANJA

MLAD zakonski par išče sobo v Celju ali okolici. Šifra: »CELJE«. Plačata v naprej.

V CELJU oddam ogrevano opremljeno sobo s souporabo kopalnice. Šifra: »STOLPNICA«.

ZAMENJAM dvoinpolsobno novo stanovanje v Novi vasi za enakega v Vojniku. Tel. 25-255 dopoldan.

MIREN, mlad zakonski par išče prazno sobo ali garsonjero v Celju ali bližnji okolici. Soba nama je nujno potrebna. Šifra: »DOBER PLAČNIK«.

ODDAM opremljeno enosobno stanovanje pogoj plačilo za 1 leto naprej in brez otrok. Popovičeva 39 (Selce), Celje.

MLADA zakonca iščeta sobo s souporabo kuhinje. Predplačilo 1–2 leti. Šifra: »SOLIDNA«.

ZDRAVSTVENA delavka išče v Celju garsonjero ali ogrevano sobo s souporabo kopalnice. Cenjene ponudbe pošljite na naslov Marin Polona, Donačka gora 1, 63252 Rogatec.

USLUŽBENKA, samska išče v Celju ogrevano sobo. Šifra: »SOLIDNA«.

MIRNA dijakinja zdravstvene šole nujno išče ogrevano sobo. Šifra: »NOVEMBER«.

NA STANOVANJE vzamem družino na majhno kmetijo. Šifra: »DEDOVANJE«.

ŠTUDENTU oddam sobo. Ponudbe pod: »OKTOBER«.

ZAMENJAM trosobno stanovanje na Otoku za dvoinpolsobno s centralno v Celju. Šifra: »SILVA«.

ZAPOSLITEV

SPREJMEM delavko za priučitev klobučarstva. Tomažin, Tomšičev trg 17.

RAZNO

IZGUBIL se je siamski maček, slep na desno oko. Poštenega najditelja prosim, da ga vrne na naslov: Špes Peter, Gubčeva 4.

KOMUNALA CELJE, TOZD POKOPALIŠKA SLUŽBA,
OBVEŠČA CENJENE OBČANE, DA IZDELUJE NAŠA CVETLIČARNA PO NAROČILU RAZLIČNE ŠOPKE, VENCE IN ARANŽMANE!
SE PRIPOROČAMO!

PREKLICUJEM izgubljeno spričevalo 8. razreda Osemletke I. celjske čete v Celju. Kragolnik Veronika.

MONTAŽO avtoradia in ostale dodatne opreme ter vsa avtoelektrikarska popravila nudim na domu. Pokličite 26-144.

IŠČEM inštruktorja matematike za II. razred gimnazije. Šifra: »MATEMATIKA«.

IŠČEM starejšo žensko za negovanje bolne pokretne mame. Hanuš Hermina, Cesta na Dobrovo 84, Celje. Tel. 24-149 od 14. do 16. ure.

HONORARNO šivam na domu. Ponudbe pod: »ZIMSKI ČAS«.

Knjižnica Edvarda Kardelja v Celju
obvešča
bralce,
da bo v mesecu oktobru opravila čiščenje knjižničnih prostorov,
zaradi tega bodo oddelki občasno poslovali v okrnjenem obsegu.
Knjižnica bo o tem bralce sproti obveščala z obvestili na vratih oddelkov in po potrebi v sredstvih javnega obveščanja.

TOZD OSNOVNA ŠOLA »FRANJA VRUNČA« SLIVNICA PRI CELJU
razpisuje
dela in naloge
kvalificirane kuharice
za nedoločen čas.
Nastop dela takoj.
Prošnjo z dokumentacijo pošljite na svet šole.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta

SVET DELOVNE SKUPNOSTI

UPRAVE SKUPŠČINE OBČINE ŽALEC

OBJAVLJA
PROSTA DELA IN NALOGE ZA:

ANALITIKA za gospodarstvo III.

z zahtevano visoko strokovno izobrazbo ekonomske ali agronomske smeri, strokovni izpit ter 3 leta delovnih izkušenj

Kandidati morajo imeti ustrezne moralnopolitične kvalitete.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev je dostaviti v 15-dneh – po objavi kadrovski službi uprave skupščine občine Žalec.

DO VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI ZAVOD ŠENTJUR PRI CELJU
TOZD VZGOJNO VARSTVENA ORGANIZACIJA ŠENTJUR
razpisuje
prosto delovno mesto
snažilke
za polovični delovni čas (4 ure) za dislocirano enoto Planina.
Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s poizkusnim delom 2 meseca.
Pogoj: končana osnovna šola.
Vloge pošljite na naslov:
Vzgojno varstvena organizacija
Dušana Kvedra 25
Šentjur pri Celju

»AUREA« Celje, Kersnikova 17

objavlja
prosta dela

REFERENTA PRODAJE

Kandidati s srednjo šolsko izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri in dvema letoma ustreznih delovnih izkušenj posredujte svoje vloge na gornji naslov.

Poskusno delo je dvomesečno.

Objava je 15-dnevna.

Odgovore boste prejeli v 15-ih dneh po zaključeni objavi.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi

FRANCA KOVAČA

se zahvaljujeva vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena zahvala Zorki Godler, družini Čretnik, DPD Svoboda Liboje, godbam na pihala, pevskim zborom, planincem, čebelarjem in govornikom.

Žalujoči:
Štefka in Verica.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega

KARLA ŽMAHARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem tistim, ki ste nam izrazili sožalje in položili cvetje ter ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo sekciji Združenja avtoprevoznikov Šentjur za vso pomoč in poslovilni govor, organizaciji ZB NOV – Šentjur in duhovniku za poslovilna govora in opravljen obred. Hkrati izrekamo zahvalo pevcem za občuteno zapete pesmi. Iskrena hvala vsem, prijateljem, znancem in sosedom za kakršno koli pomoč in sočustvovanje.

Žalujoči:
vsi njegovi.

Šentjur, 24. 9. 1980

ZAHVALA

Po krajši, vendar težki bolezni je umrl

VALENTIN ČAS

upokojeni rudar

Zahvaljujemo se vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje ter nam izrekli sožalje. Hvala patronažni sestri tovarišici Dolarjevi za nesebično pomoč v hudih urah, hvala pevskemu zboru Društva invalidov in godbi na pihala iz Zabukovice. Hvala tudi duhovščini in tistim, ki so namesto cvetja darovali za našega pokojnika.

Žalujoča žena Fanika in sin Zdravko

Žalec, 9. oktobra 1980

SVET CENTRA ZA USMERJENO IZOBRAŽEVANJE ŽALEC

objavlja
prosta dela in naloge

ravnatelja.

Pogoji:
- visoka izobrazba pedagoške smeri
- opravljen strokovni izpit
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojnoizobraževalnem delu
- ustrezne moralnopolitične lastnosti
- organizacijske sposobnosti

Pismene prijave z dokazili o strokovnosti in kratkim življenjepisom sprejema razpisna komisija sveta CUI Žalec, ul. Ivanke Uranjekove 6, 15 dni od dneva objave. O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili v 30 dneh.

VIO LAŠKO
TOZD GLASBENA ŠOLA RADEČE

razpisuje
prosta dela in naloge

ravnatelja

(za nedoločen čas).

Pogoji:
- imeti mora z zakonom o glasbeni šoli predpisano izobrazbo,
- opravljen strokovni izpit,
- 5 let pedagoške prakse,
- ustrezne moralno-politične lastnosti.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: VIO LAŠKO TOZD GLASBENA ŠOLA RADEČE – razpisna komisija.

Kandidate bomo o izvidu razpisa pisno obvestili v 30 dneh.

TV SPORED

NEDELJA, 12. 10.

POROČILA (Lj)
ZA NEDELJSKO DOBRO JUTRO: Od vsakega jutra raste dan – Ravne na Koroškem, 2. del (Lj)
ČEBELICA MAJA, otroška serija (Lj)
JAZON IZ VESOLJA, angleška mladinska nadaljevanka (Lj)
ZGODOVINA POMORSTVA, poljudno znanstvena serija (Lj)
D. Marković: VRNITEV ODPISANIH, TV nadaljevanka (Lj)
TV KAŽIPOT (Lj)
MOZAIK (Lj)
KMETIJSKA ODDAJA (Sa)
POROČILA (do 13.05) (Lj)
Poročila
Zadnja dolina, angleški film
Športna poročila
Bulvarji solidarnosti, dokumentarna oddaja
Sestanek v Nebotičniku

19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIKCAK (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 T. Partljič: ŠČUKE PA NI, ŠČUKE PA NE, TV komedija (Lj)
20.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.00 DOKUMENTARNA ODDAJA (Lj)
21.45 V ZNAMENJU (Lj)
22.00 ŠPORTNI PREGLED (Sa)

PONEDELJEK, 13. 10.

8.45 TV V ŠOLI: TV koledar, TV pravopis, Hrvatski arheološki muzej, Makedonščina (Zgb)
10.00 TV V ŠOLI: Materinščina, Risanka, Zemljepis, Zgodba, TV izbor, Moja glasba (do 11.55) (Bgd)
14.45 TV V ŠOLI: TV pravopis, Hrvaški arheološki muzej, Makedonščina (do 16.00) (Zgb)
17.15 POROČILA (Lj)
17.20 MINIGODCI V GLASBENI DEŽELI (Lj)
17.35 RAZPOREDITEV UČNE SNOVI, oddaja iz cikla Delaj z glavo (Lj)
18.00 ZNANA – NEZNANA JUGOSLAVIJA (Lj)
18.30 MOZAIK (Lj)
18.35 OBZORNIK (Lj)
18.45 MLADINSKA ODDAJA (Zgb)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIKCAK (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 SREČANJE Z JOSIPOM VIDMARJEM (Lj)
21.00 A. Holland: NEKAJ ZA NEKAJ, poljska drama (Lj)
22.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
22.05 V ZNAMENJU (Lj)

TOREK, 14. 10.

9.00 TV V ŠOLI: TV koledar, Življenje na kamnu, Ob potoku, Dnevnik 10 (Zgb)
10.00 TV V ŠOLI: Prirodopis, Risanka, Zgodba (Bgd)
10.55 OKTOBER V KRALJEVU, prenos slovesnosti (do 12.15) (Bgd)
16.15 POLSKA TV: Delitev dela po dohodku, Samoupravni akti – planiranje, Porečje Amazonke (Lj)
17.15 POROČILA (Lj)
17.20 DIMNIKARČEK SE POTEPA PO SVETU (Lj)
17.30 POLETAVČEK (Lj)
18.00 SLOVENSKI LJUDSKI PLESI: Gorenjska (košnja) (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.40 MOSTOVI – HIDAK, oddaja za madžarsko narodnostno skupnost (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIKCAK (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 KRATEK FILM (Lj)
20.15 DOKUMENTARNA ODDAJA (Lj)
21.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.35 Zavattini-Bagnasco: LIGABUE, italijanska TV nadaljevanka (Lj)
22.35 V ZNAMENJU (Lj)

SREDA, 15. 10.

9.20 TV V ŠOLI: TV koledar, Božidar Adžija (Zgb)
10.00 TV V ŠOLI: Izobraževalni film, Risanka, Predšolska vzgoja, Zgodba (do 11.20) (Bgd)
17.25 POROČILA (Lj)
17.30 Z BESEDO IN SLIKO – Ela Peroci: ANKINE RISBE (Lj)
17.45 VELIKE RAZSTAVE, francoska dokumentarna serija (Lj)
18.10 NAŠA PESEM 80, IV. del (Lj)
18.40 OBZORNIK (Lj)
18.55 NE PREZRITE (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIKCAK (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 FILMI S FESTIVALA ŠPORTNIH IN TURISTIČNIH FILMOV V KRANJU (Lj)
22.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
22.05 V ZNAMENJU (Lj)

ČETRTEK, 16. 10.

9.00 TV V ŠOLI: TV koledar, Matematika, Starogrška matematika, Klub mladih tehnikov (Zgb)
10.00 TV V ŠOLI: Kemija, Risanka, Biologija, Predšolska vzgoja, Zadnje minute (do 11.40) (Bgd)
16.05 ŠOLSKA TV. Delitev dela po dohodku, Samoupravni akti – planiranje, Porečje Amazonke (Lj)
17.05 POROČILA (Lj)
17.10 ZGODOVINA POMORSTVA, francoska poljud. znan. serija (Lj)
18.00 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.40 MLADI ZA MLADE: O ljubezni (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIKCAK (Lj)
19.24 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 STUDIO 2 (Lj)
22.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
22.05 V ZNAMENJU (Lj)

PETEK, 17. 10.

8.45 TV V ŠOLI: TV koledar, Prometna vzgoja, Ruščina, Alkohol in nikotin (Zgb)
10.00 TV V ŠOLI: Angleščina, Risanka, Zgodovina, Zgodba, Izobraževalna reportaža, Zadnje minute (do 11.55) (Bgd)
14.55 TV V ŠOLI: Prometna vzgoja, Ruščina, Alkohol in nikotin (do 16.00) (Zgb)
17.15 POROČILA (Lj)
17.20 LETI, LETI PIKAPOLONICA, lutkovna nadaljevanka (Lj)
17.35 DRUŽINA SMOLA, madžarska risana serija (Lj)
18.00 ČEZ TRI GORE: Srečanje oktetov 80, 3. oddaja (Lj)
18.30 OBZORNIK (Lj)
18.40 SPOZNAVAJMO NAŠE MORJE: Človek in morje, II. del (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIKCAK (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 7+7, zabavno glasbena oddaja (Bgd)
21.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.05 BLAKOVIH SEDEM, serijski film (Lj)
21.55 V ZNAMENJU (Lj)
22.10 NOČNI KINO: MRZLICA, venezuelski film (Lj)

SOBOTA, 18. 10.

8.00 POROČILA (Lj)
8.05 MINIGODCI V GLASBENI DEŽELI (Lj)
8.20 DIMNIKARČEK SE POTEPA PO SVETU (Lj)
8.30 Z BESEDO IN SLIKO – Ela Peroci: ANKINE RISBE (Lj)
8.45 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE (Lj)
9.15 POLETAVČEK (Lj)
9.45 A. Haley: KORENINE – NASLEDNJE GENERACIJE, TV nadaljevanka (Lj)
11.15 V IZJEMNIH OKOLIŠČINAH, izobraževalna oddaja (Lj)
11.45 DOKUMENTARNA ODDAJA (Lj)
12.30 POROČILA (do 12.35) (Lj)
14.25 NOGOMET NAPREDAK : HAJDUK – prenos (do 16.20) (Bgd I, Lj) v odmoru PROPAGANDNA ODDAJA
17.00 POROČILA (Lj)
17.05 ČAROVNIK IZ OZA, ameriški mladinski film (Lj)
18.45 NAŠ KRAJ (Lj)
19.00 ZLATA PTICA (Lj)
19.10 RISANKA (Lj)
19.15 CIKCAK (Lj)
19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 J. Dietl: BOLNIŠNICA NA KONCU MESTA, TV nadaljevanka (Lj)
21.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.05 MUPPET SHOW (Lj)
21.30 MELODIJE V PODPRITLIČJU, francoski film (Lj)
23.25 TV KAŽIPOT (Lj)
23.45 POROČILA (Lj)

slovensko ljudsko gledališče celje

Petek, 17. okt. ob 19.30: Evripid: BAKHANTKE. PREMIERA – Premierski abonma in izven.

Za drugo premiero v sezoni je slovensko ljudsko gledališče Celje pripravilo Evripidove BAKHANTKE v prevodu Antona Sovreta in priredbi Kajetana Gantarja. Režiser uprizoritve je Franci Križaj, dramaturg Taras Kermauner, sceno in kostume je zasnovala Meta Hočevar, glasbena oprema Darijan Božič, koreografija Ksenija Hribar, vokalni efekti Edi Goršič, lektorica je bila Majda Križajeva.

Nastopa domala ves ansambel: Marka Belakova, Nada Božičeva, Ivica Kumrova, Mija Mencejeva, Jana Šmidova, Alja Tkačeva, Zdranka Tomažičeva, Borut Alujević, Zvone Agrež, Matjaž Arsenjuk, Bruno Baranović, Janez Bermež, Peter Boštjančič, Drago Kastelic, Miro Podjed, Jože Pristov, Janez Starina, Bogomir Veras.

Sobota, 18. okt. ob 19.30: Evripid: BAKHANTKE. Sobotni abonma in izven.

Vstopnice lahko dobite pri gledališki blagajni od 15. oktobra dalje vsak dan od 9. do 11. ure in uro pred večernimi predstavami. Rezervacije po tel. 22-960. Vabljeni!

Plošče in kasete melodij, ki ste jih izbrali, so vam na voljo v prodajnih enotah KOVINOTEHNE – TOZD TEHNIČNA TRGOVINA Celje

LESTVICA ZABAVNIH MELODIJ:

1. NADALINA – B. DVORNIK in O. DRAGOJEVIĆ
2. CALL ME – BLONDINE
3. ANDREA – RABRIZIO DE ANDRE
4. ČUJEŠ LI ME, JEL TI DRAGO – NOVI FOSILI
5. ONCE UPON A TIME – DONNA SUMMER

KUPON
za lestvico zabavnih melodij

Glasujem za pesem ________

izvajalec ________

Ime, priimek, naslov ________

LESTVICA DOMAČIH MELODIJ:

1. NA VSEH STRANEH SVETA – SLAK
2. LUČI SLOVENJ GRADCA – ŠTIRJE KOVAČI
3. STOL JE NAJVIŠJI VRH – AVSENIK
4. KELNERICA – GORENJCI
5. ZAPOJ MI PTIČICA PESMICO – AHAČIČ

KUPON
za lestvico domačih melodij

Glasujem za pesem ________

izvajalec ________

Ime, priimek, naslov ________

Nagrajenca: Boris Županec, Trg svobode 13, Sevnica
Slavica Tuhter, Trnovlje 27, Celje

Pišite na naslov: Novi tednik – Radio Celje, Trg V. kongresa 3 a, Celje
Lestvica domačih melodij je na sporedu vsak ponedeljek ob 17.15, lestvica zabavnih melodij pa vsako sobcto ob 17.15.
Vsakič nagrada mala plošča.

POIŠČITE V... ŽELEZNINARJU

V prodajalni Železninar v Celju vam tokrat priporočajo nakup lepih pladnjev ter še posebej opozarjajo na svetilke za grobove, ki stanejo okrog 290 dinarjev.

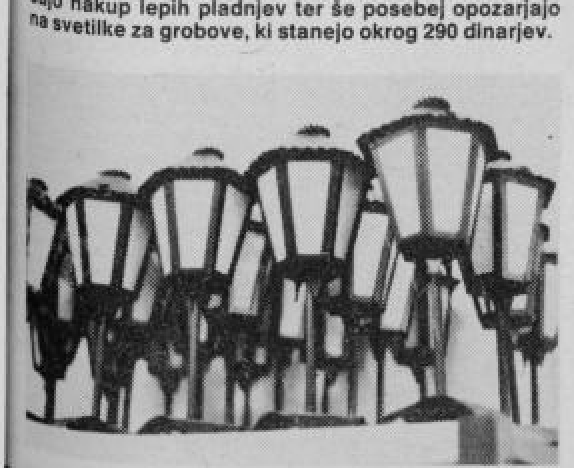

kovinotehna
tozd tehnična trgovina

RADIO CELJE

SPORED OD 9. 10. DO 15. 10. 1980

ČETRTEK, 9. 10.: 8.00 Poročila, **8.05** Dopoldne z vami – gost oddaje Rudi Peperko (vmes ob **9.00** Poročila), **10.00** Zaključek sporeda, **15.30** Obvestila, **15.45** Zabavni globus, **16.00** Kronika, **16.15** Čestitke in pozdravi, **16.30** v Živo – Nič nas ne sme presenetiti, **18.00** Zaključek sporeda.

PETEK, 10. 10.: 8.00 Poročila, **8.05** Petkov mozaik (vmes ob **9.00** Poročila), **10.00** Zaključek sporeda, **15.30** Obvestila, **16.00** Poročila, **16.05** Čestitke in pozdravi, **16.45** Zabavni globus, **17.00** Kronika, **17.15** Glasbo vam izbira, **17.45** Turistična oddaja, **18.00** Zaključek sporeda.

SOBOTA, 11. 10.: 8.00 Poročila, **8.05** Dopoldne z vami (vmes ob **9.00** Poročila), **9.30** Filmski sprehodi, **10.00** Zaključek sporeda, **15.30** Obvestila, **16.00** Poročila, **16.05** Čestitke in pozdravi, **17.00** Kronika, **17.15** Lestvica zabavnih melodij, **17.30** Kulturni feljton, **17.45** Zabavni globus, **18.00** Zaključek sporeda.

NEDELJA, 12. 10.: 10.00 Poročila, **10.05** Obvestila, **10.30** Predstavljamo vam, **10.45** Kekčevi prijatelji, **11.00** Vedri zvoki, **11.15** Zabavni globus, **11.30** Kmetijska oddaja, **12.00** Čestitke in pozdravi, **13.00** Poročila, **13.05** Od melodije do melodije (vmes – minute za dobro voljo), **13.30** Literarna oddaja, **13.45** Iz domačih logov, **14.00** Zaključek sporeda.

PONEDELJEK, 13. 10.: 8.00 Poročila, **8.05** Športno dopoldne (vmes ob **9.00** Poročila), **10.00** Zaključek sporeda, **15.30** Obvestila, **16.00** Poročila, **16.05** Čestitke in pozdravi, **16.30** Reportaža, **16.45** Zabavni globus, **17.00** Kronika, **17.15** Lestvica narodnozabavnih melodij, **17.30** Športni pregled, **17.45** Glasbene novosti, **18.00** Zaključek sporeda.

TOREK, 14. 10.: 8.00 Poročila, **8.05** Strokovnjak svetuje (vmes ob **9.00** Poročila), **10.00** Zaključek sporeda, **15.30** Obvestila, **16.00** Poročila, **16.05** Čestitke in pozdravi, **16.30** iz delovnih organizacij, **16.45** Zabavni globus, **17.00** Kronika, **17.15** Iz arhiva resne glasbe, **17.45** Odmevi, **18.00** Zaključek sporeda.

SREDA, 15. 10.: 8.00 Poročila, **8.05** Dopoldne z vami (vmes ob **9.00** Poročila), **10.00** Zaključek sporeda, **15.30** Obvestila, **16.00** Poročila, **16.05** Čestitke in pozdravi, **16.45** Zabavni globus, **17.00** Kronika, **17.15** Domači ansambli, **17.30** Aktualno, **17.45** Iz zakladnice zborovske glasbe, **18.00** Zaključek sporeda.

IZ SPOREDA

Četrtek, 9. oktobra ob 16.30 V ŽIVO: NIČ NAS NE SME PRESENETITI.

Oddajo V živo namenjamo to pot akciji NNNP, vprašanju, kje smo letos s to akcijo in kakšne so naloge v prihodnjih mesecih. V oddaji ki jo pripravlja Tone Vrabl, bosta sodelovala Tone Rožman in Viki Krajnc.

Sobota, 11. oktobra ob 8.05 DOPOLDAN Z VAMI: Z ŽALSKIMI GASILCI.

Za soboto pripravlja Tone Vrabl oddajo, v kateri bo predstavil prizadevnost žalskih gasilcev, predvsem pa bo govora o bližnji otvoritvi novega gasilskega doma v sklopu poslopja za SLO. Gostje v oddaji bodo Franc Jelen, Anton Gros in Karel Strahovnik. Ob 8.30 pa bodo na sporedu še redni Filmski sprehodi.

Nedelja, 12. oktobra ob 13.15 MINUTE ZA DOBRO VOLJO

V nedeljski spored bomo poslej, vselej ob 13. uri in 15 minut uvrščali krajše humoreske, ki jih bo izbiral in pripravljal za radijsko izvajanje Tone Škerbec. To nedeljo bo na vrsti humoreska Alberta Paplerja Banka za prave zadeve.

Torek, 14. oktobra ob 8.05 DOPOLDAN Z VAMI – STROKOVNJAK SVETUJE

Trgatev je pred durmi in če bo vreme zdržalo, bo letošnje vino kakovostno, pa tudi veliko ga bo. Kakovost vina pa je odvisna tudi od dobre priprave posode in dobrega kletarjenja. O vsem tem in o položaju pridelovalcev vina v Sloveniji bo govoril Fedor Pirkmajer, ki bo odgovarjal tudi na vprašanja poslušalcev.

UTRINKI S POTI PO SKANDINAVIJI

NA SEVER PROTI LAPONSKI

Točno ob 19. uri nas je potegnil polarni ekspres, v katerem smo imeli rezervirane spalnike iz Helsinkov na 11-urno vožnjo proti laponski prestolnici Rovaniemi. Skozi okna udobnega in snažnega vlaka smo opazovali slikovito finsko pokrajino. Ugotovil sem, da so bile moje dosedanje predstave o tej deželi popolnoma napačne. Res je, da so v pokrajini prevladovali gozdovi iglavcev in prelepih belih brez, vendar smo videli ob progi tudi precej kmetij s posevki jarega ječmena, ovsa in oljne repice ter lepe travnike s pravkar pokošenim senom naloženim na sušilih. Na pašnikih so se pasle in poležavale lepe črno-bele krave frizijske pasme z velikimi vimeni, kar je dalo slutiti, da njihova mlečnost ni mala. Tudi krompirja imajo precej nasajenega. Slikovite kmečke hiše in urejena gospodarska poslopja izpričujejo, da so tudi na skrajnem evropskem severu dobri kmetje. Finska država nudi razvoju kmetijstva izredno podporo. Vozili smo se mimo velikih tovarn, okoli katerih so bile velikanske skladovnice hlodovine, iz česar smo sklepali, da so to tovarne celuloze in papirja. Znano je, da Finci ob svojem lesnem bogastvu izdelajo in izvažajo velike količine papirja.

Železniška proga je od Helsinkov do mesta Tampere dvotirna in elektrificirana, naprej pa je enotirna, vleka pa motorna. Na reki Tammerkosi smo videli veliko hidroelektrarno; teh je na Finskem in tudi v ostalih skandinavskih deželah na pretek, saj je v njihovih rekah dovolj vode z ustreznim padcem.

Mesto Rovaniemi, kamor smo se pripeljali ob 7. uri zjutraj, je bilo ob koncu II. svetovne vojne popolnoma zravnano z zemljo – to je bilo delo Nemcev. Veliki finski arhitekt Alvar Aalto je napravil za mesto širokopotezen urbanistični načrt, po katerem se je razvilo izredno lepo mesto, ki je tudi turistično središče Laponske. Ogledali smo si kulturni dom, v katerem so nam zavrteli dokumentarni film o lepotah mesta in okolice. Ob novi protestantski cerkvi je spomenik in grobišče padlih Fincev in Nemcev v zadnji

PIŠE: ERNEST REČNIK 5

vojni. Z avtobusom smo se peljali na 204 metre visoki hrib Ounasvaara, od koder je lep razgled po laponski deželi. Po železnem mostu smo prečkali reko Ounasjaki, v kateri so plavile ogromne količine hlodovine do lesnopredelovalnih tovarn.

Kar kmalu za Rovaniemijem smo se ustavili v restavraciji, ki je točno na severnem polarnem krogu, to je na 66° severne zemljepisne širine. Na visokem drogu je plapolala finska zastava in na posebnem panoju je bil označen severni polarnik. Trgovina s spominki, združena z restavracijo, je bila dobro založena. Za 3 finske marke, kar je v našem denarju 22 din, smo si kupili diplome, ki so potrjevale, da smo prekoračili polarni krog. Prav tu smo videli tudi prve severne jelene z velikim, razvejanim rogovjem. Rogovje in jelenove kože je možno tudi kupiti, vendar je to precej drago. Kože, ki so dobro ustrojene po različnih velikosti – po tem se tudi ravna njih cena, ki se giblje od 80 finskih mark naprej do 300 mark, kar je v naših dinarjih od 600 do 2.250 din.

Med potjo smo se ustavili še v Tankavaari, kjer smo si ogledali muzej zlatokopov. Prava zlata mrzlica je popadla Fince okoli leta 1868., ko so v reki Ivalo našli zlata zrnca in je bilo tam hkrati na delu preko petsto zlatokopov. Izraz zlatokop niti ni pravilen, reči jim moramo izpiralci zlata. Največja in najtežja kepa samorodnega zlata, ki so jo našli, je tehtala 395 g. Vsled skromnih količin se izpiranje zlata ni izplačalo, kljub temu pa so v dvajsetih letih tega stoletja pričeli s strojnim kopanjem in izpiranjem zlata, s katerim pa so prav tako prenehali. V muzeju na prostem smo si ogledali skromna bivališča izpiralcev, ponve, s katerimi so izpirali zlato, žlebove, razna orodja itd. – ugotovili smo, da je bilo življenje iskalcev zlata sila borno in skromno, o čemer smo se lahko prepričali tudi na množici fotografij, ki so razstavljene v muzeju. Pojavili so se tudi prvi komarji, ki smo se jih kar se da otepavali in se mazali z Autanovim mlekom – verjetno ti tudi izpiralcem zlata niso prizanesli, samo takrat še niso poznali Autana.

NOVI TEDNIK – RADIO CELJE IN NEW SWING QUARTET

PRIREJATA

KONCERT ČRNSKE DUHOVNE GLASBE

SOLZE ČRNE AMERIKE

CELJE – dvorana Golovec, petek, 17. X. 1980 ob 19.30 uri

Nastopajo:

NEW SWING QUARTET
OTO PESTNER
NADA KNEŽEVIČ
JOSIPA LISAC
PLESNA SKUPINA »KORAK«

Predprodaja vstopnic v Poslovalnici TTG Celje na Železniški postaji od ponedeljka, 13. oktobra dalje.

ŽABE V NOVE SADU

Plesni orkester Žabe lja je pred nedavnim so val na zanimivi prirediti je potekala v studiu Ra levizije Novi Sad pod t vom Dani džeza u No Sadu. Omenjeni orkest bil edini tovrstni amate ansambel, ki je sodelov tej prireditvi, saj so nast tudi profesionalni ork kot so: Plesni orkester diotelevizija Beograd, grebški plesni orkester sni orkester Radiotele Novi Sad in tudi nekate ji ansambli. Kritiki so na celjskih glasbenikov k loto ocenili zelo dobro, listi, da so premalo virtu Seveda je ob tem treba pomniti, da so Celja amaterji in da jim osta malo časa za redne va samo povabilo na fest Novem Sadu pa pomen ko priznanje članom Pl ga orkestra Žabe.

FRANČEK PUNGER

S KOMPASOM V ČRNI GORI

O STARI BUDVI

Zadnjič sem vas pripeljala na »Havaje«, na majhen otoček v bližini Budve. Danes pa se bomo sprehodili po tistem delu stare Budve, ki je očem radovednih turistov zaprt, meni pa je uspelo smukniti med porušene ulice in uličice in verjemite, nič kaj lahko mi ni bilo pri duši zaradi tistih grozeče razparanih stropov nekdaj tako očarljivih starih stavb. V pičlih desetih sekundah se je stara Budva sesula kot otroška hišica iz kock. Razbesnela narava ni izbirala žrtev...

Strokovnjaki iz vseh koncev Jugoslavije in tudi od drugod si še vedno na vso moč prizadevajo, da bi vsaj za silo zacelili rane, ki jih je Črni gori prizadel potres. Škoda je neprecenljiva že zavoljo vseh tistih, ki so ostali pod ruševinami. Dobršen del hotelskih objektov so v Črni gori popravili in obnovili, a to je le kaplja v morje proti vsem tistim ruševinam in kulturno zgodovinskim spomenikom, ki bodo še dolgo ostali nema priča tistih usodnih desetih sekund.

Obnova stare Budve resda poteka po polževo, kar je na drugi strani razumljivo, saj je med ozkimi mestnimi ulicami in med nevarnimi ruševinami delo težko in odgovorno. Projekt obnove stare Budve je obsežen, kajti Črnogorci in zlasti nekdanji prebivalci starega mestnega jedra bi radi videli Budvo spet tako, kot je bila pred potresom – vabljivo, mično in gostoljubno. Živo. Kajti vanjo naj bi se spet naselili nekdanji prebivalci, oživele bi izložbe, majhne trgovinice s spominki, filigrarnice, bistroji in kavarnice. Toda žal to še ne bo tako kmalu. Čez deset let? Morda. Morda tudi kasneje. Razvaline so grozljive.

Črnogorski turistični delavci so se v lanski in tudi v letošnji turistični sezoni srečali z mnogimi problemi, saj si prizadevajo, da turisti, kljub nekaterim pomanjkljivostim, ki so posledica potresa, ne bi odhajali domov nezadovoljni. Mnogi si namreč še vedno napačno predstavljajo, češ, da je po potresu turizem v Črni gori zamrl. Nasprotno! Širi se na novo zasnovanih projektih in turistično sezono si prizadevajo raztegniti skozi celo leto, kar je zlasti zaradi cen in klimatskih razmer ugodno za starejše ljudi. Kompasovi delavci v Budvi so zelo zadovoljni, da v Črno goro prihaja tudi vse več Slovencev, za katere so še pred časom trdili, da slabo poznajo njihovo republiko. Pa je tako polna lepot in zanimivosti! Le odkriti jih je treba.

MATEJA PODJED

Stara Budva se je sesula kot otroška hišica iz kock...

MLADI SAŠO IN GOBE

V soboto zjutraj se je mladi Sašo Kovač iz Celja, sicer učenec 2.a razreda osnovne šole Slavko Šlander podal skupaj s starši v gozdove pri Libojah. Mladi Sašo, ki sicer na jedilniku nima rad gobjih specialitet, je imel tokrat izredno srečo in pogled, kajti na enem mestu je našel celo skupinico gob, ki so skupaj tehtale okrog 2 kg. Najtežja je bila ajdovka, ki je tehtala 420 gramov.

J.K.–V.D.

FLORENTINSK SLAMNIK V NEDOKONČAN DOMU

Do zadnjega kotička nedeljo zvečer, kljub mu vremenu, gledalci na nili zasilno urejeno dv pod streno bodočega ku nega doma v Dobju pri nini. Člani domačega svetnega društva Vrunč so se predstavili medijo Florentinski mnik. Gledalci, kakih je bilo, so se do solz nas li igrivim članom društv so to delo naštudirali v dno težkih pogojih. N časa so vadili kar na stem, potem pa v pros že tako tesne osnovne Kulturni dom v Dobju kakšno leto čakal na nostno otvoritev, člani tva pa so se odločili, da dvorano v domu zasilno dili za nastop in obisk nov, ki jih še malo ni po če so veseloigro sprem za silo zbitih klopi. Tak tudi oder, kamor so pr sceno. Z odigrano kom Eugena Labicha in v p bi Marjane Beline, so koncu zadovoljni gleda člani prizadevnega pr nega društva. Režijsko tirko in vrsto drugih o zacijskih nalog je tudi uspešno vodila Jožica bir.

M. POD

NOVI tednik 40

NOVI TEDNIK – Glasilo občinskih organizacij SZDL Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje pri Jelšah in Žalec. Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a, poštni predal 161. Naročnina in oglasi: Trg V. kongresa 3 a – Glavni urednik Novega tednika Radia Celje Avgust Ribič. Odgovorni urednik Novega tednika Drago Medved, odgovorni urednik Radia Celje Branko Stamejčič. Redakcija: Marjela Agrež, Milan Božič, Jure Krašovec, Mateja Podjed, Milena Poklič-Brečko, Damjana Stamejčič, Zdenka Stopar, Mitja Umnik, Janez Vedenik, Tone Vrabl. Tehnični urednik Franjo Bogadi. Izhaja vsak četrtek. Izdaja ga ČGP Delo, Ljubljana. Rokopisov ne vračamo. Cena posamezne številke 6 din, celoletna naročnina 280 din, polletna 140 din. Za tujino je cena dvojna. Žiro računa: 50700-603-31198 – ČGP Delo Ljubljana TOZD Novi tednik Celje. – Telefon, oglasi in naročnina: 22-369, 23-105.